
nykyposti
TAMMIKUU 1972/1 • IRTONUMERO 2,20 MK • Skr. 3:25 (inkl. moms.)

Isto Lysmä
päätoimittaja

Timo Toivonen
toimitussihteeri

Erkki Petman
erikoistoimittaja

Aimo Taleva
ulkoasu

1

TAMMIKUU / 72
13. vuosikerta

Levikki 137.657 kpl
(LT-71)

Osoite:
Fredrikinkatu 48 A
00100 HELSINKI 10
Puh. vaihde 90-647 301

Ilmoitusmyynti:
Ilmoituspäällikkö
Kaarlo Jokinen
Ilmoitussihteeri
Seija Andersson
Myyntipäällikkö
Antti Aro

KUSTANTAJA:
Lehtimiehet Oy
Puutarhakatu 16,
33210 TAMPERE 21
Puh. vaihde 931-33 333

Konttori ja kassa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset:
Helena Harju

Mainonta:
Mainospäällikkö
Rauno Männistö

Levikki:
Levikkipäällikkö
Seppo Salovaara
Levikkijohtaja
Antti Honkasuo

Johto:
Julkaisujohtaja
Mauri Lintera
Varatoimitusjohtaja
Matti Lahtinen
Toimitusjohtaja
Urpo Lahtinen

Painopaikka:
Uusi Kivipaino Oy,
Epilä

YLEISAIKAKAUSLEHTI NAISELLE JA MIEHELLE

nyrkkiposti

KANSAN ÄÄNI:

AUTOILIJAT AJAVAT KUIN PÄÄTTÖMÄT KANAT!

Kiitos uudenvuodenlahjastanne!

■ Parasta koko joulukuun Nyrkkipostissa olivat mielestäni kirjalliset sopimuslomakkeet aviopuolisoille. Mieheni täytti sen oma-aloitteisesti ja minä myös. Annoimme sopimukset toisillemme jo ennen joulua ja toteutamme kilpaa siinä olevia tehtäviä. Avioliittomme on hetkessä muuttunut paljon onnellisemmaksi, kun olemme huomanneet, miten vähällä vaivalla voimme tuoda päivänpaistetta toistemme elämään. Kiitos! — T. K., Mikkeli.

■ *TOIMITUS: Mitä me sanoimme: ei lahjan tarvitse olla kallis, kunhan siihen sisältyy lämpöä ja rakkautta. Toivottavasti lahjamme kaunistaa mahdollisimman monen suomalaiskodin keittiön seinää ja saa aikaan entistä parempaa aviosopua.*

Vai on köyhien turha vaivautua?

■ Teillä oli komeat kuvat nuoresta, komeasta neidistä nimeltä Helena Nieminen. Oikein teki hyvää, kun katseli. Neiti Nieminen etsi seuraa ja ilmoitti heti otsikossa, että köyhien on turha vaivautua! Näinkö on, että Nyrkkiposti sortaa köyhiä? Eikö köyhä työmies kelpaa neiti Niemisen seuraksi? Minulla on vain vanha folkkari ja 500 mk pankissa. Ei taida onnistua? — J. S., Seinäjoki.

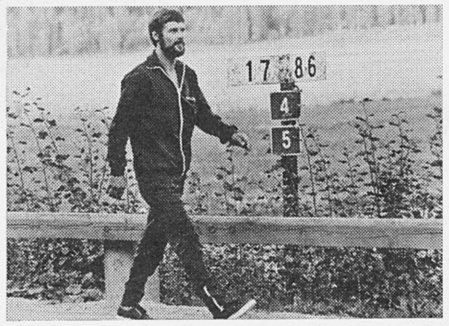
■ *TOIMITUS: On neiti Niemisen yksityisasia, miten ja millä hinnalla valitsee seuransa. Maassamme vallitsee kysynnän ja tarjonnan laki. Kun kysyntä on kova ja tavaraa on vähän, on hintakin kova. Me emme voi sille mitään.*

Älkää vinoilko Kreiville!

■ Miksi solvasitte Kreiviä joulukuun Nyrkkipostissa? Hän on hyvä laulaja ja hänessä on sitä jotain, mikä puuttuu muilta pop-laulajilta. Antakaa hänen olla rauhassa! Ei ole mikään häpeä, että laulaa ravintolassa ruokapalkalla. Ruokahan on nykyään kallista! — Kreivin tuttu, Turku

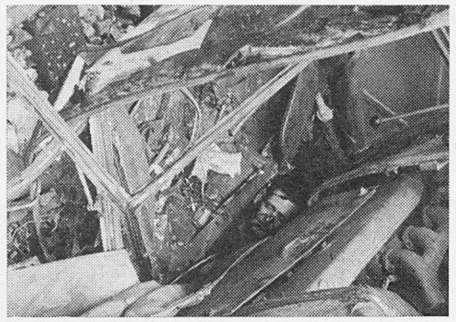
■ *TOIMITUS: Miksi luitte jutustamme vain joka toisen rivin? Mehän annoimme hänelle tunnustuksen siitä, että pitää huolta perheensä elatuksesta. On paljon muusikoita, jotka antavat lapsiensa kärsiä nälkää. Ei Kreivin tarvitse hävetä sitä, että muutamalla laululla hankkii neljä ateriaa. Moni ei hanki niinkään paljon!*

Kävelen maapallon ympäri 50.000 mk:lla!

■ Luin Nyrkkipostista mielenkiintoisista maailmanennätyksistä. Olen tällä hetkellä työttömänä ja sen vuoksi olisin valmis lähtemään kävelylle maapallon ympäri. Siinä samalla näkisi maailmaa ja kunto kohenisi. Miksi kukaan ei ole aikaisemmin yrittänyt tehdä sitä? Suostun tekemään kävelyn 50.000 markalla, jos hankitte ruoan sen lisäksi. Ei siihen omien laskujeni mukaan menisi 50 km:n päivävauhdilla kuin vajaa kolme vuotta, joten hyvä palkka siitä tulisi. Toimittajanne voisi seurata vaikka polkupyörällä! Ilmoittakaa, milloin voimme lähteä, sillä kai tällainen juttu kiinnostaisi koko maailmaa. — A. S., Helsinki

■ *TOIMITUS: Sovittu! Voitte noutaa palkkion kassastamme heti kävelyn jälkeen. Ennen lähtöänne kootkaa kuitenkin lujasti itseluottamusta ja tahdonvoimaa, sillä ilman sitä ette varmastikaan selviä matkalla olevista vesiesteistä, Beringin salmesta ja Atlantista. Tosin ette olisi ensimmäinen, joka kävelisi vetten päällä, mutta siinä olisi silti toinen jutunaihe varsinaisen pääjuttumme lisäksi. Teillä oli huumorintajua, niin meilläkin . . .*

Autojen perään kaksi merkkivaloa: "sika" ja "kiitos!"

■ Olen yhtä mieltä lehdessänne otsikolla »Vedä turpiin» olleen kirjoituksen kanssa. Siinähän kerrottiin autoilijasta, jonka sisu ei antanut periksi sitä, että toinen meni ohi, vaan hänen piti ohitusvaiheessa kiihdyttää vauhtiaan ilkiteon vuoksi. Kilpailuhenki sopii urheilukentille ja suljetuille autoradoille, mutta ei yleisille maanteille. Varmasti kun vilkkaasti liikennöidyllä tiellä ajaa 100 km, tapaa 2—3 tällaista edesvastuutonta kiusantekijää. He pilaavat usein koko matkan. Ette uskokaan, miten paljon mieltä lämmittää, kun toinen antaa ohitusmerkin vilkulla ja hidastaa vauhtiaan. Varsinkin isoille rekoille annan suurkiitoksen, pienet kuorma-autot sen sijaan ovat kaikkein pahimpia. Ehdotankin, että autojen perässä sallittaisiin kaksi uutta merkkivaloa. Vasemmanpuolimmainen merkitsisi »sikaa» ja oikeanpuolimmainen »kiitosta»! Toivottavasti sitä vasenta valoa ei sen jälkeen tarvitsisi enää käyttää . . . — Kauppaedustaja, Hanko.

■ *TOIMITUS: Usein kyllä tekisi mieli sytyttää sellainen sikalamppu palamaan, mutta sillä voisi olla enemmän huonoja kuin hyviä puolia. Moni edesvastuuton autoilija voisi sen sytyttyä kostaa vaikkapa kiilaamalla autonne ojaan. Kiitos-merkin voi antaa hyvin nykyisilläkin merkkivaloilla — ja todella soisi sen käytön yleistyvän.*

Huhu on uskomattoman nopea!

■ Kerroitte monien huhujen alkuperästä ja totuudenmukaisuudesta viime lehdessänne. Olin itsekin kuullut osan niistä aikaisemmin — ja oli hyvä, että kumositte mm. liftarimummohuhun todenperäisyyden. Sehän on ihan mieletön. Joudun työni vuoksi liikkumaan usein eri puolilla Suomea ja kerran pelkästä kokeilunhalusta laskin liikkeelle perättömän huhun eräästä valtakuntamme johtohahmosta nähdäkseni, miten nopeasti se leviää. Kerroin huhuni usealla paikkakunnalla Etelä-Suomessa. Parin viikon kuluttua matkustin Pohjois-Suomeen — ja siellä huhuani jo kerrottiin minulle! Kertoja väitti vielä, että hän oli kuullut sen ystävältään, jolla on suorat yhteydet huhun päähenkilöön! — P. K., Forssa

■ *TOIMITUS: Sellaista se on: ihmisten halu päteä kertomalla jymyjuttuja tuttavilleen on tavaton! Joko muuten olette kuulleet, että Alli Vaittinen olisi nähty 12. 12. Ingvar S. Melinin seurassa Kanarian saarilla loikoilemassa . . .*

Oksensitteko omaan ruokaanne?

■ Esititte viime numerossanne ajatuksen Julkkissuoja Oy:n perustamisesta, jotta julkkikset eivät enää pystyisi puhumaan lehdistön vaarasta ja omasta turvattomuudestaan. Oli outoa, että ajatuksen esitti juuri Nyrkkiposti. Teillähän nimenomaan on paljon juttuja, joista julkkikset eivät pidä. Oksensitteko omaan ruokaanne? Mitäpä, jos idea toteutuisikin! Mistä sitten saisitte juttuja? Ette ainakaan Julkkissuoja Oy:ltä! — Nyrkkipostin ystävä, Lohja.

■ *TOIMITUS: Meillä on todellakin usein juttuja julkkiksista. Sellaisia joista he eivät varmasti pidä. Mutta niissä on yksi paha vika julkkisten kannalta: ne ovat tosia! Sellaisten juttujen tekemistä ei Julkkissuojakaan pystyisi estämään, eihän totuutta voi kieltää. Kannatamme Julkkissuojan perustamista nimen omaan siksi, etteivät julkkikset jälkeenpäin voisi väittää omia lausuntojaan vääriksi, niin kuin nykyään tapahtuu usein. Turha julkkisten yleensäkään on marista siitä, että heitä riepotellaan. Emme riepottele, ellei löydy riepottelemisen aihetta!*

Kaisaniemi sai liikennevalot!

■ Suomen vaarallisin suojatie oli Kaisaniemenkadulla Kaisaniemen kansakoulun vierellä. Joskus syksyllä teimme soittoja pitkin ja poikin Helsinkiä saadaksemme selville: miksi siinä ei ole liikennevaloja.

★

Näin me kirjoitimme syksyllä:
Kaisaniemenkatu on Helsingin keskustan vilkkaimmin liikennöityjä väyliä. Ja meluisimpia ja saastuneimpia.

Katkeamaton autojono jyristää jatkuvasti Rautatieasemalta itään. Eikä Kaisaniemenkadulla ajeta hiljaa.

Jalankulkija joutuu ylittämään kadun joka kerta henkensä kaupalla juosten, sillä liikennevaloja ei ole muualla kuin kadun alussa.

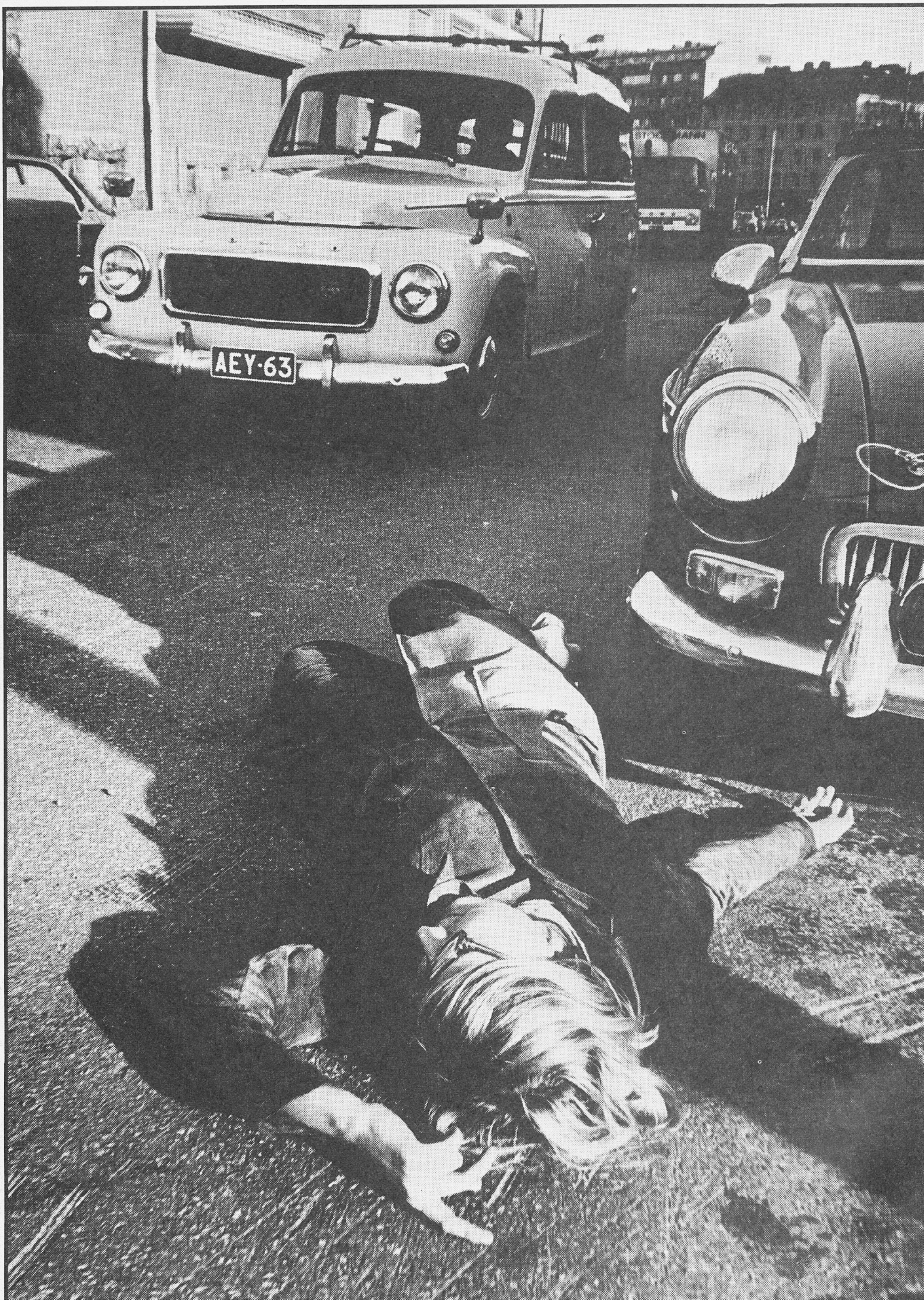
Ihmisiä jää auton alle säännöllisin väliajoin. Ja kun Kaisaniemenkadulla jää auton alle, siitä on leikki kaukana. Tulee useimmiten eteen matka papin puheille.

KADUN VAARALLISIN SUOJATIE ON KAISANIEMEN KANSAKOULUN KOHDALLA. KANSAKOULUN PORTAAT JOHTAVAT SUORAAN SUOJATIELLE JA KOULUN 300 OPPILASTA OVAT JOKA PÄIVÄ HENGENVAARASSA!

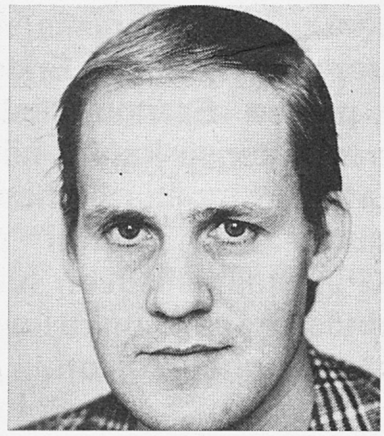
Koulun johto on huolissaan. Poliisi on huolissaan. Jalankulkuvaloja on anottu useaan otteeseen Helsingin kaupungilta, mutta ne viipyvät yhä. On muitakin menoja, tarvitaan konserttinautintoja ja uusia tauluja virastoihin!

MINKÄ ARVOINEN ON IHMISHENKI KAISANIEMENKADULLA? ONKO KUULUISALLA LIIKEKADULLA MYÖS IHMINEN ALE-MYYNNISSÄ?

■ *Kun NP soittelee, se näköjään saa vauhtia ihmisiin ja päättäviin elimiin. Komisario E m i l R o s e n b e r g Kruunuhaan poliisipiiristä kertoi, että he ovat usean vuoden anoneet liikennevaloja. NYT VASTA NE SAATIIN. TODENNÄKÖISESTI NP-SOITTOJEN ANSIOSTA. Olkaa jo rauhassa isät ja äidit. Koulutie tulee helpommaksi ja turvallisemmaksi . . .*

AEY-63

TÄNÄÄN LISTALLA TUORETTA KANAA!

● Haluatteko juuri teurastettua, tuoretta kanaa?

Kana on oheisen kuvan, auton alle jäänyt nainen. Hän poistui keskuudestamme kesällä torstaina klo 17.00 heinäkuun ensimmäisenä päivänä. Me tavalliset ihmiset olimme kuka missäkin: ruskettumassa rannoilla, kesämökeillämme . . . tai matkalla jonnekin. Liisa Vartiainen ylitti täsmälleen klo 17.00 Helsingissä katua.

● Kanamaisesti hän ylitti vilkasliikenteisen kadun. Ei suojatien kohdalta. Liisa Vartiainen ei katsonut oikealle, ei vasemmalle. Ryntäsi kahden auton välistä kadulle suuntanaan ja päämääränään ehkä alennusmyyntiin tai poikaystävänsä luokse. Me emme tiedä mihin. Me tiedämme vain yhden päämäärän — kuoleman.

● Liisa Vartiainen oli yksi niistä sadoista, jotka kuolevat auton alle. Helsingissä, Jyväskylässä, Keravalla, Leppilammella . . . Tänään. Huomenna. Ylihuomenna. Erilaisina kellonaikoina. Syyttömästi ja syyllisinä siinä mielessä, että eivät noudattaneet liikennelakia.

● Kanamainen naisemme oli konttoristi. Palkka varmasti alle 1.000 markan kuukaudessa. Siis monessa mielessä ja monen mielestä vähäpätöinen ihminen. Ei ns. vaikuttajayksilö.

Harva eliittitason vaikuttajayksilö saa kuollessaan kahden sivun muistokirjoitusta itselleen. Eivät edes parhaat vuorineuvokset. Liisa Vartiainen, konttoristi, ei tiedä itsekään kuinka ison hautakirjoituksen hän on osalleen saanut.

● Minä uskon, että hän hyväksyisi tämän täysin.

Satuin olemaan paikalla ja näin kuin hidastettuna hänen liikkeensä tuona kesäkuisena päivänä klo 17.00. Ja muutamana sekunttina sen jälkeen.

Sitten tuli auto.

● Tömähdys!

Sitä en tiedä välähtikö hänen silmissään tuskan punahehkuinen puikko, kuten romaaneissa kerrotaan. Liisa Vartiainen vain poistui keskuudestamme. Tiedän, että tämä tarina Liisa Vartiaisesta ärsyttää sanomattomasti muutamia. Kaikkia. Se on tarkoituskin.

● Mutta . . .

Liisa Vartiaisia on paljon.

Oletteko te Liisa Vartiainen?

Autoilijoita syytellään aina törmäilystä liikenteessä ja liikennelaki antaa ymmärtää, että auto on voitava pysäyttää aina ja joka hetki mikäli tilanne niin vaatii. Tämän auton puolustukseksi ja sen ajajan puolustuspuheeksi on sanottava, että pysäyttäminen oli mahdotonta. Auto ajoi hiljaa — alle 40 km/t — ja Liisa Vartiainen käytännöllisesti kiilasi sen eteen. Kenelläkään ajajalla ei ole sellaista yli-inhimillistä reagointikykyä, että olisi voinut pysäyttää autonsa tilanteen vaatimalla tavalla.

● Onnettomuuden yksinomaisena pääsyyllisenä on pidettävä Liisa Vartiaisen kanamaista käyttäytymistä. On ikävää, että se sai tällaiset mustat kehykset. Liisa Vartiaista ei herätä henkiin enää mikään. Eivät mitkään raastuvankäynnit, todistajat . . . Toivottavasti Liisa Vartiainen opetti meille jotakin.

Sillä samanlaisia, liian kiireisiä Liisa Vartiaisia on paljon. Ja Taljan liikennerunoilla meitä autoilijoita ja jalankulkijoita ei paljoa opeteta . . .

● Amen!

Isto Lysmä

Suomen kommunistisen puolueen varapuheenjohtaja Erkki Salomaa on poissa. Eronnut tästä elämästä oman kätensä kautta niin kuin itsemurha on tapana hienovaraisesti ilmaista. Hän murtui pitkälliseen, SKP:n stalinistisiiven harjoittamaan painostukseen, jonka lievimpiä muotoja oli puhelinterrori.

Totta on mitä Arvo Salo palstallaan kirjoitti: »Voidaan sanoa, että Salomaa on SKP:n vapautustaistelun sankarivainaja.»

□ ERKKI PETMAN, TEKSTI
□ KUVAT LEHTIKUVA OY:N ARKISTOISTA

ERKKI SALOMAA - SKP:n SANKARIVAINAJA

Entinen puheenjohtajamme

Erkki
SALOMAA

synt. 16. 10. 1917 Jyväskylässä
kuoli 11. 11. 1971 Helsingissä

RAKENNUSTYÖLÄISTEN LIITON LIITTOTOIMIKUNTA

ERKKI SALOMAA:

Puheenjohtaja, yhteiskuntatieteiden maisteri, Helsinki. Syntynyt 16.10.1917 Jyväskylässä työläisperheen lapsena. Mukana jo nuoresta pitäen työväenliikkeessä, 1930-luvulla lähinnä Tampereella. Työväen Akatemia 1938, yhteiskunnallinen tutkinto YKK:ssa (nyk. Tampereen yliopisto) 1951, yhteiskuntatieteiden kandidaatin tutkinto 1953, maisteri 1955.

Suomen rakennustyöväenliiton toimitsija 1938 ja 1945. SAK:n luennoitsija 1948. Kansainvälisen rakennus- ja puutyöväen liiton 1. pääsihteeri 1954—1960, Sirola-opiston johtaja 1960—1966, Rakennustyöväen liiton 1. puheenjohtaja 1966—1970.

Espoon kunnanvaltuutettu 1957—1960, Vanajan 1965—1966. Talousneuvoston jäsen 1968—. SKP:n varapuheenjohtaja 1966—1971.

Julkaisuja:

Ammattiyhdistystiedon kirja I 1947
Neuvostoliiton ammattiyhdistysliike 1947
Teollinen demokratia 1947
Luottamusmies 1956
Rakentajat eilen ja tänään 1959
Ammattiyhdistysoppi 1962
Tavoitteena kansanvalta 1964
Viaporin kapina 1965
Yrjö Sirola — sosialistinen humanisti 1966
Työväenliike ja Suomen itsenäisyys 1967.

Tämä on se tieto, joka näkyy hakuteoksissa ja kalentereissa. Sinänsä jo vakuuttava luettelo vaikkakin siitä puuttuu mm. sota-aikainen vankeusaika, joka oli Salomaalle ja kaikille hänen tovereilleen eräänlainen »korkeakoulututkinto». Niinikään luettelosta, niin kuin kaikista matrikkelitiedoista, puuttuvat ne syyt, jotka aiheuttivat hänen siirtymisensä paikasta toiseen. Merkittävä tieto olisi mm. 1969 Rakennusliitossa alkanut ajojahti.

— Ole sitten idealisti tämän päivän SKP:ssä. — Yritä tolkuttaa, että siirtyminen sosialismiin on toteutettavissa suomalaisella tavalla, rauhanomaisesti. Näet jo Salomaan tapauksesta miten käy. Vastassasi on porukka, joka myös viljelee demokratia-sanaa mutta joka itse asiassa haistattaa pitkät koko demokratialla.

Haastateltavani on tuohtunut ja vaihtanut hänelle muuten ominaisen pidättyvän tyylin antaa mennä sitten saatana -tyyliin. Hän on katkera ja vihainen, mutta tietää myös, ettei hänen vihallaan ole merkitystä. Se on vain ajoittain itkunsekaista äänenpainojen vaihtelua, joka kyllä todistaa omasta mielialasta mutta ei pysty puremaan vastustajaan.

Erkki Salomaa on tehnyt itsemurhan 11. marraskuuta 1971 kaikesta kyllikseen saaneena. Me keskustelemme hänen tapauksestaan runsas viikko sen jälkeen, marraskuisena keskiviikkona joka uhkuu räntää ja hämäryyttä. Eilen Salomaa oli saatettu samanlaisessa pimeydessä haudan lepoon.

SKP:n marxilais-leninistiseen siipeen, viralliseen enemmistöön, kuuluva isokenkäinen isäntäni kaataa amerikkalaista instant-kahvia suomalaisiin kuppeihin ja puhuu kommunistisen ihmisen tragediasta:

— Se on ollut vuosikymmenien ajan tabu, jota kommunistit itse vähiten ovat voineet tai uskaltaneet kosketella. Syynä ovat monimutkaiset historiallis-yhteiskunnalliset tekijät: erityisesti demagogisten, tekopyhien ja hirviömäisten poliisihallintojen menettelytavat, jotka ovat kahlinneet eettis-humanististen ihmisten ajatukset ja estäneet niiden vapaan ilmaisun. Jonkinlaisia poikkeuksia on ollut, jotka — tosin lyhyeksi aikaa — ovat antaneet tilaa hiukan vapaammalle hengitykselle. Ote tiukkeni kuitenkin jälleen eräiden syrjäyttämisien jälkeen. Tämä on ilmennyt jopa kansallisina tragedioina.

— Moni muu voisi sanoa saman kuin minä. Riippuu uskalluksesta. Asia tiedetään ja voi jopa sanoa, että eiliset Erkki Salomaan hautajaiset olivat samalla puolueen anti-stalinistien hiljainen mielenosoitus. Mielissä liikkui hänen kohtalonsa, koko SKP:n kohtalo, mutta asiaa ei tarvinnut pukea sanoiksi kuin epämääräisesti. Jos joku ei tiennyt mistä Salomaan kuolemassa oli kysymys, jäivät nämäkin Aarne Saarisen sanat epäselviksi: »Seisoessamme Erkki Salomaan arkun äärellä tuntuu siltä, että me itse olemme paljossa syypäitä hänen varhaiseen ja traagiseen poistumiseensa. Ehkä hänen asettamisensa siihen raskaaseen arkipäivän taistelun tehtävään, jossa hän joutui olemaan tänä työväenliikkeen sisäisten ristiriitojen ja erimielisyyksien aikana, johti ennenaikaiseen työn päättymiseen. Tätä emme tiedä. Mutta joka tapauksessa puolueemme vaikeudet ja niihin eläytyminen olivat lähtökohtana Erkki Salomaan elämän murtumiselle. Nämä vaikeudet kerääntyivät Erkin sisimpään kuin polttopisteeseen, ne panivat alulle palon, joka sammutti hänen elämänsä . . .»

SEURAAVAT UHRIT?

Humanisti heittää kädestään siteeraamansa Kansan Uutiset, jossa on pitkä selostus Erkki Salomaan hautajaisista: — Kansan Uutisten päätoimittaja Jorma Simpurakin on stalinistien tulilinjalla. Tai oikeammin voi sanoa, että seuraavat uhrit ovat ehkä SKP:n puheenjohtaja Aarne Saarinen, toinen puheenjohtaja Arvo Hautala ja päätoimittaja Simpura. He tukivat Salomaata mutta eivät voineet auttaa riittävästi . . .

Erkki Salomaan tragedia liittyy yhteiskunnallisiin ilmiöihin. Hänen elämäkertatietonsa ovat selviä ja johdonmukaisia. Itsenäinen ajattelu ja tietojen hankinta johti siihen, että hänellä oli kykyä ja uskallusta ottaa kantaa asioihin itsenäisesti. Hän ei koskaan kuulunut kauko-ohjattuihin. Hän oli tutkija, vielä tiedemies, joka hankki tietoja myös »kielletyistä lähteistä». Esimerkki hänen kuolemansynneistään on sekin, että hän tutki monien sellaisten vanhan työväenliikkeen jäsenten vaiheita — kirjoittikin niistä — jotka tuhoutuivat Neuvostoliitossa vuoden 1918 jälkeen.

— Tragedian tausta on kansallisten rajojen ulkopuolella . . .

SKP:N ITSENÄISYYS-AJATUS OLI PAHIN

— Suurimman syntinsä Salomaa teki aloittaessaan 1960-luvun alussa SKP:n sisäisen uudistuskeskustelun, sanoo isäntäni. Ehkä hän sen tehdessään jo tiesi minkälainen olisi vastus. Olihan hän kokenut mies. 1930-luvun työläinen, järjestäjä ja opiskelija, joka 1940-luvulla sai tuntea turvasäilön kirot. Hänen osansa SAK:n luennoitsijana saman kymmenluvun loppupuolella ei ollut paljon ruusuisempi. — Hänet savustettiin ulos. Rauhallisinta aikaa hänen elämässään lienevät olleet 1950-luvun toimitsijakausi maailman ammattijärjestöjen keskusliitossa sekä aika, jonka hän 1960-luvulla toimi Sirola-opiston johdossa.

— Uudistuskeskustelu saavutti ankarimmat laineensa, tosin piilossa, 1960-luvun puolivälissä vaikka sen tulokset ovatkin nousseet esiin vasta viime aikoina. Ensimmäinen näkyvä merkki siitä, että Salomaan kiinneajatus SKP:n itsenäisestä päätöksenteosta oli koituva hänen kompastuksekseen, oli Tshekkoslovakian tapausten jälkeen Neuvostoliiton ammattiliittojen pää-äänenkannattajassa Trudissa julkaistu hyökkäys Salomaata vastaan. On ilman muuta selvää, että artikkeli oli organisoitu Suomesta vaikka sen alla oli Trudin Helsingin-kirjeenvaihtajan nimi. »Erkki Salomaa yhtynyt imperialistien kuoroon», sanottiin kirjoituksessa.

— Kirjoituksen seuraus oli, että Erkki Salomaa jäi yksin. Hyökkäys oli tehnyt tehtävänsä ja osoittanut, kenen kanssa suomalainen tosikommunisti saa seurustella, kenen ei. Vain yksi ihminen laati vasta-artikkelin Salomaan puolesta: SAK:n toinen sihteeri Sulo Elomaa.

— Hyökkäily jatkui kotimaassa. Opposition pää-äänenkannattaja Hämeen Yhteistyö, jonka toimituksen sisäinen kriisi räjäytti viime syksyllä, ja Tiedonantaja olivat näkyvimmin asialla. Vielä Erkki Salomaan kuolinpäivänä julkaisi Tiedonantaja Salomaan viimeisimmän julkaisun arvostelun, jonka henki oli se, että parempi olisi ollut jos koko silppua ei olisi julkaistu. Mikä sattuma, mikä muistokirjoitus!

— Ei Erkki Salomaa kaatunut kuitenkaan lehtikirjoituksiin vaan siihen ajojahtiin, joka käytiin julkisuudelta salassa. Häirintää, panettelua sekä nimellisiä ja nimettömiä puhelinsoittoja, joilta ei säästetty aina hänen perhettäänkään. Ja silti Salomaa jaksoi vielä. Kirjoitti ja luennoi. Siitä huolimatta väitetään, että hän olisi ollut pahasti rappiolla, alkoholisti.

Erkki Salomaa alkoi sulkeutua. Hänestä tuli sarkastinen kun hän vähitellen huomasi, miten monet SKP:n johtohenkilöt, erityisesti Taisto Sinisalo, olivat täsmälleen samanlaisia kuin ne henkilöt, joista Lauri Vilenius antaa selkeän kuvan »Erään työmiehen päiväkirjassa»: — He tuntevat teoriat, heillä on kaikkeen valmiit kaavat, heillä on päässänsä puntarit, joilla he puntaroivat kanssaihmisiään, vieläpä kokonaisia yhteiskuntaluokkia ja kansojakin, mutta kaikesta tästä loistavasta tiedosta huolimatta en osaa heitä ihailla, en edes kunnioittaa. Sanon niin kuin Jenkka, että »heidän lähellään palelee».

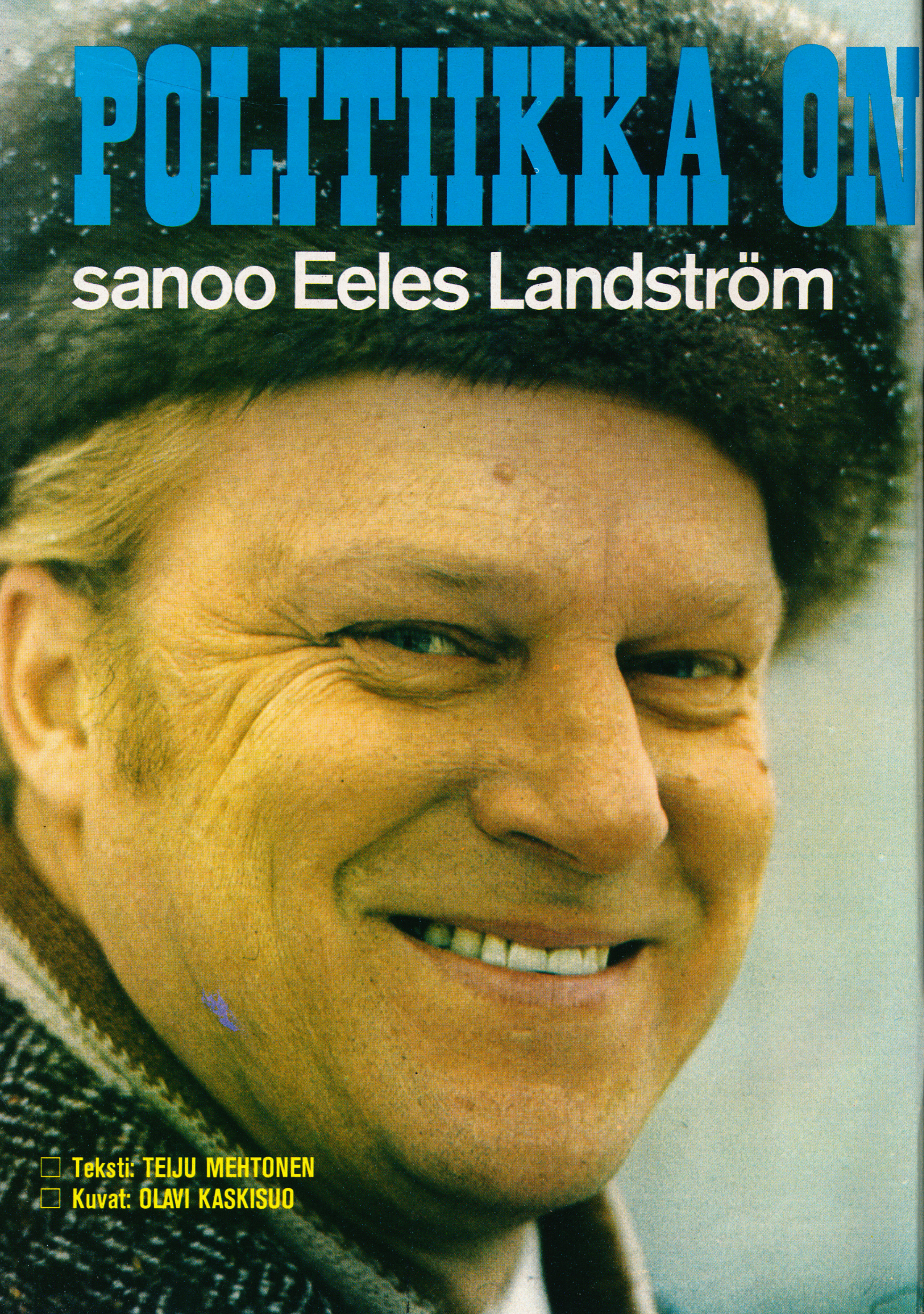
— Vertauksen ymmärtää vain ihminen joka tuntee taustan. Vileniuksen lähellä vankilassa oli stalinisteja, joista monet ovat joko nykyisen »enemmistön» tai ns. opposition johdossa. Heidän lähellään on aina kylmä.

Puhuessaan hän on ottanut kirjahyllystään kolme kirjaa. Koestlerin »Pimeää keskellä päivää», Wolfgang Leonhardin »Vallankumous karkoittaa lapsensa» ja Roger Garaudyn »Koko totuuden». Käskee lukemaan ne joskus ja toivoo hyvästellessään minun muistavan, ettemme ole koskaan tavanneetkaan.

— *Katsokaas, sanoo hän, minä olen jo vanha enkä halua joutua nuorten hampaisiin. Stalinistit ovat saaneet avukseen porvarillisista kodeista lähtöisin olevia opiskelijoita, jotka purkavat itseään kuin 1930-luvun nuoret AKS:ssa. Näitä hurmahenkisiä väkivallan ihailijoita ja muita uskovaisia on käytetty Erkki Salomaata vastaan. Kolmekymmenluvun opiskeleva ja akateeminen nuoriso ihannoi väkivaltaa ja Hitlerin Saksaa. Vihan kohteena olivat kommunistit. Ihme kyllä, vihan kohde on edelleen sama — kommunisti.*

POLITIIKKA ON KOVAA PELIÄ!

sanoo Eeles Landström

☐ Teksti: TEIJU MEHTONEN
☐ Kuvat: OLAVI KASKISUO

Tämä haastattelu on tehty ennen vaaleja ja nyt vaalit ovat takanapäin. Siitä johtuen tämä ei ole kansanedustajaehdokkaana olevan kansanedustaja Eeles Landströmin vaalipropagandaa. Tämä on kertomus miehestä, joka on kokenut paljon ihmisenä ja urheilijana ja jonka ainoa ammatti on kansanedustaja. Eeles Landström kertoo nyt myös totuuden kansanedustajien "päätähuimaavista tuloista".

Samana päivänä kun eduskuntavaalien tulokset saadaan selville, eli 3. päivänä tammikuuta, meidän perheessä juhlitaan. Juhlitaan siitäkin huolimatta, tulenko uudelleen valituksi tai en. Sinä päivänä täytän 40 vuotta ja siitä hyvästä meillä varmasti juodaan kakkukahvit.

Näin juttelee pöydän toiselta puolelta minulle hämäläiselle ominaisella vakavuudella Eeles Landström. Ei mitään itsetehostusta. Kovalla kysymystulvalla saan hänet vastailemaan ja voin luoda kuvan kansanedustaja Eeles Landströmistä.

■ URHEILIJA

Suurin hetkenne urheilijana, seiväshyppääjänä?

— Niitä suuria hetkiä minulla on ollut paljon siksi, että minä olen niin kauan urheillut. Olen ollut maaotteluedustajana, kolmissa Olympiakisoissa ja Euroopanmestaruuskilpailuissa. Ne on kaikki suuria hetkiä kun näkee oman maansa lipun kohoavan salkoon ja nimenomaan keskimmäiseen salkoon, joka merkitsee voittoa. Itselläni on kaksi Euroopan mestaruutta, pronssia Rooman Olympialaisissa ja 25 maaotteluvoittoa peräkkäin. Lopetin urheilun vuonna 1961 työnantajani toivomuksesta, kun hän toivoi, että jättäisin urheiluhommat, etteivät ne häiritsisi työtäni. Olin silloin vielä pohjoismaiden mestari, joten lopetin sopivasti, ei jäänyt pahaa makua suuhun.

■ NAKINMYYJÄ JA KIRKON SUNTIO AMERIKASSA

— Lähdin vuonna 1954 Amerikkaan opiskelemaan stipendin turvin. Yliopisto oli University of Michigan joka sijaitsi Ann Arborissa. Se oli arvostettu yliopisto ja suoritin siellä tutkinnon, joka suoraan suomennettuna on fil.kand. Stipendi riitti opiskeluun, mutta elääkin täytyi. Vaimoni tuli sinne seuraavana vuonna ja siellä sitten asuivat kaksi lastammekin. Vaimoni sai kyllä paikan kun oli englanninkielen taitoinen, mutta minä urheilin opiskeluni lomassa ja tein kaikenlaisia töitä. Joskus olin nakinmyyjänä ja asuntohuolet hävisivät kun sain paikan metodistikirkon suntiona. Jumalanpalvelusten aikana jouduimme olemaan hiljaa, sillä asuntomme sijaitsi kirkon yläpuolella. Lapset muistavat vieläkin miten he joutuivat kävelemään varpaillaan. Vuonna 1959 palasin Suomeen. Sain paikan Rosenlewillä Porissa, jossa vuodesta 1962 lähtien toimin sosiaalipäällikkönä. Nyt työsuhde on loppunut. Se oli hankalaa sekä työnantajalle että minulle, kun jouduin olemaan Helsingissä neljä päivää viikossa.

■ PERHEENISÄ

— Kun työsuhteeni Porissa päättyi, ryhdyin etsimään perheelleni asuntoa Helsingin lähistöltä. Vihdoin löysin talon Lahdesta. Vaikka se ei olekaan Helsingin välittömässä läheisyydessä, se on kuitenkin niin lähellä, että voin joka päivä matkustaa kotiin ts. asua kotona. Tämä on tärkeää siksi, että minulla on viisi lasta, 4 tyttöä ja yksi poika. Ihmettelen miten vaimoni jaksoi yksin heitä kasvattaa ne neljä vuotta, jotka jouduin asumaan Helsingissä ja vain viikonloppuisin pääsin käymään kotona. Nyt sentään näen lapset aamulla yhteisessä kahvipöydässä ja minulla on mahdollisuus iltaisin keskustella heidän kanssaan ja olla isä heille. Ei perheellisen miehen ole muutenkaan mukavaa asua perheestään erossa, minulle se ei ainakaan sovi.

■ KANSANEDUSTAJA

Minkälaiset asiat ovat lähinnä sydäntänne eduskunnassa?

— Veroasia kiinnostaa. Kyllä Suomen kansa on jo tarpeeksi kauan odottanut verouudistusta. Jos ei sitä kokonaisratkaisuna saada aikaan, minä lähtisin purkamaan sitä räikeimmistä epäkohdista. Viimeaikoina olen verojaoston jäsenenä ajanut oman asunnon verotuksen poistamista ja että omakotitalon omistajat saatettaisiin samaan arvoon kuin muutkin asunnonomistajat. Esimerkiksi lainojen korot voisi vähentää kunnallisverotuksessa. Yrittäjiä koskeva harkintaverotus on ainutlaatuinen koko maailmassa, se olisi poistettava. Pitäisi saada oikeudenmukaisuutta verotukseen, ylityöverotus on yksi epäoikeudenmukaisesti järjestetty verotusmuoto.

Onko kansanedustajan työ tuonut teille paljon lisävirkoja ja lisätuloja?

— Minähän olen ammatiltani kansanedustaja. Tästä toimesta saan käteen verojen oton jälkeen vajaan 2000 mk. Ei se ole suuri näinkin suuren perheen huoltajalle. Lisäksi saan Radion hallintoneuvoston jäsenyydestä 100 mk kuussa brutto ja kun siitä otetaan verot pois, se ei suuri ole. Se on pelkkää luuloa, että tässä hommassa ollaan rahan takia. Minä saisin omassa varsinaisessa ammatissani varmasti enemmän, samoin monet muut kansanedustajat.

Luuletteko, että Suomessa voisi tapahtua vallankaappaus?

— Minusta tuntuu, että sellaiset tapahtumat kuuluvat toisen tasoisten valtioiden ilmiöihin. Suomi on jo sillä tasolla oleva tasavalta, ettei se ole mahdollista. Kansan luonnekin on meillä rauhallisempi. Suomella on suhteellisen rauhallinen historia, lukuunottamatta tuota ikävää vaihetta kansalaissodan aikana. Vallankaappaussysteemi on lähinnä alkukantaisten maitten tapa hakea hallitusmuotoaan.

Olette Reporadion vastustaja?

— Niin, olen sitä. En hyväksy yksipuolista ohjelmaa. Kun Repo oli pääjohtaja, ohjelma muuttui yksipuoliseksi. Nyt se on sitä radion puolella. Repo on antanut minulle tavallaan tunnustuksen sanomalla, että olen henkilö, joka en jätä asiaa kesken kun olen saanut jotakin päähäni. Olen sitä mieltä, että jos Radion hallintoneuvosto antaa ohjeita, niitä on noudatettava.

■ KOMMELLUKSIA

— Onhan niitä sattunut. Tavallaan kommellukseksi muuttui eräs Amerikassa sattunut tapaturmakin. Olin erään miesystäväni kanssa menossa elokuviin autolla. Hän oli muuten meidän urheilujoukkueemme kapteeni. Matkalla hän poikkesi katolisen kirkon alakerrassa olevaan klubiin tapaamaan tyttöystäväänsä ja pyysi, että odottaisin häntä ulkopuolella auton kanssa. Mielestäni hän viipyi siellä kauan ja lähdin etsimään häntä sieltä sisältä. Olin parkkeerannut auton vähän pahasti ja kun sain vinkattua sille kaverille ja hän oli huomannut minut, ryntäsin kiireissäni suoraan paksun lasioven läpi. Minulla on vieläkin arvet näkyvissä. Senverran muistan ennenkuin menetin tajuntani, että muutamat papit mustat kaavut päällään kantoivat minut ambulanssiin. Selitin ystävälleni, että hänen pitäisi ilmoittaa tapaturmasta vaimolleni, joka silloin vielä oli Suomessa. Verenhukka oli kova ja uskoin kuolevani. Kaveri lähettikin viestin Suomeen, mutta se ei mennyt vaimolleni, vaan seuraus oli se, että vaimoni sai lukea sen lehdestä. Sitten hän tietysti otti yhteyden sairaalaan missä olin. Sain sitten nähtäväkseni erään päivälehden mainosbroshyyrin jonka sisältöä en unohda koskaan. Julisteessa luki: »Sibelius kuollut. Landström sairaalassa.» Sattui samaksi päiväksi. Tästä tapaturmasta kierteli sitten täällä Suomessa huhuja, joiden mukaan minut oli humalaisena heitetty yökerhosta lasin läpi ulos jne. Asiasta annettiin kyllä sitten virallinen oikaisu, eri asia on, moniko sen huomasi.

■ ENTINEN ATLEETTI, NYKYINEN GOTLETTI,

sanoi Eemeli. Miten pidätte kuntoa yllä?

— Ei minulla ainakaan nyt mitään kuntoa ole, olen juuri sairastanut hongkongilaisen, enkä ole siitä kunnolla toipunut. Kyllä minä pelaan golfia ja keilaan. Lahdessa on siihen hyvät mahdollisuudet. Toisaalta tuo Eemelin sanonta kyllä pitää paikkansa, paino on noussut 20 kg.

Näin leppoisasti jutteli kansanedustaja Eeles Landström ja joi samanaikaisesti valtavan määrän sipulimaitoa yskän aiheuttaman käheyden poistamiseksi. Illalla on televisioesiintyminen ja mitä ei kansanedustajaparka tekisi voidakseen esittää asiansa selvällä äänellä.

Kun tämä haastattelu tulee julkisuuteen ovat eduskuntavaalit takana, mutta uskon ja toivon, että meillä vielä silloinkin olisi kansanedustaja Eeles Landström, mies, jolle se on ammatti eikä sivuhomma.

Nyrkkiposti löysi kaappaussuunnitelman eli

KUKA MYIKÄÄN SUOMEA 1948?

Nyrkkiposti on saanut haltuunsa yllättävän asiakirjan, jonka nimi lyhyesti ja ytimekkäästi on »Suomen vastarintaliikkeen organisatio 1947». Se on paperi, josta toiminta varsinaisesti alkoi ja jonka löytyminen sai viranomaiset valppaiksi. Olemme saaneet käyttöömme runsaasti myös muuta asiatietoa, joka horjuttaa pahasti käsitystä, että epäillyn vallankaappauksen takana olisi ollut sisäministeri Leino.

Yrjö Leino saattoi loppujen lopuksi olla mies, joka osaltaan esti aseellisen yhteenoton oikeiston ja vasemmiston välillä! Perustelu: hän löysi vastarintaliikkeen organisaatiosuunnitelman siinä vaiheessa, jossa hänen pelinsä Suomen kommunistisessa puolueessa oli käytännössä loppuun pelattu, vaikka hän vielä kuuluikin näkyviin hahmoihin. Hän ajatteli kaappaussuunnitelmasta aivan toisin kuin ehkä ajatteli hänen silloinen vaimonsa, jo tunteiltaan kylmennyt Hertta Kuusinen, joka 23. maaliskuuta 1948 huudahti puhuessaan Messuhallissa Tshekkoslovakian tiestä: »Siinä on myös meidän tiemme!»

Edellä mainittu päivämäärä on saanut kaappausyrityksen H-hetken leiman. Oliko se, on kyseenalaista, koska Suomi elää. Organisaatiokaavio oli tuolloin jo löytynyt ja tilanne oli viranomaisten valvonnassa. Ja se että tilanne oli valvonnassa, johtuu nimenomaan sisäministeri Leinon sekä silloisen puolustusvoimien komentajan, kenraali Aarne Sihvon ja poliisikomentaja K.E. Gabrielsonin yhteistoiminnasta, väittää lähteemme.

Kaappauskaavio tuli ministeri Leinon käsiin valtiollisen poliisin eli Valpon välityksellä. Valpon tärkeimmät paikat oli tuolloin täytetty kommunisteilla. Sen tosiasiallinen johtaja oli apulaispäällikkö Aimo Aaltonen, vaikka valtioneuvosto oli nimittänyt Valpon päälliköksi lakitieteen tohtori Otto Brusiinin.

Ei ole siis ihmeteltävää, kenen silmästä Valpo tuolloin malkaa haki. Malka löytyikin, tuo asiakirja, jonka alkuperästä ei ole tietoa. Leino itse on jälkeenpäin paljastanut lähimmille ystävilleen, mm. lähteellemme, että hän epäili paperin aitoutta eikä ollut varma siitäkään, oliko se todella oikeiston käsialaa vaiko vasemmiston provokaatioyritys, joka oli tarkoitettu oikeiston pään menoksi. Mutta koska Leino tiesi paitsi oman asemansa myös sen, että mielialat oli äärimmilleen jännitetty ja aseellisen selkkauksen vaara todella olemassa, luovutti hän kenraali Sihvolle jäljennöksen tästä paperista joka vilisee kirjoitusvirheitä:

Suomen vastarintaliikkeen organisatio 1947.
I Poliittinen tilanne ja sen aiheuttamat toimenpiteet

1. Poliittinen tilanneselostus.

Ensiksi on todettava, että kommunistien lukumäärä ja usko vallankaappaussuunnitelman onnistumiseen on edelleen heikentynyt. Palkkataistelu luetaan ennen muuta heidän viakseen. Kansan yleinen mielipide vaatii sen johdosta palkka- ja hintavyöryjen nopeaa pysäyttämistä että inflaation jatkuminen voitaisiin estää ja markan arvo devalvoida. Se taas edellyttää työmarkkinain ehdotonta rauhoittamista ja lakkojen lopettamista. Kansalaiset eri yhteiskuntapiireissä käsittävät, että ellei työrauha palaa ja poliittinen kiihoitus lopu, taloudellisen tilanteen epävakaisuus johtaa asiain nykyisissä olosuhteissa sekasortoon ja katastrofiin.

Tällainen mielipide on niin yleinen ja jyrkkä, ettei ole voinut olla vaikuttamatta harkintaa rakastavien kommunistienkaan mielialaan. Sitä todistaa rivien jatkuva harveneminen. Erityisesti maataloustyöväestön, joka ei vielä ole kyllin lujasti järjestäytynyttä, usko voiton mahdollisuuksiin on heikentynyt. Ellei venäläinen mainostus jatkuisi rauhan radifioinnista huolimatta ei kommunistien suuriääninen huuto ja uhkailu yhteiskunnan rauhaa merkitsevämmin häiritsisi. Voidaanpa todeta, että vieras yllytys on sen tosiasiallisena lähteenä. Ellei sitä olisi, maahan palaisi lyhyessä ajassa rauhalliset olot.

Tietoisena asemansa huononemisesta kommunistit ovat ryhtyneet räikeään lakkokiihoitukseen ammattijärjestöjen keskusjohdon (nk. »korpilakot»), koska SAK johdon enemmistö ei sellaista hyväksy; (se on sosiaalidemokraattinen). Kiihoituksen päämääränä on yleislakko siitä aiheutuvine seurauksineen. Toiminnan korkein johto on Neuvostoliiton täkäläisten edustajien käsissä.

Yleisen mielialan rauhattomuuden ja pelon aiheuttaakin venäläisten ankara painostus ja loputtomat poliittiset vaatimukset, joista viime viikoilta on tunnetuin nuoroikeiston toiminnan lopettaminen.

Suomi miehitetään – kommunistit kaappaavat vallan! Tämä oli keväällä 1948 etusivun uutinen, jota ei kuitenkaan koskaan sellaisenaan julkaistu. Se levisi huhuna kansan keskuuteen ja nostatti pelon väreen suomalaisen selkäpiihin.

Mieliala oli pelolle altis. Tshekkoslovakian sosialistinen tie oli alkanut 20. helmikuuta. Romania ja Unkari olivat tuoreesti muistissa. Isä-Stalinin Suomea koskevaa rauhansopimusesitystä sanottiin muualla avoimesti maamme saamaksi kuolinsuudelmaksi. Meitä siunattiin sosialismin lepoon.

Kaappauksen piti tapahtua keväällä. Maansa myyjäksi mainittiin silloinen kommunistinen sisäministeri Yrjö Leino.

Mutta oliko Leino sittenkään maineensa värtti? Lukekaa mitä Nyrkkiposti on saanut tietää!

Kun tällainen maan suvereenisuuden loukkaus ja sen sisäpolitiikkaan sekaantuminen jatkuu viikosta viikkoon ja kun sen taustalla häämöittää maan lopullinen valloitussuunnitelma Romanian y.m. mukaisesti, on se ollut omiaan synnyttämään vastuuntuntoisten kansalaisten keskuudessa vakaumuksen, että vain ulkoparlamentaariset keinot voivat pelastaa maan N-liiton valtapyyteistä.

Tämä vakaumus on yleistynyt ja laajentunut niin syvälle vakavana ja persoonallista vapauttaan rakastavien kansalaisten keskuuteen erilaisesta maailmankatsomuksesta riippumatta, että sen voidaan katsoa edustavan kaikkien yhteiskuntaa säilyttävien kansalaisten mielipidettä.

Yllä on lausutta vastarintaliikkeen valtiollinen ja eetillinen peruste. Siltä pohjalta lähtien liikkeen perustajat ja johtavat miehet ovat uskaltautuneet aktiiviseen toimintaan, uskoen pyyteettömän uhrauksen ja isänmaallisen hengen johtavan oikeuden voittoon.

2. Toimintasuunnitelman yleiset periaatteet.

Käytännöllisen työn suunnittelussa on pidetty johtavana periaatteena puoluenäkökohtien ehdotonta syrjäyttämistä toiminnassa, vain saksalaisystävällisiä piirejä on kartettu säännöllisesti. Sen vuoksi on johtoelimiin ja tuleviksi aloitteiden tekijöiksi koitettu valita sotilaallista ammattitaitoa omaavia organisointiin tottuneita lujahermoisia miehiä. Valinnassa on erityisesti pyritty kiinnittämään huomiota henkilöiden nauttimaan arvovaltaan. Mahdollista sotaa silmällä pitäen on maa väliaikaisen, aluksi salaisen hallituksen muodostamisesta keskusjohdossa ajateltu seuraavaa.

1) Valintaa tehtäessä tulee katsoa, että ehdokas osoittaa edustavansa niin salaisella kuin julkisella toiminnallaan vastarintaliikkeen poliittista maailmankatsomusta.

2) Ehdokkaalla tulee olla toimen vaatima pätevyys, koska vain siten hallitus saavuttaa yleisen kannatuksen.

3) Hallituksessa tulee voimasuhteiden olla suorassa suhteessa edustettavaan intverssiryhmään. Silloin sosiaalidemokraattinen puolue edustaisi maan työväestöä.

4) Vastarintaliikkeellä tulisi olla hallituksessa riittävä edustus, että liikkeen alimmat portaat eivät menettäisi luottamustaan sen tahtoon työskennellä niiden päämäärien hyväksi, joiden puolesta se on lähtenyt taisteluun.

Mitä henkilönimityksiin tulee, se kysymys on vielä toistaiseksi avoinna ja se voikin mielestämme tapahtua vasta kriisin puhkeamisen yhteydessä, ettei asiamme vaarantuisi. Perustelumme mukaisesti väliaikaisen hallituksen jäseniksi on ajateltu mm. seuraavia kansalaisia: toimitusjohtaja V. Tanner, ent. tasavallan presidentti Risto Ryti, jotka saisivat pää- ja finanssiministerin salkut, ent. lähettiläs Hj. Procopé ja ent. ulkoministeri H. Ramsay ulkoministeriksi. Toiseksi ministeriksi mm. toimittaja U. Varjonen ja Leskinen sos.dem.kraattisesta puolueesta, ent. kansanedustaja M.E. Tarkkanen maalaisliitosta ja yliopettaja, filosofiantohtori U.U. Seppä opetusministeriksi. Jäljellä olevien kahdeksan ministerin va-

ERKKI PETMAN, TEKSTI

litseminen kuuluu mainituille eri puolueryhmien edustajille.

3. Yleisorganisatio

Organisation kehittelyssä, joka ei vielä ole valmis on maa jaettu silmällä pitäen tulevia sotilaallisia tapahtumia, piireihin, jotka vastaavat suunnilleen maan läänejä. Piireihin on perustettu ylimmän keskusjohdon alaiset johtoelimet.

Organisointi on suoritettu siten, että ohjeet ja käskyt annetaan keskusjohdosta, ilman että ne ovat välittömässä yhteistoiminnassa keskenään. Tunnussana vain ilmaisee annetun käskyn luotettavaisuuden. Vasta kun liike on joutunut julkisen toiminnan asteelle yhteydet sidotaan. Näin liike säilyy vapaana ja valtiolliselta poliisilta (Valpo) tuntemattomana. Piirien keskusjohdoille on säilytetty oma-aloitteisuus, josta kuitenkin ylimmän johdon tulee olla tietoinen.

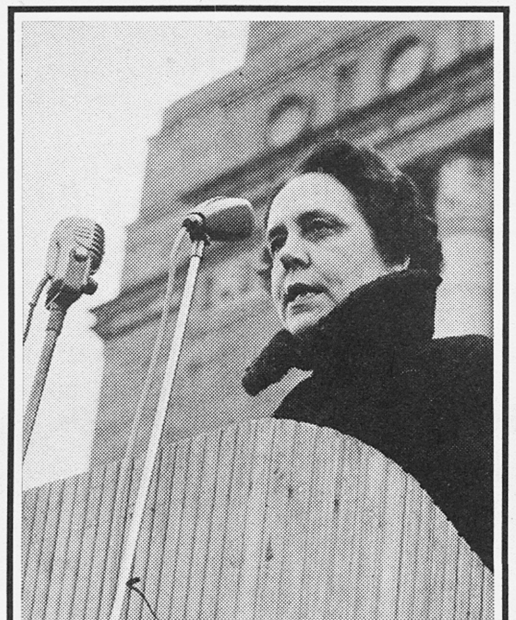
Piirien johtoportaat ovat seuraavat: Tampere, Vaasa, Oulu, Rovaniemi, Kuopio, Jyväskylä, Mikkeli, Lahti, Kotka, Turku sekä Pori. Helsinki hoitaa Uudenmaan organisoinnin. Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla on järjestelyt suoritettu loppuun. Työskentely on kuitenkin niin hidasta, kun varoja puuttuu, jopa siinä määrin, että toiminta kentällä on täytynyt keskeyttää. Varojen puutteesta ovat valitettavassa määrässä tiedustelun luontoiset tehtävät kärsineet. Ja kuitenkin ne ovat ensiluokkaisen tärkeät.

4. Toiminnan rahoitus

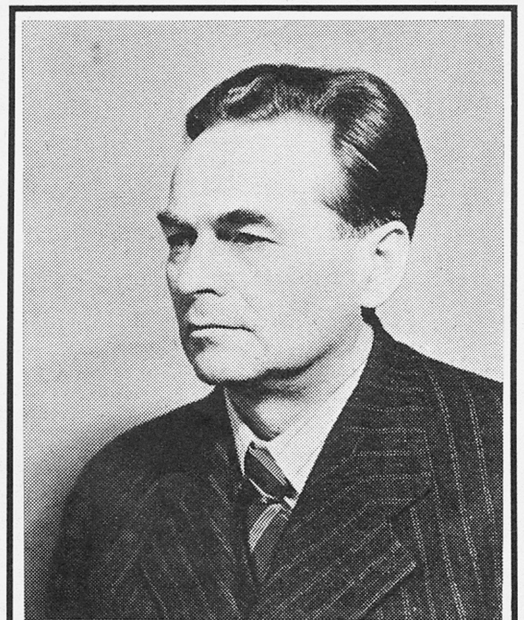
Rahoitus on tapahtunut ilman organisointia. Tämä on johtunut siitä, että on tarvittu suuria rahasummia eräisiin muihin tärkeisiin tarpeisiin, niin että taloudellisesti kireänä aikana ei yksityinen avuliaisuus ole saattanut ulottua vastarintaliikkeen toimintaan, mistä sitä paitsi olisi ehkä voinut koitua poliittisia vaaroja.

Vapaaehtoisella keräyksellä on toinenkin varjopuolensa. Kun toiminta perustuu kokonaan anglosaksilaiseen avunsaantimahdollisuuteen, eriasteisissa portaissa alkaa epäily vallata mieliä yrityksen onnistumisesta, ellei tuki ilmene todellisuudessa. Sen tähden vastarintaliikkeen arvovallan säilyttämiseksi nykyisellään olisi rahoitus saatava vakinaiselle kannalle hankauksettomaksi.

Tarpeen suuruus riippuu toimintaan kiinnitettävien voimien suuruudesta. Tähänastiset menot kuukaudessa ovat olleet n. 35 000 markkaa, jolloin ylimmän johdon ja jäsenistön työ on ollut palkatonta. Mainittu erä on kuitenkin osoittautunut riittämättömäksi, vaikka kenttätyössä on ollut vain yksi asiamies ja kuten edellä on mainittu, tiedustelu on jäänyt suurelta osalta hoitamatta. Tehokkaampaa toimintaa varten, jolloin kentällä hoitaisi toinen asiamies organisointia ja toinen sen lisäksi tarkastelua, tarvitaan n. 75 000 mk kuukaudessa syys- ja lokakuun aikana sekä maksamatonta palkkiota varten elokuun ja syyskuun puolivälin ajalta 45 000 mk. Kun perustavat työt tulevat marraskuun alkuun suoritetuksi, menot sen jälkeen supistuvat verraten vähiin.

23. maaliskuuta pidettiin Messuhallissa SKP:n järjestämä puhetilaisuus, jossa Hertta Kuusinen sanoi Tshekkoslovakian tiestä: »Siinä on oleva myös meidän tiemme!» Suomi kulkee kuitenkin vielä omaa tietään vaikka Messuhallin juhlapäivästä eräissä piireissä ounasteltiin kommunistien vallankaappausyrityksen H-hetkeä.

Yrjö Leino katseli pitemmälle kuin vieläkään uskotaan, sanoo lähteemme. — Hän löysi kaappauskaavion ja tiedotti asiasta edelleen puolustusvoimien komentajalle ja poliisikomentajalle ja esti osaltaan näin ainakin salavarustelun jatkumisen. Kuitenkin hänet on leimattu mieheksi, joka yritti kaapata Suomessa vallan kommunisteille.

II Sotilaallinen toimintasuunnitelma.

1. Johdanto.

Armeijan nykyinen johtoporras tulee suhtautumaan mahdolliseen venäläiseen offensiiviin todennäköisesti passiivisesti. Sen johdosta on perustettava uusi johtoporras, joka ottaa johdon käsiinsä. Toiminnan tulee perustua armeijan nykyiseen organisatioon. Valmistelut on suoritettava täysin salassa ilman kirjallisia suunnitelmia ja käskyjä.

2. Vaihtoehdot.

Vaihtoehto N:o 1.

Hyökkäys tapahtuu jonkin suurpoliittisen tapahtuman yhteydessä ja johtaa välittömästi länsivaltojen ja Neuvostoliiton väliseen sotaan.

Tällöin johtoporras siirtyy aikaisemmin sovittuun paikkaan ja ryhtyy sieltä käsin johtamaan sotatoimia.

Tehtävät:

1) **armeijan keskusvarastojen miehittäminen,**
2) **radio-, lennätin- ja puhelinlaitosten miehittäminen,**
3) **armeijan liikekannallepano v. 1941 suunnitelman mukaan.**
4) **armeijan keskittäminen v. 1941 suunnitelmien mukaan.**

Vaihtoehto N:o 2.

Hyökkäys maahan tapahtuu erillisenä eikä johda välittömästi sotaan Länsivaltojen ja N-liiton välillä. Myöskin tällöin johtoporras siirtyy aikaisemmin sovittuun paikkaan, toimien sissijoukkojen ylijohtona. Jokaiseen sotilaslääniin perustetaan pataljoonan suuruinen sissijoukko ja aseistetaan siviilihallussa olevilla ja asekätköistä vielä saatavilla aseilla. Toimintahetki, samoin kuin sissijoukkojen toiminta yleensä jää riippuvaiseksi vallitsevista olosuhteista.

Tehtävät:

1) **armeijan keskusvarastojen haltuunotto ja hävittäminen,**
2) **määrättyjen poliittisten henkilöiden vapauttaminen vankilasta**
3) **strategisesti tärkeiden kohteiden hävittäminen,**
4) **yhteyksien järjestäminen Ruotsiin,**
5) **henkilökuljetusten järjestäminen Ruotsiin.**

Tässä tulkoon mainituksi, että sissijoukkojen toimintaa yleinen mielipide yleensä vastustaa, koska vihollinen on suuri N-liitto eivätkä yksinomaan maan kommunistit joiden sotilaalliset mahdollisuudet ovat varsin vähäiset. Sen tähden Suomen vastarintaliikkeen taistelua ei voida verrata esim. Kreikan sisäiseen sotaan. Lisäksi Suomella ei ole otollista maastoa kuten Kreikassa. Siten vihollinen hävittäisi kommunistien avulla nopeasti rautatieyhteydet, kauppa- ja teollisuuslaitokset sekä maaseudun keskuspaikat, niin että sissijoukkojen sotilaallinen voima tulisi tuhotuksi lyhyessä ajassa. Ja sitä seuraisi elintarpeiden ryöstöjä, aineellisten varojen hävitystä, väestön maasta siirtoja Venäjälle sekä muita kärsimyksiä. Sissijoukkojen muodostaminen valmiusasteelle voidaan toteuttaa, mutta taistelu aloittaa vasta I vaihtoehdon mukaisesti.

6) **venäläisten joukkojen sitominen Suomessa,**
7) **uusien sissijoukkojen perustaminen.**

Mitä aseistukseen tulee, on tällä hetkellä täysin aseistettu 12 divisioonaa. Lisäksi 2 div:lla on kevyt aseistus.

Lentokoneita on 600, niistä 200 hävittäjää ja 50 pommikonetta.

Jos Suomi joutuu rauhansopimuksen mukaan luovuttamaan kaikki pommikoneet ja armeijan ylimääräisen aseistuksen, niin riittää aseita 40 000 sotilaalle.

Sissisotaa silmällä pitäen, jos armeijasta ei saada aseita lasketaan asekätköistä ja yksityisten hallusta saatavan aseita 9 pataljoonalle, arvioiden, että asekätköissä on vielä jäljellä 40 % alkuperäisestä määrästä.

Koottuja tietoja asekätköistä puuttuu. Ne voivat asekätkijät esittää tarvittaessa.

»On parempi ettemme molemmat ole poissa»

Tämän asiakirjan vuoksi Aarne Sihvo, joka oli ehdolla hallitusvaltuuskunnan jäseneksi, jäi pois valtuuskunnan Moskovan matkalta.

— On parempi ettemme ole molemmat poissa, kerrotaan hänen sanoneen Leinolle, joka lähti.

Leino lähti siis Moskovaan, mutta ei piileksimään ja odottamaan Suomen miehitystä. Hän oli Neuvostoliitossa Suomen hallituksen edustajana, yhtenä niistä jotka neuvottelivat YYA-sopimuksesta. Kun Moskovaan saatiin tieto SKP:n Messuhallissa järjestämästä tilaisuudesta ja Hertta Kuusisen puheen sisällöstä, saattoi Leino tuntea itsensä turvalliseksi. Hän oli kertonut mitä tiesi eivätkä hän ja Aarne Sihvo olleet kumpikaan yhtä aikaa poissa . . .

KUNINGATAR ELISABETH *aamiaisella Saint-Tropezin lomanviettoparatiisissa.*

□ KUVAT: Lui-lehti, Ranska, Lehti- ja Kuvatoimi

Kamera valehtelee!

■ Kuva puhuu enemmän kuin tuhat sanaa . . .
■ Siksi annamme viidelle kuvalle näin paljon tilaa.
■ Vuosi sitten teimme samanlaisen sarjan suomalaisista julkkiksista ja heidän huumorintajunsa kesti ja ei kestänyt.
■ MITEN NYT KÄY JA TAPAHTUU?

***JACKIE ONASSIS** tunnetaan julkisuudessa kameroita vihaavana ylimysnaisena. Tässä hän liftaa Monacosta Ateenaan Skorpios-saarelle . . .*

KÄÄNNÄ

VANHAT KIISTAKUMPPANIT Richard Nixon ja Fidel Castro pelaavat shakkia Kuubassa jälkimmäisen kämpässä.

MAO TSE-TUNG ja vähän pienemmän piirin ja maan hallitsija Rainier Monte Carlon diskoteekissa.

PAAVI radikaalinuorten seurassa uimassa ideana me olemme kaikki syntyneet alastomina...

Marlboro
PHILIP MORRIS
INTERNATIONAL
Miehen Maku.
Missä Mies.
Mukana Marlboro.
FILTER CIGARETTES
Marlboro
FILTER
Marlboro
Maailman menevin savuke
20 kpl 2:50 10 kpl 1:25

MINKÄ JUMALA YHDISTI SITÄ ÄLKÖÖN

Hilkka Grön on hyvännäköinen leskirouva, häntä katselee mielellään, vai mitä? Hän on elänyt onnellisena Vilhonsa kanssa vuosikaupalla — kunnes aivokuolema heidät erotti toisistaan. Tuomitsisitteko te sen, että hän oli joskus sukupuolisuhteessa toisten miesten kanssa? Olisiko hänen pitänyt elää selibaatissa kaikki nämä seitsemän vuotta? Halukkaista iskijöistä ei ole ollut puutetta, se on helppo arvata.

Vilho Grönin hautakumpu 23.10.1971 heti hautauksen jälkeen. Paikalla, Porin hautausmaalla, oli vain kourallinen ihmisiä, Hilkka Grönin sukulaisia ja hänen lähimpiä ystäviään. Hautakiveä ei ole vielä pystytetty ja kukatkin ovat jo kuihtuneet, lumi on peittänyt maiseman. Vilho Grön, reilun miehen maineessa ollut autopeltiseppä, ei varmasti olisi halunnut vaimonsa kärsivän niin paljon kuin on tapahtunut. Hän olisi takuulla suonut Hilkalleen täyden vapauden heti onnettomuuden jälkeen — jos hän olisi pystynyt puhumaan, tajuamaan jotakin.

IHMINEN EROTTAKO!

HILKKA GRÖNIN AVIOMIES ELI TAJUTTOMANA-ELÄVÄNÄ RUUMIINA-SEITSEMÄN VUOTTA!

■ KARI JUVONEN, TEKSTI ■ OLAVI KASKISUO, KUVAT

KÄÄNNÄ

Teille, jotka juuri ajattelitte erota:

EHKÄ SITTENKIN VOITTE SOPIA AVIOPUOLISONNE KANSSA?

Syvä osanottoni miehesi poismenon johdosta, Hilkka Grön.

Olin kuvitellut Vilhon jo aikoja sitten nukkuneen ikuiseen uneen, joten hämmästykseni oli suuri, kun kerroit minulle puhelimessa hänen siirtyneen ajasta ikuisuuteen aivan äskettäin, 17.10.1971.

Vaikka olemmekin tunteneet toisemme jo kuusi vuotta, en ole oikeastaan päässyt selville todellisesta suhtautumisestasi mieheesi. Tai sanokaamme miehesi tapaukseen.

Olin luullut, että tuntisit syvää helpotusta hänen kuolinhetkellään. Siksi olin miltei järkyttynyt kuullessani Sinun olevan poissa tolaltasi, syvästi masentunut.

Se oli yllättävintä, mitä olin koskaan kuullut. Siksi halusinkin kertoa Sinusta koko Suomelle. Minusta näet Sinun pitäisi saada jonkinlainen kunnianosoitus, vaikkapa aivan vähäpätöinen palkkio näistä kuluneista vuosista. Minä ainakin nostan hattuani ajatellessani Sinun elämääsi.

Joskus vuosia sitten keskustelin kanssasi miehestäsi, joka makasi Porin Diakonissalaitoksen sairaalassa. Taikka oikeastaan hän ei enää ollut Sinun miehesi, sillä eihän kuollut ole kenenkään mies. Sinun Vilhosihan ehti loikoa sairaalan valkoisten lakanoitten välissä miltei kuukautta vaille seitsemän vuotta. Ihminen hän lakkasi oikeastaan olemasta jo hyvin pian onnettomuuden jälkeen; häntä voisi kutsua oikeimmin tittelillä elävä ruumis.

Ehkäpä sallit, että kerron lyhyesti lukijoille tapausten kulun. Teidät vihittiin 19 vuotta sitten Porissa. Teillä on kaksi mukavaa poikaa, Reijo, joka on kansalaiskoulun viidennellä, ja 19-vuotias Raimo, joka on varaosamyyjänä porilaisessa liikkeessä. Sinä olet yksin joutunut kouluttamaan, elättämään heidät ja olemaan heille isän sijaisena.

12.11.1964 kello 17.58 teillä oli vielä kaikki hyvin: oma puinen kotitalo Porin reunamilla, hyvät työpaikat, kiltit lapset.

Minuuttia myöhemmin, kello 17.59, Sinulla ei ollut enää aviomiestä. Sillä hetkellä Vilho Grön rysäytti päin vastaan tulevaa linja-autoa liukkaalla tiellä Turun laitamilla. Kohtalo oli sinä päivänä tavallista perusteellisemmalla tuulella, se valvoi, että sen määräyksiä noudatetaan nyt tarkasti. Se kai totesi, että Vilho Grön ei ollutkaan kuolemaisillaan tämän kolarin jälkeen. Siksi se järjesti asiat niin, että suuri henkilöauto ajaa jysäytti Vilho Gröniä sairaalaan kuljettaneen kärryn päälle. Se rysähdys todennäköisesti sinetöi Vilho Grönin, porilaisen autopeltisepän, kohtalon.

Vuoden kuluttua tapasin Sinut Porissa. Kerroit silloin minulle kaikesta rauhallisesti, hiukan tunteettomastikin, ehkä. En tiedä, niin minusta ainakin silloin tuntui. Mutta nyt jälkeen päin ymmärrän: olit silloin niin kurkkua myöten täynnä kaikkea saastaa, ettet enää jaksanut muuta kuin puhua tapahtuneesta aivan kylmästi, asiallisesti.

Sinua oli loukattu kuluneen vuoden aikana niin monta kertaa, että olit turtana. Sinua oli seurattu kaupungilla, Sinun kotiintulojasi oli tarkkailtu, ihmiset olivat kuiskailleet keskenään muutaman metrin päässä Sinusta.

Lääkärit eivät alunperinkään antaneet mitään toivoa. He sanoivat suoraan, että se mies siinä vuoteessa niitten lakanoitten välissä ei ollut enää mikään mies. Se olento ei tulisi enää ikinä puhumaan, syömään, itkemään, nauramaan, naimaan, ryyppäämään, tajuamaan mitään.

Hän oli aivokuollut olio, tämä mies, jota pidit miehenäsi. Jota kävit ensimmäisten vuosien aikana tapaamassa usein kaksikin kertaa päivässä. Silti Sinä jaksoit juosta hänen luonaan miltei jokikisenä päivänä. Sinä seisoit hänen vieressään ja katsoit häntä silmiin ja yritit löytää hänen kasvoiltaan tuntemisen merkkejä. Ei hän Sinua koskaan tuntenut, Hilkka. Vaikka hän katsoikin Sinua suoraan silmiin, hän ei voinut tajuta, että hänen vieressään seisoi hänen vihitty vaimonsa. Hänen aivoissaan ei enää raksuttanut mitään.

Hyvät lukijat, ajatelkaa tilannetta: kahdessa, välillä kolmessakin työssä käyvä nainen istumassa illasta toiseen tajuttoman, aivokuoleman kokeneen miehensä vuoteen reunalla. Odottamassa jotakin pientä elonmerkkiä, tuntemisen osoitusta. Se tulikin lopulta: noin puolentoista vuoden odotuksen jälkeen räpsäytti Vilho Grön oikeata silmäänsä vaimonsa läsnäollessa.

— Silloin minä uskoin hänen vielä tulevan terveeksi, sanoo Hilkka Grön tänään, muutama viikko hautajaisten jälkeen.

Vilho Grön oli viettänyt 46. syntymäpäivänsä — jos sitä nyt voi viettämiseksi sanoa — samassa asennossaan, samassa sängyssä, samassa sängyssä kuin muutkin syntymäpäivät seitsemän vuoden aikana. Hilkka Grön muisti aina tuoda Vilholleen kukkia. Tänäkin vuonna, Vilho Grönin viimeisenä kesänä, Hilkka toi hänelle 15 keltaista ruusua.

Oli oikeastaan vain kuukausien kysymys, milloin Vilho Grön poistuisi, niin sanoivat lääkärit jo seitsemän vuotta sitten.

Mutta Vilho Grön oli sitkeä kaveri. Koneet surisivat, hengittivät hänen puolestaan, suoneen tiputettava ravintoliuos piti hänet jotenkuten hengissä. Hilkka Grön teki kaikkensa: hän rukoili polvillaan kirkossa miestään takaisin, hän pyysi lääkäreitä järjestämään Vilholle sairaalapaikan Helsingissä tai Tukholmassa. Hän oli valmis myymään kaiken omaisuutensa saadakseen miehensä takaisin. Vaikkapa halvaantuneena, tylsänä, järjettömänä oliona.

— Kunhan hän vain olisi ollut siinä. Elänyt ja hengittänyt, sanoo Hilkka Grön tänään.

Pori on pieni, mutta vilkas kaupunki. Ainakin huhut, pahat puheet kiertävät siellä vilkkaasti.

Hilkka Grön on hyvännäköinen, hyvävartaloinen rouva. Ei siis ihme, jos miehet yrittivät hakeutua hänen seuraansa Vilho Grönin loukkaantumisen tapahduttua. Hilkalle soiteltiin, häntä pyydettiin ulos.

Lopulta hän suostui joihinkin pyyntöihin. Hänen mielenterveytensä ei olisi enää kauan kestänyt pelkkää kotona jököttämistä. Hänen oli pakko päästä välillä rentoutumaan. Joskus hän sitten pääsi iltamyöhällä miehen taloonsa. Onhan hän loppujen lopuksi normaali ihminen.

Vuoden kuluttua Hilkka Gröniä katsottiin työpaikalla ja tuttavapiirissä kuin haisevaa rottaa. Hänellä oli huoran maine.

Jotkut läheisimmät ystävättäret — kuten Aino Junttanen, jonka mies makasi kolme vuotta Vilho Grönin kanssa samassa huoneessa, myös aivokuolleena — kertoivat Hilkalle huhuista. Aluksi hän itki. Hän piti herjauksia epäoikeudenmukaisina. Hän tunsi olevansa henkisesti uskollinen Vilholleen — ruumiillista uskottomuutta hän ei pitänyt minään.

Tuomitsisitteko te hänet, hyvät lukijat?

Oletteko te sitä mieltä, että Hilkka Grön oli huora? Eikö hän olisi teidän mielestänne voinut mennä ulos miesten kanssa, eikö hän olisi saanut joskus olla intiimissä suhteessa jonkun miehen kanssa?

Minun mielestäni Hilkka Grön on todistanut suuren rakkautensa Vilhoonsa kaikella muulla tavalla niin hienosti, ettei yksikään ihminen maailmassa ole kyllin arvokas tuomitsemaan häntä.

— Me olimme sukupuolisestikin Vilhon kanssa hyvin onnellisia, sanoi Hilkka Grön joulukuussa Anno Domini 1971 kotonaan Porissa.

— Olisin tullut hulluksi, ellen olisi joskus saanut tuntea miehen käsivarsia ympärilläni — se oli kuin jonkinlaista terapiaa. Ja sen sanon nyt suoraan, että kun olin sukupuoliyhteydessä jonkun kanssa, kuvittelin aina, että vieressäni makaa Vilho.

Suuttukaa, jos tahdotte, te arvoisat herrat, jotka Hilkka Grön on kelpuuttanut viereensä. En tiedä, onko teitä yksi, kaksi tai kolme. Joka tapauksessa asia on näin: kun te rakastitte häntä, kun te kuvittelitte aiheuttavanne ihania nautinnon hetkiä hänelle, ei Hilkka Grön ajatellut teitä tippaakaan. Hän rakasteli ajatuksissaan miehensä kanssa. Hän kuvitteli joka hetki olevansa sukupuoliyhteydessä Vilhonsa kanssa.

Hilkka Grön tänä päivänä, joulukuussa 1971:

— Jos teille käy kuten minulle, yrittäkää unohtaa miehenne, vaikka se tuntuisi miten toivottomalta. Aivokuolema on peruuttamaton asia. Yrittäkää jatkaa normaalia elämäänne heti kun olette toipunut pahimmasta. Tavatkaa muita miehiä, rakastakaa. Elämän on jatkuttava. Pahanilkisten ihmisten puheista ei pidä välittää. Minä välitin alussa. Se tuntui raskaalta. Mutta nyt se on ohi. Vasta Vilhon kuolema antoi minulle porilaisten silmissä vapauden elää normaalia elämää.

Mainitsin alussa, että olin jopa hämmästynyt, järkyttynytkin, Hilkka Grönin masennustilasta miehensä lopullisen poismenon johdosta. Kaiken järjen mukaan hänen olisi pitänyt tuntea helpotusta kun tieto hänen miehensä kuolemasta tuli.

— Niin minä itsekin luulin aluksi. Mutta tosiasiassa kaikki tuntui sortuvan. Tunsin olevani ikuisesti sidottu häneen, ajattelin, ettei hän milloinkaan lähtisi pois. En kokenut tätä tunnetta taakkana, velvollisuutena. Nyt minusta tuntuu kuin minulla ei olisi enää mitään kiintopistettä, tarkoitusta elämässäni. Vilhon eläessä ajattelin, että solmin vielä joskus uuden avioliiton. Mutta nyt olen tullut toisiin ajatuksiin. Vilho merkitsi minulle niin paljon, ettei kukaan ole kyllin hyvä astumaan minun miehenäni hänen tilalleen.

— Luonani asuu tällä hetkellä eräs mies, mutta me emme ole enää tulleet toimeen keskenämme Vilhon kuoleman jälkeen. Luulen, että tiemme eroavat pian.

Te hyvinvoivat, lihavien, rikkaitten miestenne kanssa turvallista elämää viettävät vaimot: ajatelkaa tätä naista, yrittäkää asettua Hilkka Grönin asemaan.

Kun te uikutatte talousrahojen pienuutta tai raivoatte sen vuoksi, ettette pääse kampaajallenne ensi lauantaina kello 11.00 vaan kello 11.15, asettukaa Hilkka Grönin kenkiin.

Pystyisittekö te istumaan seitsemän vuoden ajan miltei joka päivä aivokuolleen miehenne vuoteen vieressä, käymään yötä myöten töissä, kouluttamaan ja elättämään yksin lapsenne ja pitämään onnenne huipentumana hetkeä, jolloin elävä ruumis kerran räpsäyttää silmäripsiään.

Kaiken tekee dramaattisemmaksi se seikka, että Vilho ja Hilkka Grön erosivat kolme vuotta sitten. Ellei Hilkka Grön olisi järjestänyt avioeroa, hän ei olisi saanut lapsilleen elatusmaksuja, koska Vilho Grön, aivokuollut mies, katsottiin heidän holhoojakseen.

Viimeistään tämän avioeron jälkeen olisi luullut Hilkka Grönin jo jättävän käyntinsä autopeltiseppä Vilho Grönin luona.

— Ei ihminen erota kahta ihmistä toisistaan virallisten papereitten voimalla, sanoo Hilkka Grön tänään.

— Jotka Jumala on yhdistänyt, heitä ihminen älköön erottako.

Vilho Grön haudattiin kaikessa hiljaisuudessa lokakuun 23. päivänä. Ruumiinsiunaus tapahtui Porin uudessa siunauskappelissa. Paikalla oli Hilkka Grönin sukulaisia ja lähimpiä ystäviä.

Satakunnan Kansassa oli asian johdosta pieni ilmoitus, jossa kerrottiin Vilho Grönin syntyneen 15.7.1925 Juukassa ja kuolleen 1964 tapahtuneen liikenneonnettomuuden uhrina 17.10.1971.

Häntä jäivät kaipaamaan Hilkka, Raimo ja Reijo.

Kuolinilmoituksessa oli lyhyt muistovärssy:

»Herra, ota vastahan väsynyt, joka luotamme pois on lähtenyt.»

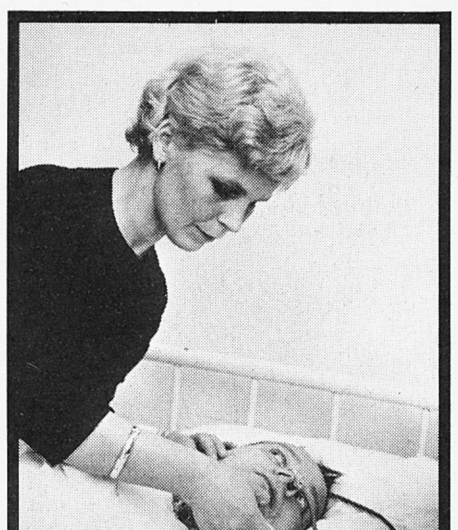
Hilkka Grön tänään, joulukuussa 1971:

— Haluaisin nyt nauttia elämästä, juhlia, rakastaa. Mutta kaikki tuntuu nyt niin toivottomalta.

Te varakkaat, yksinäiset, hyväsydämiset, kunnon miehet: kirjoittakaa hänelle, pyytäkää hänet illaksi ulos, tarjotkaa hänelle parasta. Lasillinen samppanjaa, hieno päivällinen. Ehkäpä saatte hänet nauramaan. Ehkäpä hän vihdoinkin tuntisi vapautuneensa.

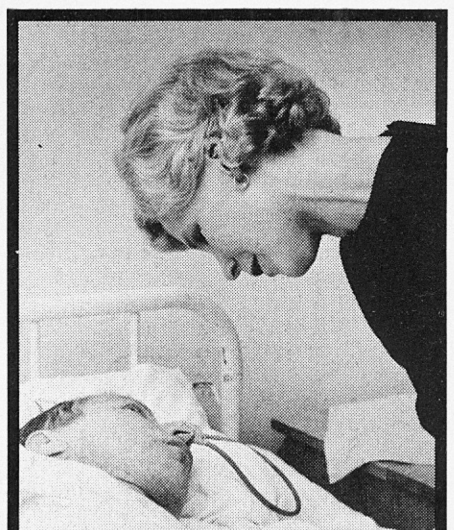
Sillä ainakin minun mielestäni Hilkka Grönin suruaika alkaa olla ohi. Hänet olisi saatava mukaan normaalin elämän rytmiin.

Mutta, hyvät herrat: älkää loukatko tätä hienoluonteista naista. Hän on jo kärsinyt tarpeeksi. Hän ei myöskään halunnut, että julkaisimme hänen osoitteensa. Siksi emme kerrokaan, että se on Viirupöllöntie 13, Murtosen mutka, Pori.

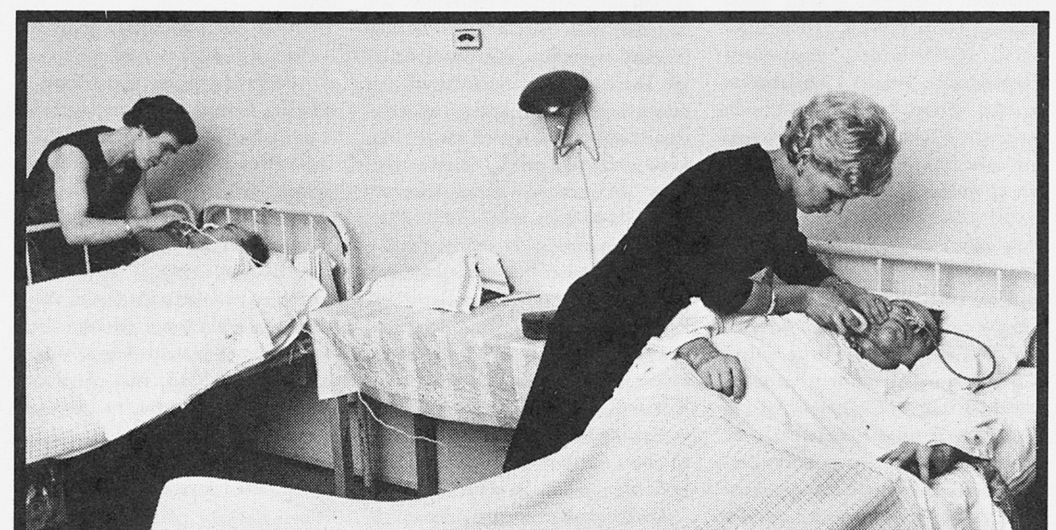

Tuntuu kuin Vilho Grön katsoisi, tuntisi vaimonsa. Kuusi vuotta sitten otetussa kuvassa autopeltiseppä Vilho Grön katsoo selvästi vaimoaan silmiin. Mutta lääkärit olivat sitä mieltä, ettei Vilho Grönin ajatuksissa liikkunut mitään, ettei hän tuntenut Hilkkaansa. Hänen aivonsa tuhoutuivat lyhyessä ajassa. Jo tässä kuvassa hän oli enää kuin silmiään liikutteleva nukke, joka sanoo MAMMA. Vilho Grön ei tosin osannut sanoa edes mammaa. ◀

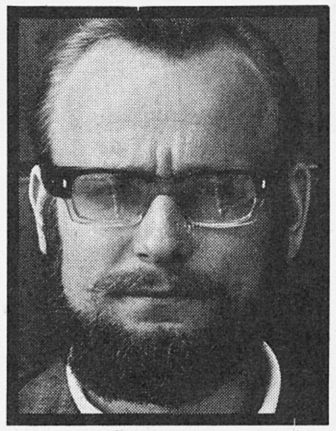
Hilkka Grön jaksoi uhrautuvasti rakastaa miestään tämän kuolemaan asti. Ihmiset panettelivat häntä, ilkeämieliset tuttavatkin kutsuivat häntä huoraksi. On vaikeata asettua Hilkka Grönin asemaan, on vaikeata ajatella, kuinka itse toimisi, jos tällainen tilanne sattuisi eteen. Hilkka Gröniä tuomittiin epäoikeudenmukaisesti. Hän oli miehelleen henkisesti uskollinen loppuun saakka. ▶

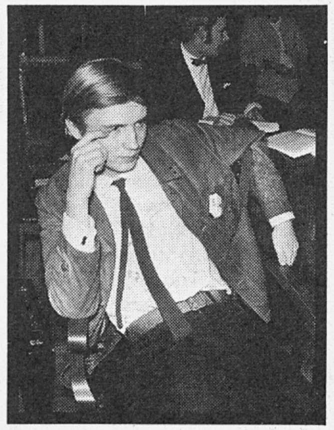
Tämä kuva on otettu kuusi vuotta sitten Porin Diakonissalaitoksella. Hilkka Grön ajaa kuvassa oikealla miehensä partaa. Saman palveluksen tekee kuvan vasemmassa reunassa Aino Junttanen Erkki-miehelleen. Jälkimmäinen mukiloitiin Helsingissä tajuttomaksi. Hänkään ei koskaan tullut tajuihinsa. Mutta Aino Junttanen vapautui aivokuolleesta miehestään jo kolmisen vuotta sitten. Aino Junttanen ja Hilkka Grön ystävystyivät useiksi vuosiksi miestensä samanlaisen kohtalon vuoksi. Nyttemmin rouvat jo kulkevat useimmiten eri teitä. Aino Junttanenkin on yhä vapaa leskirouva.

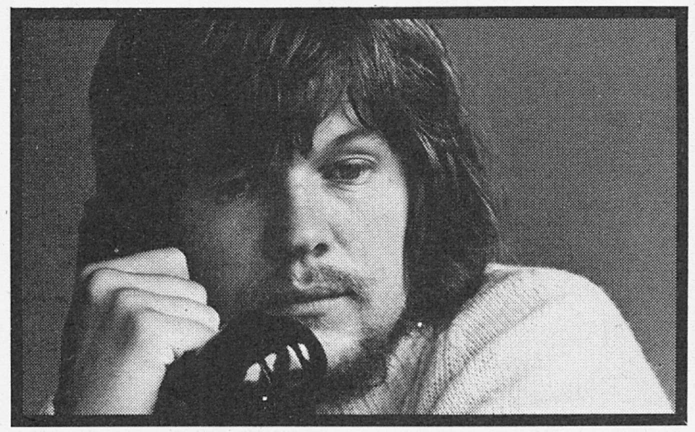
- ☐ Teillä on televisio. Teidät on ohjelmoitu mieltymään määrättyyn sanoma- tai aikakauslehteen…
- ☐ Luotto- ja henkilökortistot ovat käytännöllisesti katsoen täydellisiä.
- ☐ Nyt ratkaistaan: oletteko te älykäs, yliälykäs?

HANNU KARPO käyttää aseenaan televisiota ja lehdistöä. Väsymätön epäkohtien paljastaja, joka kertoo asiansa yksinkertaisen tehokkaasti ja havainnollisesti.

ERKKI TUOMIOJA, valkoisen isän punertava poika, lyö vanhatkin laudalta purevalla älykkyydellään. Suuret vaikutusmahdollisuudet eduskunnassa.

TIMO BERGHOLMILLA on käsissään tehokas ase: hän on tunnettu teatteriohjaaja, joka pystyy vaikuttamaan näytelmillään. Sen lisäksi hän ottaa kantaa ahkerasti muuallakin julkisuudessa.

HANNU TAANILA on maan paras puhuja ja luontevin keskustelija, joka tempaa mukaansa rentoudellaan. Puhuu ja kirjoittaa kansalle sen omalla kielellä. Kirottu ja kiitetty.

YLIÄLYKKÄIDEN TERRORI

hallitsee meitä kaikkia. Ettekö huomaa vaaraa?

Joku on aina idiootti jonkun toisen mielestä. Ja kuitenkin jokainen uskoo olevansa älykäs. Mensan jäsenet puolestaan ovat varmoja siitä, että he ovat nokkelampia kuin kaikki muut kuolevaiset. Mutta mikä on Mensa? Se on älyn, älykkyyden vapaamuurariseura, yliälykkäiden maailmanhallitus. Sillä olemme lähestymässä aikaa, jolloin yliälykkäiden ja tavallisten ihmisten välinen kuilu laajenee pohjattomaksi, ylittämättömäksi. Yliälykkäiden, isoaivoisten hirmuvalta on nopeaa vauhtia tulossa, älyn terrori levittää jo siipiään maan ylle. Tekniikan ja tietokoneiden aikakausi jouduttaa yliälykkäiden voittoretkeä, teknokraatit ja isoaivoiset laskevat kansakunnat terrorinsa alle, ja tämä hirmuvalta on absoluuttisempaa, ehdottomampaa kuin konsanaan diktaattorien ja menneisyyden itsevaltiaiden yksinvalta. Sillä älyä ei voida kukistaa, siihen ei päästä käsiksi, varsinkin jos se on tehokkaasti järjestäytynyt. Onko yliälykkäiden terrorin tulo onneksi vai onnettomuudeksi ihmiskunnalle? Sen näyttää tulevaisuus, kokemuksen puute estää meitä suorittamasta arviota. Mutta äly on jo alkanut järjestäytyä Mensan puitteissa. Kuinka päästään tämän maailman eksklusiivimman ja suljetuimman klubin jäseneksi? Ketkä ovat klubin nerot? Mitä he oikein tekevät ja puuhaavat? Nyrkkiposti pyytää vastata teille.

Jokainen meistä saattaa hyvinkin epäillä fyysistä ulkonäköään, rohkeuttaan, lahjakkuuttaan, viehätysvoimaansa, hyvyyttään, huumorintajuaan, mutta kukaan ei vilpittömästi ajattele olevansa typerys. Toiset ottavat tehtäväkseen älynne arvioimisen suhteessaan omaan älyynsä, joka heidän mielestään on pakostakin terävämpi. Jos kuitenkin joku sattuisi teiltä jonakin päivänä kysymään: »Olenko todellakin älykäs?» tulette nopeasti vakuuttuneiksi henkisten kykyjenne erinomaisuudesta sillä kysyjä saattaa olla juuri se sama henkilö, josta te hieman aikaisemmin olette sanonut: »Mikä älykääpiö, mikä ääliö!» Älykääpiö on tietystikin tehnyt täsmälleen samanlaiset johtopäätökset teidänkin suhteenne. Kukaan ei ole koskaan ainoastaan älykäs mielestään, vaan hän on myös aina nokkelampi kuin naapurinsa, apulaisensa, työnantajansa, kanssaihmisensä . . . Jotka taas puolestaan pitävät itseään objektiivisesti katsoen huomattavasti lahjakkaampina kuin te olette.

On kuitenkin olemassa hyvin yksinkertainen keino älykkyyden mittaamiseksi, ja tämä keino on Mensa, joka pyydettäessä arvioi älykkyytenne. Mensa on isoaivoisten, yliälykkäiden kansainvälinen klubi. Sen jäseneksi päästäksenne älkää tähdentäkö oikeita poliittisia mielipiteitänne, tuttavuussuhteitanne, kuulumistanne ylempään yhteiskuntaluokkaan tai hiustenne kunnianarvoisaa valkoista väriä. Älkää myöskään puhuko rahoistanne, diplomeistanne, siitä, että olette nimeltänne Hintikka, sillä kaikki tämä ei pysty avaamaan teille tämän hengen Maffian seitsemällä sinetillä suljettua ovea.

Mensa (joka latinaksi merkitsee ruokapöytää, mikä merkitys on sittemmin kehittynyt pyöreäksi pöydäksi) on ottanut kutsumukseekseen kaikkien maiden älyllisen valiojoukon, eliitin keräämisen siipiensä suojaan ja sen tunnuslauseena on »Kaikkien maiden yliälykkäät, yhtykää!» Vuonna 1971 Mensassa oli 25.000 jäsentä 30 eri maasta. Sen jäseneksi pääsemiseksi riittää, jos ehdokas on puhtaasti yksinkertaisesti älykkäämpi (ei kuitenkaan sivistyneempi ja kultivoidumpi) kuin hänen muu ympäristönsä. Aivojenne erittäin hyvän työskentelyn todistamiseksi Mensan johtajat vaativat, että teidän älyllisen älykkyysosamääränne on selvästi oltava keskitason yläpuolella.

Mensan henkisen seikkailun alkajaisiksi englantilainen herrasmies Sir Cyril Burt, Lontoon yliopiston psykologian oppituolin haltija ehdotti vuonna 1945 eräässä radiokeskustelussa seuran perustamista, jonka valittuihin jäseniin kuuluisi yksinomaan poikkeuksellisen älykkäitä ihmisiä. Näin Mensa oli syntynyt ja sen ensimmäinen toimisto avasi ovensa Oxfordissa. Hieman myöhemmin, vuonna 1954, kansainvälisen Mensan nykyinen pääsihteeri Victor Serebriakoff levitti laajemmalle professori Burtin ideaa ja hänen toimestaan Mensa kehittyi huomattavasti. Tällä hetkellä Mensa pitää kaikissa länsimaissa luetteloa isoaivoisista. Yhdysvalloissa heitä on 13.000, Englannissa 4.500, Ranskassa 825 ja Suomessakin hyvän joukon toistasataa. Suomi on siis hiukan paremmassa asemassa kuin Ranska, mutta kummankin edustus Mensassa on sittenkin varsin vaatimaton. Suomeen nähden lienee syy siinä, että Mensa on maassamme vielä lähes tuntematon. Ehkäpä suomalaiset ranskalaisten tavoin ovat myös individualisteja. jotka kammoksuvat lopullista tuomiota asiassa, jota he ovat tottuneet epäilemään.

Asiaa valaisee paremmin ranskatar Marianne Seydoux, joka vuonna 1965 perusti Ranskan Mensan. Hän ei hämmästele ranskalaisten puuttuvaa innostusta Mensan tapaiseen klubiin: »Kun halusin perustaa ranskalaisen Mensan kaikki nauroivat minulle vasten naamaa. Ranskalaiset luulevat olevansa älyllisesti hyvin teräviä eivätkä halua katsoa totuutta suoraan silmiin. Tosiasiassa he pelkäävät totuutta, tietoa siitä, millaisia he todellisuudessa ovat.» Hänen sanansa sopinevat varsin hyvin myös suomalaisiin. Marianne Seydoux tietää, mistä hän puhuu, sillä hänen miehensä, lääketieteen tohtori ei ole koskaan uskaltanut alistua Mensan älykkyyskokeeseen . . .

Koska Ranska ja Suomi ovat varsin hyvin rinnastettavissa Mensa-testissä viipykäämme pitempäänkin Ranskan Mensassa. Ranskan Mensan nykyisen johtajan nimi on Robert Lher. Hän on viisissäkymmenissä, harvahiuksinen, päälaella kaljun alku. Hän ottaa meidät vastaan toimistossaan, joka sijaitsee Jouvenetin kadun varrella Pariisissa. Hän on kiltin näköinen, puhuu juoheaan ja käyttää lyhythihaisia paitoja. Suuren arkipäiväisen kirjoituspöytänsä takana istuen hän pyytää ensin anteeksi Ranskan Mensan toimistohuoneiston vaatimattomuutta. Tosiasiassa onkin kysymys kahdesta pienestä huoneesta, jotka ovat yksinkertaisia, joskaan eivät rähjäisiä. Seinät ovat paljaat, ilmapiiri hieman alakuloinen. Johtaja Lher sanelee parhaillaan kahdelle sihteerilleen kirjeitä, jotka on tarkoitettu Ranskan Mensan maakuntatoimistoille. Sillä Mensa toimii melkein kaikissa Ranskan suuremmissa kaupungeissa. Puheen siirtyessä Mensaan johtaja Lher innostuu: »Onko mitään mielenkiintoisempaa kuin suhteiden solminen älykkäiden ihmisten välille? Koko elämä on ahdettu typerien kriteerien rajoihin: missä iässä suorititte asevelvollisuutenne, mitä tutkintoja olette suorittanut opiskeluaikananne, mitkä ovat tekniset taitonne ammatissanne, mikä on lomanne kulttuuritaso? Mensa välittää vähät yhteiskunnallisesta menestyksestä, yliopistotutkinnoista, kulttuuritasosta, rajoista ja poliittisista mielipiteistä. Mensan ainoa todella inhimillinen kriteeri on älykkyys, toisin sanoen kyky vertailla ja järkeillä oikein.»

● YLIÄLYKKÄÄT TYÖSSÄ

Mutta miten päästään Mensan jäseneksi? 36-vuotias IBM:n kaupallinen johtaja Pierre Gautier hyväksyttiin Mensan jäseneksi vuonna 1970. Luettuaan erään aikakauslehden julkaiseman jutun tästä hyvin erikoisesta klubista hän kirjoitti ilmoitettuun osoitteeseen ja sai nivaskan testejä. Jokaiseen testiin hänen oli vastattava määrätyssä ajassa, joka oli ilmoitettu jokaisessa testipaperissa. »Suoritin ensimmäiset testit kotonani unettomuuden vaivaamina iltoina ja öinä. Palautin nivaskan Mensalle ja yllätyin aika tavalla saatuani jonkin ajan kuluttua kutsun varsinaiseen tutkintoon.» Pierre Gautier suoriutui menestyksellisesti tästä ratkaisevasta tutkinnosta. Hänen älyllinen älykkyysosamääränsä oli yli 133 Ranskan kansallisen keskiarvon ollessa sadan paikkeilla.

Binet-Simonin suorittamat henkisiä vajaamielisiä koskevat tutkimukset johtivat älyllisen älykkyysosamäärän keksimiseen eräänlaisena mittayksikkönä ihmisen älykkyyden mittaamisessa. Operaatio on yksinkertainen: henkinen ikä kerrotaan sadalla ja tulos jaetaan tutkittavan todellisella iällä. Henkinen ikä saadaan kelpoisuustestien avulla. Tosiasiassa 98 prosentilla niin Ranskan kuin Suomenkin väestöstä on älykkyysosamäärä sadan vaiheilla tai sen alapuolella.

Pierre Gautier, joka näin oli päässyt sen 2 prosentin jäseneksi, jonka älykkyysosamäärä on selvästi suurempi väestön keskimääräistä älykkyysosamäärää, kutsuttiin siis valvottuun tutkintoon, joka saisi ratkaista, pääseekö hän Mensan jäseneksi. Klubin tutkijat kuuluvat kaikki Ranskan psykologiseen seuraan ja heidän valvomansa tutkinto kestää kaksi ja puoli tuntia. Tultuaan hyväksytyksi Pierre Gautierin oli suoritettava vielä eräänlainen suullinen tutkinto, jonka aikana hän asiantuntevasti vastasi tutkijoiden ansakysymyksiin. Mitä hän tällä hetkellä ajattelee jäsenyydestään maailman suljetuimmassa eliittiklubissa? »Olin kovasti kiinnostunut inhimillisten tietojen kehitysongelmista tulevina 30 vuotena. Mensassa tapasin muita, jotka hekin tunsivat mielenkiintoa tähän vakavaan ongelmaan. Tällä harmaan aivoaineksen yhteisellä käytöllä on useita hyvin positiivisia piirteitä. Yhdessä voidaan keksiä uusia näköaloja, uusia ja aina oikeaan osuvia käsityksiä. Mutta kokouksiemme mietteliäs ilmapiiri kiusaa minua hivenen verran.»

Osallistumalla johonkin Mensan kokoukseen saadaan parempi käsitys Pierre Gautierin hämmennyksestä. Eräille klubin jäsenille on ominaista. selvä ylemmyyskompleksi. Erään Italian aukion varrella sijaitsevan kahvilan toisessa kerroksessa Mensan pariisilaiset jäsenet tapaavat toisensa kahdesti kuussa. He keskustelevat päiväjärjestyksestä, perustavat työryhmiä ja seminaareja, kutsuvat Pariisiin toisinaan jonkun Ńizzan, Marseillen tai Toulousen klubin jäsenen, mikäli hän on tutkimuksen alaisen kysymyksen asiantuntija. Pienien pöytien ääressä istuen, sankassa tupakansavussa ja väkevän kahvin tuoksussa isoaivoiset puhuvat. Kävijän huomiota herättää heti naisten

KÄÄNNÄ

MITEN PÄÄSEN SUOMEN MENSAAN?

NÄIN MENSA SUOMESSA

Tervemenoa Suomen Mensaan mikäli pystytte osoittamaan yhdistyksen testissä, että älykkyysosamääränne on vähintään 132.

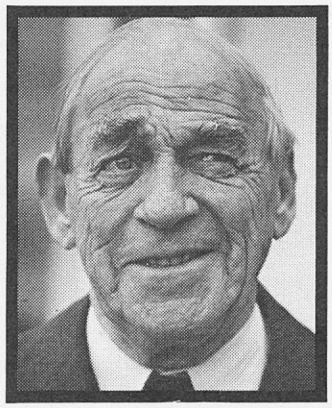
Suomen Mensa perustettiin 1966 ja rekisteröitiin kaksi vuotta myöhemmin. Tällä hetkellä jäseniä on 204. Määrä ei ole kasvanut vähään aikaan — tulijoita kyllä olisi — sillä testausten järjestämisessä on ollut hankaluuksia. Se näkyy myös jäsenkunnan rakenteessa: puolet siitä on Helsingistä.

Muuten jäsenkunta on rakenteeltaan samanlainen kuin muissakin maissa, mukana jäseniä professoreista ruumiillisen työn tekijöihin. Naisia on mukana vain muutama.

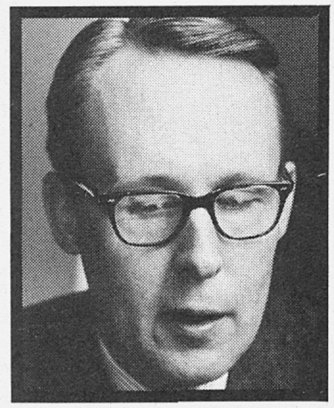
Jäseneksi pyrkivät testataan kansainvälisellä »kulttuurivapaalla» kuvatestillä. Vaadittava pistemäärä eli älykkyysosamäärä on 132. Mensan käyttämä testaustapa on kaikissa maissa sama.

Suomessa Mensan toiminta rajoittuu lähes yksinomaan viikoittaisiin tapaamisiin. Joitakin erikoisryhmiäkin on ollut toiminnassa, mm. esperanto- ja psykologiaryhmät.

Suomen Mensaan saa yhteyden osoitteella postilokero 21, 00531 Helsinki 53.

ALVAR AALTO on suurmies jo elinaikanaan. Vaikutus ulottuu koko maailmaan. Arkkitehtoninen nero, mutta myös ahkerasti yhteiskunnallisiin ongelmiin kantaaottava henkilö.

JAAKKO HINTIKKA, filosofian professori, vaikuttaa oppilaisiinsa sekä Suomen että USA:n yliopistoissa. On kirjoittanut kirjan: Tieto on valtaa. Ja Hintikalla on tietoa . . .

vähäinen lukumäärä: yleensä heitä on kolme kahdeksaa miestä kohti jokaisessa ryhmässä. Olisivatko naiset niin Ranskassa kuin Suomessakin vähemmän älykkäitä kuin miehet? Marianne Seydouxin mielestä he ovat varsin aggressiivisia miehiä kohtaan Mensassa työskennellessään.

Useimmat Mensan jäsenet tuntevat erityisen elävää mielenkiintoa futurologiaan, tulevaisuuden tutkimiseen. Suuri määrä heistä on Massachusettsin teknologisen laitoksen kirjeenvaihtajajäseniä. Tällä hetkellä kahdeksan Mensan jäsentä kirjoittaa yhdessä tieteisromaania. Toiset Mensan jäsenet tutkivat parapsykologiaa, sosiologiaa ja ekologiaa. Klubin jäseniin kuuluu kansainvälisen tieteen suuria nimiä, mutta vaikenemisen sääntö, joka koskee Mensan kuuluisuuksien henkilöllisyyttä, tekee heidän tapaamisensa lähes mahdottomaksi. Jokainen jäsen maksaa vuosittain 60 frangin suuruisen jäsenmaksun. Kahdesti kuussa hän saa klubin lehden QUIPOKSEN. Tässä kahdesti kuussa ilmestyvässä aikakauslehdessä on jatkuvasti testejä (isoaivoisten on pidettävä yllä kuntoaan) ja seuraavan tapaisia pikkuilmoituksia: »Kuka haluaa mustavalkoisen kissanpoikasen? Älykkyysosamäärä korkea», tai »Tule auttamaan tärkeää keksintöä. Tarvitaan rahallista apua» tai vielä »24-vuotias mensalainen, edustavan näköinen, vaaleahiuksinen, vähän häiritsevä etsii matkaseuraa ja autoa lähteäkseen Afganistaniin». Lehdessä julkaistaan myös yhteenvetoja kansainvälisistä kongresseista, joihin Mensa ottaa osaa. Niinpä esimerkiksi Nizzassa pidettiin syyskuun 13.—18. päivinä kongressi aiheesta »Luonnollinen älykkyys ja keinotekoinen älykkyys». Kongressiin osallistuvien kybernetiikan kansainvälisen yhdistyksen ja kansainvälisen biomatemaattisen seuran edustajien joukossa nähtiin myös kansainvälisen Mensan edustajia.

QUIPOKSEN lukijaa pidetään ajan tasalla klubinsa toiminnan vähäisimmästäkin yksityiskohdasta niin kuin häntä pidetään ajan tasalla myös seuran jäsenten projekteista ja tulevista matkoista. Tosiasiassa mensalainen matkustaa paljon (yleensä hän kuuluu suurituloisiin ammattiryhmiin) tavatakseen muita Mensan jäseniä. Menipä hän minne tahansa (paitsi itäblokin kommunistisiin maihin, joissa tällaista henkisen eliitin ryhmittämistä pidetään fascistisena) hänet ottavat vastaan, majoittavat ja häntä suojelevat isäntämaan mensalaiset. Sillä mensalaiset viihtyvät mainiosti hyvin kasvatettujen ihmisten seurassa. Kun on tuntenut sitä harvinaista nautintoa, että pätevä puhekumppani ymmärtää puolesta sanasta vieraan aivoitukset ei juuri halua hukata aikaansa tavallisten kuolevaisten parissa.

Yhdysvalloissa kansainvälisen Mensan pomo Victor Serebriakoff puhuu melkein samaa kieltä kuin hänen ranskalainen virkaveljensä Robert Lher:

»Eri Mensa-jäsenten välillä vallitsee melkoisia mielipide-eroavaisuuksia. Sillä Mensa ei pyri liittämään yhteen ihmisiä, joilla olisi sama mielipide samoista asioista, vaan sellaisia ihmisiä, jotka pystyvät muodostamaan jostakin asiasta persoonallisen mielipiteen.» Pariisin Mensan tavoin New Yorkin Mensa on ylpeä siitä, että se vähät piittaa kasvatuksesta, ympäristöstä tai yhteiskunnallisista luokista. »Meidän Mensa-klubissamme on suurempi prosenttimäärä individualisteja ja poikkeavia ihmisiä kuin keskimäärin Yhdysvaltain väestössä. Tunnen hippi-mensalaisia, huuma-mensalaisia ja varas-mensalaisia: kuten kaikissa ihmisryhmissä meidänkin joukossamme on rehellisiä ihmisiä ja ihmisiä, jotka ovat vähemmän rehellisiä. Missään tapauksessa Mensa ei ole vastuussa jäsentensä moraalista.»

Mensan johtaja vastaa kohteliaasti useinkin salakavaliin kysymyksiin, joita hänelle tehdään. Varmana itsestään ja asiastaan hän torjuu ylenkatseellisesti niiden syytökset, jotka näkevät tässä yliälykkäiden ihmisten valikoimassa vastenmielisen näyn maailmasta, saman näyn, jolla vuonna 1939 muuan toinen näkyjennäkijä elätteli suuruudenunelmiaan ja julistautui eliitti-ihmisten suojelijaksi . . . Mensan muiden johtajien tavoin Serebriakoff tähdentää Mensan puolueettomuutta: »Me olemme objektiivinen ja täysin epäpoliittinen foorumi. Ne, jotka ovat yrittäneet ympätä Mensaan poliittisia katsomuksiaan ovat ennemmin tai myöhemmin eronneet klubistamme. Missään tapauksessa Mensa ei ota virallista kantaa: tämä on ehdoton periaatteemme.» Mutta he puolustavat objektiivisuutta, jota on yhä vaikeampi määritellä ja puolustaa lehdistössä, elämässä ja sitäkin suuremmalla syyllä yhdistyksessä, joka tuntee mielenkiintoa inhimillisten tietojen muuttumiseen ja tulemiseen. Yhdysvaltain niin kuin kaikkien muidenkin maiden Mensa-klubien johtajat ovat maltillisesti edistysmielisten aatteiden ajajia. Johtaja Lher väittää olevansa vasemmistolainen kuitenkin tähdentäen, että hänen poliittiset aatteensa sitovat vain häntä, ei Ranskan Mensaa. Hän on hyvin ylpeä erään Mensa-työläisen tapauksesta.

Italialaissyntyinen Elegio Sech ei ole suorittanut mitään tutkintoa ja tekee työtä tehtaassa. Siitä huolimatta, että hän on työläinen, hän on Mensan jäsen. Vähän sen jälkeen kun hänet oli hyväksytty klubin jäseneksi hän lähetti johtaja Lherille kirjeen, jossa hän sanoi olevansa hämillään sen johdosta, että hänen puhekumppaninsa kokouksissa olivat tiedoiltaan parempia kuin hän. »Tietysti rauhoitin häntä», kertoo Lher; »selittämällä hänelle, että Mensa ei vähääkään piittaa kulttuurista, mutta tuntee mielenkiintoa ihmiseen sellaisena kuin hän on.» Näin Mensa voi olla rauhallinen: sillä on työläisensä osoittaakseen yhteiskunnallista avausta ja hyviä tarkoituksiaan.

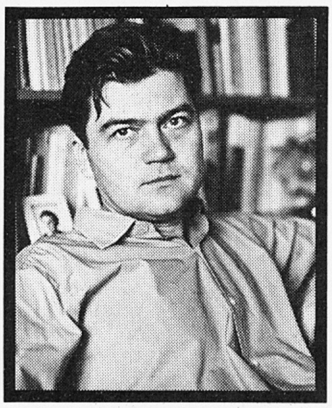
● TUNTEELLISTEN HANKALUUKSIA

»Olipa sovellettu valintatapa mikä tahansa tavataan ulos mentäessä aina sama määrä typeryksiä kuin sisään tultaessakin.» Voidaanko tätä Auguste Detoeufin huomautusta soveltaa myös Mensaan, joka ylvästelee eliminoivansa klaanistaan kaikki ontuvat henget? Ensimmäinen mieleen tuleva kysymys koskee testin tehokkuutta keinona, jonka avulla voidaan hyvät erottaa huonoista. Pystyvätkö testit, olivatpa ne sitten kuinka tieteellisiä tahansa, todella mittaamaan älykkyyttä? Lontoon yliopiston psykologian professorin H. J. Eysenchin mielipide on ehdoton: »Älykkäimpiä ihmisiä ovat ne, jotka saavuttavat parhaat tulokset testeissä.» Hänen mukaansa on vaikea sanoa, mitä älykkyys on. On helpompi havaita sen toiminnan tuloksia, tapaa, jolla se käyttäytyy määrätyssä tilanteessa. Äly sekaantuu leikkiin yksilön ollessa uudessa tilanteessa, jota hänen vaistonsa ja tottumuksensa eivät pysty hallitsemaan. Testit olisivat siten tämä uusi tilanne, jossa joku voi osoittaa älykkyyttään. Kuitenkin on kiistämätöntä, että erityisen tunteelliset henkilöt kokevat testin alkuvaiheessa tiettyjä hankaluuksia. Sitäkin suurempia kun johtaja Lher painokkaasti tähdentää aikatekijän merkitystä: »Joku, joka kuluttaisi 10 minuuttia testiin, johon hänen pitäisi kuluttaa vain viisi minuuttia, ei ole ehdokas, jota kohtaan Mensa tuntee mielenkiintoa.»

Lisäksi on huomautettava, että testiä varten voidaan harjoitella kuten voidaan harjoitella sanaleikkejä tai jalkapallon pelaamista. Näin esimerkiksi psykologit ovat muita ammatti-

PENTTI HOLAPPA on hillitty radikaali ja uudenaikaisen romaanin näkyvimpiä edustajia. Vaikuttaa paitsi kirjoillaan myös maan suurimman päivälehden vakituisena kolumnistina.

JOUKO TYYRI, virkamieshallituksen opetusministeri, kirjailija ja pureva tv-keskustelija, presidentti Kekkosen hyvä ystävä. Osallistuu vielä nuoruuden innolla ja laukoo harkittuja mielipiteitä.

aloja harjaantuneempia selviytymään tämän tyyppisistä kokeista. Muuten siinä määrin harjaantuneita, että Lher tunnustaa suositelleensa psykologeille, että nämä välttäisivät hakeutumasta Mensan jäseniksi pääasiassa siitä pelosta, että heidän tuloksensa pääsytutkinnossa olisivat tavallaan vääriä. Ranskan Mensan 825 jäsenestä on satakunta ylioppilaita, viitisenkymmentä professoreja loppujen ollessa matemaatikkoja sekä kybernetiikan ja tietokonealan miehiä. Kirjalliset ihmiset ovat harvinaisia lintuja Mensa-klubeissa. Ovatko he vähemmän älykkäitä kuin matemaatikot tai torjuvatko he kasvatuksensa ansiosta tämäntyyppistä valikointia? Mensalaisten itsensä mukaan ei Mensan jäseneksi päästä turhamaisuudesta. Kun heille muistutetaan tämän loistavan eristäytymisen vaaroista he vaikenevat eivätkä koskaan mainitse omaisilleen kuuluvansa isoaivoisten klubiin. He sanovat haluavansa paeta normatiivista, normalisoitua ja hyvin lokeroihinsa jaeltua yhteiskuntaamme. Mensassa he löytävät rentoutumista ja turvaa suovan suojasataman. »Yhteiskuntamme tarvitsee ylilahjakkaita kansalaisia, mutta maksattaa heillä usein tämän erikoisaseman yksinäisyydellä», vakuuttaa muuan mensalainen, 25-vuotias lääketieteen ylioppilas, jonka lyhyeksi leikatut hiukset ja hieno solmio etäännyttävät hänet tuhannen kilometrin päähän protestiliikkeen nuorukaisista. Häntä vetää puoleensa tämän aivojen kouluttamisen myönteinen puoli. »Täällä ei tuhota, täällä rakennetaan», hän selittää. Mutta mitä Mensassa sitten tehdään?

● ELIITIN LUOMINEN

Euroopassa ja Yhdysvalloissa Mensa on yhteistyössä lukuisien yliopistojen ja tutkimuskeskuksien kanssa. Se varustaa tutkijat arvokkaalla inhimillisellä aineksella. Se kerää myös jäseniltään mielipiteitä aikamme ongelmista ja harjoittaa tutkimustyötä kirjeenvaihdon avulla. On pantu merkille, että ylilahjakkaan ihmisvalikoiman keskuudessa suoritetut tutkimukset ovat tuottaneet 3—5 vuotta nopeampia tuloksia kuin vastaavat tutkimukset normaalin ihmisvalikoiman keskuudessa. Kun Mensa on voittoa tavoittelematon järjestö se ei voi harjoittaa kaupallista toimintaa. Johtaja Lher ilmoittaa, että tästä syystä sen on ollut pakko hylätä lukuisia ehdotuksia, joita sille ovat tehneet yksityiset yhtiöt tai valtion laitokset. Kaikki tämä vaikuttaa kovin teoreettiselta kun vuosina 1971 tai 1972 on ratkaistavana niin monia kiireellisiä yhteiskunnallisia tai poliittisia ongelmia.

Muuan Mensan konkreettisempi toteutus: se on perustanut Sisiliaan Italian valtion avustuksella koulun ylilahjakkaille lapsille. Mensa on hyväksynyt tähän kouluun kolmisenkymmentä vaatimattomien sisilialaisten perheiden lasta, joiden valinnan pohjana on ollut heidän korkea älykkyysosamääränsä. Vastaavia kouluja on myös Yhdysvalloissa ja Englannissa. »Sisiliassa me olemme keränneet useita kymmeniä 10—14 vuoden ikäisiä lapsia kouluumme. Heidän opettajansa saavat palkkansa Mensalta, jota puolestaan rahoittavat jäsenmaksuilla klubin jäsenet. Ensi vuonna kouluun otetaan kaksinkertainen lukumäärä lapsia. 14-vuotiaat on hyväksytty tutkinnoissa, joita Italian koululaiset tavallisesti suorittavat vasta 16-vuotiaina. Emme halua tehdä näistä pojista — Mensan kokeilukoulussa ei ole tyttöjä — kilpailukoneita, vaan miehiä, jotka auttavat toisia älykkyydellään ja kaikkien ongelmien nopealla käsityskyvyllä.» Lherin mukaan nämä pioneerioppilaat eivät ole koulunsa vankeja: he voivat vapaasti niin halutessaan ottaa mittaa keskinkertaisen älykkyyden arkipäiväisestä maailmasta.

Ranskassa aiotaan ylilahjakkaita lapsia varten perustaa kaksi koulua — Nizzaan ja Pariisiin. Vastatessaan syytöksiin, joiden mukaan hän tehtailee eliittiä natsijärjestelmän kaavaan Lher vaivautuu todistelemaan viattomuuttaan vähintäänkin yllättävillä perusteluilla: »Yhteiskuntamme avustaa fyysisesti ja henkisesti vajavaisia, miksi se ei siis avustaisi ylilahjakkaita? Eikö se tarvitse enemmän eliittiä kuin vajavaisia?» Nykyään tarvitaan jossakin määrin rohkeutta tämäntapaisten mielipiteiden ilmaisemiseen. Mutta Mensan johtajat eivät näy liikaa välittävän siitä, mitä Mensaa vastustavan älymystön hieman totiset ja ankarat jäsenet tai protestiliikkeen edustajat, joilla on hyviä syitä tämän aivojen rotuopin polttomerkitsemiseen ja tämäntapaisten kokeiden poliittisten ja yhteiskunnallisten vaarojen tähdentämiseen, sanovat heistä. Eikö Mensan puolueettomuus pakota sen jäseniä tuijottamaan liikkumattomana napaansa liikkeellä olevassa maailmassa? Eikö se näin tee oikeutta Michel Audiardille, joka sanoo: »Älykääpiö, joka kulkee, astelee nopeammin kuin älymystöläinen, joka istuu»?

● YLI-IHMISTEN AIKA

Jo lapsuudesta oloutettuna tuntemaan itsensä voimakkaammaksi kuin muut, jo varhaisimmasta nuoruudesta koulutettuna tiedostamaan oikea arvonsa nämä pikku nerot kirjoittautuvat yliopistoon. Mitä heistä tällöin tulee? Eivätkö he älykkyydestään huolimatta (koska todella älykäs ihminen ei tunne ylenkatsetta) joudu siihen vaaraan, että he alkavat halveksia normaaleja ylioppilaita verratessaan omia tietojaan heidän tietoihinsa? Nämä ylilahjakkaat lapset oppivat ajattelemaan nopeammin kuin muut, mutta ajattelevatko he paremmin? Mitä tapahtuisi maalle, jossa eliitti järjestelmällisesti pysyttelisi norsunluutornissaan? Ajatus kulkeutuu heti Nietzschen yli-ihmiseen ja niihin surullisiin sovellutuksiin, joihin tätä kuvitelmaa yli-ihmisestä käytettiin. Sillä Mensan yli-ihmisten, vaikka he vakuuttavatkin, että he eivät toimi turhamaisuudesta, todistettavaksi jää ei ehkä heidän ylivoimaisuutensa, mutta ainakin heidän erilaisuutensa.

He käyttävät hopeaista ja mustapohjaista Mensa-merkkiä, jonka avulla he tunnistavat toisensa. Tämä merkki (M:n yläpuolella oleva maapallo) esiintyy myös QUIPOKSEN kansilehdellä. Lopuksi kaikki maailman mensalaiset on merkitty Mensa-rekisteriin, huolellisesti salassa pidettyyn vuosikirjaan, jossa on kaikkien jäsenten osoitteet, puhelinnumerot ja ammatit. Tämä vuosikirja, jota voi käyttää vain Mensan jäsen, helpottaa kosketuksia samaa ammattia edustavien mensalaisten kesken. Yhdysvalloissa, Englannissa ja toisinaan Ranskassa LE MONDE -lehdessä julkaistaan jo avoimista paikoista pieniä ilmoituksia, joiden peräkaneettina on »Mieluummin Mensan jäsen». Kun johtaja Lheriltä tiedustellaan työongelmia hän vastaa seuraavaan arvoitukselliseen tapaan: »Miksi emme tulevaisuudessa maksaisi ihmisille siitä, että he eivät tee mitään? Työläiset vaativat työtä ansaitakseen rahaa. Mutta kun toimelias vähemmistö tekee kaiken työn ei muiden tarvitse tehdä mitään.»

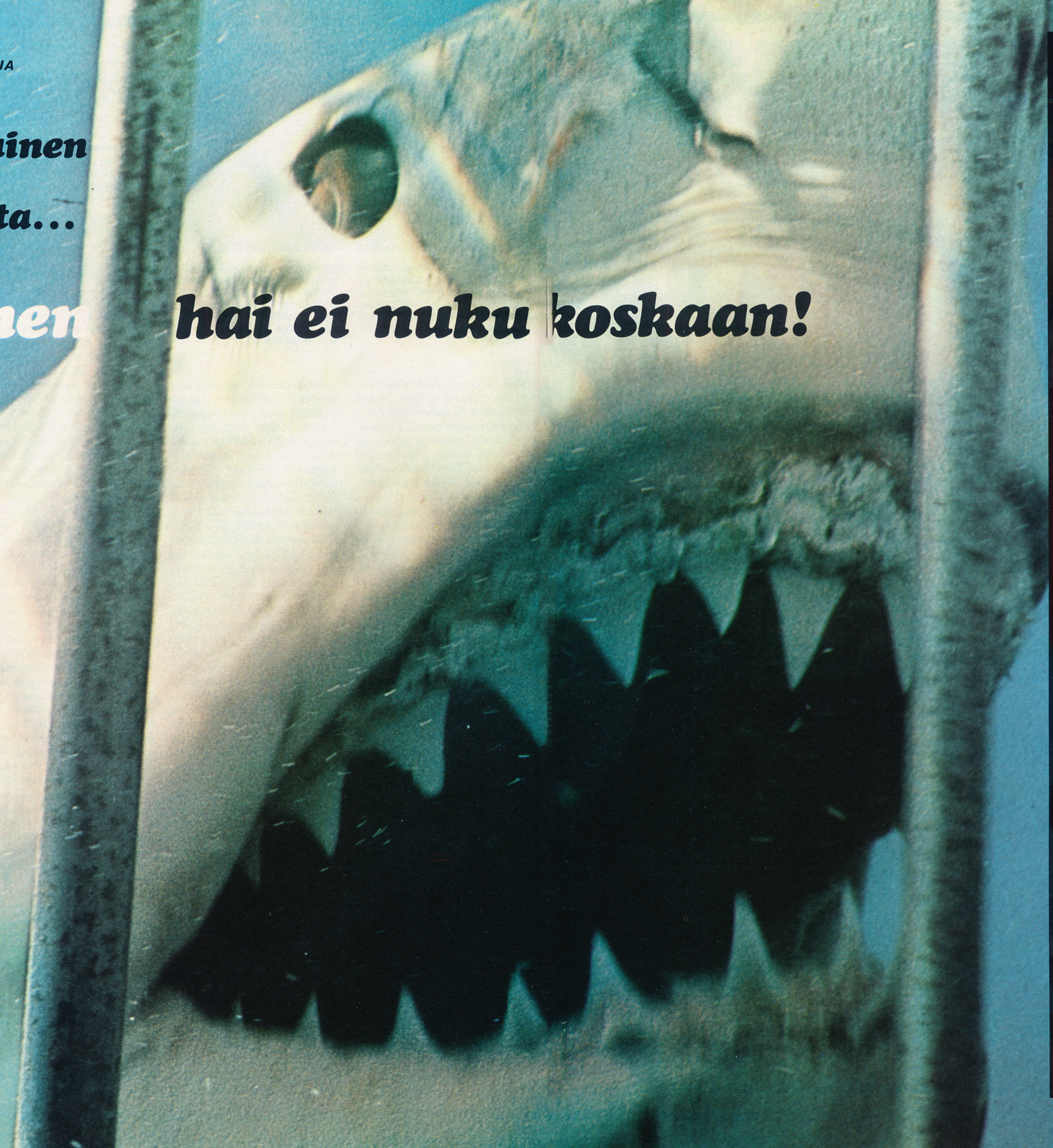
Huomatessaan sanojensa oudonmakuisuuden tekemän vaikutuksen johtaja Lher kiiruhtaa lisäämään, että hän on ilmaissut täysin yksityisen mielipiteensä ja että Mensalla ei ole mitään mielipidettä työllisyydestä. Samansuuntaisesti herra Lherillä näyttää olevan omituisia ajatuksia kolmannen maailman asettamista ongelmista: »Minusta on täysin käsittämätöntä, että Ranska lähettää avustuksia maille, jotka käyttävät näitä rahoja ostaakseen kilpailevista maista tuotteita, joita Ranskakin voisi niille myydä. Minun mielestäni olisi meille paljon hyödyllisempää, jos me lähettäisimme kehitysmaihin maistereita, tutkijoita ja psykologeja, jotka tekisivät näille maille lukemattomia palveluksia.» Uuskolonialistista kielenkäyttöäkö? Mensan toiminnan käytännöllistä oikeutustako? Jälleen Ranskan Mensan johtaja kiiruhtaa lisäämään, että hän kannattaa protestiliikkeitä ja vallankumouksellista henkeä sillä ehdolla, että ne eivät johda anarkiaan. Hän tuntee tiettyä myötämielisyyttä ylioppilasnuorisoa kohtaan, sillä hän tähdentää: »Juuri älykkyys on ihmisessä aina nuorta.»

Tiedustelimme myös eräältä suurelta tiedemieheltä, joka näytti meistä vastaavan tätä älykkyyden määritelmää ja jonka tieteellisten töiden merkitystä ei tässä yhteydessä enää tarvitse korostaa, kuuluiko hän Mensan jäseniin. Tiedemies hymyili lempeästi: »Mensa on pyytänyt minua klubinsa jäseneksi. Valitettavasti olen sitä mieltä, että älykkyysosamääräni ei riitä jäsenyyteen.» Kas tässä sanat, jotka varmaankin lohduttavat kaikkia niitä, jotka Jean Rostandin — sillä mainittu tiedemies oli kuuluisa biologi Jean Rostand — tavoin pelkäävät epäonnistuvansa Mensan sisäänpääsytutkinnossa.

■ KUVAT: PETER LAKE, VALERIE TAYLOR JA RON TAYLOR

Ainutlaatuinen kuvasarja murhaajasta...

Valkoinen hai ei nuku koskaan!

Veripilvi leviää veteen hain iskiessä kuvaajan kylkeen. Kuvaajakolmikko ahnehti liian hyviä kuvia Etelä-Australian rannikolla. Huolimatta suojushäkeistä iski hai Rodney Foxin kylkeen. Kamerat kävivät. Tässä näette hain hampaat (suurin kuva) ja hampaiden jäljen Rodneyn kyljessä (kuva ylhäällä), mutta Rodney Fox jäi henkiin Taylorin veljesten nopean pelastustyön tuloksena. Vain tikit näkyvät enää vähän vuoden kuluttua Rodneyn filmatessa jälleen valkoista murhaajaa.

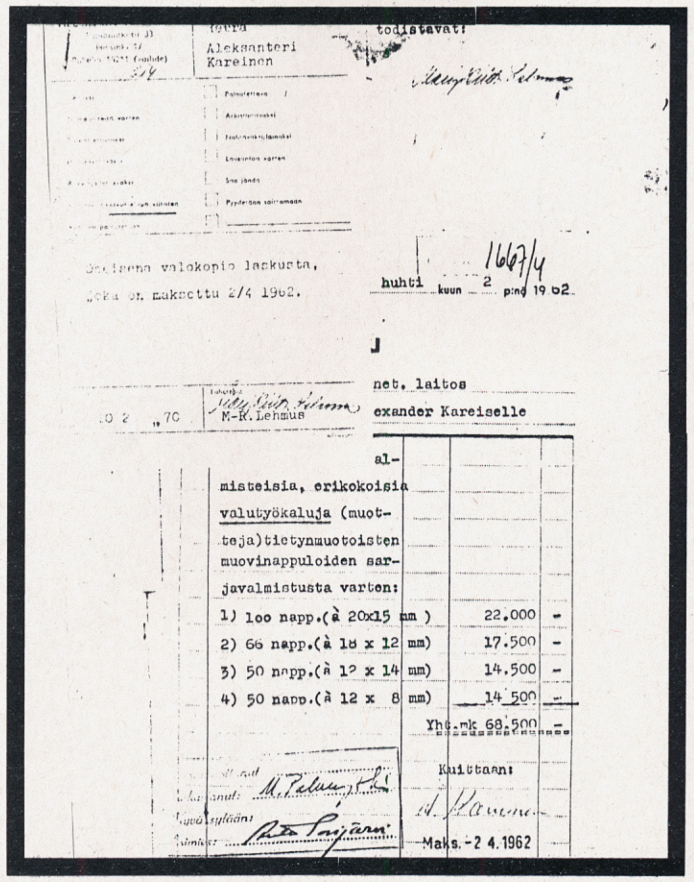
■ ERKKI PETMAN, TEKSTI
■ KUVAT PETER LINDHOLM
JA NIILO JAROSEN ALBUMI

Herratkin munivat:

MITEN PROFESSORI ANTTI SOVIJÄRVI SELITTÄÄ TÄMÄN?

■ Helsingin yliopiston fonetiikan laitoksen esimiestä, professori Antti Sovijärveä sekä hänen tytärtään ja vaimoaan odottaa noin 210 000 markan lasku, mikäli vastapuoli - Röntgen-Säde ry - saa vaatimuksensa oikeudessa lävitse.
■ Ja vaikkei saisikaan, joutuu Sovijärvi ainakin selittämään oheisen, täysin tuulesta temmatun laskun, jonka turvin aikanaan maksettiin yliopiston varoilla hänen henkilökohtainen vekselinsä. Virkavapaata se melkein miehelle tietää...

Tässä kopio laskusta (summat vanhoissa markoissa), jonka Jaronen ja Kareinen sanovat olevan täysin tuulesta temmattu. Pieni summa, suuret periaatteet.

Aleksanteri
Kareinen

todistavat:

Oheisena valokopio laskusta,
joka on maksettu 2/4 1962.

huhti kuun 2 p:nä 19 62

net. laitos
exander Kareiselle

M-R. Lehmus

al-
misteisia, erikokoisia
valutyökaluja (muotteja)tietynmuotoisten
muovinappuloiden sarjavalmistusta varten:

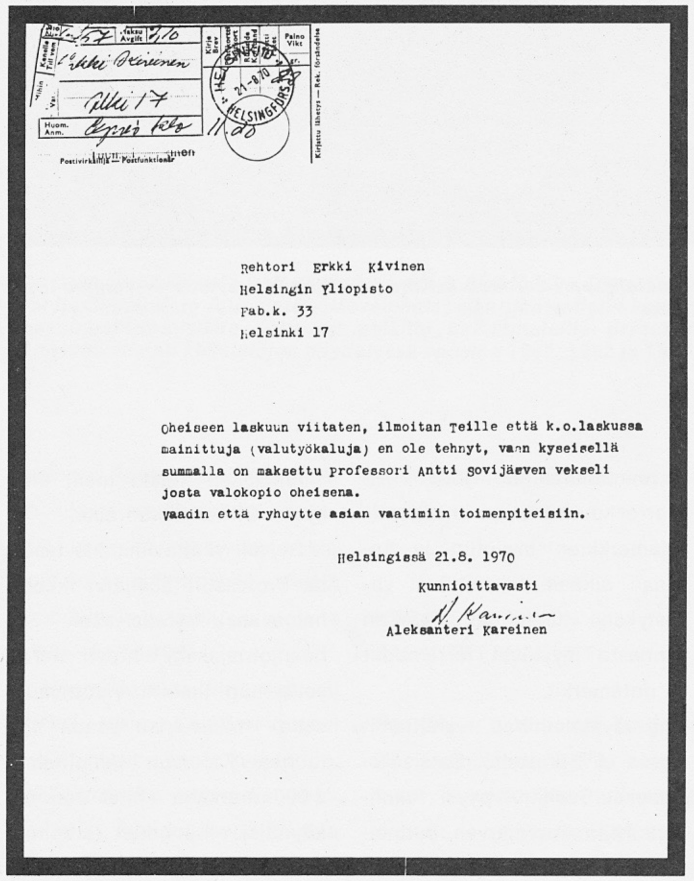
1) 1oo napp.(à 20x15 mm)	22.000 -
2) 66 napp.(à 18 x 12 mm)	17.500 -
3) 50 napp.(à 12 x 14 mm)	14.500 -
4) 50 napp.(à 12 x 8 mm)	14.500 -
Yht.mk	68.500 -

Kuittaan:

Maks. -2 4.1962

Professori Antti Sovijärvi, mies jonka vallanhimon teknikko Niilo Jaronen sanoo kaataneen ennen niin menestyksellisen kaksikon yhteistyön. Ystävyyden jälkeen seurasi kylmän sodan kausi, joka nyt on syttynyt oikeudessa käytäväksi ilmisodaksi. Kauan ärsytetty Jaronen on pitkän vaikenemisen jälkeen valmis ampumaan täydeltä laidalta ajamansa asian puolesta.

Rehtori Erkki Kivinen
Helsingin Yliopisto
Fab.k. 33
Helsinki 17

Oheiseen laskuun viitaten, ilmoitan Teille että k.o.laskussa mainittuja (valutyökaluja) en ole tehnyt, vaan kyseisellä summalla on maksettu professori Antti Sovijärven vekseli josta valokopio oheisena.
Vaadin että ryhdytte asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21.8. 1970

Kunnioittavasti

Aleksanteri Kareinen

Tapaus Röntgen-Säde ry. vastaan Sovijärvi/Sovijärvet on loistava esimerkki siitä, miten henkilökohtaiset ristiriidat ja epäselvät raha-asiat jarruttavat koko maailmalle tärkeätä tutkimustyötä, jopa keskeyttävät sen. Röntgen-Säteen takaa löytyy nimittäin kansainvälisesti tunnettu ja tunnustettu keksijä, teknikko Niilo Jaronen, joka sovinnon päivinä kehitti Sovijärven kanssa röntgentekniikkaa enemmän kuin moni muu sitten röntgensäteen keksimisen.

Ansiolistalla on nimenomaan fonetiikkaan liittyviä keksintöjä: fonetiikan ja erityisesti kielten ääntämisen opetuksessa tarvittava artikulaatioliikkeiden havainnollistamislaite, elektroautomaattisesti toimiva valopisterasterilaite, jonka muunnoksella voidaan muuttaa röntgenelokuva värifilmiksi tai kuviotaululla näkyviksi värikuviksi samalla nopeudella kuin elokuva heijastetaan sekä röntgensäteiden suodatuslaite, jonka avulla voidaan suurimpiakin röntgenkameroiden sallimia kuvanopeuksia (80—200 kuvaa sekunnissa, enemmänkin) saada näkyville kaikkein pehmeimmät puhe-elimet, jopa äänihuulten liikkeet, frentoolielokuvissa. Tämän lisäksi on pääkeksintöjen ohella syntynyt joukko nerokkaita sovellutuksia, joista eräiden ratkaiseminen on aikaisemmin ollut ylivoimaista tunnetuille alan suuryrityksille.

Päämäärät tässä tutkimustyössä asetti professori Sovijärvi fonetiikan tarpeiden mukaisesti. Tekniikan taisi teknikko Jaronen, hiljainen ja vaatimaton mies, jonka käsialaa

KÄÄNNÄ

nuo edellä mainitut laitteet ovat. Ei sen vuoksi ole ihme, että Sovijärvi piti Jarosta suuressa arvossa ja esitti kahteenkin otteeseen valtioneuvostolle, että Jaroselle myönnettäisiin yli-insinöörin arvo.

Nyt puhaltaa pakkastuuli. Herroista kumpikin on valmis toivottamaan toisensa hornan tuuttiin. Kaikkein mielettömintä hedelmällisen yhteistyön katkeamisessa on, että sen ensisijainen syy on Röntgen-Säde ry. joka perustettiin professori Savijärven toimeksiannosta. Idea syntyy materiatta, keksintö itse nen irrotettiin muista tehtävistä toimittelemaan yhdistyksen rekisteröimistä ja rahankeräyslupia.

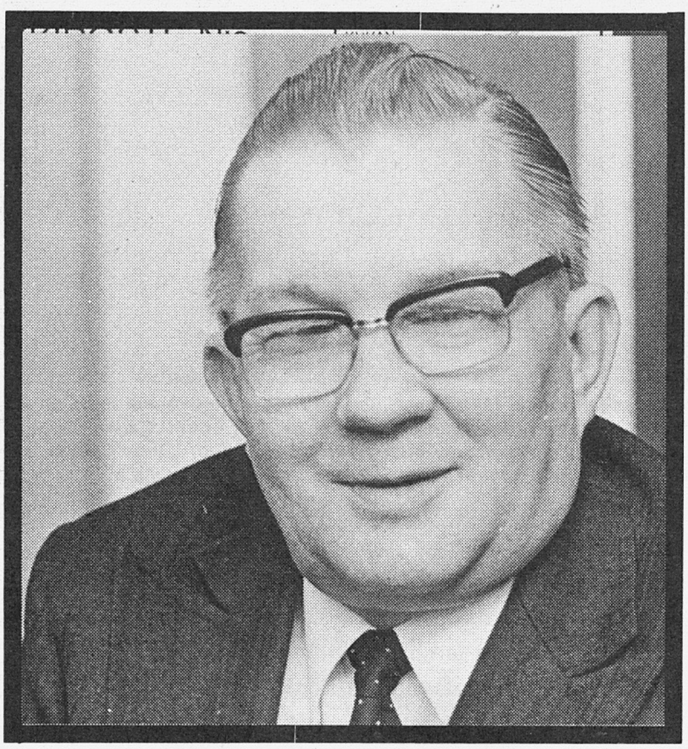
Hän piti vauhtia. Yhdistys rekisteröitiin jo 18. syyskuuta. Sen johtokunnan puheenjohtajaksi tuli teknikko Jaronen ja sihteeriksi Aleksanteri Kareinen. Varajäseniksi merkittiin johtokuntaan professori Sovijärvi ja Jarosen poika, hienomekaanikko Harry Jaronen. Oli syntynyt korkealle tähtäävä yhdistys, jonka pyrkimyksiä sääntöjen 2. pykälä kuvaa parhaiten:

tilaisuuksia eri puolilla maata, sekä toimeenpanemalla koko maata käsittäviä laillisia varojen keräyksiä.

Yhdistyksen toimesta suoritetaan tutkimustyötä röntgenfilmauksessa tarvittavien suodattimien kehittämiseksi.»

Rahankeräysluvat järjestyivät yhtä nopeasti kuin yhdistyksen rekisteröinti. Puuhamiehenä oli jälleen Kareinen. Sovijärvi luovutti yhdistyksen käyttöön yliopiston fonetiikan laitokselta huoneen, josta tuli toiminnan keskipiste.

Homma alkoi käydä. Postihen. Kirjeensulkijamerkit laskettiin liikkeelle, samoin keräyslistat. Tarrojen myynnistä päästiin sopimukseen muutamien öljy-yhtiöiden kanssa. Varsinainen iskuryhmä lähti Tarvajärvi keulakuvanaan kumarrusmatkalle suuriin liikelaitoksiin, pankkeihin ja vakuutuslaitoksiin. Rahaa alkoi tulla. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Kalervo esimerkiksi lahjoitti 5 000 markkaa ja Huhtamäki Oy 3 000 markkaa. Ne olivat suurimmat lahjoitukset, joiden lisäksi saatiin yksi 400 markan ja viisi 500 markan lahjoitusta.

Niilo Jarosen hymy ei ole kaksimielinen vaikka mies sanookin tietävänsä kaikenlaista. Leppoisan olemuksen takaa on löytynyt kova pinta, joka ei anna itseään kolhia. — Minä kuuntelin kauan, yritin kestää kauan, mutta nyt minua on tarpeeksi ärsytetty. Asiat puidaan selviksi vaikka korkeinta oikeutta myöten.

Taistelijapari Jaronen & Kareinen. Kauan ärsytetty — voimaa täys.

ei. Tarvittiin rahaa ja kun sitä alkoi tulla, puhutteli saatana jotakuta sanoen:

»ANNA MINULLE KAIKKI VALTA»

Röntgen-Säde ry. perustettiin syyskuussa 1969 tulenpalavalla kiireellä. Fonetiikan laitoksen mekaanikko Aleksanteri Karei»Yhdistyksen aatteellisena tarkoituksena on terveydenhoidollisessa röntgenfilmauksessa suoritettavan tutkimustyön sekä siihen liittyvän tekniikan kehittäminen ja yleisön valistaminen.

Tähän päämäärään yhdistys pyrkii esittämällä voittoa tavoittelematta terveydenhoitoa edistäviä röntgenelokuvia, järjestämällä luento- ja esitelmäja lennätinhallitus myönsi vielä marraskuussa luvan kirjeensulkijamerkkien myyntiin ja samaan aikaan valmistuivat yhdistyksen teettämät, markan hinnasta myytävät tarramerkit ja rintamerkit.

Keräystoiminnan aloittamisessa ei vitkasteltu. Salaiseksi aseeksi Sovijärvi pyysi toimittaja Niilo Tarvajärven, rutinoituna kerääjänä tunnetun mieIlmeisesti kaikki meni liian hyvin. Oli takaiskun aika.

Se tuli yllättävimmältä taholta. Professori Sovijärvi ilmoitti haluavansa yhdistyksen puheenjohtajaksi. Sihteeri Kareiselle hän ilmoitti »luottamuksella» haluavansa saada haltuunsa Kalervon lahjoittamat 5 000 markkaa »ettei Jaronen käyttäisi niitä omiin tarkoituksiinsa». Jaroselle Sovijärvi ke-

hitti asiaa päivittäin vaikka mistä päätyen lopulta mielitekoonsa, puheenjohtajuuteen.

Sovijärvi ei päässyt tavoitteeseensa mutta ei lannistunutkaan. Rattaat pyörivät ja tuloksena oli, että hän 12. marraskuuta 1969 pidetyssä Röntgen-Säde ry:n johtokunnan kokouksessa pyysi pöytäkirjaan liitettäväksi ilmoituksen, jossa hän kertoi käyneensä samana ja edellisenä päivänä yliopiston kvestuurin kanssa neuvotteluja, jotka koskivat yhdistyksen sihteerin työskentelytilan käyttöä fonetiikan laitoksen ylälaboratoriossa Porthaniassa sekä tästä tilasta myöhemmin m a h d o l l i s e s t i (harvennus kirjoittajan) määrättävää pientä muodollista vuokraa ajalta 15.9.—31.12.1969.

Huomattavinta liitteessä oli kohta, jossa Sovijärvi kertoi myös ehdottaneensa kvestorille, tri Fellmanille, että yhdistykselle tulisi mahdollisuus käyttää erityistä tiliä (esimerkiksi nimellä Röntgensuodatinten tili, Fonetiikan laitos) lahjoitusvarojen talletustilinä. Tässä suora sitaatti, joka kertoo pelin hengestä: »Tällaista järjestelyä yliopiston kvestuuri pitää hyvänä ja tulisi pyytämään Fonetiikan laitoksen esimiestä, prof. Sovijärveä ehdotetun tilin varoista maksettavien laskujen hyväksyjäksi, kuten hänelle tänään ilmoitettiin.»

Tätä kappaletta on nyt luettu punakynän kanssa. Luettiin jo silloin kun Sovijärvi sen jätti ja erityisesti kun Sovijärvi — ensin ilmoitettuaan eroavansa yhdistyksestä — vaati kirjallisesti:

KERÄYSLISTAT ON PALAUTETTAVA HETI

Sovijärven eroilmoitus oli tullut 26. tammikuuta 1970. Helmikuun kahdestoista tuli tämä paperi: »...Tiedemiesmainettani vahingoittavan menettelyn vuoksi vaadin ehdottomasti korjattavaksi siten, että kaikki keräyslistat pyydetään välittömästi asiamiehiltä takaisin...»

Sovijärvi ilmeisesti katsoi, että hänen mainitsemansa keräystoiminnan yhteydessä alan huippumiehenä samoin kuin fonetiikan laitoksen mainitseminen oli haitaksi hänen tiedemiesmaineelleen. Samalla Sovijärvi palasi jo erokirjeessään esittämäänsä moitteeseen: syövästä ei saa puhua röntgentutkimuksen yhteydessä sanaakaan!

Olisiko hän puhunut tai kirjoittanut näin jos Röntgen-Säde ry:n puheenjohtajan palli olisi ollut hänen? Ja miksi hän itse rahankeruun yhteydessä puhui syövästä!

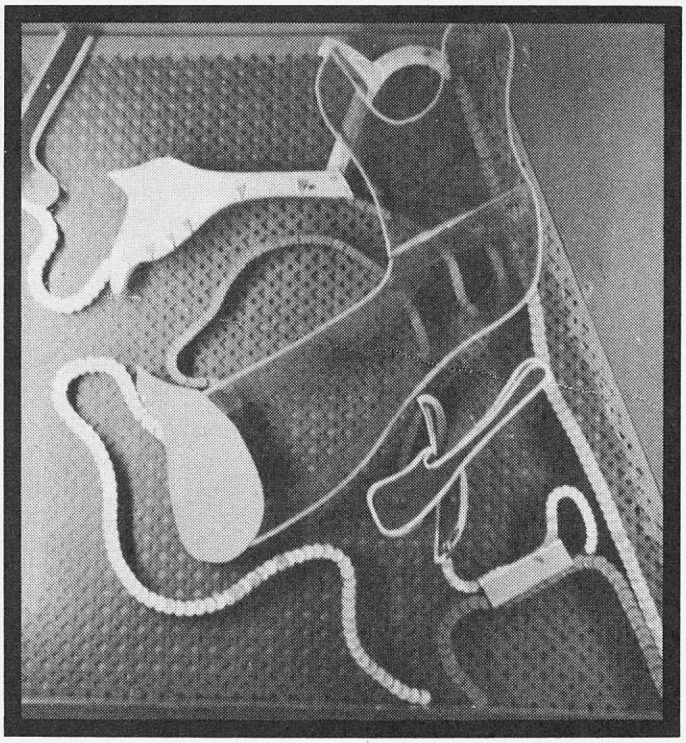
Paperisota jatkui. Keräystoiminta tyrehtyi Sovijärven vaatimukseen. Kareinen oli helisemässä. Hän totisesti tunsi työnsä turhaksi alkaessaan epäillä, että Sovijärven lonkerot olivat yltäneet jopa huoltamoiden johtoportaisiin. Paitsi että hän joutui poistamaan huoltamoilta entiset tarramerkkien myyntijulisteet (niissä mainittiin Helsingin yliopisto) hän huomasi, että tarramerkkipakkaus, jonka hän oli jättänyt eräälle öljy-yhtiölle jakeluun lähetettäväksi, makasikin avaamattomana yhtiön pr-miehen huoneen nurkassa.

Mene ja tiedä.

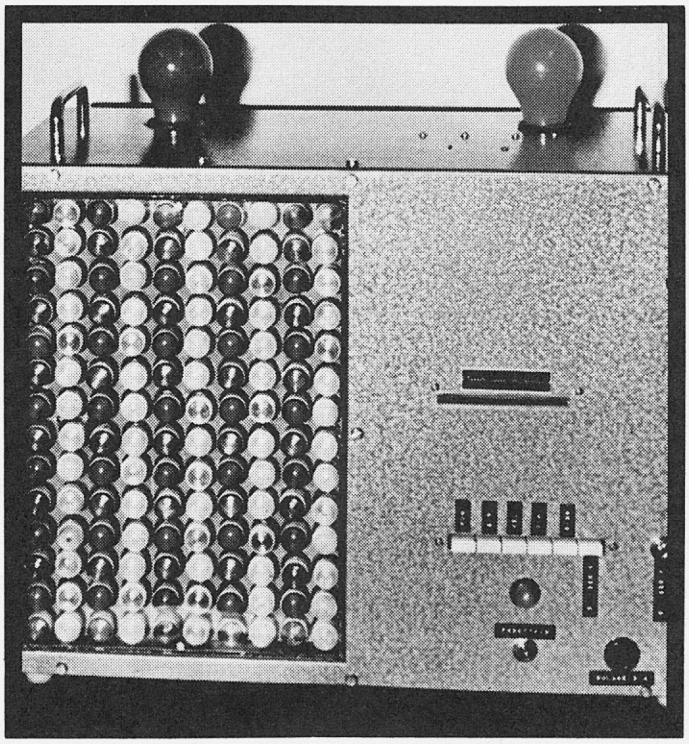
POIKA JA TYTÄR JOHTOKUNTAAN!

Sovijärven komentava äänensävy ei lientynyt. Hän jopa jossakin välissä epäsuorasti vaati, että hänen poikansa Anssi Sovijärvi ja tyttärensä Pirkko Salimäki olisi otettava yhdistyksen johtokuntaan.

Muiden mitta alkoi olla täysi. Jaronen, »vaitelias kolmas mies» ei hyväksynyt heistä kumpaakaan. — Muodollista

Jarosen ja Sovijärven yhteistyönä syntynyt ADAM-laite (Apparatus for Demonstrating Articulatory Movements) eli artikulaatioliikkeiden havainnollistamislaite, joka on palkittu kultamitaleilla Brysselin kansainvälisten keksintöjen näyttelyssä vuosina 1961, 1962 ja 1964.

Edelleen Jarosen käsialaa — elektroautomaattisesti toimiva valopisterasterilaite, jonka suuremmalla muunnoksella voidaan röntgenkuva muuttaa värikuvaksi samalla nopeudella kuin se esitetään. Palkittu kultamitalein vuonna 1966 sekä Brysselissä että New Yorkissa pidetyissä kansainvälisten keksintöjen näyttelyissä. New Yorkissa laite julistettiin koko näyttelyn voittajaksi.

KÄÄNNÄ

pätevyyttä kyllä on, näyttöjä ei, tuumi hän.

Puheen jälkeen oli jälleen paperin vuoro. Maaliskuun 12. päivänä 1970 Sovijärvi lähetti Röntgen-Säde ry:lle kovan sanan: yhdistys ei enää saisi toimia fonetiikan laitoksen tiloissa vaan sen on siirryttävä sieltä viimeistään 31.3.1970 mennessä! Perustelut olivat pitkät ja vuolaat. Ellei yhdistyksen sihteerin huonetta pian tyhjennetä, kärsii koko fonetiikan laitoksen toiminta. Joko tahi — Röntgen-Säde ry. vaiko opiskelevan nuorison koulutustaso!

tältä tililtä maksettavien laskujen hyväksyjänä tulee toimia kyseisen laitoksen esimies, prof. Sovijärvi.»

Ratkaisu vai ei, sovinto vai riita, siinä kysymys. Tuon edellisen pätkän jälkeen seurasi taas kovaa tekstiä:

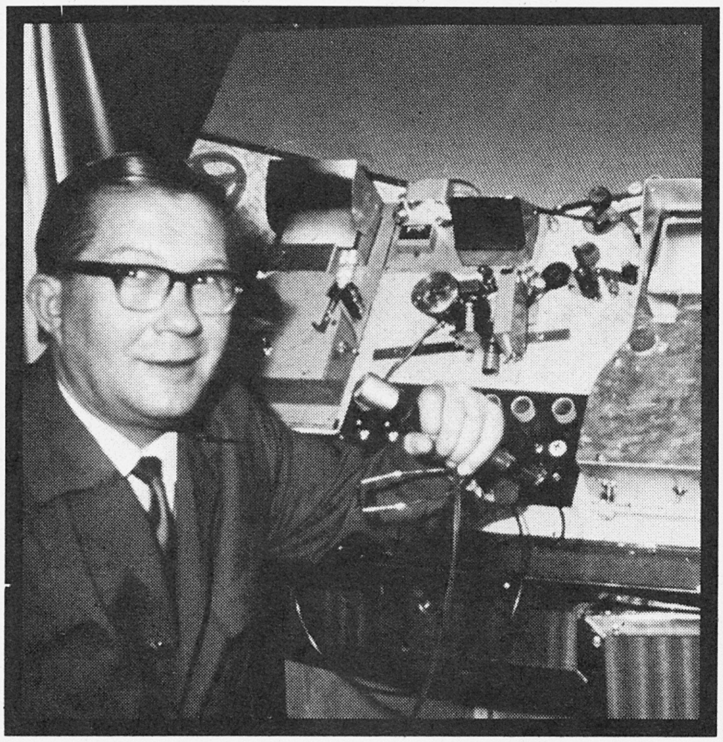
»Koska kuitenkin olen 26.1. 1970 eronnut Röntgen-Säde ry:stä ja sen johtokunnan varajäsenyydestä, en voi toimia mainittujen laskujen hyväksyjänä, sillä tällainen tehtävä merkitsisi samaa kuin yhdistyksen toiminnan ylivalvonta. Näin ollen ei enää ole olemassa yliopiston kvestorin esittämiä edellytyksiä yhdistyksen vuokralaisuussuhteen jatkumiselle... Olen jo aikaisemmin antanut yhdistyksellenne määräyksen muuttaa toimistonsa muualle 15. päivään helmikuuta 1970 mennessä, mutta tätä irtisanomista yhdistyksenne ei noudattanut, vaan viittasi häätöprosessiin. Tässä kirjelmässä esitettyjen argumenttien jälkeen Röntgen-Säde ry:n on myönnettävä minun olevan oikeassa vaatiessani johtamalleni laitokselle oikeutta käyttää ylälaboratoriomme tiloja välttämättömiin opetustarkoituksiin kuluvan maaliskuun päätyttyä. Siinä tapauksessa, että toimistonne ei ole siirtynyt pois näistä tiloista 31.3.1970 mennessä, Helsingin yliopiston hallinto tulee puuttumaan asioihin laillisten ja yliopiston sisäisten määräysten edellyttämällä tavalla. Velvollisuuteni on huolehtia ennen kaikkea laitoksen omien etujen valvonnasta.»

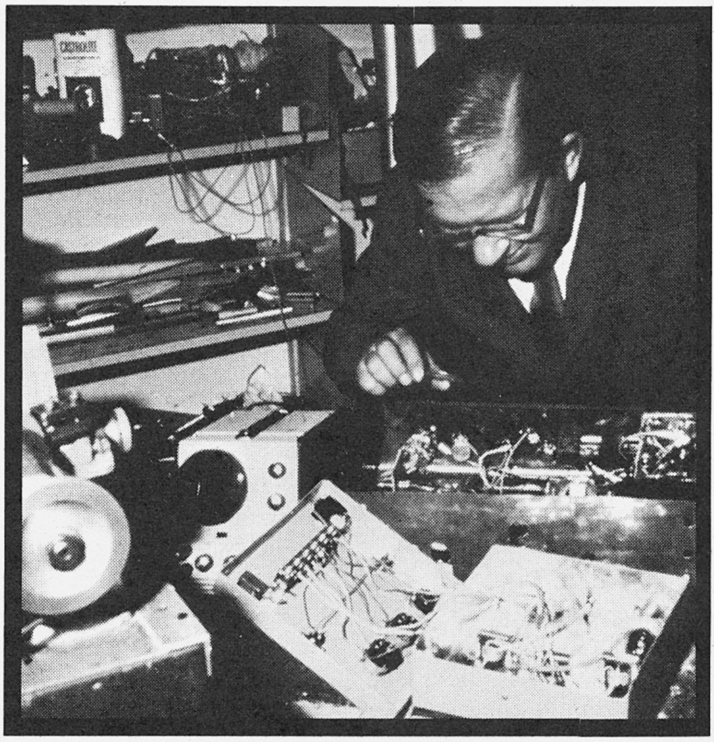
KYLMÄN SODAN KAUSI — KIRJE REHTORILLE

Alkoi todellinen kylmä sota, jota alkavan kesän kuumatkaan eivät pahasti lämmittäneet. Sovijärvi malttoi kuitenkin olla panematta häätöuhkausta täytäntöön. Tehtiin töitä — oltiin hiljaa.

Tulokset olivat vaisuja. Kareisella ei ollut rahaa pyörittää yhdistystä. Aleksanteri Kareinen on tarkka mies. Hänen arkistointivimmansa saattaa tuntua liioitellulta, mutta hyötyä siitä on. Paitsi että hän muisti määrättyjä asioita, oli hänellä myös niistä todisteet. Niinpä yliopiston rehtorille Erkki Kiviselle lähti Kareiselta seuraavanlainen kirje:

»Oheiseen laskuun viitaten, ilmoitan Teille, että k.o. laskussa mainittuja (valutyökaluja) en ole tehnyt, vaan kyseisellä summalla on maksettu professori Antti Sovijärven vekseli josta valokopio oheisena.» —

Niilo Jaronen on saanut omasta työstään tai yhteistyöstä prof. Antti Sovijärven kanssa kaikkiaan viisi kultamitalia kansainvälisten keksintöjen näyttelyssä. Lisäksi hän on saanut kolme Vermwill-mitalia ja The Award of Merit -plaketin. International Inventors Associationin kunniajäseneksi hänet kutsuttiin 1967.

Ja kaikesta huolimatta Sovijärvi vielä löysi ratkaisumallin:

»Jotta toimistonne olisi mahdollista olla vuokralla johtamani laitoksen suojissa, olisi vielä toinenkin kvestorin asettama ehto täytettävä: Sisäasiainministeriön luvalla kerättyjen varojen puhdas tuotto on siirrettävä yliopiston osoittamalle erityistilille (Röntgensuodattimien tili, Fonetiikan laitos) ja

Pitäisi olla ajatustenlukija ja minkäänlaisia sanoja kaihtamaton mies mikäli haluaisi taltioida tähän Jarosen ja Kareisen silloiset ajatukset.

Olihan sama mies, idean isä, joka hymysuin tarjosi yhdistykselle toimitiloja, tekemässä loppua kaikesta, tappamassa yhteistä lasta.

Vekselikopion lisäksi seurasi jäljennös 685 nykymarkan suuruisesta laskusta.

Juuri tämä on se lasku, (summa vanhoissa markoissa) jonka Sovijärvi tekaisi saadakseen rahaa 2. huhtikuuta erääntyvän vekselinsä lyhentämiseen. Todistettava tapaus. Jaronen vieläpä kävi Sovijärven puolesta pankissa hoitelemassa lyhennyksen ja vekselin uusimisen.

Vaikka Kareisen Kiviselle lähettämä kirje olikin vajavainen kieliasultaan, piti siitä selviämän oppineelle miehelle mistä oli kysymys.

Kareinen on kuitenkin rohjennut epäillä, ettei asia tullutkaan selväksi. Ainakaan heti.

Jaronen ja Kareinen alkoivat kerätä kasapanokseensa muitakin fonetiikan laitoksen asioihin liittyviä epäselvyyksiä. Niitä on kuulema löytynyt. Eräs lievimpiä (käytän Jarosen ja Kareisen ilmaisua) on luvaton kojeiden vakuuttaminen matkojen ajaksi. Vakuuttaminen on toki mielekästä, mutta valtion tulo- ja menoarvion soveltamista koskevia yleismääräyksiä ei ole noudatettu ainakaan ao. vihkosen 6. momentin 8. kohdan mukaan:

»Valtion omaisuutta ei palovakuuteta, jos valtion on siitä suoritettava vakuutusmaksu. Valtion virastoilla ja laitoksilla ei myöskään ole lupaa tehdä valtion omaisuutta koskevaa, valtion maksettavaa kuljetus-, eläin- eikä vastuuvakuutussopimusta. Mikäli poikkeustapauksessa vakuuttamiseen olisi aihetta, on asia alistettava ao. ministeriön ratkaistavaksi ja siitä on ennen ratkaisua pyydettävä B-listakäsittelyssä valtiovarainministeriön lausunto.»

Kuitenkin fonetiikan laitos on saanut korvauksia vakuutusyhtiöiltä matkalla vaurioituneista laitteistaan. Ainakin Keskinäiseltä henkivakuutusyhtiö Tarmolta 5 375,65 markkaa ja Eurooppalaiselta tavara- ja matkatavaravakuutusyhtiöltä 2 000 markkaa sekä eräältä kolmannelta yhtiöltä todennäköisesti 2 813 markkaa.

Jos Sovijärvi on lupansa saanut tai maksanut omasta pussistaan vakuutusmaksut niin homma on okei. MUTTA ONKO HÄN?

ASIAT NYT OIKEUDESSA
— OSA TUTKITTAVINA

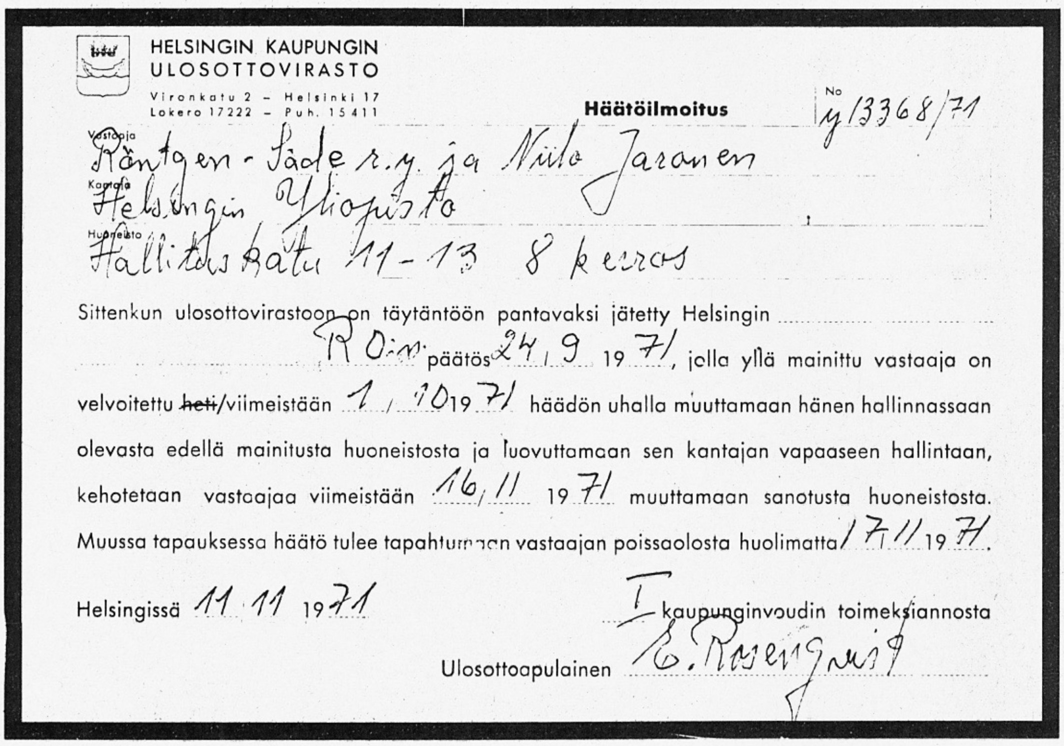
Sovijärven ärsyttämät Jaronen ja Kareinen ovat aloittaneet ilmisodan, jota kuitenkin käydään herrasmiesmäisesti oikeudessa. He ovat Röntgen-Säde ry:n nimissä haastaneet professori Antti Sovijärven, rouva Aune Sovijärven ja rouva Pirkko Salimäen raastupaan vastaamaan yhdistykselle aiheutuneista haitoista (mm. keräyslistat, julisteiden uusinta — kokonaistappio) joiden korvaamiseksi he vaativat haastetuilta 200 000 markan suuruista korvausta yhdistykselle.

Professori Sovijärven ja Helsingin yliopiston fonetiikan laitoksen yhdistys on haastanut oikeuteen saadakseen omansa pois vekseleistä ja laskuista, jotka yhdistys sanoo joutuneensa maksamaan fonetiikan laitoksen sekä sen esimiehen, professori Sovijärven puolesta tai hyväksi. Summa ei ole vähäteltävä, 9 761,18 markkaa.

Jutut ovat olleet esillä Helsingin raastuvanoikeudessa ja lykkäytyneet lisäselvityksien hankkimista varten. Seuraavan kerran oikeus omistautuu niille tammikuussa 1972. Jossakin tässä välissä käydään oikeusjuttua Sovijärven ja Jarosen välillä röntgenfilmien esitysoikeudesta. Kantajana Sovijärvi — vastaajana ja filmien esitysoikeuden omistajana Jaronen.

Kareinen puolestaan taistelee Sovijärven kuplalaskun ym. kimpussa. Hän vaikuttaa tyytyväiseltä näyttäessään eduskunnan oikeusasiamiehen sihteerin lähettämää ilmoitusta, jonka mukaan hänen ilmoittamansa lasku samoin kuin eräät muut yliopiston fonetiikan laitokseen liittyvät seikat ovat valtion varojen käytön osalta tutkittavina ja että tutkimusten päätyttyä viranomaiset tekevät päätöksensä siitä mihin toimiin asia antaa aihetta. Jaronen puolestaan odottaa oikeuden ratkaisua siitä, onko hän edelleen yliopiston palveluksessa Sovijärven esittämästä irtisanomisesta huolimatta. Jos on lisääntyy lasku tuntuvasti. — Tähänastiset palkkasaatavat ovat noin 45 000 markkaa . . .

Kaiken alku, Röntgen-Säde ry. on enää vain nippu papereita. Yhdistyksen omaisuus eli itse yhdistys häädettiin fonetiikan laitokselta 17. marraskuuta pykälien mukaan. Professori Sovijärvi oli itse sairaslomastaan huolimatta saapunut paikalle toteamaan, että kaikki menee niin kuin pitää . . .

HELSINGIN KAUPUNGIN
ULOSOTTOVIRASTO
Vironkatu 2 – Helsinki 17
Lokero 17222 – Puh. 15 411

Häätöilmoitus

No y/13368/71

Vastaaja Röntgen-Säde r.y. ja Niilo Jaronen
Kantaja Helsingin Yliopisto
Huoneisto Hallituskatu 11-13 8 kerros

Sittenkun ulosottovirastoon on täytäntöön pantavaksi jätetty Helsingin R.O:n päätös 24, 9 1971, jolla yllä mainittu vastaaja on velvoitettu ~~heti~~/viimeistään 1, 10 1971 häädön uhalla muuttamaan hänen hallinnassaan olevasta edellä mainitusta huoneistosta ja luovuttamaan sen kantajan vapaaseen hallintaan, kehotetaan vastaajaa viimeistään 16, 11 1971 muuttamaan sanotusta huoneistosta. Muussa tapauksessa häätö tulee tapahtumaan vastaajan poissaolosta huolimatta 17, 11 1971.

Helsingissä 11 11 1971

I kaupunginvoudin toimeksiannosta

Ulosottoapulainen E. Rosenqvist

Tätä häätöilmoitusta voisi sanoa adressiksi, joka liittyy Röntgen-Säde ry:n hautajaisiin. Ankarasta vastustuksesta huolimatta yhdistys elää edelleenkin ja käy »huoneettomanakin» taisteluun mielestään kärsimäänsä vääryyttä vastaan.

–SEK–
Canasta
20 LITTLE FILTER CIGARS
Canasta
Miesten juttu.
Canasta. Pikkusikari.
Ei paperia. 1.75
Amer-Tupakka Oy

YLI 160.000 MARKAN LEHTI KILPAILU ON RATKAISTU

Syksyn suurin lehtikilpa, Paukkupotti, on kisailtu. Onnelliset voittajat yli 160.000 markan palkinnoille on löydetty. Kilpailuvastauksista kertyi runsaan miljoonan kortin vuori, josta komisario Ruuno Silekosken valvonnassa nostettiin voittokupongit. Arvonta suoritettiin kolmessa osassa — viimeinen marraskuussa sopivasti joulun alla.

1. ARVONTA 20.9.

Ensimmäisen arvonnan arvokkain palkinto oli uunituore neuvostoliittolainen henkilöauto, Lada, jolle hintaa kertyy peräti 13.000 mk. Tätä nykyä vaaleansinistä Ladaa ajetaan Inhassa päin. Toivotun perheenlisän sai nuoripari Hellä ja Kari Kasvinen.

Hellä Kasvinen, Inha	Lada, Konela Oy
Carita Nordman, Kokkola	Kalusteita Askosta 10.000 mk:lla
Meeri Koponen, Kangasniemi	Väritelevisio, Philips
Leena Pohtinen, Joensuu 15	»
Tuula Suoninen, Kitee	»
Aleksi Harjula, Teuva	Moottorivene, Vator
Otto Pulkkinen, Kuhmo	Sisilianmatka, Aurinkomatkat
Seppo Sankala, Maksniemi	Rhodoksenmatka, Aurinkomatkat
Oili Ylikärppä, Yli-Hosio	Palmanmatka, Aurinkomatkat

Lisäksi oli palkintoina 30 kpl E-SERVE juhla-kinkkuja, 20 kpl Philishave-partakoneita ja 15 Carmen-lämpörullasarjaa. Voittajille on asiasta ilmoitettu kirjeitse.

2. ARVONTA 15.10.

Vuoden auton, yli 20.000 mk:n Citroen GS:n voitti 14-vuotias Ossi Kemppainen Hyvinkäältä. Vaikka ajotaidottomana ei pääsekään heti nauttimaan vauhdin hurmasta, oli pojassa annos liikemiestä: — Annan auton isälle 25 pennin kilometrivuokraa vastaan!

Ossi Kemppainen, Hyvinkää	Citroen GS, Korpivaara
Pertti Jalkanen, Joensuu	Moottorivene, Vator
Pekka Suhonen, Turku 50	Astianpesukone
Arja Mustajärvi, Alkkia	Astianpesukone
Hillevi Hyökki, Itä-Hakkila	Merimatka Lyypekkiin
Raimo Muukkonen, Lahti	»
Pentti Leskinen, Nastola	»
Aarne Westersten, Vaasa	»
Matti Kanniainen, Uusikaupunki	»
Heikki Hainari, Helsinki 61	»
Marja-Liisa Jussila, Panelia as	»
Helvi Lastikka, Heinola 20	»
Salme Sarlamo, Lammi	»
Olavi Kujanen, Teuva	»

Lisäksi arvottiin 20 kpl rannekelloja, 15 Carmen-lämpörullasarjaa ja 30 E-SERVE juhla-kinkkua, joiden voittajille on asiasta ilmoitettu.

PÄÄPOTIN ARVONTA 10.11.

Pääpalkintomme »mitä tahansa tavaraa 30.000 mk:lla» osui juuri sinne, missä sitä tarvitaan. Olimme varautuneet tavarataloihin suuntautuvaan ostoryntäykseen, mutta voittaja, porilainen rouva Heljä Poutanen valitsi arava-asunnon. Sairaseläkkeellä elävä entinen nosturinkuljettaja kommentoi uutistamme: — Jos tuo nyt totta on, niin asunto olisi hyvä. Mitä minä muulla teen, kun joka hetki on huoli tulevaisuudesta.

Heljä Poutanen, Pori 10	Tavaraa 30.000 mk:lla
Anneli Savolainen, Helsinki 64	Moottorivene, Vator
Pekka Henttonen, Riihimäki	Aurinkomatka Algarveen
Antero Kallunki, Oulu 25	Aurinkomatka Teneriffalle
Raimo Oksanen, Sysmä	Aurinkomatka Tunisiaan
Päivi Ikävalko, Jyväskylä 20	Aurinkomatka Las Palmasiin
Tauno Mäenpää, Tampere 10	Aurinkomatka Itävaltaan
Martti Hyväri, Oulu 14	Merimatka Lyypekkiin
Kaarlo Knuutti, Pyhäsalmi	»
Harald Rahja, Kalajoki	»
Elvi Jauhiainen, Hyvinkää 3	»
Jorma Soukka, Kouvola	»
Laila Neirola, Ilmajoki	Astianpesukone
Pekka Könttí, Lahti	Astianpesukone
Rauli Kolehmainen, Martinlaakso	Perheen vaatetus
Martti Arola, Oulainen	Perheen vaatetus
Aune Malila, Helsinki 55	Perheen vaatetus
Hilkka Luoto, Tampere 82	Grilli
Kaija Tallavaara, Kairala	Grilli

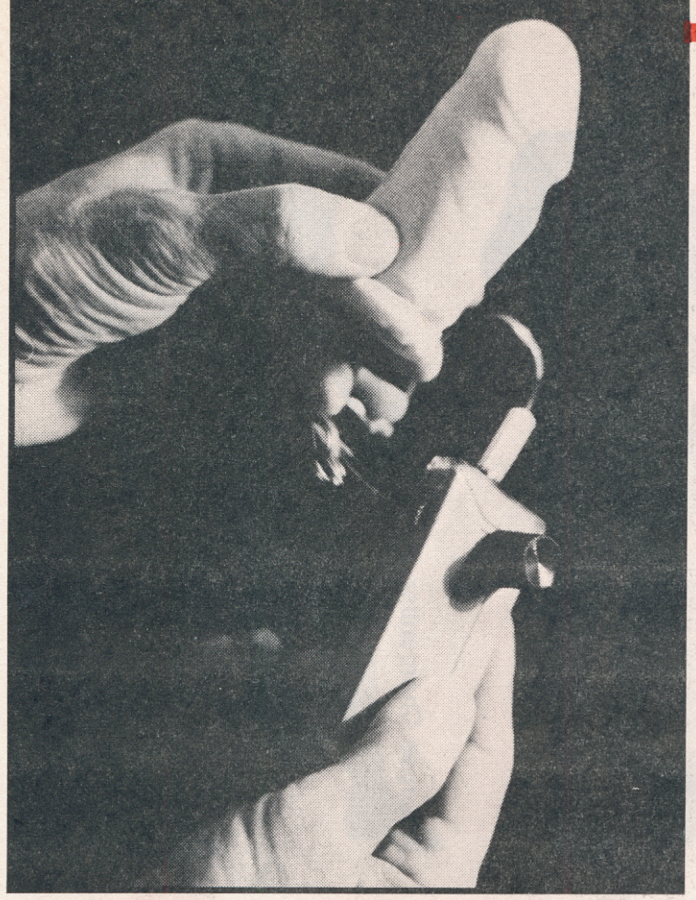
Lisäksi arvottiin 20 kpl Philipsin Kahvimatteja, 6 kpl ilmankostuttajia, 40 kpl E-SERVE juhla-kinkkuja, 500 prk Night and Day -ihovoiteita, 500 kpl Yrjön tekeleet -kirjaa ja 250 kpl Montreal-jääkiekkomailoja. Näistä on asianomaisille voittajille ilmoitettu kirjeitse.

Lehtimiehet Oy kiittää kaikkia Paukkupotti-kilpailuun osallistuneita, onnittelee voittajia ja toivottaa parempaa onnea tulevaisuudessa niille, joita onnetar ei tällä kertaa muistanut.

- **Hän on Albert Eckhardt, 56, joka on huomannut Suomen hyväksi businessmaaksi.**
- **Hän markkinoi viimeisintä villitystä: sähköpenistä! Hulluuden huippua...**
- **Tavallisesti tämän alan kauppiaat piiloutuvat, mutta Albert Eckhardt asettuu reilusti esille.**

■ AILA POUKKULA

LEMMEN LELUKAUPPIAS

Ensin hän keksi geishan, nyt hän keksi sähköpeniksen!

Mies, joka kirjoittaa liittokansleri Ludwig Ehrhardille ja sanoo, että hän ei lainkaan ihmettele, jos herra liittokansleri — juodessaan iltakahvia puolisonsa kanssa ennen nukkumaanmenoa — joskus tulee ajatuksiin, että kannattaako tämä koko homma, niin joko tämä mies ei ole aivan viisas tai sitten hän on. *Albert Eckhardt,* Länsi-Saksan liittotasavallan kansalainen, vaikka elää Suomessa jatkuvasti jo vuodesta 1949, teki joka tapauksessa niin. Kirjoitti kanslerille myötätuntoisen ja inhimillisen kirjeen ja sai jopa vastauksen, jonka oli allekirjoittanut tri v. Cramer kanslerinvirastosta.

»Herra Liittokansleri haluaa valmistaa Teille pienen henkilökohtaisen ilon: ohessa Herra Liittokanslerin valokuva omistuskirjoituksella varustettuna.» Kirjoitti tri Cramer, joka ilmoitti myös, että Eckhardtin molemmille pikkutytöille, Sadulle ja Monicalle, lähetetään nuket. »Herra Liittokansleri ilahtui kovin kirjeestänne . . .»

Albert Eckhardtia, nykyisin 56, ei siis pidetty hulluna Bonnin Venusbergillä, liittovaltion päämiehen virka-asunnossa. Moninaisia kirjeitä sinne saapunee. Nyt ovat toiset miehet remmissä kuin Ehrhardin aikaan (A. Eckhardtin kirje oli päivätty 1.9.1966 ja v. Cramerin vastaus 10.9.1966), mutta tuskin Willy Brandtkaan panisi pahakseen kirjettä, jossa joku vakavissaan kysyy, tai toteaa, että varmaan on hetkiä ihmiselämässä, Herr Bundeskanzler, jolloin sitä miettii, että kannattaako koko homma.

Albert Eckhardt on varmaan moneen otteeseen itse joutunut pohtimaan samoja juttuja.

No niin; Albert Eckhardt tuli Suomeen ensimmäisen kerran 1937 saksalaisella sukellusveneellä, sillä Saksan piti näyttää mahtiaan, hän sanoo. Albert oli kyllä itsekin natsi, hän myöntää sen ilman muuta; isä oli sosiaalidemokraatti. Isän ja pojan välit olivat siitä huolimatta mitä parhaimmat. Kerran isä kiinnitti katseensa Albertin saappaisiin. »Poika, mitä sinulla on jalassasi? Ethän sinä tuollaisissa voi kulkea.» Poika ilmoitti, ettei ole rahaa parempiin. Niin osti sosiaalidemokraatti-isä natsipojalleen uudet saappaat, sellaiset, jotka piti rasvan kanssa vetää jalkaan.

Vielä ehkä pikku juttu tästä isä-poika-suhteesta. Isä kysyy: »Ja mihinkäs sitä taas ollaan menossa? Niiden sinun inhottavien natsiystäviesi luo tietysti?» Albert vetää pistoolin esiin. Isä työntää piipun syrjään: »Pane pois, minä olin mukana neljätoista—kahdeksantoista.»

Mitä hittoja varten Albert tuli Suomeen?

Tosin hän tapasi täällä silloin -37 neidon, jonka nai virallisestikin ja vei Saksaan. Tämä lempi päättyi eroon, mutta toisenkin kerran pystyi suomalainen nainen vaikuttamaan herra Eckhardtiin. Myös tämä liitto purkautui viime marraskuussa. Albert E. jätti kauniin huvilan Vantaalle ja muutti hotelliin. Jätti kaikki; suuri huoli olikin sitten saada entisestä kodista asianmukainen asu Toscan ensi-iltaan. Kotiin jäivät myös 9 oopperasta tehtyä eri levytystä. Nyt istuu herra Eckhardt harva se ilta Bulevardin oopperatalossa ja kyynelet valuvat pitkin poskia . . .

Mitä tämä ilmeinen romantikko sitten muuta puuhailee kuin nauttii oopperamusiikista?

Hän myy pornoa!

Vai täytyykö ottaa sana heti takaisin? Ei pornoa, mutta kuitenkin jotakin, joka liikkuu demarkaatiolinjan alapuolella.

Hän myy lemmen leikkikaluja!

Kolmisen vuotta sitten hän sai sydänkohtauksen. Vietettyään seitsemän viikkoa Meilahden Hiltonissa ja petettyään kaikki lääkärit hän pääsi kotiin. Istui työhuoneessaan ja laski katon kuparinauloja. Istui ja mietti. Nousi sitten tuolistaan ja heitti kaikki pillerit ulos ikkunasta. Ei kuvaannollisesti vaan kirjaimellisesti. Meni ratsastushalleille ja ratsasti, tietysti vastoin lääkärien määräyksiä. Mietti siinä galopeeratessaan, että jos elämä tähän loppuu, niin siitä vaan. Ajatteli myös, että mitä sitä ihminen oikein elämässään tarvitsee. Rakkautta? Ryhtymättä sen koommin repostelemaan rakkauden käsitettä hän keksi Geishan. Niin hän ainakin itse väittää; tiedättehän, sellaisen luonnollista kokoa olevan tyttönuken, isojen poikien leikkikalun.

Tullihallitukselta ja rikospoliisilta Albert sai asianmukaiset paperit, että hänellä on lupa tuottaa maahan ja myydä artikkeleja, jotka inhimillistä kanssakäymistä edistävät. Vaikka:

— Filantrooppi minä en ole, mainitsee Albert Eckhardt itse asiasta kuultuna.

Hän on aina myöntänyt itselleen ja muille, että rahalla on ihmeellinen voima ihmismieleen, hänenkin.

Albert otti yhteyden Länsi-Saksaan ja seuraili hiukan flensburgilaisen rouva Beate Uhsen puuhia. Rouva Uhsesta ja hänen yritteliäisyydestään sexologian alalla kerrottakoon, että hänellä on nyt 15 alan suurta valintamyymälää 15:ssä Länsi-Saksan kaupungissa. Itse pormestari vihki Madame Uhsen rakennuttaman huippumodernin toimitalon Flensburgissa, jonka suurin veronmaksaja hän on. Pormestari kohotti samppanjamaljan »für Lust und Liebe», halulle ja rakkaudelle.

Niin siis Länsi-Saksassa. Oltuaan aikansa liikesuhteissa rouva Uhsen kanssa Eckhardt ajatteli, että hittojako tässä, valmistajat esiin. Nyt hän ei enää tarvitse mitään välikäsiä saadakseen tavaraa Suomeen. Mutta hän ei myy vain Suomen markkinoilla: äskettäin tuli Geisha-tilaus Ammanista Jordaniasta saakka. Uusi artikkeli, jota hän tuottaa, on sähkökäyttöinen kondomi. Sen ilmoittelussa hän kohtasi aluksi vaikeuksia, kun suurinkaan päivälehti ei ollut uskaltaa ottaa mainosta palstoilleen. Niin äkkiä kun joku iäkkäämpi rouvashenkilö saattaa tarttua puhelimeen ja peruuttaa monivuotisen tilauksensa.

Mitään pillereitä ja lemmenjuomia Albert ei markkinoi; ne ovat kiellettyjä Suomessa eikä lemmen lelukauppias halua joutua vaikeuksiin isäntämaansa viranomaisten kanssa.

Albert Eckhardt rakastaa Suomea. Hän kiihtyi kamalasti, kun länsisaksalainen suurlevikkinen kuvalehti QUICK julkaisi tammikuussa 1968 jutun otsikolla Skandaali Suomessa, ja jonka mukaan täällä paleltui 134 Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlan kunniaksi vankilasta armahdettua. Siihen asiaan paremmin puuttumatta on todettava, että Albert Eckhardt tarttui jälleen kynään ja lähetti Quickin päätoimittajalle Agthelle Müncheniin kovan, vaikka korrektin kirjeen, jossa vaatii lehteä julkaisemaan virallisen anteeksipyynnön palstoillaan sekä pyytämään anteeksi Suomen hallitukselta sekä julkistamaan pahoittelunsa Suomen lehdistön välityksellä.

Päätoimittaja Agthe vastasi ja selosti, miltä pohjalta jutun julkaisemiseen oli lähdetty. Agthe lupasi panna toimeen tarkat tutkimukset ja ilmoittaa, ettei heidän tarkoituksensa suinkaan ollut kirjoittaa mitään kielteistä maasta, joka nauttii Länsi-Saksassa suurta arvonantoa.

Vaikeata sanoa, minkä etiikan tai filosofian mukaan Albert Eckhardt elää ja toimii. Hän ei kiellä kertomasta seuraavaakaan juttua, sitä, miten hän möi kuusi sotalaivaa. Hän solmi erinomaiset suhteet voittajiin, lähinnä englantilaisiin, Saksan hävittyä toisen maailmansodan. Hänet pantiin paljon eli mainittujen kuuden saksalaisen sotalaivan haltijaksi Cuxhavenissa. Eräänä kauniina päivänä hänelle ilmoitetaan kuitenkin, että hänen tehtävänsä päättyy ja laivat suuntaavat keulan Englantiin.

Miksei, ajatteli Albert, miksei, mutta ne purjehtivat tyhjinä. Niinpä hän rummutti koolle ostajat. Ja hän möi kaiken mitä aluksista irti sai saksalaisille rahakkaille tukkuostajille. Tuhat huopaa, tuhat lautasta, tuhat kompassia, tuhat . . . sitä rataa, kunnes ei mitään irtainta ollut jäljellä.

— Ankkurit olivat liian raskaat, kohauttaa Albert harteitaan. Hän ei halunnut, että saksalaista omaisuutta joutuisi englantilaisiin käsiin. Siinä sivussa sen sijaan joutui jotakin hänen omiin käsiinsä.

Nyt hänellä oli pääomaa aloittaa suuren luokan mustan pörssin liiketoiminta.

— Toisen maailmansodan jälkeen Saksassa ei virallisesti ollut mitään, sanoo Albert. Maassa oli kuitenkin yhtä ja toista, jos tiesi mistä kysyä. Albertia ei huolettanut mistä tavara tuli, tavara, jonka hän möi edelleen epäilemättä erinomaisen kohtuuttomiin hintoihin. Hänen kauttaan kulki kallisarvoisia Camel- ja Lucky Strike -lasteja. Länsi-Berliinissä hän sai mukavasti menemään 1000 pulloa samppanjaa viikossa ostajille, joilla oli siihen varaa. Sellaisiakin oli —.

Sitten tuli vuoden 1948 rahanuudistus. Tukkukauppiaamme olisi käynyt hullusti, ellei hänen kirjanpitäjänsä olisi aikoinaan pelastanut erään amerikkalaisen upseerin henkeä. Tämä istui nyt korkeassa asemassa miehityshallinnossa ja hänen valvonnassaan oli puuvillan jakelu tuotantoa varten. Häntä muistutettiin sopivasti kiitollisuudenvelasta, ja niin Eckhardt ja Kumpp. pääsivät käsiksi puuvillaan. He valmistivat paitoja aikaan, jolloin paidat olivat harvinaisuus.

— Rakensimme mukavan toimiston, suunnilleen niin kuin Forum Mannerheimintiellä. Yhtiötoverini ja minä kilpailimme siitä, kummalla oli kauniimpi yksityissihteeri, verhoilimme työhuoneemme kultatapetein, samalla sanoen tulimme hulluiksi.

Kaikki kaunis päättyy aikanaan. Korkea amerikkalainen upseeri sai siirron takaisin kotiin ja Albertin sekä hänen liikekumppanikseen korottamansa kirjanpitäjän Theon asiat alkoivat näyttää hyvin huonoilta. Niinpä Albert laitatti kirjat, joilla hän lahjoitti kaiken Theolle. Luonnollisesti myös velat.

— Ehkä se ei ollut aivan kauniisti tehty, mutta olisi hänenkin pitänyt olla viisaampi, tuumii Albert.

Hän sanoo saaneensa ensimmäisenä saksalaisena ulkomaanpassin. Albert päätti tulla Suomeen, ensi rakkautensa maahan. Hän nousi laivaan nimeltä Arcturus.

Münchhausen on pikkutekijä Albert Eckhardtin rinnalla.

Suomessa Albert on kunnostautunut messujen rakentajana. Niitä hän on taitavasti pystyttänyt suurille saksalaisille ja suomalaisille toiminimille — itseään unohtamatta. Albert on saksalainen ja pysyy saksalaisena. Hänellä on rautakorot ja hän rakastaa Wagneria. Toiselle tyttäristään hän on antanut nimen Sibeliuksen Sadun mukaan. Mikä on hänen charminsa salaisuus?

— Ich will! Minä tahtoo . . .

Albert Eckhardt on sekoitus tahtoa, sentimentaalisuutta ja huumoria. Joka ilta hän ristii kätensä ja rukoilee, että postibox-osoitteeseen olisi tullut uusia leikkikalutilauksia. Hänellä on jumalasuhdekin. Melkein luulisi, että Albertin rukous kuullaan, sillä eihän Hänkään mikään tosikko ole.

Bob Fitzsimmons

Jack Johnson

Georges Charpentier

NYRKKEILYKEHÄN

Raskaan sarjan miehet, nyrkkeilyn lempilapset, ruumistavat jalon taidon voiman ja kunnian. Näiden pugilistitähtien ja Yhdysvaltain välillä vallitsee todellinen intohimoinen rakkaus, jota kiihdyttää dollarien paino ja kullankimallus. Seuraavassa NYRKKIPOSTI luonnostelee teille Bob Fitzsimmonsista Joe Frazieriin näiden Herkuleksen ylväiden poikien vaikuttavan freskomaalauksen.

Nyrkkeilyn, tuon jalon taidon, joka oli niin rakas yhdistyneen kuningaskunnan aristokraateille, pitkässä historiassa raskaan sarjan miehet ovat aina kuvaannollisesti ja todellisuudessa painaneet enemmän kuin muut pugilistit. Ensinnäkin heidän tavattoman fyysisen voimansa ja sitten sen vetovoiman ansiosta, joka heillä on kansanjoukkoihin. Tähän riittää väkivahva nyrkki. Mutta he ovat myös aina ansainneet enemmän rahaa kuin muut ja heidän legendansa on nyrkkeilyn esihistoriasta saakka aina saattanut varjoon muiden nyrkkeilijöiden legendat. Vielä vähän aikaa sitten suotiin raskaan sarjan maailmanmestarille nyrkkeilyn kaikkien muidenkin sarjojen mestaruus. Vuonna 1892 tapahtuneesta nyrkkeilyn lopullisten sääntöjen kokoamisesta lähtien vain yhden alemman sarjan maailmanmestarin on onnistunut valloittaa muidenkin sarjojen maailmanmestaruus.

Tapaus sattui maaliskuun 17. päivänä 1897 Carson Cityssä Nevadan sydämessä. Jo tätä ottelua kutsuttiin vuosisadan taisteluksi. Tosin toisen vuosisadan. Keskisarjan maailmanmestari, englantilainen Bob Fitzsimmons hyökkäsi James Corbettin, kuuluisan herrasmies-Jimin kimppuun, joka oli välittömästi kultaryntäystä seuranneina vuosina San Franciscossa syntynyt amerikkalainen. Bob Fitzsimmons oli nähnyt päivänvalon Walesissa, mutta hän oli viettänyt lapsuutensa Uudessa Seelannissa ja tehnyt lihaksensa väkivahvoiksi sepänsällinä. Menetelmä oli kaikesta päätellen hyvä. Hän vaahtosi Australian ja Uuden Seelannin nyrkkeilykehissä. Hänen nykyään täysin mahdottomiin urotekoihin kuului neljän vastustajan nukuttaminen yhtenä ja samana iltana. Kun hän haastoi herrasmies-Jimin ei Amerikka ollut uskoa korviaan. Mutta se keksi Carson Cityssä hämmästyttävän nyrkkeilijän, äärimmäisen nopean, liikkuvan ja ovelan, joka yllätti Corbettin iskujensa tarkkuudella ja vastustuskyvyllään. Pääasiassa hänen voimansa piili hänen hartioittensa vahvassa lihaksistossa. Hänen ranteillaan ja käsillään olivat suunnattomat mittasuhteet. Bob Fitzsimmons varoi ja arasteli Corbettia joidenkin erien ajan, sitten hän lopulta kaatoi jättiläisen mestarillisella vasemman nyrkin iskulla palleaan. Carson Cityn yleisö, joka täysin luottavaisesti oli tullut uudemman kerran todistamaan epäjumalansa kruunausta, seurasi tosiasiassa murhenäytelmää. Jim Corbett lysähti kehään kalmankalpeana ja kehätuomari George Siler heilutti voiton merkiksi Fitzsimmonsin kättä. Ensimmäisen ja viimeisen kerran koko nyrkkeilyn historiassa alemman sarjan nyrkkeilijä kruunattiin kaikkien muiden sarjojen maailmanmestariksi. Bob Fitzsimmons painoi vain 75 kiloa ja hän oli täyttänyt juuri 35 vuotta.

Hänen uroteolleen ei tullut jatkoa. Kaikki muut alempien sarjojen miehet, jotka myöhemmin tavoittelivat raskaan sarjan maailmanmestaruutta, epäonnistuivat joko vain hivenen verran (kuten Georges Charpentier) tai sitten aivan selvästi. Fitzsimmonsin oli haastettava James Jackson Jeffries, nuori 26-vuotias ohiolainen vaskiseppä, joka oli 24 kiloa häntä painavampi. Bob suoritti tyylipuhtaan nyrkkeilyn ihmeitä, väistäen ihmeen taitavasti Jeffriesin iskuja ja suunnaten iskusarjoja vastustajaan. Mutta vuosien ja kilojen laki julisti Fitzsimmonsille säälimättömän tuomionsa: Jeffriesin nyrkki kaatoi hänet lopullisesti vain joitakin sekunteja ennen yhdennentoista erän loppua. Muuan nyrkkeilyn historian sivu oli kääntynyt: raskas sarja oli selvittänyt laskunsa alempien sarjojen mestarien kanssa. Kolme vuotta myöhemmin John Robert Fitzsimmons yritti epätoivon vimmalla saada revanshin Jeffriesistä. Hän luuli liikoja voimistaan. Hän otti täyden luvun ottelun 8. erässä heinäkuun 25. päivänä 1902 San Franciscossa. Kaikesta huolimatta hänen uransa jatkui aina vuoteen 1914, jolloin hän jätti kehän 52-vuotiaana.

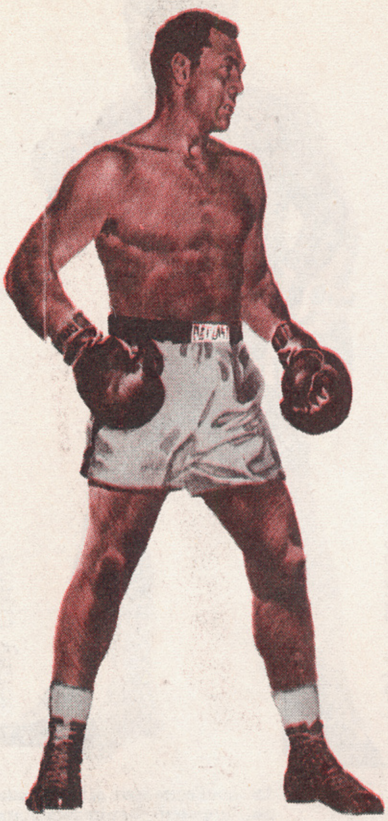
Raskaan sarjan maailmanmestari on Herkuleksen aito jälkeläinen. Hän ruumistaa vallan ja kunnian, sillä hänen valtavat nyrkkinsä ovat kultakaivos. Raskas sarja tuli valkoisen rotuopin suljetuksi taisteluaitaukseksi jo paljon ennen kuin Ali valittiin mustien amerikkalaisten epäjumalaksi ja mustien muhamettilaisten kansainvälisten suhteiden suhdetoimintamieheksi.

Ellei maaliskuun 31. päivänä 1878 Texasissa syntynyttä Jack Johnsonia olisi kohdeltu jokaisena vuoden päivänä saastaisena neekerinä hänen nimensä ei ehkä koskaan olisi siirtynyt nyrkkeilyn kuolemattomien luettelоihin. Hämmästyttävänä jättinä Johnson kuori kermaa useiden vuosien ajan amerikkalaisissa kehissä, ennen kuin hän kirjaimellisesti raastoi haltuunsa oikeuden taistella silloista maailmanmestaria, kanadalaista Tommy Burnsia vastaan. Tommy Burns väisteli Johnsonia ja keksi tuhansia tekosyitä päästäkseen ottelemasta hänen kanssaan. Loppujen lopuksi Jack Johnson kuitenkin kohtasi hänet kehässä joulukuun 26. päivänä 1908 Sydneussä.

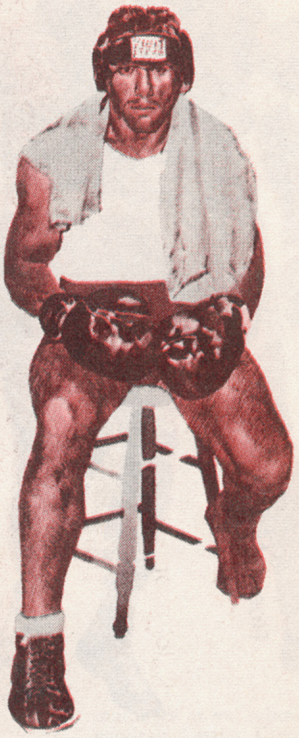
Tommy Burnsin rangaistus oli hirvittävä. Jack Johnson leikitteli hänen kanssaan 14 erän ajan. Kehätuomari antoi teurastuksen jatkua. Kaiken järjen vastaisesti hän uskoi, että tilanne voisi vielä kääntyä Burnsin eduksi. Verilöyly lopetettiin 15. erän alussa. Tommy Burnsista oli jäänyt jäljelle vain miehen irvikuva. Yleisö alkoi mellakoida. Poliisien, jotka olivat tehneet aloitteen ottelun keskeyttamiseksi, oli sekaannuttava mellakointiin valkoisten ja mustien katselijoiden erottamiseksi toisistaan. Mustan miehen kruunaaminen maailmanmestariksi hämmensi siinä määrin amerikkalaisia, että he tuota pikaa järjestivät valkoisen rodun maailmanmestaruuskilpailut nyrkkeilyssä. Voittamaton Jack Johnson saattoi piankin naurunalaiseksi tämän surkean aloitteen. Johnsonin voiton nöyryyttämänä silloin 35-vuotias James Jackson Jeffries ryhtyi jälleen harjoittelemaan erään Neuillyn lyseon voimistelusalissa Seinen rannalla. Hänellä oli tunne, että hänelle oli annettu pyhä tehtävä suoritettavaksi. Taitavasti hän järjesti ottelun, jonka promoottorit jälleen kerran ristivät vuosisadan otteluksi jo kauan ennen kuin Clay ja Frazier iskivät yhteen, huutokaupattavaksi suurimmasta tarjouksesta. Toinen toistaan houkuttelevammat tarjoukset ylittivät sen ajan 100.000 kultadollaria. Nuori promoottori Tex Richard voitti kilpailun tarjoamalla 120.000 kultadollaria Jeffriesille. Fantastinen kaksintaistelu käytiin heinäkuun 4. päivänä 1910 Renossa Nevadassa. Sinä päivänä Tex Richard, joka oli myös ottelun kehätuomari, piti vyössään kahta pistoolia. Poliisi piti yleisen huolellisen ruumiintarkastuksen ja takavarikoi katselijoilta todellisen ampuma-aseiden arsenaalin. Näin yleisön tuntema jännitys ei voinut purkaantua räjähdykseksi.

Todellisuudessa tämä maailmanmestaruuskamppailu ei ollut nimensä arvoinen. Jack Johnson hallitsi ilman vaikeuksia ottelua ja James Jackson Jeffriesiä. Jack Johnson käytti tarkasti hyväkseen jokaisen tilaisuuden nöyryyttääkseen julkisesti vastustajansa. Hän solvasi Jeffriesiä tekemällä pyörähdyksiä hänen ympärillään. Verta vuotaen, voimat lopussa James Jackson Jeffries teki vastarintaa parhaan kykynsä mukaan, areenan härän tavoin, jolla on edessään varma kuolema. Jack Johnson antoi härkätaistelun jatkua 15. erään asti, jossa vasta hän kaatoi kilpailijansa knock-ou-

■ STIG JÄRNSTRÖM

Jack Dempsey

Primo Carnera

Joe Louis

SUURET KUNINKAAT

tilla. Katselijoiden ylle laskeutui äkkiä painostava hiljaisuus. Mustat katselijat eivät edes uskaltaneet ilmaista iloaan. James Jackson Jeffries ei kuitenkaan ollut menettänyt aivan kaikkeaan. Hän lohduttautui pistämällä kassatuloista taskuunsa 190.000 kultadollaria kun hänen voittajansa ansaitsi ottelusta vain 146.000 kultadollaria. Tämä summa teki julkisen selkäsaunan vähemmän tuskalliseksi.

Tex Richard puolestaan oli onnensa kukkuloilla: hänen henkilökohtainen voittonsa nousi 120.000 kultadollariin. Nämä dollarit eivät kuitenkaan lääkinneet valkoisten amerikkalaisten pettymystä. Toiveet tosin olivat romahtaneet vanhan James Jackson Jeffriesin myötä. Mutta valkoiset elivät toivossa, että Jack Johnson loppujen lopuksi kukistuisi valtaistuimelta, mikä tapahtuikin viisi vuotta myöhemmin eräässä Havannan kehässä. Kansasilainen lehmipaimen, suunnattoman kookas Jess Willard kaatoi Jack Johnsonin knock-outilla kanveesiin 26. erän aikana ottelussa, jonka pituudeksi oli aiottu 45 erää! Valkoisten nyrkkeilijöiden ylivalta kesti aina siihen päivään asti, jolloin Joe Louis teki lopun James Joseph Braddockista kesäkuun 22. päivänä 1937 suuntaamalla vastustajaansa mestarillisen knock-out-iskun ottelun 8. erässä. Tällöin jälleen kerran valkoisten kausi raskaassa sarjassa päättyi. Se ei koskaan enää sen jälkeen oikeastaan alkanutkaan uudestaan joitakin lyhyitä välikausia lukuun ottamatta (Rocky Marciano, Ingemar Johansson).

Nyrkkeily oli tosiasiassa siirtynyt Renon historiallisen ottelun myötä kultakauteensa. Jack Johnson käsitti asian hyvin, sillä hän oli mustista mestareista ensimmäinen, joka vietti ylellistä elämää. Voitettuaan James Jackson Jeffriesin hän lähti huvimatkalle Eurooppaan. Pariisissa hän ajoi 90-hevosvoimaisella loistoautolla ja hänen vaimollaan oli valkoinen autonkuljettaja.

Ovela Tex Richard oli pakottanut nyrkkeilyn astumaan jättiläisaskelen eteenpäin ja nyrkkeilyn kaikkien sarjojen mestarien tulevaisuus oli turvattu. Riitti vain, jos määrättyjen vuosien kuluttua keksi nyrkkeilijän, joka oli kyllin arvollinen kantamaan maailmanmestarin suuresti kadehdittua nimeä ja arvoa. Olennaista oli, ettei ottanut riskiä ja myynyt vääränettyä kauppatavaraa eikä tarjonnut toisen luokan ottelua jonakin huippuluokan tapahtumana. Tex Richard, ensimmäinen nyrkkeilyn kaikista suurista promoottoreista, käsitti asian täydellisesti. Hän perusti itselleen valtaisan imperiumin ja hallitsi tätä urheilulajia rannikolta rannikolle, New Yorkista Los Angelesiin Yhdysvalloissa. Hänen aloitteestaan New Yorkin Madison Square Garden tuli kaikkien nyrkkeilijöiden kultaiseksi Mekaksi. Mikä ei suinkaan estänyt häntä rakennuttamasta muuallekin puisia tilapäisstadioneja, jotka olivat riittävän suuria ahmaistakseen yli 100.000 katselijaa.

Jeffriesin ja Johnsonin ottelu oli singonnut Tex Richardin maailman tietoisuuteen. Hän odotteli tilaisuuttaan ylittääkseen tämänkin saavutuksensa mestarien arvon mukaisten seuraajien avulla. Jack Dempseyn nousu täytti hänen odotuksensa ja toi lohdutusta amerikkalaisille. Coloradon valtiossa syntynyt Dempsey otteli ensimmäisen ottelunsa vuonna 1914, samana vuonna, jolloin Eurooppa aloitti ensimmäisen maailmansodan. Viisi vuotta myöhemmin, huhtikuun 4. päivänä 1919 hän tuli maailmanmestariksi Toledossa Yhdysvalloissa pitelemällä Willardia hirvittävällä tavalla pahoin vain kolmen erän ottelussa. Härän ruumiinrakenteella varustettu Dempsey säteili sellaista voimaa ja vastustuskykyä, että Tex Richard onnitteli itseään löydettyään hänessä verrattoman mainion kultasuonen. Eikä hän erehtynytkään. Kukaan ei pystynyt vastustamaan Jack Dempseytä. Hän iski molemmilla nyrkeillään sellaisella voimalla ja tarkkuudella, että ottelut kestivät vain niin kauan kuin hänen hyvä tuulensa salli niiden kestää. Ilmeisenä seurauksena oli, että Jack Dempseyn ympärille laskeutui piankin täydellinen tyhjyys. Ottelut olivat liian epäsuhtaisia vetääkseen puoleensa suuria katselijajoukkoja. Tex Richard alkoi muuttua mietteliääksi.

RANSKALAISEN TAPPIO

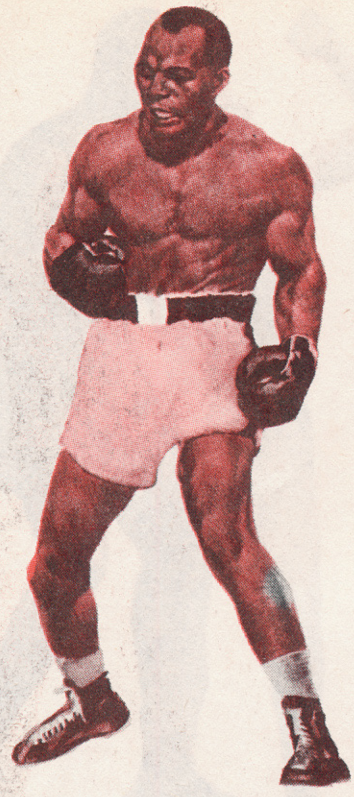
Raskaan sarjan ensimmäinen suuri taistelu uudempina aikoina käytiin heinäkuun 2. päivänä 1921 kello 17. Jersey Cityssä Jack Dempseyn ja Georges Charpentierin välillä. Jack Dempsey hallitsi kiistattomasti markkinoita Yhdysvalloissa eikä hänelle kyetty löytämään yhtäkään hänen arvoistaan vastustajaa. Tex Richard tiesi, että silloinen raskaan keskisarjan mestari Georges Charpentier hallitsi yhtä suvereenisti Euroopan nyrkkeilyä. Hän tarjosi Charpentierille 200.000 kultadollarilla täytettyä kukkaroa ja Dempseylle 300.000 kultadollaria, jotta tämä lähtisi leikkiin mukaan. Tällä merkillisellä pohjalla solmittu sopimus kasvoi epätavallisiin mittasuhteisiin. Tex Richard rakennutti Manhattaniin, Hudson-virran toiselle rannalle jättimäisen ulkoilma-areenan, johon mahtui 112.000 katselijaa. Ottelua edelsi jättiläismittainen mainosmelu. Georges Charpentier, 26-vuotias ranskalaispoika esiteltiin yleisölle ensimmäisen maailmansodan sankarina ja Jack Dempsey hirviönä, jolla oli teräsnyrkit. Näiden kahden miehen hahmossa kaksi maanosaa seisoi vastakkain. Tuona päivänä Jersey City oli maailman keskuksena. Suuret Broadwaylle pystytetyt valotaulut kertoivat ottelun vaiheista. Sisäänpääsylippuja ostettiin mustasta pörssistä ennen kuulumattomiin hintoihin. Katselijat jonottivat areenan porttien edessä lippuja 48 tuntia ennen ottelun alkua saadakseen edes kaukaisia ylähyllyn paikkoja. Kaikki nyrkkeilyn menneet ja nykyiset kuuluisuudet seurasivat ottelua. Pariisissa oli järjestetty asiat niin, että ranskalaisen voittaessa taivaalle ammuttaisiin sininen raketti ja amerikkalaisen voittaessa punainen.

Tämän unohtumattoman yhteenoton todellisena murhenäytelmänä ei ollut Georges Charpentierin kaatuminen knock-outiin, vasemman koukkuun keskelle palleaa neljännen erän 106. sekunnilla. Traagisinta tässä Jersey Cityn kehässä oli nähdä, miten läheltä Charpentier hipaisi voittoa jo toisen erän aikana. Tarkkailtuaan yhden erän ajan vastustajaansa Charpentier aloitti toden teolla ottelun. Hänen oikeansa välähti kuin salama. Hänen iskunsa osui juuri Dempseyn leuankärjen yläpuolelle. Tämä olisi tarvinnut vain toisen iskun romahtaakseen kädet ristissä kanveesille. Sen sijaan Dempsey perääntyi suu ammollaan kuin kala, joka on kiskaistu vedestä. Mutta tänä totuuden hetkenä ranskalainen oli loukannut oikean kätensä. Eikä tämä tekniikan taituri pystynyt enää jatkamaan iskujaan ja kaatamaan armoillaan olevaa vastustajaansa. Joitakin sekunteja myöhemmin Dempsey oli jo toipunut ja Charpentier menettänyt nyrkkeilyn kadehdituimman arvon. Koskaan sen jälkeen yksikään ranskalainen ei enää olisi nyrkkeilyn kaikkien sarjojen maailmanmestari. Täydellinen ja yritteliäs nyrkkeilijä Charpentier painoi 79 kiloa ja hänen maineikas vastustajansa 88 kiloa. Joitakin kiloja enemmän, ja Charpentier olisi ehkä voittanut Jack Dempseyn. Koko nyrkkeilyn kasvot olisivat muuttuneet.

DOLLARIEN PAINO

Pelastuttuaan ihmeellisellä tavalla knock-outista otellessaan Charpentierin kanssa Jack Dempsey antoi Tex Richardille mahdollisuudet miljoonan dollarin kassatulojen ylittämiseen. Hän jatkoi entiseen tyyliin. Viidessä ottelussa vuosina 1921—27

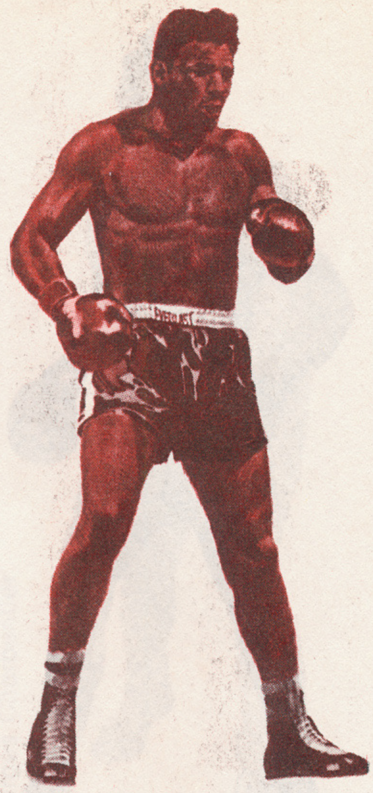
KÄÄNNÄ

Jersey-Joe Walcott

Rocky Marciano

Floyd Patterson

(hänen ottelunsa Charpentierin kanssa oli ainoa vuonna 1921) Jack Dempsey rikkoi joka kerta miljoonan dollarin kassatulojen katon. Kassatulojen huippu saavutettiin Jack Dempseyn ja Gene Tunneyn ottelussa (uusintaottelu, sillä Dempsey oli jo menettänyt maailmanmestaruuden) syyskuun 22. päivänä 1927 Chicagossa, jonka tuottamat kassatulot 155.000 katselijalta nousivat 10 miljoonaan markkaan eli 2,5 miljoonaan dollariin. Tämä mielikuvituksellinen summa pysyi kauan urheilutapahtumien ehdottomana ennätyksenä koko maailmassa. Tex Richard eli onnensa kukkuloilla: hän ymmärsi yhtä hyvin nyrkkeilyä kuin liikeasioitakin.

Siitä lähtien raskaan sarjan miesten rahallinen hartiakkuus on herättänyt yhä suurempaa kullanhimoa. Tex Richardin kuoltua ennen aikojaan hänen valta-asemansa peri Mike Jacobs, joka oli yksi hänen lipunmyyjistään. Sääntö pysyi entisenä: oli järjestettävä ennen näkemättömiä otteluja raskaan sarjan nyrkkeilijöille, jotka vain pystyivät herättämään katsojissa voimakkaita tunteita. Siihen aikaan raskaan sarjan nyrkkeily eli kriisikautta. Maailmanmestarin arvo oli varattu, mutta sen hallussapitäjät (Max Schmeling ja hänen jälkeensä Jack Sharkey) eivät pystyneet vaivuttamaan unohduksiin kuuluisien edeltäjiensä nimiä. Yksikään uusista mestareista ei todella hallinnut maailmanmestarinarvoaan. Oli tärkeää keksiä tavallisuudesta poikkeava haastaja, joka pystyisi lietsomaan ilmiliekkiin entisten taistelujen tulen. Kun tämä haastajaihme Primo Carnera laskeutui laivastaan Yhdysvaltoihin vuoden 1929 viimeisinä päivinä havaittiin, että hän oli kaikin puolin mahtavasti veistetty alansa jättiläinen. Tässä 2 metrin 5 senttimetrin pituisessa ja 130 kilon painoisessa mastodontissa oli oikeastaan varsin vähän nyrkkeilijän aineksia. Hänet oli keksitty Arcachonissa eräästä markkinakojusta. Hänet hinattiin sen jälkeen Ranskan nyrkkeilykehiin ja Euroopan kanveeseille, ja hänen vastustajikseen järjestettiin ymmärtäväisiä kilpaveikkoja. Hänen uransa, jota varjosta kauko-ohjasi hänen managerinsa, oli määrä päätyä Yhdysvaltoihin. Mutta Carnera ei tietänyt, että hänen kilpailijoilleen oli maksettu siitä, että he kaatuivat hänen jalkoihinsa, ja ehkä siitä syystä hän ei työskennellyt kovinkaan sitkeästi tullakseen täydelliseksi ja taitavaksi pugilistiksi. Hänen fyysiset apukeinonsa olivat sopusoinnussa hänen ruumiillisten mittojensa kanssa. Hänen oli vain saatava puhkeamaan ne kukkaansa. Hänen saamansa opin oli määrä antaa hänelle nyrkkeilijän ulkonainen näkö ja hän äityikin olemaan leikissä mukana. Hänen ottelunsa maailmanmestaruudesta Jack Sharkeyn kanssa kesäkuun 29. päivänä 1933 Long Islandissa ei ollut mikään teko-ottelu. Hänen voittonsa knock-outilla 7. erässä oli aidon nyrkkeilijän voitto: uppercutissa, joka kaatoi Sharkeyn, oli erityistä voimaa ja tarkkuutta. Primo Carneralla, vaikka ankara ruokavalio olikin laihduttanut häntä, oli puutteistaan valtava etu kaikkiin vastustajiinsa nähden: hän painoi 118 kiloa ja tuo paino koostui pääasiassa hyvistä ja vankoista lihaksista. Hän oli painavin kaikista raskaan sarjan maailmanmestareista.

Tuona iltana, kesäkuun 22. päivänä 1937, koko Harlem kuohui kuten kuohuivat Yhdysvaltain melkein kaikki mustat korttelit. Ihmisjoukkoja kerääntyi tiheinä massoina kovaäänisten luo, joita oli asennettu jokaiseen kadunkulmaan. Kaikki seurasivat kasvot huolestuneina ja sydän takoen taistelua, jota yksi heistä, Joseph Louis Barrow, kävi Chicagossa entistä valkoista telakkatyöläistä Jim Braddockia vastaan. Ottelun panoksena oli raskaan sarjan maailmanmestaruus. Rotunsa toivo Joseph Louis Barrow ei ollut mikään uusi tulokas. Isältään, shirokeesi-intiaanilta ja mustalta äidiltään Joseph Louis Barrow oli perinyt kissamaisuuden ja notkeuden, joka oli poikkeuksellista hänen kokoiselleen ja painoiselleen miehelle. Hän näytti vaistomaisesti omaavan nyrkkeilyn tajun ja lahjakkuuden. Tultuaan ammattimaiseksi nyrkkeilijäksi hän oli ottanut nimekseen Joe Louis. Tällä nimellä hän tuli tunnetuksi raskaan sarjan toisena mustana maailmanmestarina. Mike Jacobs, joka oli löytänyt hänet hänen aloitellessaan uraansa, vaistosi, että Carneran, Max Baerin ja Jim Braddockin aikakausi lähestyi loppuaan. Hän järjesti Joe Louisin nousun valtaan mestarin kädellä. Mike Jacobsin onni ja menestys olivat myös Joe Louisin onni ja menestys, mustan miehen, jonka pitkä, yhtä ainoalaatuinen kuin tuottoisakin valtaile oli laskettu dollariseteleillä. Joe Louis pysyi sarjansa kuninkaana 12 vuotta ja kolme kuukautta ja hän säilytti valtaistuimensa 25 haastajasta huolimatta, mitä ennätystä ei ole vielä lyöty. Lisäksi mies, jota koko maailma kutsui mustaksi pommittajaksi, pisti taskuunsa yhden nyrkkeilyhistorian jättimäisimmistä summista — 4.684.868 dollaria!

Todellisuudessa kaikki alkoi Joe Louisille kesäkuun 22. päivänä 1937. Hänen tanssiessaan ilosta Chicagon kehässä hänen värilliset veljensä Harlemissa joutuivat hurmion valtaan. Järjestyksen palauttamiseksi kaupunginosaan lähetettiin 3.000 poliisia. Joe Louisista tuli samanlainen mustien amerikkalaisten sankari kuin oli aikoinaan ollut Jack Johnsonkin. Mustan pommittajan kansansuosio ylitti kaiken kuviteltavissa olevan. Kesäkuun 22. päivänä 1938 Joe Louis pani 124 sekunnissa saksalaisen Max Schmelingin laskemaan tähtiä Yankee-stadionilla 100.000 katselijan edessä. New Yorkin taivasta vapisutti valtaisa riemuhuuto. Armeijaan 1940—42 mobilisoituna Joe Louis jatkoi yhä sinnikkäästi taistelujaan kehissä. Hän luovutti osuutensa kassatuloista laivaston avustussäätiölle ja Yhdysvaltain armeijan erilaisille sosiaalipalveluille. Mikään ei näyttänyt pystyvän keskeyttämään hänen uraansa.

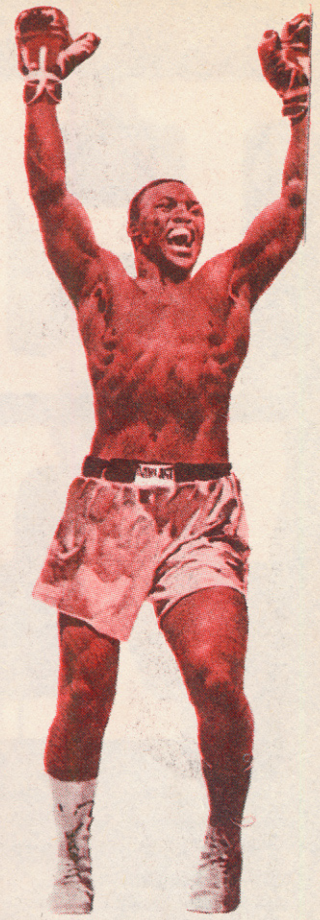
VEROVIRANOMAISTEN KOSTO

Hyvin anteliaana Joe Louis auttoi omaisiaan ja värillisiä veljiään, jotka eivät koskaan turhaan pyytäneet häneltä apua. Hän luopui maailmanmestaruudesta ja järjesti itse tien selväksi seuraajilleen. Hänen läsnäollessaan kaksi mustaa nyrkkeilijää, Ezzard Charles ja Jersey Joe Walcott iskivät yhteen kesäkuun 22. päivänä 1949 Chicagossa. Mutta miksi Joe Louis luopui maailmanmestaruudestaan? Hän oli kerännyt omaisuuden ja sijoittanut rahansa hyvin. Lisäksi hänet oli valittu kansainvälisen nyrkkeiluklubin johtajaksi. Mutta tällä raskaan sarjan kuninkaalla oli vihollinen, jolle hän ei mahtanut mitään: säälimättömät veroviranomaiset. Kuusi kuukautta luopumisensa jälkeen häneltä vaadittiin kohtuuttomia jälkiveroja: pelkästään vuodelta 1946 246.055 dollaria. Tämä oli vasta alkua. Ansaan ajettuna Joe Louis yritti pateettista paluuta 18 kuukautta sen jälkeen kun hän oli luopunut maailmanmestaruudesta. Hän haastoi Ezzard Charlesin. Hänen pistehäviönsä oli surkea. Hän joi katkeruuden ja nöyryytyksen maljan pohjiaan myöten hieman myöhemmin, jolloin valkoinen nyrkkeilijä Rocky Marciano kaatoi hänet kanveesille. Musta ihme ei enää ollut muuta kuin uransa päättänyt hylky, josta leipänsä ansaitakseen tuli vapaapainija 42-vuotiaana . . . Veroviranomaiset eivät kuitenkaan päästäneet saalista otteestaan: pelkästään vuosilta 1948—51 häntä mätkäytettiin 1.250.000 dollarin lisäveroilla. Joe Louis ei koskaan esiintynyt valkoisten keskuudessa röyhkeänä tai provokoivana. Siitä huolimatta valkoiset inhosivat häntä. Uransa lopulla häntä ei mitenkään muistettu tai palkittu pidättyväisyydestään. Myöhemmin Cassius Clay käytti hyväkseen tätä häpeällistä esimerkkiä kiihottaakseen värillisiä veljiään kapinaan.

Tien raivaamiseksi amerikkalaisen nyrkkeilyn viidakossa tarvitaan nyrkkejä, joissa on dynamiittia. Massachusettsin italialaisamerikkalaisella Rocco Marchegianolla oli nyrkeissään dynamiittia vaikka myytäväksikin. Hänellä oli kaikkea mitä tarvitaan: älykkyyttä ja vauhtia, rohkeutta ja voimaa, nopeutta ja rotevuutta. Salanimi, jonka hän itselleen antoi — Rocky Marciano — tuli piankin kuuluisaksi: Marciano kuuluu kaikkien aikojen suurimpien mestareiden rotuun. Hänen fyysiset etunsa olivat erinomaiset — pituus 180 senttimetriä, paino 84 kiloa — ja hänen temperamenttinsa oli hämmästyttävän hyökkäyshaluinen. Kehät eivät koskaan näyttäneet liian suurilta hänelle, siinä määrin hillitöntä oli hänen kiihkonsa vastustajan takaa-ajamisessa. Hänen ainoa tapansa vastustajan lyömiseen oli radikaalinen knock-out. Hänen tunkeutumisensa amerikkalaisiin kehiin oli äkillisyydessään, voimassaan ja lyhyydessään esimerkillinen. Herra Dynamiitiksi kutsuttuna hän hallitsi kehämaailmaansa ja levitti ympärilleen tyhjyyttä. Tämä tyynieleinen nuorukainen uhrasi kaikki elämän ilot harjoittelun orjuudelle. Tässä rautaisessa elämäntavassa oli nähtävästi paljon hyvää, mitä todistaa sekin seikka, että kukaan ei pystynyt vastustamaan Rocky Marcianoa. Jersey Joe Walcottin oli onnistunut lyödä Bob Fitzsimmonsin ennätys tulemalla 37-vuotiaana maail-

Sonny Liston

Cassius Clay

Joe Frazier

manmestariksi ja siten maailmanmestareista vanhimmaksi. Hänen ammattitaitonsa ja hänen juonikkuutensa eivät painaneet paljonkaan Marcianon sijoittaessa hirvittävissä hyökkäyksissään koukkujaan häneen. Syyskuun 23. päivänä 1952 Philadelphiassa järjestetyn maailmanmestaruusottelun 13. erä koitui kohtalokkaaksi Jersey Joe Walcottille. Tämä maailmanmestaruudesta käyty uusintataistelu ei kestänyt kolmeakaan minuuttia. Tämän epäonnistumisensa jälkeen Jersey Joe Walcott jätti lopullisesti kehän. Rahallisella tasolla hyvin taitavasti johdettuna Marcianon ura antoi hänelle mahdollisuuksia jättimäisen omaisuuden kasaamiseen: hän keräsi pankkilokeroonsa hieman yli 4 miljoonaa dollaria. Ja kaikki tämä suunnilleen 50 ammattilaisottelusta. Hän jätti kehän täydessä kunnianloisteessa saavutettuaan syyskuun 21. päivänä 1955 sensaatiomaisen voiton Archie Mooresta.

Viimeksi mainittu, keskiraskaan sarjan maailmanmestari, oli hänkin yrittänyt mahdotonta. Hän piti parhaan kykynsä mukaan puoliaan Rocky Marcianoa vastaan, ennen kuin hän sortui 9. erässä Rockyn mallikoukkuun. Tämä koukku oli viimeinen nyrkinisku, jonka Marciano antoi kehässä. Hän oli nyrkkeillyt jo kahdeksan vuotta ja nyrkkeilyn auguurit ennustivat hänelle pitkää herruuskautta. Mutta hän vetäytyi arvokkaasti lepoon, jättäen nyrkkeilyn asiantuntijoiden tehtäväksi seuraajan etsimisen itselleen. Ehdottomuudessaan hänen voittoluettelonsa on verraton: 49 ottelua ja 49 voittoa, joista 43 knock-out-voittoa. Kaikista kaikkien sarjojen maailmanmestareista Marciano oli ainoa, joka ei koskaan kärsinyt vähäisintäkään häviötä. Tällä hetkellä vain Joe Frazier pystyy vetämään vertoja Rocky Marcianon ennätykselle.

RUOTSALAINEN VÄLIKOHTAUS

Rocky Marcianon vapaaehtoinen vetäytyminen kehistä jätti kanveesin vapaaksi mustille nyrkkeilijöille. Tässä mustien jatkuvuudessa Johanssonin välikohtaus, vuosien 1959—60 sensaatio, välähti kuin tähden lento.

Kun ruotsalainen astui laivasta New Yorkiin kohdatakseen Floyd Pattersonin, Rocky Marcianon seuraajan, pidettiin Ingemar Johanssonia kelpo maalaispoikana. Tosin hän oli ansainnut oikeuden Pattersonin — esimerkillisen ja moitteettoman mustan, joka vakaumuksesta oli kääntynyt katolilaisuuteen — haastamiseen, mutta hän oli nyrkkeilijä, joka Helsingin olympialaisten loppuottelussa 1952 oli diskvalifioitu taistelutahdon puutteen johdosta — sinänsä äärimmäisen harvinainen tapaus nyrkkeilyn historiassa. Johanssonin kesäkuun 26. päivänä 1959 New Yorkissa antama knock-out-isku Floyd Pattersonille kajahti kaikkialla maailmassa kuin jokin vuosisadan ukkosenjyrinä. Tämä ehdoton yllätys oli vain tilapäinen ja ilman seurauksia jäävä välivaihe, kuten urheilussa toisinaan tapahtuu.

Pattersonin ottama revanshi ruotsalaisesta oli säälimättömän armoton, mikä vain vahvisti mustaa kunniaa raskaan sarjan aikakirjoissa. Tuona kesäkuun 20. päivänä 1960 Floyd Patterson, joka oli kasvanut Brooklynin köyhien lasten parissa, ei rajoittunut vain maailmanmestaruutensa takaisinvaltaamiseen mestarillisesti suoritetulla knock-out-iskulla 5. erässä. Tämä entinen telakkatyöläinen, joka oli uskonut joutuvansa tuomituksi ikuiseen kurjuuteen, teki jotakin vielä parempaa. Kohtalo oli valinnut hänet mieheksi erään legendan tappamiseksi, joka oli yhtä sitkeä kuin itse nyrkkeily. Tosiasiassa yksikään maailmanmestari ei koskaan aikaisemmin ollut kyennyt tappion kärsittyään tai nyrkkeilystä luovuttuaan jälleen nousemaan numero ykköseksi sarjassaan. Pattersonin, tämän mustan, joka rauhoitti Yhdysvaltoja miellyttävillä tavoillaan ja lainkunnioituksellaan, ansiosta perussääntö »He eivät koskaan palaa» oli lopullisesti kumottu. Sääntö oli ollut voimassa 245 vuotta, ensimmäisistä tunnetuista nyrkkeilyotteluista lähtien. Kuolemattomat James Jackson Jeffries ja Joe Louis eivät olleet kyenneet kumoamaan tätä sääntöä. Ei itse Cassius Claykaan pystynyt voittamaan säännön taikavoimaa ottelussaan Joe Frazieria vastaan New Yorkissa maaliskuun 8. päivänä 1971. Sääntö ei ole sattuman vaikutusta. Jokin salaperäinen laki näyttää estävän jokaista raskaan sarjan miestä tulemasta täydellisesti omaksi itsekseen sen jälkeen kun hänen uransa on katkennut lyhyemmäksi tai pitemmäksi ajaksi. Jeffriesin ja Joe Louisin tapauksien selityksenä saattoi olla ikä, sillä he olivat taistelleet yhtä paljon kilpailijoitaan kuin vanhenemistaankin vastaan, mutta ikä ei voi selittää nuoren 29-vuotiaan Cassius Clayn epäonnistumista.

KURITUSHUONEVANKI SONNY LISTON

Jokaisessa Yhdysvaltain mustassa piilee uinuva nyrkkeilyn Kroisos — tämä vakaumus perustuu värillisten veljien ehdottomaan herruuteen nyrkkeilyssä. Kehän ulkopuolella Sonny Listonin, ison karhun, elämäntapahtumien luetteloiminen tuskin herättää kunnioitusta. Entinen kuritushuonevanki Sonny Liston, joka oli tuomittu varkauksista, väkisinmakaamisista ja muista rikoksista, oli nähnyt päivänvalon eräällä surkealla Arkansasin farmilla, kasvinkumppaneinaan 25 veljeä ja sisarta. Hänestä tuli nyrkkeilijä, koska hän halusi katkaista suhteensa rikollismaailmaan. Se, että hän oli neekeri, lisäsi valkoisten silmissä hänen syyllisyyttään ja rikollisuuttaan. Elämä oli kovettanut hänet eräässä Missourin kuritushuoneessa. Hän otti tehtäväkseen koko kaunansa keskittämisen hirvittävään knock-out-iskuun, jolla hän kaatoi syyskuun 26. päivänä 1962 Chicagossa 126 sekunnissa Floyd Pattersonin. Hän nyrkkeili 17 vuotta, joka on ennätys pugilismin uudemmassa historiassa, ja kuoli 38-vuotiaana liian suureen heroiiniannokseen. Kun hän menetti maailmanmestaruutensa Cassius Claylle helmikuun 25. päivänä 1964 Miamissa mitä epäilyttävimmässä ottelussa Sonny Liston oli itse järjestänyt häviönsä prosessin ja kulun. Äkillinen (ja näkymätön) haava pakotti hänet jäämään istuimelleen 7. erän alussa. Katselijajoukon ja miljoonien televisiokatselijoiden suuttumus ei vaikuttanut häneen vähääkään. Cassius Clay, jonka fyysiset ominaisuudet olivat kiistattomia, näytti hänestä mustalta sankarilta, jota tarvittiin, nyrkkeilyn Fidel Castrolta. Cassius Clay, jota mustana muhamettilaisena jo kutsuttiin Mohammed Aliksi, näytti Yhdysvaltain mustan enemmistön mielestä kostajalta, oikeuden jakajalta. Ja Sonny Liston tunsi, että maailmanmestarin paikan luovuttaminen hänelle oli välttämätöntä.

Koska hän käytti raskaan sarjan maailmanmestarin titteliä uhmatakseen Yhdysvaltain oikeudellista ja lainsäädännöllistä koneistoa kävi Cassius Clay monien amerikkalaisten silmissä miehestä, joka oli tuhottava.

CLAYN JA FRAZIERIN YHTEENOTTO

Hänen provokaationsa tavoittelivat aivan toisia mittasuhteita kuin ne solvaukset, joita Jack Johnson kohdisti valkoisiin vastustajiinsa. Cassius Clay kohdisti iskunsa järjestelmään. Miljoonien vihan vallassa olevien mustien amerikkalaisten häiritsevänä vertauskuvana urheilun potentaatti, legendan hahmo Cassius Clay näki kehien tien sulkeutuvan edessään, koska hän oli kieltäytynyt lähtemästä taistelemaan Vietnamissa.

Joe Frazierin, setä Tomin, joka huolellisesti piti silmällä pelin sääntöjä, valtaannousu kävi väistämättömäksi. Nyrkkeilybisnes, joka oli niin hyvin toiminut Clayn hyödyksi, toimi yhtä hyvin Frazierin hyödyksi. Frazier on Cloverley Inc. -yhtiön jäsen, 904 osakasta käsittävän yhtiön, joka rahoitti hänen alkuottelunsa ja joka nykyään saa melkoisia voittoja hänen voitoistaan kehässä. Viisi vuotta sitten Cloverley Inc.:in osakkeiden arvo oli 250 dollaria. Nykyään niiden arvo on Frazierin 27 voitokkaan ottelun jälkeen 14.000 dollaria. Frazier on hyväntahtoinen sankari, joka omasta halustaan on tullut oikein ajattelevan »hiljaisen enemmistön» puhetorveksi ja joka ei puolusta asiaa, joka aiheuttaa pelkoa. Päinvastoin hän pyrkii rauhoittamaan pelon vallassa olevia. Järjestyksen kannattajana ja lakeja kunnioittavana hän maksaa veronsa ja juo vain maitoa. Hänen voittonsa Cassius Claysta on lopullisesti kruunannut hänen uransa. Hän on kiistämättä vahvempi heistä kummastakin. Vasen koukku, joka lennätti Clayn kanveesille heidän fantastisen ottelunsa 15. erässä viime maaliskuun 8. päivänä New Yorkissa sai miljoonat amerikkalaiset huokaisemaan helpotuksesta. Clay ja Frazier pistivät kumpikin taskuunsa yli 3 miljoonaa dollaria 45 minuuttia kestäneestä taistelustaan. Taistelusta, joka jatkuu niin kauan kuin nyrkkeilyssä on hyviä ja pahoja tyyppejä. Hyviä toisille ja pahoja toisille. Frazier on päivän sankari. Mutta ei pidä erehtyä: amerikkalaisissa kehissä, olipa sankari sitten hyvä tai paha, tulipa isku sitten oikealta tai vasemmalta, vahvin suora on aina musta.

■ Teksti: RITVA-LIISA AHOLA ■ Kuvat: VEIKKO LAAKSO

HEIKKI ON TAIVAASSA!

Paha ei oo kenkään ihminen, on vain toinen heikompi toista

Tarkoitukseni oli alunperin kirjoittaa Heikin kuolemasta siksi, että voisin osoittaa: »tämä voi tapahtua teidänkin lapsellenne». Liian monet vanhemmat eivät huomaa tai eivät halua huomata, mihin heidän lapsensa elämä on menossa. Yleensä uskotaan, ettei tällaista voi sattua »meidän lapsellemme».

Kun tiesin, että Taivassalon sosiaalilautakunta oli sijoittanut Heikin kasvatuskotiin, menin ensimmäiseksi tapaamaan kunnansihteeri Niemeä, joka oli naishenkilö. Selitin hänelle, että halusin tietoja Heikin kohtalosta kunnan viranomaisilta, jotta saamani tiedot olisivat oikeita. Kunnansihteeri Niemi poistui toiseen huoneeseen soittamaan esimiehelleen ja palasi takaisin ilmoittaen, ettei anna mitään tietoja. Samalla hän kertoi, että Heikin äiti ei ole paikkakunnallla ja että tämä ei muutenkaan pystyisi vastaamaan kysymyksiin, koska hän on »niin, ikävä sanoa, mutta ei aivan terve, lähinnä debiili». »Kasvatuskoti sensijaan oli ehdottomasti hyvä.»

Näine tietoineni lähdin etsimään vastauksia kylältä. Ensin ajoimme maanviljelijä Eino Henttulan talon pihaan, Heikin sijoituskotiin. Talon ovet oli lukittu, eikä ovia avattu. Ajoimme takaisin kylälle. Pysähdyimme hautausmaan kohdalla ja tiedustelimme mieheltä, joka osoittautui kirkon suntioksi, oliko hän tuntenut Heikki-poikaa.

— *Kyllä tunsin. Tunnen hänen äitinsäkin ja sisarensa. Vanhempani ottivat Heikin sisaren meille silloin kun Heikin äiti ei enää pystynyt huolehtimaan lapsistaan. Ensin tyttö oli muualla, sitten vasta meillä ja Heikillekin tämä Henttula oli jo toinen sijoituskoti parin vuoden sisällä. Heikin sisar oli meillä, kunnes hän pääsi kansanopistoon, jossa hän nyt on. Äitini on täällä, hän osaa paremmin kertoa.*

Kun suntio lähti etsimään äitiään, pysäytin nuoren naishenkilön ja kysyin Heikistä. Nimeään hän ei uskaltanut sanoa, pelkäsi kyläläisiä.

— *Tunsin koko perheen. Ne puhuivat, että sen äidin luona kävi miehiä ja että siellä käytettiin alkoholia, mutta tiedän, että se äiti rakasti lapsiaan. Tämä on vain niin pieni paikka, että avioton äiti tuomitaan helposti. Ei Heikin äiti saanut työtä täältä ja se avustus, jonka sosiaalilautakunta antoi, ei riittänyt edes ruokaan. Mutta, jos hän töitä sai, hän teki työnsä hyvin, ei sitä naista saisi liikaa tuomita. Eikä hänellä ollut mitään vikaa järjessä, häneltä vain meni hermot siinä ainaisessa kurjuudessa. Tietysti se oli lapsille vaikeaa ja jätti jälkensä myös Heikkiin. Heikki oli kai 8—9 -vuotias kun hän joutui vieraitten ihmisten hoitoon. Hän oli kuitenkin liian vilkas ja siksi ei ensimmäisessä paikassa voitu häntä pitää. Heikki valitti minulle, ettei saa puhtaita vaatteita Henttulalla ja radion kuunteleminenkin kiellettiin. Heikki oli usein alakuloinen. Ne Henttulat ovat jotain lahkolaisia, en tiedä mitä.*

Rouva Alina Perttula tuli luoksemme työvaatteissa. Oli juuri kiillottanut messinkiä ja vaatteet olivat valkoisen jauheen likaamat.

— *Niin siinä Heikille kävi. Seurasin Heikin äidin elämää vuosia. Se ei ollut helppoa. Ihmiset syyttivät häntä huonosta elämästä. Luullakseni hän etsi pientä hellyyttä kovaan elämäänsä. Ei niillä ollut useinkaan ruokaa, sosiaaliavustus oli pienin mahdollinen. Eräänä joulunakin lapset tulivat meille kertomaan, että kotona ei ole mitään ruokaa. Pyysin heidät sitten meille, äidin ja lapset. Hyvä työihminen se äiti oli, mutta töitä ei täältä järjestetty. Hommasin hänelle paikan muualta. Hermot olivat vain silloin jo siinä pisteessä, että hänet oli toimitettava hoitoon. Sanon, että hermojen takia, muuta vikaa en hänessä huomannut. Heikki oli vilkas, samoin hänen sisarensa, joka kyllä meillä muuttui. Heikkikin muuttui, mutta huonompaan suuntaan viimeisen vuoden aikana. Nyt äiti on taas kunnossa ja vakinaisessa työssä. Olosuhteet mielestäni tekivät hänestä sellaisen, mistä häntä sitten syytettiin. Ei pitäisi tuomita.*

MISSÄ ON HEIKIN ISÄ? Käyttikö hän aikoinaan hyväkseen heikkoa naista ja jätti tämän sitten oman onnensa nojaan. Kävikö hän koskaan katsomassa poikaansa tai tukemassa lapsensa äitiä? Piiloutuuko hän nyt kyläläisten selän taakse ja huutaa kuorossa monen muun kanssa: »Sellaisen naisen poika, mitä siitä muuta olisi voinut tulla.»

● Lasten päihdeaineiden käyttö ei ole enää kaupunkiseutujen ongelma. Yhä nuoremmat lapset sortuvat alkoholin, tinnerin tai muiden päihteiden käyttöön niin maaseudulla kuin kaupungeissakin. Heitä kuolee vuosittain kymmeniä, mutta miksi näistä tapauksista vaietaan?

● Taivassalossa päättyi 11-vuotiaan Heikin elämä lumihankeen. Hän oli toverinsa kanssa nauttinut alkoholia, sammunut ja löydettiin paleltuneena seuraavana aamuna. Heikin lyhyt elämä oli ollut vaikea, onneton varhaislapsuus ja vihdoin ankara kasvatus laestadiolaisperheessä.

Enää Heikki ei tarvitse isää, ei sosiaalilautakuntaa eikä sijoituskodin ankaran uskonnollista ilmapiiriä. Nyt Heikillä on hyvä olla. Nyt Heikin äidin ei tarvitse miettiä, onko hänen pojallaan vaikeuksia.

Kirkkomaalla on valmiiksi kaivettu hauta. Parin päivän kuluttua Heikki lasketaan lepoon, rauhaan. Enää hänen ei tarvitse pelätä eikä paeta pahaa maailmaa. Helsinkiin palattuani soitin Heikin viimeiseen sijoituskotiin, maanviljelijä Eino Henttulalle.

Oliko Heikki vaikea lapsi?

— *Käsitykseni on, että Heikki oli sellainen häiriintynyt lapsi, ajatuskin oli vähän sellainen puutteellinen ja nyt oli kai sellainen erikoinen murrosaika. Hän oli taipuvainen rikollisuuteen, tuollaiseen näpistelyyn.*

Varastiko hän teiltä mitään?

— *No, oli sellaista pientä ja viimeaikoina jatkuvasti. Alkoholinkäytöstä en tiedä, ei hän ehtinyt meillä olla vuottakaan. Tämä kai oli sellaista kokeilua.*

Onko teillä omia lapsia?

— *On kuusi lasta, mutta he ovat uskossa kaikki. Me kuulumme laestadiolaisherätysliikkeeseen kaikki ja yritimme tästä Heikistäkin kasvattaa uskovaista, mutta siitä ei loppujen lopuksi tullut.*

Onko totta, ettei Heikki saanut kuulla radiota?

— *No, he saivat kuunnella, mutta radio ja televisio ovat sellaisia, joista ei saa muuta kuin virikkeitä varkauksiin ja muuhun huonoon elämään. Pahuus ja jumalaton elämä saa alkunsa radiosta ja televisiosta. Pitäisi kasvattaa lapsensa kodin, uskonnon ja Jumalan kunnioitukseen. Heikin äiti pelkäsi, ettei Heikistä tulisi herännäistä ja kuitenkin hänen oma elämänsä oli juomista ja kauheaa kohtelua poikaansa kohtaan.*

Eikö se poika, joka Heikin kanssa joi, ollut teidän uskonveljienne poika?

— *Hän oli sellaisessa langenneessa tilassa silloin.*

Paljonko kunta maksoi teille Heikistä?

— *200 mk ja viimeaikoina 10 mk kuussa makeisrahaa. Mutta kun Heikki varasti meidän pojilta toistakymmentä markkaa, vähensimme sen rahan puoleen.*

Heikki oli kylällä valittanut, ettei päässyt teillä saunaan eikä saanut puhtaita vaatteita?

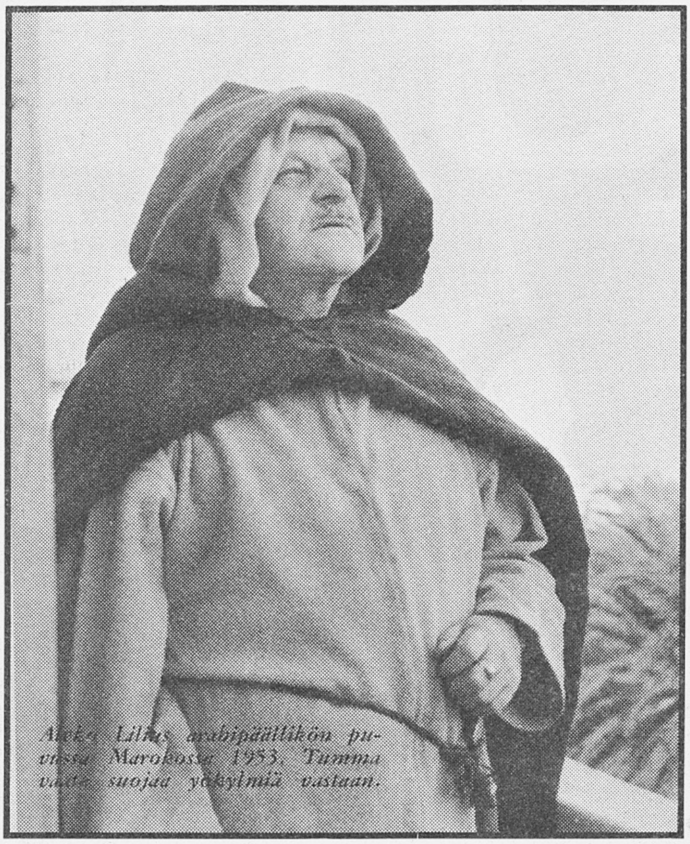
— *No, se on sellaista mustamaalausta kun olemme uskovaisia. Kävimme saunassa melkein joka lauantai. Oli sillä Heikillä sellaisia outoja tapoja, kun sukatkin olisi pitänyt vaihtaa joka viikko, vaikkei niissä ollut mitään vikaa. Meidän äiti joskus pakkas hermostumaan tuohon sairaalloiseen puhtauteen, jota meidän pojat ei vaatineet. Jos sukat kastu, hän halusi vaihtaa joka toinen päivä. Se oli se Heikin lapsuus ollut sellaista, ei häntä enää voinut kasvattaa.*

Eino Henttula katsoo tehneensä kaiken mahdollisen Heikin eteen. Tuntuu vain oudolta, jos ei esimerkiksi sukkia saanut vaihtaa kerran viikossa tai märkiä sukkia joka toinen päivä.

SOSIAALILAUTAKUNTA oli Henttulan kertoman mukaan luvannut järjestää hautajaiset, mutta Heikin äiti halusi itse järjestää hiljaiset hautajaiset. Ymmärrän Heikin äitiä. Yksinäinen äiti ja yksin jätetty. Hän haluaa sentään itse saattaa poikansa kirkkomaahan. Vain todelliset ystävät saattavat Heikkiä. Jokainen ihminen tekee erehdyksiä ja Heikin äiti on saanut maksaa erehdyksistään. Onneksi Taivassalossa tuntui olevan sellaisiakin, jotka eivät tuominneet tätä onnetonta naista. Ei Heikin onnettomuus välttämättä ollut seuraus hänen syntyperästään. Vastaavanlaisia tapauksia sattuu kaikissa yhteiskuntaluokissa.

Kun mielessäni ajattelen kaikkea sitä, mitä kuulin Heikistä ja hänen äidistään, tulee mieleeni ajatus, että Heikille lankesi paras osa. Hänen ei tarvinnut nuoruuttaan ja koko elämäänsä tuntea selässään omahyväisten ihmisten tuomitsevia katseita. Kaikesta huolimatta Heikki on voittaja.

Suurten seikkailujen miehet 3.osa

Aleko Lilius arabipäällikön puvussa Marokossa 1953. Tumma viitta suojaa yökylmiä vastaan.

SEIKKAILIJA PÄHKINÄNKUORESSA

A l e k o L i l i u s, synt. 2.4.1890 Pietarissa. Vanhemmat kaartinkapteeni Axel Ferdinand Lilius ja po Natalia Starck. Opiskeli Helsingin Musiikkiopistossa viulunsoittoa ja lyhyen ajan Teknillisessä Korkeakoulussa. Toimi Suomessa ja ulkomailla liikealalla vuoteen 1911, jolloin suvun painostuksesta muutti Kanadaan turkismetsästäjäksi. Palasi Suomeen 1912 ja julkaisi ensimmäisen matkakirjansa, jonka myynnin hoiti menestyksellä Amos Andersson. Ryhtyi sitten liikealalle ja menestyi loistavasti. Nimitettiin 1917 Persian konsuliksi ja hoiti 1918 myös Serbian pääkonsulin tehtäviä maassamme. Muutti 1921 Yhdysvaltoihin lehtikuvaajaksi. Aloitti 1922 kirjeenvaihtajan uran erikoistuen Keski-Amerikan vallankumousten asiantuntijaksi. Toimi useiden yhdysvaltalaisten ja eurooppalaisten lehtien kirjeenvaihtajana suorittaen laajoja matkoja päiväntasaajan seuduilla, Etelä-Afrikassa, Indokiinassa, Jaavalla, Kamerunissa, Kongossa, Marokossa, Mauritiussaarella, Siamissa ja erityisesti Kiinassa. Toisen maailmansodan aikana Yhdysvaltain tiedustelupalvelun erikoistehtävissä ja sodan jälkeen Pohjois-Afrikassa vuoteen 1952, jolloin Eljas Erkko kutsui hänet Helsinkiin olympiakisojen tehtäviin. Asunut vakinaisesti Helsingissä vuodesta 1958. Julkaissut 17 kirjaa, joita on käännetty toisellekymmenelle kielelle, suomenkielelle neljä. Puoliso Ebba Jacobsson-Lilius (✝ 1970), pa Lennart asuu Tukholmassa ja tr Birgit (Zilliacus) Helsingissä.

Hän ystävystyi Kiinan merirosvopäälliköiden kanssa ja hänet otettiin jäseneksi Kiinan mahtavimpaan salaseuraan.

Hänen syntymänsä oli aiheuttaa hotellipalon.
Hän opetteli suutelemaan Krimin ihanilla rannoilla ranskalaisen kotiopettajattaren partnerina.
Hänellä oli kukko loistohotellissa ja kaniinifarmi myös.
Hänen oli pistettävä lappalaiset aitaukseen Hampurissa saksalaisten naisten kiimaisuuden vuoksi.
Hän on ainoa suomalainen, jolla on autoilun maailmanennätys.
Hän järjesti Suomen ensimmäiset lentonäytökset.
Hän karkotti käärmeet Makilon linnoitusalueelta ahvenanmaalaisten siilien avulla.
Hän joi Suomen vapauden maljan Pietarin Talvipalatsin viineillä.
Hän teki Sibeliuksen kanssa sopimuksen siitä, että Janne säveltää musiikin hänen elokuvaansa.
Hän voitti Meksikon salaisen poliisin kaikki rahat pokassa.
Hän toimi valokuvaajana Marokon sulttaanin haaremissa.
Hän on tämän vuosisadan suurin suomalainen suurten seikkailujen mies, hän on Aleko Lilius.

Aleko Lilius on ollut liikemiehenä, eläintarhojen eläintenhankkijana, lehtikuvaajana, lehtimiehenä, taidemaalarina ja piirtäjänä (nämä taidot hän osaa vieläkin hyvin), ammattikokkina, mainosmiehenä, diplomaattina, suurpankkiirina, korkean tason neuvottelijana, kirjailijana.

Hänen huomattavin kaunokirjallinen teoksensa on »Jag och Johansson» (Minä ja Johansson). Johansson on mäyräkoira. Kirja on omistettu »Helsingin seurapiireille» ja se ilmestyi 1913. Se on niin hauska, että sitä vieläkin jonotetaan Helsingin kaupunginkirjastossa.

Aleko Lilius on vanhempiensa ainoa lapsi. Hänestä yritettiin insinööriä. Hän aikoi näyttelijäksi ja kävi teatterikoulua. Hänen elämänsä on aina ollut sisältörikasta ja jännittävää, ei milloinkaan ikävää. Hän ei ole milloinkaan tupakoinut eikä kantanut missään tilanteessa minkäänlaista asetta. Hän on aina pärjännyt herrasmiehen järjellä, hermonsa hallitten ja ottanut elämän hymyillen.

ALEKON RAJUT SYNTYMÄJUHLAT

Alekon äidin sukulaissuhteiden vuoksi hänen vanhempansa kävivät usein Venäjällä ja keväällä 1890 näytti siltä että isä-Liliuksen ensimmäinen perillinen syntyisi Pietarissa hotellissa aprillinpäivänä. Isä-Lilius oli sitä mieltä että »minun poikani ei synny aprillinpäivänä» ja hienotunteinen

KUUKAUDEN LUKUTUOLI

CAIUS KAJANTI

äiti järjesti niin, että Aleko tuli Pietarin keisarilliseen loistoon huhtikuun toisen päivän ensimmäisellä tunnilla. Synnytyksen jälkeen suunnattoman ylpeä isä tarjosi läsnäolleelle lääkärille sikarin ja tähän myös tulta. Bengaalitikun kipinät sinkosivat hotellihuoneen ikkunaverhoihin ja samassa koko huone oli liekkien vallassa. Alekon äiti koki niin suuren hermojärkytyksen, että vastasyntynyt poika jäi perheen ainoaksi lapseksi.

Poika kasvoi, oli vilkas ja oppivainen ja vietti erinomaisen onnelliset lapsuuden ja nuoruuden päivät Helsingissä ja Krimillä. Aleko Liliuksen muistelmat kirjassa »Ett Herrans liv» (ilmestyneet suomeksi nimellä Aikoja on eletty) on omistettu valkoisille lampaille, koska häntä itseään pidettiin mustana lampaana. Tässä kirjassa hän kertoo satumaisen hauskasta nuoruudestaan, hyvästä suhteesta vanhempiinsa, tempauksistaan oppikoulussa Helsingissä ja lämpimistä kesänvietoista Krimillä. Krimillä hän oppi venäjän, ranskan ja Krimin tataarien kielet. Ranskalainen kotiopettajatar, punatukkainen Marie katseli Alekoa pää kallellaan ja silmää Alekon isälle iskien: »Kunpa vain voisin käsittää, miksi nuoriherra Aleko on niin hirvittävän ujo. Kertaakaan hän ei ole edes yrittänyt suudella minua. Sehän on melkein loukkaus minua kohtaan.»

Aleko Lilius suuteli Marieta muutama päivä tuon huomautuksen jälkeen. Sen jälkeen Aleko Lilius ei ole yleensä ollut ujo kauniiden naisten lähettyvillä eikä ole todennut ujouteen olevan minkäänlaista syytäkään.

KIEKUVA KUKKO HOTELLIN PORTIERILLA

Poiketessaan ensimmäisellä kihlausmatkallaan (morsian oli hävinnyt jonnekin Saksaan eikä enää milloinkaan näyttäytynyt, syynä oli morsiamen suvun painostus eikä suinkaan Aleko Lilius) Hampurissa Hagenbeckin maailmankuulussa eläintarhassa hän näki siellä muutaman perin laihtuneen ja surullisen poron. Lilius moitti eläinten hoitajaa porojen huonosta kohtelusta. Seurauksena oli se, että häntä pyydettiin hankkimaan parempia tilalle ja niin Aleko Lilius aloitti elävien porojen viennin Suomesta.

Helsingissä Aleko Liliuksen perheen asuman kerrostalon muut asukkaat olivat polttaa päreensä, kun talon pihalla saattoi olla parikymmentä poroa aterioimassa, lappalaisia kodassaan, nuotioita ja haukkuvia porokoiria ja muutenkin epätavallisen vilkasta. Hagenbeckin eläintarha oli erikoistunut kansantieteellisten näyttelyiden järjestämiseen ja Aleko Lilius oli saanut tehtäväkseen lappalaisleirin pystyttämisen Hampurin eläintarhaan.

Kun lappalaiset tulivat Hampuriin, heidät sijoitettiin korkean teräsaitauksen suojaamalle alueelle. Tällaiseen järjestelyyn ei ollut syynä pelko lappalaisten karkaamisesta, — vaan Hampurin naiset. Johtaja Hagenbeck kertoi Liliukselle, että kun hänellä vuotta aikaisemmin oli ollut Senegalin neekereitä, niin Hampurin naisten kiima oli ollut aivan merkillistä. Lappalaisia nämä naiset tuijottivat silmät kiiluen. Muuan lappalaisten kaitsijoista oli maallikkosaarnaaja ja laestadiolainen uskovainen. Naisten hekumoivat katseet aiheuttivat hänelle sanoinkuvaamattomia tuskia ja vaikeasti hillittävää kiihkoa. Hän oli vähällä langeta huoruuden syntiin. Mutta Herra pelasti hänet ja hän sai malttia pysytellä aitauksen sisäpuolella.

Näillä eläinmatkoillaan Lilius poikkesi Kööpenhaminassa, sillä hän oli päättänyt jalostaa Suomen kanataloutta ja tuottaa maahan uuden kanarodun. Hän asui upeassa Palace-hotellissa Raatihuoneentorin varrella. Eräänä päivänä palatessaan kaupungilta hotellin portieri tervehti Liliusta vaivautuneesti hymyillen: »Voisiko herra Lilius heti ottaa tämän lähetyksen huoneeseensa?» — Lilius vilkaisi portierin pöydän taakse. Siellä oli sälelaatikko, jossa kukko ja viisi kanaa ystävällisesti katsahtivat Liliusta. Tapaamisen ilosta kukko päästi komean kiekaisun. Liliuksen oli hankittava tälle seurueelleen oma huone.

Seuraavana päivänä Aleko Liliuksen saapuessa asioiltaan hän tapasi kiukusta tummanpunaisen portierin. »Ehkä on parasta että herra Lilius välittömästi muuttaa johonkin toiseen hotelliin ja ottaa ystävänsä mukanaan!»

Aleko Lilius säpsähti hieman ja vilkaisi portierin pöydän taakse. Siellä oli sälelaatikossa kuusi kaniinia: kolme urosta ja kolme naarasta. Lilius oli neuvotellut Suomen lihantuotannon kohottamisen mahdollisuuksista ja pyytänyt Suomeen muutamia hyviä koe-eläimiä. Hänen oli vaihdettava hotellia, mutta lihantuotannon keulamieheksi hän ei ryhtynyt.

SUOMEN AINOA AUTOILUN MAAILMANENNÄTYS

Suomen autoilun uranuurtajia on ollut maisteri Yrjö Weilin. Hän oli lukenut lehdissä Aleko Liliuksen matkakirjeitä ja pyysi Liliusta kirjoittamaan jotain autoilusta. Lilius lupasi, kunhan saisi aineiston kokoamista varten tarvittavan auton. Hän ei voinut sitä ostaa, mutta ehkä hän voisi maksaa sen artikkelituloillaan vähitellen sopivan koematkan jälkeen. Sovittiin, että kokeilumatka tehdään Lappiin.

Liliuksen käyttöönsä saama auto oli välkkyvän hopeanharmaaksi lakattu houkutteleva voimakone, jonka vaihdetanko ja käsijarrut olivat vasemman oven ulkopuolella astinlaudalla. Merkinantotorvena oli iso musta kumipallo, joka likistettynä myrvähti kuin sonni. Valonheittiminä oli kaksi karbiinilamppua. Matkaa varten maisteri Weilin oli palkannut autonkuljettajan, joka oli vaatinut ja saanut kuuden kuukauden palkan etukäteen. Matkaseurueeseen kuului lisäksi kolme Aleko Liliuksen ystävää.

Ensimmäisen päivän aikana päästiin Helsingistä Tampereelle. Moottorina vastuksena olivat hevoset, jotka pelästyneinä yrittivät kiivetä puihin ja puhelinpylväisiin tai juoksivat rattaineen yli ojien suoraan pelloille. Kukaan vastaantulijoista ei kuollut. Noin viikon kuluttua päästiin Kemiin, sieltä Tornioon ja vihdoin Muonioon. Sinne saavuttua auto oli surkean näköinen. Oli hankittava metsätyömailta vahvaa köyttä, sidottava se tiukasti moneen kertaan auton ympäri, sillä voimakone ei muutoin olisi enää pysynyt koossa. Tällä tavoin uskallettiin ajaa viimeinen taival sovittuun matkan päähän Pallasjärven rannalle.

Paluumatkalle lähtö oli ongelma. Autoa ei uskallettu ajaa. Hankittiin hevoset, jotka vetivät auton Tornion asemalle, ja sieltä se lähetettiin rahtitavarana Helsinkiin maisteri Weilinille. Vastaanottaja ei häkeltynyt, joskin oli hieman hämmästynyt.

Kun Aleko Lilius Helsinkiin saavuttuaan käveli Weilinin autoliikkeen ohi, komeili liikkeen näyteikkunassa hänen käyttämänsä auto täysin korjattuna ja uuden lakkauksen hohdossa. Auton viereen oli asetettu suuri mainoskilpi, jossa oli sanat:

MAAILMANSENSATIO! TÄLLÄ AUTOMOBIILILLÄ ON OPISKELIJA ALEKO LILIUS SAAVUTTANUT MAAILMANENNÄTYKSEN AJAMALLA SILLÄ KAUEMMAKSI POHJOISEEN KUIN KUKAAN MUU VIELÄ TÄHÄN MENNESSÄ.

Tämä maailmanennätysauton kori oli valmistettu ohuista vaneerilevyistä jotka oli naulattu runkoon pienillä nupinauloilla. Aleko Lilius ei ostanut maisteri Weililtä autoa.

SUOMEN ENSIMMÄINEN LENTONÄYTÖS JA VENÄJÄN LAIVASTO

Heinäkuun 18. päivänä 1910 oli sanomalehdissä jymyuutinen: muuan peloton Robert Svendsen, tanskalainen, oli tehnyt uskomattoman urotyön: hän oli lentänyt Juutinrauman yli. Aleko Lilius oli silloin Kööpenhaminassa puuhaamassa Hagenbeckin toimeksiannosta retkikuntaa Grönlantiin, josta piti hankittaman jääkarhuja, mursuja ja myskihärkiä. Kun Tanskan viranomaiset kielsivät tämän matkan järjestämisen, päätti Aleko Lilius tarttua toiseen bisnekseen. Hän sopi siitä, että Robert Svendsen järjestää Helsingissä lentonäytöksen tammikuun 30. päivänä 1911.

Liliuksen oli ensiksi hankittava Helsingistä sopiva alue lentonäytöstä varten. Hän asui Pohjoisrannassa ja edustalla oleva sataman jääkenttä näytti kuin Luojan lahjalta. Mutta Helsingin poliisimestari ei moista hyväksynyt, koska Venäjän laivasto majaili Katajanokan kärjessä. Etsimisen jälkeen päädyttiin Oulunkylän raviradan kenttään. Lehdistö oli saanut vihiä asiasta ja hoiti ennakkomainonnan kiitettävästi. Jopa Valtionrautatietkin vainusi asiassa rahaa ja tarjoutui rakentamaan Oulunkylän asemalta tilapäisen pistoraiteen, jotta odotettavissa olevat valtavat yleisömäärät saataisiin raviradan laidoille. Muuan Aleko Liliuksen hyvä ystävä sai yksinoikeuden ravitsemustarvikkeiden kaupitteluun lentonäytöksen aikana.

Ilmoitettuna päivänä Oulunkylän raviradan seudut olivat Helsingin väestön kansoittamat. Valtionrautatiet oli järjestänyt ylimääräisiä junavuoroja ja ystävä Fredrik Wathén (ent. luistelun maailmanmestari) kääri tuohta kenttäravintoloillaan, olihan tammikuun pakkaset. Mutta sääolosuhteet estivät lentämisen, ja Lilius joutui maksamaan takaisin pääsylippurahat, koska yleisö ei ollut saanut sitä, mistä se oli maksanut ja mitä sille oli luvattu.

Seuraavana päivänä yritettiin uudestaan. Yleisöä oli yhtä paljon kuin edellisenä päivänä, mutta jälleen sää teki tepposet, rautatiet ansaitsivat, Wathén ansaitsi ja Aleko Lilius sai maksaa takaisin pääsylippurahat. Lentäjät olivat saaneet heille luvatut palkkiot etukäteen ja asuivat Kämpissä täysihoidossa Aleko Liliuksen laskuun.

Tilanne alkoi tuntua katastrofilta. Wathén kysyi, miksi Lilius ei pidä näytöstä Pohjoissataman jäällä. Lilius kertoi poliisimestarin jyrkästä kiellosta. Wathén kysyi, onko Aleko käynyt venäläisen amiraalin puheilla. Ei hän ollut, mutta hän meni. Amiraali lausui ihmetyksensä siitä, miksi gaspadin Lilius ei ollut järjestänyt lentonäytöstä Pohjoissataman jäälle, hän antaisi tuhannen matruusin polkea jäällä olevan lumen kelvolliseksi lentonäytöstä varten. Ja lisäksi amiraali tarjosi lupaustensa vahvistuksena pullon samppanjaa.

Järjestettiin kolmas yritys. Ja nyt Svendsen todella lensi ilmassa, tosin vain viitisenkymmentä metriä pitkän ja parin metrin korkuisen lennon. Mutta Helsingin poliisimestarin juhlallisen tulkinnan mukaan herra Liliuksen ei tarvinnut maksaa yleisölle takaisin pääsylippurahoja, koska oli todistettavasti lennetty.

Aleko Liliuksen suku oli hermostunut ja lähetti aloiterikkaan nuorukaisen Amerikkaan elämänkouluun. Hänelle annettiin matkarahat käteen ja kun hän huhtikuun 2. päivänä 1911 oli täyttänyt 21 vuotta, hän saattoi matkustaa täysi-ikäisenä.

ENSIMMÄISEN MAAILMANSODAN LOISTELIAAT LIIKEMIEHET

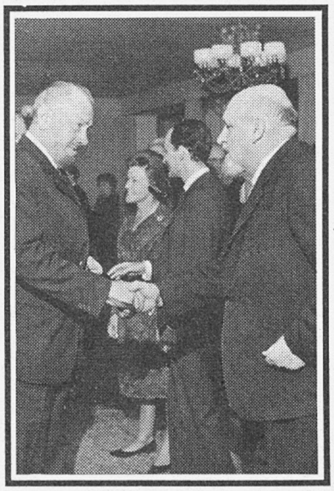
Aleko Lilius ehti oleilla Pohjois-Amerikassa vajaat puoli vuotta, kun isän sairastuminen pakotti hänet palaamaan Suomeen. Hän ryhtyi täällä lehtimieheksi kuuluisan Guss Matssonin toimituksessa ja venäjänkielen taitoisena järjesti lehdelleen suorat kanavat kenraalikuvernöörin virastoon. Muuan venäläinen virkamies toimi Liliuksen tietolähteenä, kunnes käry alkoi tuntua ilmassa ja virkamies piti parhaana siirtyä Helsingin ilmastosta Pietarin sumuun.

Venäjänkielen taitonsa ansiosta Aleko Lilius joutui kosketuksiin Helsingissä toimivien venäläisten esikuntien kanssa ja aivan erityisesti niiden sotilasviranomaisten kanssa, jotka olivat saaneet tehtäväkseen Suomenlahden linnoittamisen, ennen kaikkea kuuluisan Makilon rakentamisen. Nämä yhteydet olivat perustana nuoren miehen aivan valtaville liiketoimille. Hän osti Uudenkaarlepyyn radan ja myi sen kiskot venäläisten linnoituksiin ja saman tien parin muunkin rautatien kiskot, kaiken aivan korrektisti ja lakien kaikkia muotoja nou-

KÄÄNNÄ

dattaen. Ruotsista hän maailmansodan aikana osti venäläisille kaksi tuliterää satamajäänsärkijää.

Aleko Lilius järjesti lääkintätarvikkeiden viennit Suomesta Venäjän keisarilliselle armeijalle, hän välitti telttoja, linnoitusten paalutustukkeja, haavoittuneiden kuljetusrattaita ym. Eräänä päivänä tarvikkeiden päähankkija eversti Lange soitti Liliukselle ja ilmoitti, että Makilon kyykäärmeet olivat muodostuneet linnoitusalueen maanvaivaksi. Eversti oli kuullut Venäjällä, että siilit syövät kyykäärmeitä ja pyysi Liliusta hankkimaan siilejä, koska »keisarikunnan turvallisuus vaatii sitä». Lilius ei ollut milloinkaan kuullut moisista siileistä ja sähkötti Hampuriin Hagenbeckille. Vastauksena Hagenbeck väitti, ettei hän ollut milloinkaan kuullut moisista piikkisioista, »lienee jokin uusi laji». Mutta sitten Alekon vaimo Ebba muisti että siilejä saa Ahvenanmaalta. Lilius tilasi niitä sieltä pikalähetyksenä 50 kappaletta. Kun lähetys saapui Makiloon, siinä olikin 75 kappaletta. Vihaiset

Aleko Lilius ja hänen monivuotinen ystävänsä Nobel-palkinnon saaja yhdysvaltalainen kirjailija John Steinbeck (vas.) kädenpuristuksessa Helsingissä ravintola Royalissa muutama vuosi sitten.

siilit olivat matkan aikana, joka kesti kolmatta viikkoa, täyttäneet maan.

Menestyksellisten liiketoimiensa ansiosta Aleko Lilius nimitettiin 1917 Persian konsuliksi Suomessa ja tämä diplomaattiasema avasi hänelle uusia mahdollisuuksia mm. Pietarissa. Mutta keisarikunnan pääkaupungissa alkoi kuohua, ja sattumalta Aleko Lilius oli Pietarissa ensimmäisen vallankumouksen puhjetessa maaliskuussa 1917. Liikkuminen kaupungissa oli hengenvaarallista maaliskuun keskivaiheiden aikana. Lilius asui Europeiskajassa hyvän ystävänsä Gösta Stenmanin kanssa, joka myös olosuhteiden pakosta oli jäänyt Pietariin. Eräänä päivänä Gösta Stenman kutsui salaperäisen näköisenä ystävänsä hotellihuoneeseensa ja ystävät luulivat hänen näyttävän heille vallankumoushulinassa edullisesti ostettuja tauluja. Mutta Stenman kaivoi esille kauniita aitoja böömiläislaseja ja kolme tomuttunutta pulloa.

»Ostin nämä pullot sotamieheltä, joka tuli juuri Talvipalatsista rohmuamasta keisarin viinikellareita. Tarjosin hänelle ruplan pullosta ja hän myi minulle neljä.»

Lilius kertoi, ettei hän ikinä maailmassa ollut maistanut niin hienoa portviiniä. Herrat kohottivat maljat arvokkaasti. »Vapauden malja. Maamme vapauden puolesta.»

Aleko Lilius on varmasti aivan oikeassa siinä, kun hän kertoo, että se oli ainoa malja, joka on juotu Suomen vapauden puolesta tsaari Nikolai II:n omalla viinillä.

Vuosien 1917 ja 1918 kahinoissa Aleko Lilius oli mukana mm. Suomen kuninkaanvaalipuuhissa tarkoituksena tehdä Ruotsin prinssi Wilhelmin Lennart-pojasta, joka silloin oli vasta 9-vuotias, Suomen kuningas. Mutta prinssi Wilhelm ei tähän suostunut eikä kuningas Kustaa V:kään.

Itsenäisen isänmaan aamunkoitteessa haudottiin suuria kulttuurisuunnitelmiakin. Aleko Lilius päätti osallistua tähän nousevaan itsetuntoon tekemällä mammuttielokuvan Kalevalasta. Yhdysvalloista ja Ruotsista päätettiin hankkia teknillistä voimaa, ohjaajia ja jopa näyttelijöitä. Mutta mistä musiikki? Lilius ehdotti Sibeliusta. Häntä pidettiin suuruudenhulluna. Mutta oli hankittava nimi, joka oli tunnettu Euroopassa ja Amerikassa. Gösta Stenman sai tehtäväkseen soittaa Sibeliukselle.

Jean Sibelius hyväksyi ajatuksen. Mutta hän teki kysymyksen: »Tuleeko siitä elokuvan kuvittama Sibeliuksen sävellys vai tuleeko siitä Sibeliuksen musiikin säestämä elokuva?» — Syntyi pitkä hiljaisuus. Sitten Sibelius teki ehdotuksen: »Entäpä jos minä ryhdyn viipymättä säveltämään Kalevala-sarjaa ja rakennan teoksen siten, että voitte veistää kuvakertomuksenne sen ympärille tai saattaa sen sopusointuun musiikin kanssa.»

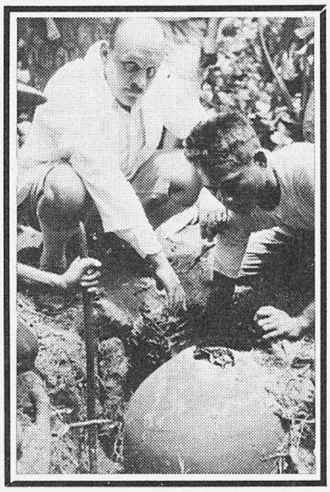
Suuri ohjelma ja suuri suunnitelma jäi toteutumatta. Aleko Liliuksen liiketoimet kariutuivat 1920-luvun vaihteen valuuttamyrskyihin Suomessa ja huhtikuussa 1919 Liliuksen kauppahuone ja sen omistaja tekivät vapaaehtoisen kuperkeikan. Aleko Lilius lähti toisen kerran elämässään suureen länteen luodakseen tyhjästä uran itselleen. Tämä matka venyikin yli kolmenkymmenen vuoden pituiseksi.

LEHTIKUVAAJANA VALLANKUMOUSRINTAMILLA

Sanomalehtikuningas William Hearst palkkasi Aleko Liliuksen tekemään reportaaseja Meksikon vallankumouksesta ja valtakunnan kuulusta presidentistä. Sotaministerinä oli kenraali Serrano, joka ei milloinkaan aikaisemmin ollut antanut haastattelua amerikkalaisille lehtimiehille. Mutta Aleko Lilius pääsi hänen työhuoneeseensa saakka ja otti kenraalista useita valokuvia. Onnesta hehkuen hän työnsä tehtyään kiirehti Mexico Cityn päälennätinasemalle ja lähetti johtajalleen USA:han sähkeen: »Uusi jymymenestys stop näppäsin sotaministerin tänään stop huomenna vuorossa presidentti perheineen stop.»

Vallankumouksen takia maassa oli järkkymätön sensuuri. Sähkeen vastaanottanut virkailija tuli omituisen punaiseksi ja poistui taakse. Muutaman minuutin kuluttua lennätintoimistoon ryntäsi puoli tusinaa miehiä pistoolit kädessä huutaen »Esta el bandido?». Yksi miehistä napautti Aleko Liliusta pampulla päähän ja hänet kannettiin ulos ja heitettiin autoon. Yksi mies istui hänen päälleen ja kaksi piteli käsivarsia. Muutamassa minuutissa Lilius oli tyrmässä, verinen kuhmu kolottavassa päässä. Vähän ajan kuluttua hänet kiskaistiin ulos, otettiin sormenjäljet, valokuvattiin, istutettiin keskelle huonetta voimakkaan sähkölampun alle, ja muuan poliisi iski häntä pampulla molemmille korville. Mistä helvetistä oli kysymys?

Muutaman minuutin kuluttua ryntäsi poliisiasemalle vihainen upseeri kiljuen, minkä keuhkot kestivät: Idiotas! Caramba! Cabrones! — Silmänräpäyksessä huone tyhjeni. Kävi selville, että lennätinvirkailija oli käsittänyt sanan »näpätä» attentaatiksi ja oli hälyttänyt turvallisuuspoliisit paikalle. Saapunut upseeri, sotaministeri kenraali Serranon adjutant-

Etsiessään Filippiinien viidakoihin kadonnutta yhdysvaltalaista lentäjää Lilius löysi ihmissyöjäheimon ikivanhan hautausmaan. Ruukut olivat täynnä ihmisten luita. Tästä löydöstä sukeltautui melkoinen hälinä. Lentäjästä löydettiin vain hänen pääkallonsa.

ti, pyysi tuhannesti anteeksi, kyseessähän oli vain muutaman poliisimiehen idioottimainen erehdys. Eikö herra Lilius voisi unohtaa koko juttua ja voisiko hän olla kertomatta siitä muille kirjeenvaihtajille, koska asiasta voisi paisua kansainvälinen skandaali ja häväistysjuttu Meksikon vahingoksi. Jos herra Lilius näin tekisi, antaisi sotaministeri hänelle passit kaikkiin sotilasjuniin ja esteettömän pääsyn kaikkialle.

Aleko Liliuksen toipuminen kesti viikon verran. Pääkaupungin poliisipäällikkö kävi hotellissa henkilökohtaisesti joka päivä katsomassa herra Liliuksen tervehtymisen edistymistä.

Lilius seurasi kenraali Eugenio Martinezin joukkoja kapinallisia vastaan. Martinez oli puoliverinen intiaani ja Meksikon kansan epäjumala, jonka mielilukemista olivat Raamattu ja Jules Vernen romaanit. Hän ei ollut koskaan hävinnyt ainuttakaan taistelua.

Kenraalin pitäessä kuumana päivänä taisteluneuvottelua ulkoilmassa esikuntansa kanssa Aleko Lilius otti hänestä kuvan, jossa kenraali istuu paljaat jalat nostettuina karttapöydälle. Martinez antoi Liliuksen ottaa kuvan vapaasti, vieläpä hymyili ystävällisesti.

Lilius kehitti kuvat ja näytti kenraalille. Tämä nauroi niille ja sanoi lahjoittavansa suurennoksen Meksikon sotamuseoon, koska se on paras kuva, mitä hänestä on otettu. Lilius oli tyytyväinen ja lähetti kuvan mm. suurelle pariisilaiselle kuvalehdelle L'Illustrationille, joka kiitti erinomaisesta kuvasta, maksoi hyvän palkkion ja ilmoitti panevansa sen lehden seuraavan numeron kansikuvaksi. Sitten Lilius unohti koko jutun.

Kapinalliset kukistettiin ja tasavallan armeija päätti pitää voittoparaatin Vera Cruzin kaupungissa. Lilius ja hänen apulaisensa menivät ennen muita kaupungin pääkadulle saadakseen hyviä kuvia voittoisan armeijan tulosta. Kuvaamista varten Lilius sijoitti suuren kameran keskelle pääkatua. Jo alkoivat kuulua lähestyvän armeijan rumpujen äänet, torvisoitto ja ratsuväen kumu. Ensimmäiset liput näkyivät. Mutta aivan yhtäkkiä tuli oudon hiljaista. Ketään ei tullutkaan.

Sitten kuului odottamatta viuh! ja toinen. Luodit alkoivat rapista Liliuksen ympärillä. Hänen apulaisensa haavoittui takapuoleen ja heittäytyi mahalleen. Joka puolelta ryömi sotilaita ampumavalmiina Liliusta kohden. Sotilaat ryntäsivät hänen kimppuunsa, kiväärin piippu työnnettiin kylkiluitten väliin, häntä potkittiin ja hänen vaatteensa revittiin riekaleiksi.

Samassa saapui paikalle upseeri juoksujalkaa. Selvisi, että Liliuksen nostama vehje ei ollutkaan kapinallisten viimeinen konekivääri vaan kamera. Liliuksen tarkoituksena ei ollutkaan salaperäisesti murhata kenraalia voitonparaatissa, vaan ikuistaa Vera Cruzin valtaajien urotyöt. Ja niin soittokunta alkoi soittaa ja joukot marssia, ja Aleko Lilius sai kenraalilta konjakkipullon.

Voittoa juhlittiin sitten Mexico Cityssäkin. Eräässä kapakassa hovimestari suositteli erikoisjuomaa *Viva Mexico,* jonka ensimmäinen ryyppy pani juojan huutamaan Mexikolle eläköötä, toinen ryyppy panisi kaiken ympäristön aaltoilemaan ja kolmannen jälkeen asianomainen lähtisi tekemään kauheita. Lilius ei uskonut vaan päätti kokeilla.

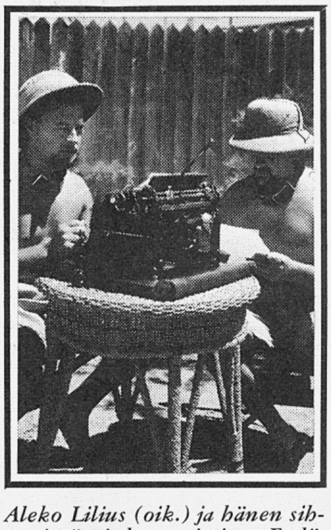
Ensimmäisen ryypyn jälkeen hän huusi täysin keuhkoin eläköötä Meksikolle ja toisen ryypyn jälkeen alkoivat tarjoilijat nousta seinille. Kolmannen ryypyn jälkeen Aleko Lilius totesi edessään epämiellyttäviä tyyppejä ja aloitti tappelun. Hän muistaa viimeksi potkaisseensa tarjoilijan kapakan toiseen seinään, jolloin tuntematon tarttui häntä takaapäin kurkusta kiinni. Sen jälkeen tuli pimeys.

Aamulla Aleko Lilius heräsi ennenkokemattomaan päänsärkyyn. Jalat eivät kantaneet. Hän oli Mexico Cityn vankilassa. Häntä syytettiin rikoksesta koko Meksikon kanssa vas-

taan! Kenet Aleko Lilius oli tappanut?

Hänen eteensä iskettiin pariisilainen L'Illustration-lehti. Hän oli tehnyt Meksikon kansan epäjumalan naurunalaiseksi koko maailman silmissä julkaisemalla kenraalista valokuvan, jossa tämä esiintyi ilman kenkiä! Meksikon hallitus piti tapausta skandaalina. Presidentti oli jo allekirjoittanut karkotusmääräyksen Yhdysvaltoihin.

Neljä hampaisiin aseistettua miestä saattoi Aleko Liliusta ja hänen apulaistaan pohjoiseen menevässä junassa. Liliuksella oli rahaa jäljellä vain kaksi pesoa. Matka tuntui ikävystyttävältä. Ajan kuluksi Aleko Lilius ehdotti pokkaa poliiseille. Tuloksena Lilius voitti kaikki poliisien rahat. Kun ne olivat loppuneet, Lilius ehdotti poliiseille, että nämä panisivat pistoolinsa peliin. Peli päättyi siihen, sillä oltiinkin jo tultu raja-asemalle. Siellä otettiin perusteelliset huikat ja tähän päättyi Aleko Liliuksen osuus Meksikon vallankumouksissa.

Aleko Lilius (oik.) ja hänen sihteerinsä tiedotustoimissa Etelä-Afrikassa Swakopmundissa, autiomaassa varustuksen suojassa + 40° C varjossa (joka on pöydän alla).

KUKON VERELLÄ VANHURSKAITTEN SANKARIEN JÄSENEKSI

1920-luvun sekavissa Kiinan oloissa oli merirosvous rannikkovesillä tullut kansainväliseksi maanvaivaksi. Hongkongin ja Macaon poliisit olivat voimattomia, suurvaltojen laivastot eivät halunneet sekaantua asioihin liikaa peläten yhteenotoista voivan muodostua todella sotaisia juttuja. Hearst ehtotti Aleko Liliukselle, että tämä lähtisi paikalle tutkimaan, mitä todella on tapahtunut ja miksi ja kuka rosvoaa Kiinan rannikolla liikennöiviä aluksia. Rosvot eivät kaapanneet ulkomaisia aluksia, vain kiinalaisia, kerran vahingossa kuitenkin erään japanilaisen ränsistyneen aluksen luullen sitä kiinalaiseksi. Aleko Lilius lähti Hongkongiin aloittaen sieltä tilanteeseen perehtymisen.

Kiinalaiset merirosvot menettelivät siten, että saapuivat laivoihin matkustajiksi pukeutuneina, ja kun alus oli tarpeeksi kaukana merellä, he sovitulla merkillä asettuivat aluksen strategisiin kohtiin, ottivat aseet esille ja kokosivat saaliinsa matkustajilta. Jos heidän joukossaan oli panttivangeiksi kelvollisten näköisiä, ottivat he nämä haltuunsa ja lähettivät tiedon omaisille tai asianomaisen liikekumppaneille, että herra se ja se olisi sieltä ja sieltä lunastettavissa painostaan kultaa. Mikäli määräaikaan ei tullut lunnaista tietoa, lähetettiin seuraava tieto mm. panttivangilta leikatun korvan muodossa. Jos lunnaat jatkuvasti viipyivät, tuli postissa pari sormea ja jos ei vieläkään tullut lunnaita, lähetettiin panttivangin pää. Liliuksen muuan tuttava Hongkongissa, joka oli jatkuvassa yhteydessä Kiinanmeren merirosvoihin, näytti Liliukselle paketissa säilyttämäänsä omaa korvaansa, josta lunnaat oli maksettu heti.

Nämä merirosvot olivat kehittäneet erittäin joustavasti hoidetun Kiinanmeren »vartiointijärjestelmän». Tämä merkitsi sitä, että merialue oli jaettu rosvopäälliköiden kesken läänitysalueisiin, joita säännöllisesti partioitiin, jotta alueella kulkevia laivoja ei ryöstettäisi. Sama järjestelmä levisi gangsterikautena Yhdysvaltain kaupunkeihin ja mafian aikana Etelä-Italian kaupunkeihin. Valtio otti verot, kaupunki otti verot ja »vartijoille» maksettiin verot.

Aleko Lilius sai heti Hongkongissa hyvät yhteydet merirosvoihin ja veljeili heidän kanssaan jopa niin paljon, että tuomittiin vankilaan. Tämä temppu kuului hänen suunnittelemaansa menettelytapaan, jolla hän todisti, ettei ollut poliisin nuuskija. Vähitellen hän ystävystyi usean mahtavan merirosvopomon kanssa ja hänet kutsuttiin heidän kyliinsä, Kiinan jokien varsilla sijaitseviin kauniisiin ja hyvin vartioituihin yhteiskuntiin. Aleko Lilius ei osannut kiinankieltä ja siksi hän oli palkannut itselleen pidginenglantia solkkaavan mutta erittäin palvelualttiin miespalvelijan Wengin, joka osoittautui sekä luotettavaksi että älykkääksi. Weng kaatui sitten eräässä kahden merirosvoporukan välienselvittelyssä ja Aleko Lilius suri hänen kuolemaansa syvästi. Hän oli kiintynyt hyvään palvelijaansa.

Aleko Lilius kiinnosti Kiinan merirosvopäälliköitä, koska hän ilmoitti olevansa entinen venäläinen upseeri (joita 1920-luvulla vilisi Kiinassa, entisen tsaarin- ja vallankumoussotien armeijoiden rippeinä), joka voisi järjestää asianomaiselle rosvopäällikölle hyvän ja tehokkaasti koulutetun palkkasoturijoukon. Tällaista pätevää puhetta kuunneltiin tarkoin.

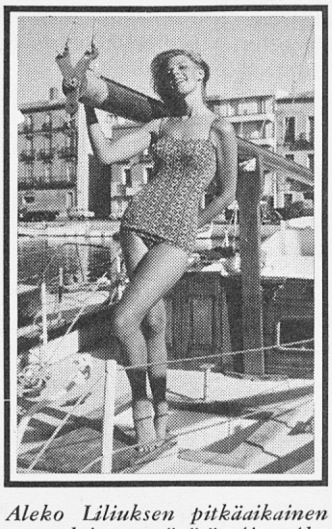
Ja niin kuuluisa merirosvopäällikkö Wong To-ping kutsui Aleko Liliuksen kotiinsa. Aika kului miellyttävästi, oli hyvää ruokaa ja mielenkiintoista seuraa. Kiinalaiset tytöt ovat aina olleet erittäin viehättäviä ja älykkäitä.

Mutta yksi puuttui. Aleko Lilius tiesi Kiinassa toimivan mahtavia ja merkillisiä salaseuroja ja hän halusi päästä sellaisen jäseneksi. Hän ilmoitti tästä Wong To-pingille, joka ei vastannut mitään. Sanoi vasta hetken kuluttua: »Seuran lakien rikkominen on kuolemaksi, seuran lakien seuraaminen on kuolemaksi.»

Seuraavana päivänä Aleko Liliukselle ei tuotukaan ruokaa hänen huoneeseensa. Hän sai vain riisiviinaa juotavakseen. Ulos ei voinut yrittää, miehet vartioivat jokaista askelta paljastetuin tikarein.

Päivän kuluttua heidät noudettiin toiseen huoneeseen. Oli iltapimeää, tähtitaivas vain yllä. Lilius sijoitettiin seisomaan keskellä aluetta olevan pöydän taakse, pöydällä oli valkoinen liina, suitsutusastia ja pari kulhoa jotain nestettä. Pöydän toisella puolella seisoi pari kiinalaista, yläruumiit paljaina välkkyvät tikarit kädessään. Lilius kauhistui hieman, mutta sitten miehet liikuttelivat tikareitaan suitsukkeessa ja antoivat yhden Liliukselle kehottaen häntä vannomaan »Vanhurskaitten Sankareitten» valan, joka hänelle saneltiin. Kun hän oli sen tehnyt, hänen oli viillettävä haava tikarilla toiseen olkapäähänsä ja kuivattava veri kukonhöyhenellä, joka sitten poltettiin suitsutusastiassa.

Tämän jälkeen hänen huulensa ja suunsa voideltiin nesteellä joka oli pöydällä olevissa maljakoissa. Hänen oli otettava maljakko käteensä ja siirryttävä toiseen huoneeseen, jossa joukko piiriin asettuneita herroja otti hänet vastaan. Kun hän oli vastannut muutamiin kysymyksiin, hänen oli juotava maljoissa oleva neste, tahmea, kaameanmakuinen ällöttävä aine, joka oli tuoretta kukon verta. Kun tämä oli tehty, tuotiin Liliukselle korissa elävä kukko, joka hänen oli tikarilla teurastettava. Kun hän oli sen tehnyt, pyysi rosvopäällikkö Wong To-ping kukon sydämen, jonka Aleko Lilius ojensi hänelle kädet veressä. Saatuaan verisen sydämen Wong To-ping söi sen sellaisenaan ja voiteli Liliuksen huulet tuoreella kukon verellä. Tämän jälkeen todettiin, että Aleko Lilius oli »Vanhurskaitten Sankarien», Kiinan mahtavimman salaseuran täysivaltainen jäsen. Jäsenyyden merkiksi hänelle ojennettiin suuri kultasormus, jonka kiveen oli kaiverrettu salaperäisiä merkkejä. Hänelle annettiin kiinalainen nimikin Li Lai-assi, joka merkitsee »Hyväntekijä ja Oppinut». Sormus on edelleen Aleko Liliuksen hallussa.

Aleko Liliuksen pitkäaikainen suomalainen ystävätär Aira, Alekon Roder Lunderiksi kutsuma. Mitat: pituus 175 cm, rinnan ympärys 91, vyötärö 58 ja lantio 93. Tyttö on nykyään amerikkalaisen diplomaatin puoliso- na.

William Hearst oli erittäin tyytyväinen kirjeenvaihtajansa Aleko Liliuksen matkakirjeisiin. Valitettavasti Liliuksen Kiinan kirjoja ei ole ilmestynyt suomenkielellä, ja kun ne kertovat Kiinan sekavista oloista ennen toista maailmansotaa, niiden suomenkielisenä ilmestyminen tänä päivänä saattaisi herättää tarpeetonta ihmettelyä.

TIEDUSTELUMIES JA MAROKON SULTTAANIN YSTÄVÄ

Aleko Lilius on Yhdysvaltain kansalainen ja siksi hänet otettiin toisen maailmansodan syttyessä USA:n armeijan tiedusteluosaston palvelukseen. Hänellä on kielitaitoa, hän oli erittäin hyvä kaukaisen idän tuntija ja myös Euroopan tuntija. Näiden palvelusvuosien tapahtumista Aleko Liliuksen vannoma virkavala estää kertomasta. Mutta eivät nuokaan vuodet olleet jännitystä vailla.

Tiedustelutehtävät sodan jälkeen veivät Aleko Liliuksen Pohjois-Afrikkaan, Marokkoon ja Tangeriin. Hän ystävystyi Marokon sulttaanin kanssa (nykyisen kuninkaan Hassan II:n isä Mohammed V) ja sai jopa luvan käydä valokuvaamassa sulttaanin haaremissa.

— Siellä oli muuan kaunis vaaleaverikkö, mutta hän oli saksalainen. Jos hän olisi ollut ruotsalainen, olisin ollut myyty mies ja ehkä jäänyt sinne haaremiin.

Sultaani Mohammed V järjesti suuret pidot Rabatin diplomaattikunnalle ja johtaville henkilöille erämaahan pystytetyssä valtavassa teltassa. Istuttiin useassa pöydässä ja sulttaani kiersi pöydästä pöytään vierailtaan tervehtimässä. Aterointia ei aloitettu ennenkuin sulttaani oli istuutunut ja ottanut ruokaa ensimmäisenä. Ruokalajina oli suurissa pannuissa tarjottu leivitetty lintupaistos. Kun sulttaani oli pistänyt sormensa ruokaan (ei ollut muita aseita), pisti Aleko Lilius myös kätensä paistokseen ja ihmetteli, että onpa sitkeä linnunjalka, kun ei lähde paistoksesta millään. Sitten sulttaani sanoi: »Herra Lilius, älkää vetäkö niin kovasti pikkusormestani, haluan aterioida!» Taikinassa olivat molemmat.

Aleko Lilius päättää erään muistelmansa:

»Kaikkine myötä- ja vastamäkineenkin on elämäni ollut viihtyisää. Olen aina halunnut kaikesta sydämestäni kertoilla sen seikkailuja kaikille niille lanssaihmisilleni, jotka ovat viitsineet kuunnella. Siinä on ollut aina paljon väriä, jännitystä, naurua, väi tämätöntä yksitoikkoisuutta ja joskus jopa suruakin, mutta aina paljon onnea — ja aina olen tullut runsaasti palkituksi, eikä silloin merkitse suuriakaan se, onko palkinto moraalista vai aineellista laatua. Olen saanut tavalla tai toisella korvausta kaikesta, mitä silmäni ovat nähneet, korvani kuulleet tai sydämeni tuntenut. Tämä onkin ollut aiheeni vaelluksiini ja se on pätevä syy. Ainoa harmittava seikka on se, että kun kuolema tulee, en enää pystykään kirjoittamaan siitä.»

LOPPU

RAVINTOLASSA SYÖTTE USEIN EDELLISEN ASIAKKAAN TÄHTEITÄ!

- Ravintoloiden keittiöt ovat usein kuvottavan epäsiistejä!
- Kokit käyvät usein WC:ssä pesemättä käsiään!
- Lautaselle jääneet tähteet tarjoillaan usein uudestaan!
- Alkoholi on usein tilattua halvempaa merkkiä ja saatte sen tahallisesti alimitoitettuna annoksena!
- Ravintoloiden häränliha on kolmessa tapauksessa neljästä jotain muuta kuin häränlihaa!
- Ravintolan henkilökunta on usein humalassa!
- Lasiinne jäänyt alkoholi katoaa usein heidän suihinsa!
- Teitä petetään usein häikäilemättä!

Nämä kovat väitteet lausuu helsinkiläinen baarimestari Jukka Alhanen, joka tässä haastattelussaan raottaa ovea ravintolan keittiöön. Kauhistelkaa!

Jukka Alhanen on 28-vuotias baarimestari, joka tällä hetkellä johtaa Pikku-Napoleon-nimistä ruokabaaria Pietarinkadulla.

Hän on kokenut ravintoloitsija, jonka aikaisempi työpaikkaluettelo on pitkä. Torni, Fennia, Safari-klubi, Klippan, Mikkelin Kaleva, Kouvolan Kymenkartano, M/S Finnhansa, M/S Sveaborg, M/S Nordia, M/S Polar, siinä osa ravintoloista ja laivoista, joilla Alhanen on toiminut baarimestarina tai tarjoilijana.

Tilapäisesti hän on ollut tarjoilijana mm. Presidentinlinnassa itsenäisyyspäivän vastaanotoilla ja valtiovierailujen aikana sekä lukemattomien julkkisten yksityiskutsuilla. Mm. Ursula Rainio ja Monsieur Mosse kuuluvat hänen lähimpään tuttavapiiriinsä.

Alhanen siis tietää mistä puhuu, kun hän avaa suunsa paljastaakseen ravintola-alan konnankoukkuja. Eikä hän myöskään kaihda käyttää nimiä . . .

— Minulla on kaikkiin väitteisiini valaehtoiset todistajat. Mikä on tapahtunut, se on tapahtunut, Alhanen sanoo.

MUSTA LAMMAS KAISANIEMI

— Olen käynyt lukemattomissa I luokan ravintoloissa Keski-Eurooppaa myöten, mutta Kaisaniemeä huonompaa ravintolaa en ole nähnyt. Ei ollut mikään sattuma, että kyseinen paikka Hymylehden tekemässä viina-annosten alimitoitustestissä loisti aivan omassa sarjassaan.

— Olin itse viime vuonna kahtena iltana tilapäistarjoilijana Kaisaniemessä. Ihmettelen, miksi ns. Mossen kiristysjutun toinen osapuoli, Kaisaniemen ravintolapäällikkö *Pekka Kuivela* on lehtihaastatteluissa kertonut, että hän potki minut pois, koska en sopinut Kaisaniemen ympyröihin. Jo ne kaksi päivääkin riittivät minulle, ei minua Kuivelan enää tarvinnut potkia pois!

— Kaisaniemi on muka I luokan ravintola, mutta siellä on ollut iltoja, jolloin paikalla ei ole ollut yhtään vastuunalaista hoitajaa! Kuivela itse tuli töihin koska sattui ja pitäessään kotonaan illalla poikabileitä hän käski naishovimestari *Hellevi Lehtoa* tuomaan ravintolan viinakassasta asuntoonsa alkoholia!

— Ihmettelen, miksi viranomaiset eivät puutu Kaisaniemen epäsiistiin keittiöön. Se on todella likainen! Näin omin silmin, miten esim. asiakkaan lautaselle jääneet salaatinlehdet ja muut vihannekset korkeintaan huuhdeltiin kraanan alla ja tarjoiltiin sitten uudestaan!

— Jos Kaisaniemessä tilasi esim. W.S.O.P.-konjakkia, sai olla melkein varma, ettei saanut Monet'ta parempaa. Joskus kun viinakassa ei ollut paikalla, tarjoilijat mittasivat annokset itse. Ja ne olivat melkein aina alimitoitettuja!

— Kaisaniemessä oli myös sellainen käytäntö, että jos joku henkilökuntaan kuuluva piti juhlia kotonaan työajan jälkeen, hän sai lainata pullon viinakassasta. Joskus kun oli oikein hyvä ilta, talon omistaja tarjosi ilmaiset paukut tarjoilijoille työajan päätyttyä.

— En yhtään hämmästele, että Kaisaniemi oli syksyllä pari viikkoa suljettuna, lehti-ilmoituksen mukaan muka »remontin» takia. Itse asiassa Alko määräsi sen suljettavaksi alkoholin tarjoilussa ilmenneiden väärinkäytösten vuoksi!

SAFARI-KLUBIN SIKAMAINEN PUHVELI

— Safari-klubia pidetään yleisesti »makeana yökerhona». Ravintolapiireissä ihmetellään kovasti, miksi klubi alinomaa hakee lehti-ilmoituksilla melkein koko henkilökuntaa! Henkilökunnan jatkuva vaihtuminen onkin johtaja *Jarmo Kopiolle* suuri ongelma.

— Henkilökunnan viihtymättömyys johtuu klubin kahdesta pitkäaikaisesta viinurikaveruksesta, *Hakolasta* ja *Utriaisesta,* joita pidetään kuin kukkaa kämmenellä. Hovimestareille onkin kuulemma annettu määräys, että em. viinureiden pitää ansaita eniten, ja sekös tietysti sapettaa muuta henkilökuntaa.

— Klubin alkuaikoina parisen vuotta sitten sattui, että neljän hengen seurue tilasi pöytäänsä aitoa venäläistä kaviaaria. Tarjoilijat veivät heille röyhkeästi puolen kilon kaviaaripurkin, josta velotettiin tarjoilupalkkioineen lähes 700 mk! Tietääkseni tällaisen purkin sisäänostohinta on 100 mk:n vaiheilla!

— Minua naurattaa aina Safari-klubin ruokalista. Siinä on yhtenä ruokalajina puhvelihärän liha. Kyseinen eläin elää Amerikassa ja sattuu olemaan rauhoitettu, joten hieman ihmetyttää, mistä Safari saa lihansa! Tosiasiassa Safarin »puhvelihärkä» onkin vain hyvin suolattua sikaa!

— Myös savukkeiden ja sikareiden myynnissä on Safarilla esiintynyt väärinkäytöksiä. Siellä on useammin kuin kerran tuotu asiakkaalle savukkeita ja sikareita, joissa ei ole ollut veromerkkiä. Siis salakuljetettua tavaraa . . .

— On toki Safarissa jotain myönteistäkin. Johtaja Kopion vaimon äiti rouva *Eino* on erittäin tunnollinen ihminen, joka valvoo, ettei asiakkaita hänen läsnäollessaan fuskata. Mutta hänkään ei ole aina paikalla . . .

SAHANPURUJA, VÄRJÄTTYÄ MÄTIÄ, LAUTASLIINALIHAA . . .

— Ravintoloiden keittiöhenkilökunta on usein aika vitsikästä porukkaa. Asiakkaiden kustannuksella tehdään monenlaista pilaa. *Loviisan Seurahuoneen* kokki teki kerran piruuttaan Oskarinleikkeen kahdesta punaisesta paperiservetistä, jotka hän kieritti huolellisesti korppujauhoissa ja joiden päälle kaatoi sitten herkullista Bernaisekastiketta! Täydestä kuulemma meni kuin väärä raha, olipa asiakas vielä kiittänytkin maittavasta ruoasta!

— *Vanhan kellarissa* sattui kerran, että keittäjä — ilmeisesti vahingossa — paneerasi leikkeen korppujauhojen asemasta grillaussahanpuruissa! Hän huomasi virheensä vasta tehtyään leikkeen, mutta päätti pilailla. Ja täydestä meni taaskin!

— *Tokyossa* ei sen sijaan pilailla. Siellä on todistettavasti myyty värjättyä mätiä aitona venäläisenä kaviaarina ja kiskottu myös sen mukainen hinta!

— *Ellivuori* Tampereen lähellä on kongressihotelli, joka kerskuu hyvällä ruoalla. Kävin kerran lomaillessani siellä vaimoni kanssa syömässä. Minä tilasin grillatun vasikanleikkeen vihanneksilla ja vaimoni chateaubriandin. Vasikka oli kieltämättä aika hyvää, mutta se oli valmistettu sian sisäfileestä! Hinta oli törkeä, koska sianliha on paljon halvempaa. Vaimoni chateaubriand ei missään nimessä ollut härän sisäfilettä, niin kuin pitäisi, vaan hevosta!

— Uskallankin väittää, että vain yhdessä tapauksessa neljästä ravintolassa tilaamanne härkä on todella härkää. Useimmiten se valmistetaan paistista, hevosesta tai raavaan ulkofileestä, joiden tukkuhinta on melkein puolta halvempi kuin häränlihan.

MATKUSTAJALAIVOJEN HEVOSENLIHAPÖYDÄT

— Ihmiset kehuvat aina, miten hyvää laivaruoka on. On selvää, että ruoka laivoilla maistuu, koska raikas merituuli ja erilainen ympäristö kiihottavat ruokahalua. Mutta ei se ruoka niin hyvää ja halpaa ole, kuin luullaan!

— Lounaspöytä laivoilla maksaa 12 mk:n vaiheilla. Suurin osa lounaspöydässä olevasta lihasta on hevosta! Suomen suurin laivamuonittaja *Jorma Hacklin* ostaa suurimmaksi osaksi maan teurastamoihin tulevan hevosenlihan — ja esim. toissa kesänä oli ravintoloiden vaikea saada teurastamoista hevosenlihaa, koska Hacklin oli ostanut sitä laivoihin toistakymmentä tuhatta kiloa!

— Varustamot kiristävät stuertteja ja emäntiä tekemään voileipäpöydät mahdollisimman halvalla, niinpä he sitten ostavat hevosenlihaa. Varustamot saavatkin ruokatarjoilusta mahtavat voitot, sillä kaikki laivoihin ostettu tavara on verovapaata!

— Ihmetyttää, miksi laivat vielä pihtailevat myydessään halpaa verovapaata viinaansa. Ollessani baarimestarina M/S *Nordekilla* ruokaryypyt kaadettiin mittaamatta laseihin. Jälkeenpäin mittasin piruuttani niiden lasien tilavuuden — ja se oli vain kolme senttilitraa!

JUKKA ALHANEN on kokenut baarimestari ja ravintoloitsija, joka tietää, mitä ravintoloissa asiakkaille syötetään ja juotetaan. — Minun johtamassani Cafe Pikku-Napoleonissa voitte koska tahansa saada rahtikirjat nähtäväksi ja todeta, mitä syömänne liha on, hän sanoo.

HYVÄT JA PAHAT JA ALA-ARVOISET

— En ole koskaan ollut töissä tavallisissa ruokabaareissa, nk. »räkälöissä», mutta kavereiden puheiden perusteella tiedän, että niissä esim. hygienia on aivan ala-arvoista. Suurissakin ravintoloissa tarjoilijat ja kokit käyvät WC:ssä pesemättä käsiään — saati sitten tavallisissa keskiolutbaareissa.

— Kaverini teki kerran eräässä baarissa piruuttaan aika katalan tempun. Hänelle jäi pari kokonaista perunaa lautaselle, ja niihin hän työnsi hammastikut sisään! Hetken päästä pyysi toinen ruokavieras myyjän luokseen ja osoitti lautasellaan olevia perunoita, joiden sisässä oli hammastikkuja!

— On aika hämmästyttävää, että parhaat ravintolat löytyvät usein pääkaupungin ulkopuolelta. Pääkaupungin ravintolat ovatkin enimmäkseen ryyppy- ja iskupaikkoja, joissa ruoan laatu on sivuseikka.

Mitkä ovat Helsingin parhaat ravintolat?

— Savoy, König, Motti, Hotelli Torni ja Adlon, muita en suosittele. Näissä viidessä ravintolassa saa taatusti sitä mitä tilaakin.

Entä huonoimmat?

— Kaisaniemi, Klippan, Fennia, Arkadia, Budabest ja Centrum. Ne ovat sellaisia, joihin en mielelläni mene syömään.

Mitä ravintoloita suosittelet Helsingin ulkopuolella?

— Mikkelin Kaleva, Lahden Seurahuone, Porin Juhana Herttua, Turun Pikku-Pietari ja Tampereen Tammer sekä Seurahuone. Jopa aivan maaseutupitäjissä saattaa olla todellisia hyvän ruoan paikkoja, yksi hyvä esimerkki on Alastaron Taronlinna.

Etkö pelkää joutuvasi uhkailujen kohteeksi tämän taastattelun takia?

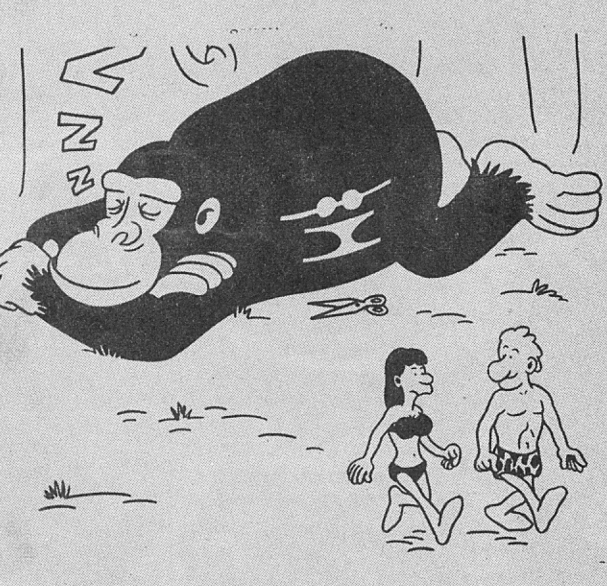
— Olen tottunut uhkailuihin jo ollessani todistajana Mossen kiristysjutussa. Luonnollisesti olen ei-toivottu vieras useissa ravintoloissa tämän jälkeen, mutta saan varmasti monia ystäviäkin. Ravintola-ala on jo pitkään kaivannut pientä tuuletusta.

Miten ravintoloiden valvontaa pitäisi mielestäsi tehostaa?

— Tehokkain ja yksinkertaisin tapa olisi rakentaa lasiseinä keittiön ja ruokasalin välille. Silloin väärinkäytökset ilmeisesti loppuisivat . . . ■

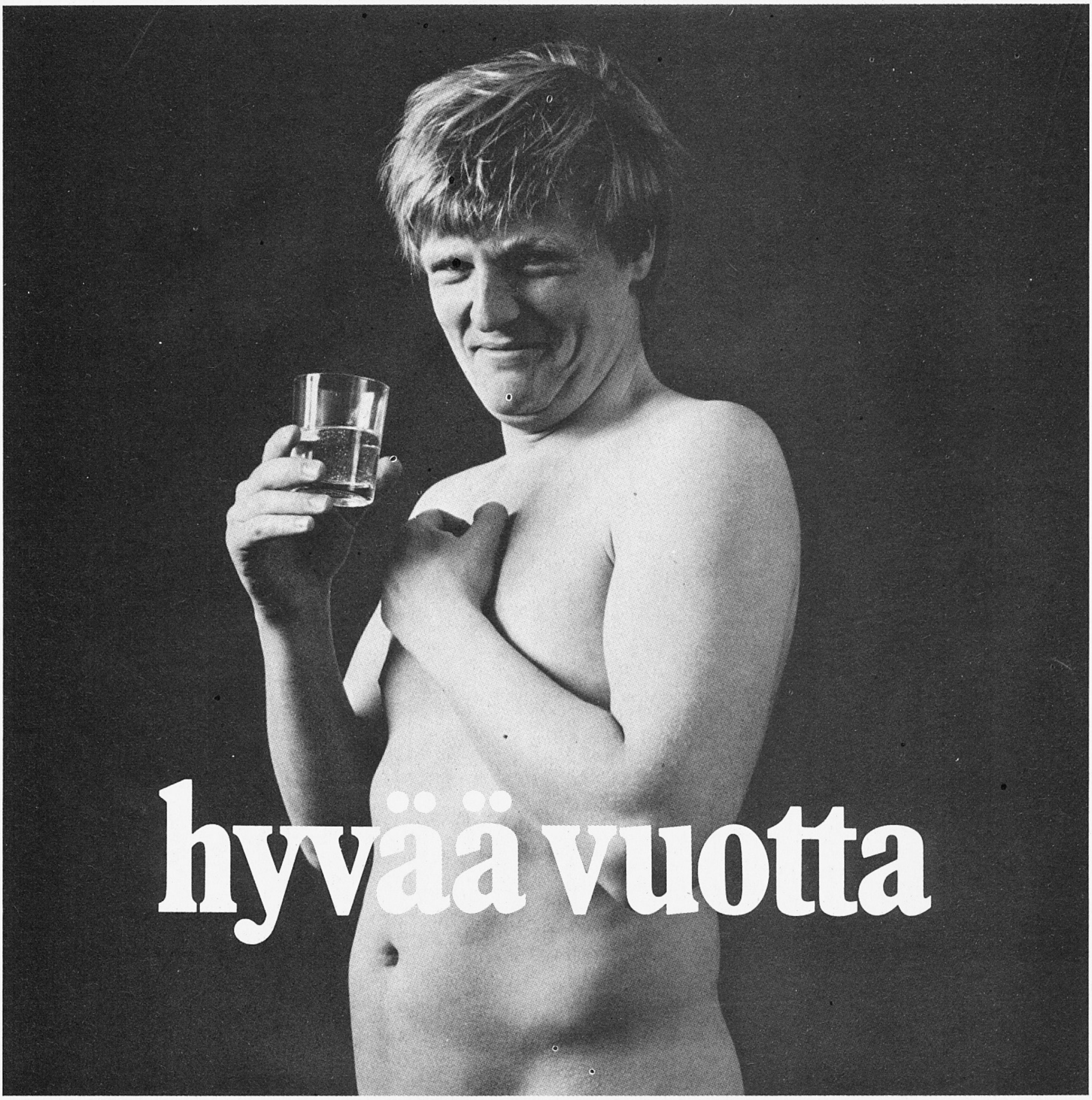
Voitteko hyvin tämän luettuanne?

■ TIMO TOIVONEN, teksti ■ OLAVI KASKISUO, kuva

Rankan
päivän päälle
Koffin
kolmonen
KOFF
3
Maan suurin keskiolut.
Alkoholipitoisuus max. 3,7%.
Kantavierreväkevyys 10,8%.
Tarjoilulämpötila 8–12°C.
Taatusti kypsää!

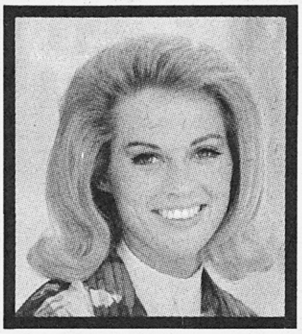

Otetaanpa heti alkajaisiksi lasillinen poreilevaa, raikasta Samarinia. Niin on jatkossakin hyvä olla. Samarin on kaloriton hyvänolon juoma. Ja aina ystävällinen vatsallesi.
On muuten mainio aamujuomanakin!
Maista itse.

hyväksi oloksi

nainen miehelle

Te hölmöt, hölmöt, nykyajan miehet!

■■■ En ole aikoihin viettänyt niin ratkiriemullista iltaa kuin tässä pari päivää sitten. Meitä oli kolme naista, kaksi eronnutta ja yksi leski. Joimme kahvia ja puhuimme kerrankin asiat halki. Puhuimme miesystävistämme, entisistä ja nykyisistä. Onnellisessa avioliitossa elävän naisen on paras olla lukematta tätä juttua, sillä teksti ei ole kaikkein hienointa.

Puheen aloitti Liisa (45), joka kymmenisen vuotta elätti lapsiaan unohtaen miehet ja on nyt aloittanut vihdoin uuden elämän, johon kuuluu myös mies. Liisa on järkevä ja itsenäinen. Hän ei tarvitse elättäjää, mutta rakastaja silloin tällöin sopii kuvaan.

■■■ — Sanokaapa minulle, ovatko nykyajan miehet tulleet hulluiksi? Olen tässä nyt vuoden verran seurustellut heidän kanssaan, mutta taivaan tähden, en voi yhtäkään heistä ottaa vakavasti. Yksi juoksi meillä kukkakimppu kainalossa keskustelemassa henkevästi ja siinä sivussa tunnusti rakkautensa. Eräänä päivänä hän ilmoitti kuitenkin menevänsä naimisiin toisen kanssa, koska tämä toinen odotti hänen lastaan. Viikon hän pysyi poissa, mutta nyt hän taas haluaa keskustella henkevästi. Hän tulee kuin kotiinsa, huolimatta siitä, että minulla on uusi seuralainen. Tämä uusi häviää välillä pariksikin viikoksi, minne, sitä en tiedä. Sitten hän tulee ilmoittamatta etukäteen tulostaan. Emme koskaan käy missään, istumme kahvia juoden ja yöt vietämme vuoteessani. Mihin on kadonnut entisajan herrasmiestyyppi, se joka vei »ulos», joka edes soitti tapaamisten välillä, jonka kanssa saattoi todella sanoa seurustelevansa?

■■■ — Ei semmosta miestä enää olekaan, pisti väliin Kirsti (40), joka on ollut leski viitisen vuotta. — Nykyajan miehelle riittää »työntö ja veto ja homma on kypsä», turhaan sä odottelet ulospyyntöjä. Ei mulle ole kukaan tuonut kukkia. Eräs kaveri tuo joskus kahvipaketin. Sitten mun kohdalleni on sattunut aina mies, joka on valittanut, ettei vaimon kanssa enää touhuista tule mitään. Muutaman yön jälkeen on homma ruvennut luistamaan ja mies on onnellisena tullut kertomaan, että olen parantanut hänen impotenssinsa. Mikä helvetin impotenssin parantaja minä olen? Aluksi jokainen aviomies on ollut ottamassa avioeroa ihan just nyt, mutta »parannuskuurin» jälkeen he ovat ilmoittaneet, etteivät voi jättää vaimoaan. Kerran eräs aika nuori mies oli rakastuvinaan minuun. Suhdetta kesti viikon päivät. Sitten tämä omasta mielestään suuri hurmuri selitti: »Kirsti, se ensimmäinen yhteinen yömme oli oikein, sillä sen jälkeen pystyin lähestymään morsiantani sängyssä, muttta ne toiset kerrat olivat jo väärin.» Meillä se kuitenkin asui ja söi pari kuukautta. Kun lähtöaika koitti, hän kysyi leveästi, paljonko on velkaa ja että maksaa sen seuraavana maanantaina. Sanoin piruuttani: »No, jotta en olisi liian ahne, olkoon 30 markkaa yhteensä tuo kaksi kuukautta.» Siitä on pian vuosi, mutta en ole vieläkään tuota kolmeakymppiä saanut.

■■■ — Hahaa, te ette ole oppinut mitään, pistin minä väliin. — Me olemme kaikki 30 vuotta ajastamme jäljessä. Ei nykyisin seurustella. Jos tanssitaan tangoa, mies kysyy: »Tulenks mä sun luo yöksi.» Silloin on parasta vastata myöntävästi. Mies tulee, hoitaa »hommelit», juo aamulla teetä tai Jaffaa ja lähtee tiehensä. Kun seuraavan kerran tavataan, asia on unohdettu molemmin puolin. Jos sitten joskus tavataan ja molemmilla synkkaa, uusitaan aikaisempi homma. Älkääkä te kukkia odottako. Jos mies on olevinaan herrasmies, jota muuten kukaan ei haluakaan enää nykyisin olla, hän tarjoaa teille pikkukupin kahvia lähimmässä baarissa. Jos hän taas kuvittelee, että haluatte ansaita suhteesta, voitte saada hernesoppalautasen. Sellaiset paikat kuin teatterit, konsertit ja elokuvat ovat vanhaa hapatusta, miksi mies tuhlaisi aikaansa mokomaan. Sitäpaitsi, en ole enää vuosiin tavannut miestä, joka ei tavalla tai toisella haluaisi elää naisen siivellä. Jos ottaisin kaikki »siipiveikot» kotiini, itselleni ei jäisi tilaa nukkua siellä, mutta sitä he eivät suinkaan sure. Ja muistakaa: »ei koskaan sunnuntaisin», sillä silloin miehellä on varmasti muuta tekemistä, jos ei muuta niin veljen vaimon serkun hautajaiset. Hulluinta on, että miehet luulevat meitä naisia niin tyhmiksi, että emme muka huomaa hommassa mitään mätää.

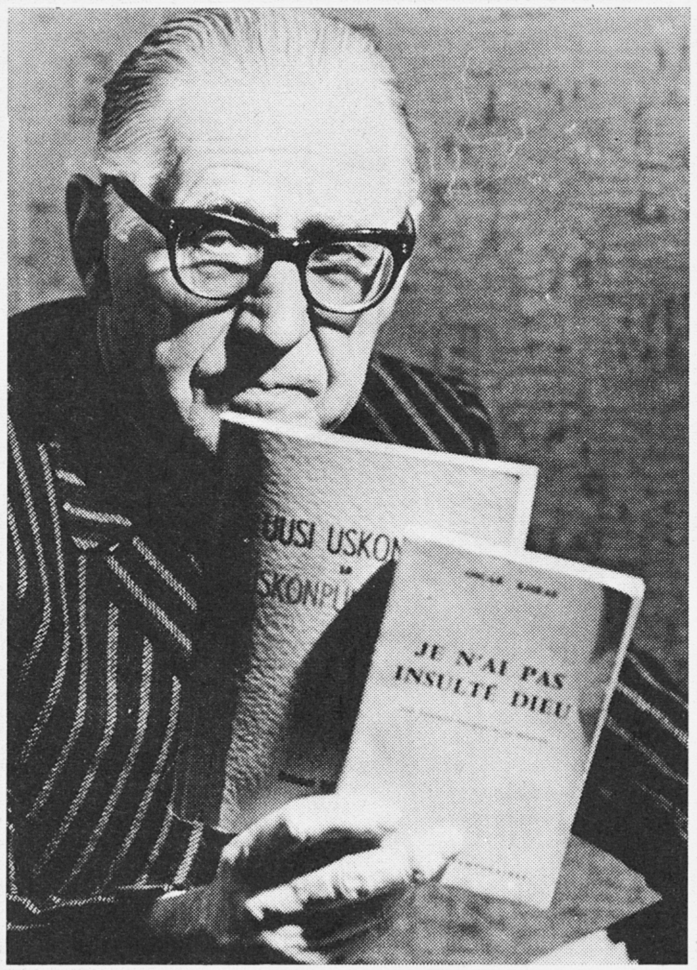
■■■ — Huippu oli se mies, joka neljä vuotta soitti ja halusi päästä luokseni. Sitten annoin hänen tulla. Sain suklaarasian ja ihan säikähdin moista huomaavaisuutta. Ensimmäinen ilta meni keskustellen, mutta jo seuraavana aamuna hän ryntäsi luokseni ja suoraan vuoteeseeni. Parin tunnin rakastelun jälkeen hän ilmoitti tulevansa ylihuomenna uudelleen. Niin hän tekikin ja rakastellessaan hoki: »Kai nyt tulet kolme viikkoa toimeen ilman minua.» »Lähdetkö matkalle», kysyin. »En, mutta on niin paljon kiireitä.» Vihdoin keksin, että hän halusi rakastella kanssani vain sen viikon aikana, jolloin hänen vaimollaan on kuukautiset. Sitten soitin hänelle ja sanoin, että hän voi etsiä tuon »viransijaisen» jostakin muualta. Pääsin hänestä eroon.

■■■ Voi miesparat! Jatkakaa samaa tyyliä vain, niin pian huomaatte, että olette menettänyt naisseuraiaisenne. Sen jälkeen teillä ei ole kuin kaksi vaihtoehtoa: oikea tai vasen käsi!

EILA NIEMI

VANKEUSTUOMIO JUMALANPILKASTA

Uuden Uskonnon perustaja puuhaa nyt uutta puoluetta!

UNELMIEN SEPPÄ OSKARI KIIRAS: "Vain Vapauspuolue voi pelastaa Suomen"

Oskari Kiiras on tulossa jälleen! Tämä Uuden Uskonnon luoja ja profeetta, tämä jumalanpilkasta kahdesti tuomittu ja vapausrangaistuksenkin kärsinyt yksityisajattelija on synnyttämässä uutta: Suomen Vapauspuoluetta. 68-vuotias Oskari Kiiras on kokenut elämässään monta vaihetta. Nyt ovat vuorossa yhtä aikaa pöytälaatikkorunot ja puolueideologia.

■ Tekstí: ESA SILTA ■ Kuvat: PETER LINDHOLM

Oskari Kiiras on harmaatukkainen, ylväsryhtinen, tyylikkäästi pukeutunut mies.

Hänen kasvojensa profiili ja hillitty, täsmällinen, arvokas puhetapansa antavat mielikuvan aatelismiehestä, joka ei ole aivan oikealla vuosisadalla.

Oskari Kiiraksen toiminnasta näkyy intohimoinen halu ajatteluun — itsenäiseen, luovaan, yksin suoritettuun aivotyöhön. Hänen kirjoitustyylinsä on paikkapaikoin loistavaa ja kirjoitusten sisältö kertoo huimasta mielikuvituksesta ja eläytymiskyvystä.

Oskari Kiiras on luonut elämänsä aikana monta uutta ajatussuuntaa, yhteiskuntaa, maailmaa.

Mutta niissä on ollut yksi vika — niihin on päässyt mukaan vain aniharva muu ihminen. Eikä ole kestänyt kauan, kun jo Oskari Kiiras on ollut aivan yksin pilvilinnassaan.

Tämähän ei vielä sano mitään hänen ajatustensa arvosta vaan osoittaa, että Oskari Kiiras on johtaja ilman joukkoja. Tai — näin voitiin hyvällä syyllä sanoa 1950-luvulla — profeetta ilman seurakuntaa.

VANKEUSTUOMIO JUMALANPILKASTA

Syyskuussa 1903 Helsingissä syntynyt Oskari Emil Kiiras kävi kansakoulun, ammattikoulun ynnä myöhemmin yksityisesti viisi luokkaa oppikoulua. Vuosina 1924—44 hän toimi virkailijana Helsingin poliisilaitoksen osoitetoimistossa ja antautui sitten liikealalle.

— Ensin antauduin elintarvikkeiden tukkukauppiaaksi ja se kannatti hyvin, hän kertoo. — Sitten, 1955, näin ajan kypsäksi ryhtyä kiinteistövälittäjäksi ja hoidin tunnettua City-Notariaattia Itäisellä Teatterikujalla vuoteen 1965 saakka. Silloin panin lafkan kiinni verömätkäysten vuoksi.

— 1960-luvun puolivälissä olin kuolla viinankäyttöön, mutta 1966 lopetin kokonaan, enkä ole sen jälkeen maistanut alkoholia.

Yleiseen tietoisuuteen Oskari Kiiras ponnahti 1950-luvulla, jolloin hänellä oli voimakas uskontofilosofinen ajattelu- ja luomisvaihe.

Hän julkaisi omaa lehteä Totuuden Sanoma sekä kirjoitti ja kustansi teoksen Uusi Uskonto ja uskonpuhdistus.

Kirjasta hän sai neljän kuukauden ehdollisen vankeustuomion.

— Tuomiossa ei lainkaan määritelty, oliko kysymyksessä koko kirja vai jokin sen osa, Oskari Kiiras selittää. — Kuulustelut, oikeudenkäynti ja tuomio olivat täysin mielivaltaisia.

Totuuden Sanomaa ehti ilmestyä kolme numeroa. Eräässä niistä painettiin nimimerkin varjossa kirjoitettu artikkeli, joka johti vastaavan toimittajan Oskari Kiiraksen jälleen oikeuden eteen.

Silloin paukahti kolmen kuukauden ehdoton vankeusrangaistus, jonka Kiiras sovitti Härmälän leirillä Tampereella ja Naarajärven varavankilassa.

— Kaikki tuomarit kuuluivat valtionkirkkoon ja olivat jäävejä tuomitsemaan, Oskari Kiiras purnaa vielä lähes 20 vuotta myöhemmin.

— Nämä tuomiot olivat todellista jumalanpilkkaa. Sillä jos Jumala on Kaikkivaltias, niin kyllä hän pystyy itse rankaisemaan. Ei siinä tarvita ihmisten tuomioita. Miksi Hannu Salama vapautettiin? Miksi laki ei ole kaikille sama? On naurettavaa, että ihminen tuomitsee Jumalan sijaisena.

— Kun minulta hovioikeudessa kysyttiin, olinko tietoisesti pyrkinyt loukkaamaan Jumalaa, vastasin, että en, vaan pyrin totuuteen ajattelematta lainkaan, loukkaako se ketään . . .

— Minä rakastan Jumalaa ja kunnioitan häntä suuresti. En halua loukata häntä.

IHMISYYDEN APOSTOLI

Teos Uusi Uskonto ja uskonpuhdistus ilmestyi 1954 ja käännettiin ranskaksi neljä vuotta myöhemmin nimellä Je n'ai pas insulté Dieu (En ole loukannut Jumalaa).

Kirjassa on yli 130 sivua ja siinä Oskari Kiiras luo täysin uuden, kristinuskosta riippumattoman uskonnon säännöt ja sanelee monenmoisten rituaalien kaavat.

Uusi Uskonto leimaa kirkon, seurakunnat, erilaiset uskonnot turhiksi, valheellisiksi ja vaarallisiksi. Se tarjoaa tilalle itseään — Uusi Uskonto on vapaa, omakohtainen tie jumalsuhteeseen.

»Ihminen, katko kahleesi ja ole vapaa», Oskari Kiiras huudahtaa kirjassaan. »Puolusta ihmisyyttäsi ja todista tällä tavoin jumalallinen alkuperäsi. Revi rikki se valheen verkko, mihin sinut on vuosisatojen aikana orjuutettu. Seuraa Uuden Uskonnon lippua, joka tulee näyttämään sinulle uuden tien Jumalan, Ikuisen Voiman luo . . .»

Kirjassa haukutaan pataluhaksi kristinusko. Väliotsikot ovat kuvaavia: »Älä anna pappien vetää itseäsi nenästä», »Kertomukset ihmeistä ovat petkutusta», »Helvettiä ja taivasta ei ole olemassa», »Onko kristittyjen Jumala kaljupäinen?», »Tekeekö kristinusko ihmisestä psykopaatin?», »Jumalan ja ihmisen välillä ei saa olla pappeja», »Älä usko piruihin», »Ihmeet ovat pappien keksimää propagandaa», »Ihmisen perusluonne ei ole paha vaan hyvä» . . .

Oskari Kiiras julistaa Uuden Uskonnon koko ihmiskunnalle, kaavailee sen metafyysiset perusteet, luo uudet säännöt maailman kansoille ja yksilöille, sekä yksityiskohtaiset rituaalit uskontokunnan menoihin.

ONNELLINEN OY SUOMEN KANSA AB

Nyt, viettäessään rauhallisia eläkeläisen päiviään, Oskari Kiiras on nähnyt, että häntä tarvitaan jälleen.

Hän astuu kansakunnan eteen ja julistaa uuden puolueen, Suomen Vapauspuolueen syntyä.

Avoimessa kirjeessään suomalaisille Oskari Kiiras toteaa: »Kansalaiset, meitä on petetty. Itsekkäät veljemme ovat varastaneet meidän perintöosamme. Se perintöosa, jonka Luoja on meille jokaiselle suomalaiselle antanut, on riistetty meiltä. Maat, metsät, pellot, järvet, joet, vesivarat, malmivarat, kaikki on huijattu meiltä . . .»

Profeetasta on tullut nyt Kansan Poliittinen Pelastaja, joka kuvailee karmein kielikuvin suomalaisten kärsimyksiä huijareiden uhreina.

Hän vaatii uutta järjestystä yhteiskuntaan: »Luojan määräämä perintölaki on heti pantava täytäntöön . . .»

»Kansalaiset, muistakaa aina, että jokainen ihminen on Luojan rintaperillinen.»

Oskari Kiiras vaatii Valtakunnallisen Perintölain säätämistä ja luo hetkessä uuden, ihmeellisen ja rikkautta sekä hyvinvointia taikovan talousjärjestelmän.

Jokaiselle suomalaiselle jaetaan osakekirja, jota vastaan hän saa tarvitessaan pääomaa!

»Me olemme siis osakkeenomistajia liikeyrityksessä, jonka nimi on Oy Suomen Kansa Ab. Osuus ja ääni -periaatteen pohjalla me pidämme huolta siitä, että tämä liikeyritys tuottaa voittoa ja ettei meitä huiputeta. Me olemme nyt kaikki rikkaita ja saamme nauttia perintöosastamme . . .»

Oskari Kiiras vaatii myös orjatyön lakkauttamislain säätämistä. Hän uusii rahankäytön huomattavasti yksinkertaisemmaksi — kaikki saavat niin paljon kuin tarvitsevat, jos vain palauttavat rahat käytön jälkeen. Asuntotuotanto pannaan kuntoon, vero-orjuus lopetetaan, Karl Marx heitetään vahakabinettiin.

Lyhyesti: Oskari Kiiras ja hänen puolueensa panevat Suomen asiat kaikenpuoliseen reilaan 18:lla konekirjoitusliuskalla.

★

Oskari Kiiraksen puolueohjelma, samoin kuin hänen Uusi Uskonto -kirjansakin, käy suorasanaisesta runosta, jonka riveiltä löytää hurjaa herjaa ja kapinointia.

Hän on kirjoittanut pöytälaatikkoonsa myös teräviä runoja maailmanpolitiikasta ja lähettänyt kirjeen Urho Kekkoselle huolestuneena kansamme tilasta.

Oskari Kiiras on kieltämättä haaveilija, autuutta ja maallista paratiisia tavoitteleva unelmaseppä.

Mutta kyllä kansakuntamme sellaista tarvitseekin! □

SAAMMEKO ESITELLÄ

MAAILMAN MIEHET!

- Tällaisia ne miehet ovat. Sarjaamme on valittu seitsemän miestä eri puolilta maapalloa.
- Heidät on läpivalaistu hyvin suorasukaisesti – jopa niin, että hyvin monet lukijoistamme suuttuvat. Oliko aihetta suuttua?
- Nyt aikamme Aatamit tulevat, aikamme kansainvälistetty seitsemän veljestä.
- Tohtori Dieter Hermuth väittää tutkineensa yli 50.000 erilaista miestä ja päässeensä tällaiseen lopputulokseen.

● TEKSTI: DR. DIETER HERMUTH ● KUVAT: HANS LENKE

alastomana kuin paratiisissa Aatami 72

TANSKALAINEN

Tanskalainen on mainettaan parempi

Liian keveästi on yritetty luokitella yleinen »skandinaavinen mieslaji». Tosin ruotsalaiset, tanskalaiset ja norjalaiset muistuttavat suuresti toisiaan, mutta kun Skandinavian kansallisuus on vuosisatojen varrella kehittänyt oman ominaiskuvansa.

Yksikään näistä kolmesta ei pidä siitä, että vieras puhuu niistä kahdesta muusta tai peräti vertailee. Menepä sanomaan tanskalaiselle esimerkiksi:

»Kuulehan, Knud, sinä et oikeastaan suurestikaan poikkea norjalaisista», niin hän hiiltyy aika tavalla. Ja jos sanotaan peräti näin: »Knud, tunnen erään ruotsalaisen, joka on aivan niinkuin sinä», silloin hän vasta hiiltyykin!

Tanskalaisilla ja norjalaisilla on ollut tällä vuosisadalla varsin samanlaiset kohtalot — päinvastoin kuin ruotsalaiset, he joutuivat sodan kurimukseen. Se liittää hiukan yhteen. Mutta vain hiukan.

Eräässä asiassa he kaikki ovat kuitenkin samanlaisia (vaikka eivät mielellään kuulekaan näin sanottavan): elämänkatsomukseltaan. Mutta pitäydytäänpä tanskalaisessa miehessä.

»Tanskalaiset ovat kaikki impotentteja, juoppoja ja mahdottomia aviomiehiä», näin kuuluu laajalle levinnyt käsitys, joka on tanskalaisille kerrassaan epäoikeudenmukainen.

Vai impotentteja! Tanskalainen on varsin temperamenttinen rakastaja — mutta se riippuu naisesta. Ja tässä kohdataankin Tanskassa aika erikoinen ilmiö: nuorella iällään tanskatar tuntee merkillistä vetoa toisheimoisiin miehiin. Hän on liian herkkä vieraan viehätykselle, odottaa tältä paljon syntisempiä lemmenleikkejä, vaikka ulospäin torjuukin tällaiset seksitemput kauhistellen. Yhä uudelleen voi panna merkille, että tanskattaret ystävätärpiirissä juttelevat hyvin perusteellisesti lemmenelämyksistä lomamatkoilla Syltiin, Riminiin tai Barcelonaan — luonnollisesti kauhistelun taustasävyllä höystäen. Mutta että tanskatar arvostaa tanskalaista miestä yli kaiken, sen hän osoittaa myöhemmin mennessään naimisiin. Avioliitot ulkomaalaisten kanssa ovat hyvin harvinaisia. Seikkailut ulkomaalaisten kanssa sitäkin yleisempiä.

Nyt, rakkaat tanskattaret, älkää ihmeessä oitis lyöttäytykö joukoksi ja ryhtykö paiskomaan meitä mädillä munilla ja hieromasauvoilla — pois se meistä, että pyrkisimme tekemään mitään yleistyksiä kokonaisesta kansasta!

Sillä tanskalaiset ovat hyvin rakastettavia, heidän nuoret naisensa ovat kuvankauniita ja moderneja — vaikka useimmat esiintyvätkin mieluummin farmareissa ja villapuserossa kuin sotamaalauksessa ja korkeissa koroissa. He ovat niin ihanan luonnollisia!

»Tanskalaiset ovat suuria lapsia», sanoi kerran eräs laajalti matkustellut elostelija. Ja kun käy Kööpenhaminan Tivolissa, täytyy myöntää, että väitteessä on hiukan perää. Lukemattomat pelihallit ovat täynnä myöhään yöhön, ja karusellit ovat vilkkaassa käytössä. Siellä hakkaillaan ja pilaillaan huolettomasti, ja siellä voi saada ilon päästä tanskalaiseen seuraan. Silloin täytyy olla suustaan sukkela, jotta pysyy rattailla ja voittaa kaikkien sympatiat.

Lisäksi täytyy vielä olla luja juomapää, Vaikka alkoholi on Tanskassa kalliimpaa kuin lempi, sitä suositaan innokkaasti. Taikasana on »skål». Ja tupla-akvaviitti kipataan Pohjanmaan kautta, ei sitä maistella pienin siemauksin.

Niinpä tanskalainen mies ei ole »aina» valmis lempeen — hän pitää kiinni periaatteesta: »Aikansa kutakin» — ja ehkä juuri tämä seikka on tuottanut hänelle sen ansaitsemattoman kyvyttömyyden maineen.

Vaan kun on lemmen aika — eikä se ole vain kerran viikossa — silloin tanskalainen näyttää, mitä hänessä piilee. Yksikään maailman maa ei ole seksiasioissa niin vapaa kuin Tanska — vaalea Ruotsinmaa mukaan luettuna. Vieras kokee sen väistämättä Kööpenhaminan päärautatieaseman tienoilla. Istedgadella on pornokauppa toisensa vieressä. Ja näyteikkunat saavat hiukset pörhistymään. Niissä on aivan avoimesti pornolehtiä pinokaupalla, ja vieressä kuuluisia »varalaitteita», kuten hieromasauvoja hienovaraisesti nimitetään. Ja laitteiden koosta — ne ovat enimmäkseen 17 cm pituisia ja läpimitaltaan 3,5 cm — voidaan tehdä tiettyjä johtopäätöksiä tanskalaisten fyysisistä ominaisuuksista.

Tanskalaisille pornokorttelit ovat ajat sitten olleet arkipäivää, ja seksilehdet innostavat tuskin koulupoikaakaan pistäytymään vessassa. Mutta kiihoketta tarvitseville miehille on tarjolla rajaton valikoima — ja asiantuntijat ja lakimiehet ovat sitä mieltä, että juuri tämä lainsäätäjien suuripiirteisyys on johtanut seksuaalirikosten huomattavaan vähenemiseen.

Pornokauppojen ohella on porno- ja seksiklubeja. Jokainen tanskalainen ja vieraileva ulkomaalainen voi niissä muodollista jäsenmaksua ja sisäänpääsymaksua vastaan osallistua näyttämöllä ryhmäseksiorgioihin.

Mitä ennen sanottiin »ranskalaiseksi», sitä voitaisiin nyt sanoa »tanskalaiseksi». Sillä kun selaa tanskalaisia pornotuotteita, saa sen vaikutelman, että tietyille ihmisen ruumiinosille on keksitty vallan uudet, käyttötarkoitukset.

Soveltaako tanskalainen sitten tätä.» No jaa . . .

Vitsiniekat sanovat tähän: »Tanskassa ei ole ruotsalaista jäykkyyttä.» No jaa . . .

Oli miten tahansa: Tanskalainen on päiväsaikaan hyvin tunnollinen, ahkera, mutta myös hiukan äreä veikko. Iltakuuden maissa hän muuttuu: Päivän huolet karistetaan harteilta ja ollaan iloisia ja rentoutuneita.

Ja lemmenasioissa tanskalainen on kyllä mies paikallaan. Poikkeukset vahvistavat säännön.

alastomana kuin paratiisissa Aatami 72

Saksalaisen näkemys suomalaisesta miehestä ja saunasta

Muukalainen, kun saavut Suomeen, älä hämmästy, jos vastaan tulee maalaistalon pihalla, hotellin käytävässä tai jonkin talon portilla ensimmäiseksi alaston mies. Olipa kesä tai talvipakkanen, alastoman miehen kohtaat taatusti!

Asia ei johdu siitä, ettei suomalaisilla olisi paitaa ja housuja. Kyseinen ystävänne, tuttavannen Suomen mies on täysin tottunut alastomuumasti saunasta, joka kuuluu taloon kuin taloon samoin kuin Saksassa käymälä.

Ihmettelette alastoman suomalaisen hyvää hipiää, ryhdikästä vartaloa ja ruusuista väriä — no, sen kaiken aiheuttaa kuuma höyry, jonka keskellä hän hautoo itseään kodikkaan saunansa pienessä puukammiossa.

● ALASTOMUUS ON VALLAN LUONNOLLISTA

Jokainen vieraanvarainen suomalainen kutsuu teidät ensimmäiseksi saunaan. Se on suuri kunnia, eikä vieraanvaraista kutsua saa missään tapauksessa torjua. Älkää olko millännekään, vaikka joudutte luopumaan housuistanne — jokainen Suomen mies on täysin tottunut alastomuuteen. Tosin hän ohimennen vilkaisee, millaiset »varusteet» vieraalla on — mutta siinä ei ole takana mitään sukupuolisuutta, vaan vain puhdasta uteliaisuutta.

SUOMALAINEN

Kun kunniavieras on asettunut saunaan, kiville heitetään kuumaa vettä, aromaattisin yrtein höystettyä. Kihahtaa hurjia höyryjä, vieras oikaisee itsensä nauttien tuoksuvalle puulle, ja silloin astuu esiin armollinen rouva, talon emäntä, avojaloin kaulaa myöten. Häntä voi katsella ihan huoletta, hän ei ole milläänkään, eikä hän myöskään odota, että vieras rupeaisi haalimaan pyyhettä syliinsä.

Äkkiä suomalainen ponnahtaa jalkeille, syöksyy ulos, piiskaa itseään koivunoksilla tai peräti piehtaroi lumessa. Kenenkään ei pidä luulla sitä masokistiseksi itsensä kiduttamiseksi — ei, vaihtokylpy, kylmä suihku tai ruumiinsa suomiminen oksilla kuuluu ruumiinhoitoon ja saa veren kiertämään.

Miten sitten on suomalaisen lemmen laita? Useimmilla on sangen hyvä ruumiinrakenne ja melkoinen penis, jonka koko on eurooppalaisen keskimitan ylärajalla (lepotilassa noin 10,3 cm).

Mutta ei se mitään sano, tai sen ei ainakaan pitäisi sanoa. Yleinen käsitys, jonka mukaan naisen nautinto olisi sitä suurempi, kuta isompi on miehen penis, ei pidä paikkaansa — se on vain alkukantainen kansanuskomus. Yhdelläkään naisella ei ole pienen peniksen nähdessään mitään syytä huudahtaa pettyneesti: »No, mitä pikkumies?»

Jokainen penis, joka ei ole suorastaan epämuodostunut, täyttää kyllä täysin tehtävänsä. Naisen vagina on suunniteltu niin nerokkaasti, että sen lihakset sopeutuvat kulloisenkin kumppanin mukaan ja ympäröivät röyhkeän tunkeilijan pehmeällä kiinteydellä.

Poikkeuksiakin kyllä on. Naisilla, jotka ovat synnyttäneet monta lasta, vagina ei enää ole niin joustava — sisäinen lihaksisto ja kudokset ovat veltostuneet. Sellaiset naiset voisivat epäilemättä saada enemmän atleettiselta mieheltä — mutta on myös keinoja lisätä lemmennautintoa. Alkukantaiset kansat käyttävät sangen reippaita keinoja — kerromme ehkä niistä tuonnempana, jotta lukijat saavat aihetta ihmetelyyn!

● LEMMESSÄ USEIN ESTOJA

Mutta palataanpa suomalaisiin. Tästä luontevasta alastomuudesta voisi tehdä sen johtopäätöksen, että asia olisi rakkaudessa samoin — ettei suomalaisilla olisi siinä estoja. Väärin arvattu! Suomalainen mies on luonnostaan näissä asioissa hyvin häveliäs. Hänelle ei tulisi mieleenkään valloittaa naista kädenkäänteessä tai suudella julkisesti. Lemmennälkäisten naisten pitää tässä hiukan auttaa.

NEEKERI

Musta mies valkoisten naisten haave

»Taivas, mikä mies!» Näin on huokaissut moni »valkoinen nainen» nähdessään Alabaman Jimin. Jim asuu ja työskentelee Saksassa, Kaiserslauternissa, Yhdysvaltojen ilmavoimissa. Hänen suonissaan virtaa niiden neekereiden verta, joita espanjalaiset, englantilaiset ja ranskalaiset rahtasivat Afrikasta uuteen maailmaan Amerikan löydön jälkeen — kahlehdittujen, piinattujen orjien, jotka raatoivat ja kärsivät Alabaman äärettömillä puuvillapelloilla.

Mutta Jimin suonissa virtaa myös valkoisten verta — hän on mulatti.

Miksi valkoiset naiset pitävät neekereistä?

»He ovat niin helliä», muuan sanoo. Se pitää paikkansa. Jim voi olla hyvin hellä, kookas, musta kissa. Mutta auta ja varjele, kun hän paljastaa kyntensä juotuaan tulivettä.

»He ovat niin miehekkäitä», toiset naiset haikailevat ja tarkoittavat sitä, että neekerimiehet ovat »paremmin varustettuja» kuin valkoiset — siis, että heillä on suurempi penis. Sekin on totta, joskaan ei täysin. Asia riippuu kulloinkin siitä, mistä kyseinen »neekerimies» on alkujaan lähtöisin.

Jimin esi-isät olivat Sudanista, ja sudanilaisilla on todella tunnetusti mittava penis. Sudanin neekerin miehisellä ylpeydellä on lepotilassa pituutta 12,7—15,2 cm (keskivertoeurooppalaisella vastaavasti vain 9 cm). Erektiossa neekerin penis sen sijaan ei mainittavasti pitene, se vain jäykistyy. Joka tapauksessa neekereiden keskuudessa on enemmän »fallisia jättiläisiä» kuin valkoisten.

Jim on — lähes kaikkien värillisten tavoin — ylpeä atleettisesta vartalostaan ja miehisyydestään. Hänessä uinuvat vielä intohimon alkuvaistot. Se tekee tästä suklaanruskeasta sekoituksesta niin räjähdysmäisen.

Englantilainen on kuuluisa jäykästä... ylähuulestaan

ENGLANTILAINEN

Kun paljon matkustellut maailmannainen puhuu italialaisen miehen lemmentaidoista, hänen äänensä särähtää kiihtyneesti. Kun hän puhuu unkarilaisen mustalaisprimaksen temperamentista, hän vapisee. Jos hän voi kertoa kokemuksistaan arabin kanssa, hänen poskensa alkavat hehkua.

Mutta kun maailmaa nähneiden naisten kesken tulee puhe englantilaisista, itsekukin alkaa kohotella kulmiaan.

Kysytte ehkä: »Onko englantilaisissa miehissä siis jotakin vikaa?»

● TOMMY EI OLE TULINEN RAKASTAJA

Ettäkö vikaa? Englantilainen vasta oikein mies onkin. Hän on niin miehinen mies, ettei ole ylen kiinnostunut ikuisesta naisellisuudesta. Nainenko alituisen intohimon kohteena? Ja hän itse alati kiihkeänä ja kuumaverisenä rakastajana? *Oh, shocking!*

Englantilainen on ensisijaisesti herra. Tai oikeammin sanottuna, *gentleman.* Hänelle on tärkeintä hänen rykmenttinsä, jalkapallojoukkueensa, klubinsa, koulunsa maine. Toisella sijalla ovat asianmukainen elämäntapa, sen kaupunginosan taso, jossa hän asuu, ja hänen autonsa merkki — se ei saa olla yhtään liian loistelias, mutta ei myöskään karvan vertaa liian vaatimaton.

Rakkaus ja avioliitto? *Oh, dear,* kyllähän se kaikki kuuluu elämään, mutta ei sen vuoksi kannata sellaista melua pitää. Keskivertoenglantilainen — nimittäkäämme häntä Tommyksi — on sivein olento, mitä maa päällään kantaa.

Noin 24-vuotiaana Tommy tutustuu tyttöön, seurustelee tämän kanssa vuoden päivät, kihlautuu, suunnittelee huolella avioliiton, menee naimisiin — ja elää vaimonsa kanssa timanttihäihin asti. Mikäli ei ole sitä ennen puraissut kuuluisaa englantilaista nurmea.

Avioliitossaan hän on luotettava. Hän työntää lapsenvaunuja, osallistuu kotiaskareisiin (siitä klubitoverit kylläkään eivät saa tietää mitään!) eikä koskaan käy vieraissa. Näin keskiverto-Tommy. Poikkeukset vahvistavat tässäkin säännön.

»Aviollisen kotiaskarensa» Tommy suorittaa — avioliiton alkuvuosina — noin 4,7 kertaa viikossa. Tämä asia on tarkoin tutkittu. Mutta viimeistään neljäntenä tai viidentenä avioliittovuotena Tommy tyytyy suunnilleen yhteen kertaan viikossa. Ehkä juuri tämän vuoksi englantilaiset turistinaiset ovat niin alttiita Italian ja Espanjan samettisilmille.

Ruumiinrakenteestaan englantilainen puhuu vähän. Eikä lainkaan, jos naisia on läsnä. Sen sijaan hän tarinoi vapaammin miesseurassa, klubi- tai sotakavereiden piirissä. Heitä hän tapaa melkein päivittäin — klubilla, yhteisissä saunailloissa ja istujaisissa pubissa, jolloin lauletaan riettaita lauluja ja kertoillaan mitä hurjimpia naisseikkailuja, joita ei olla koskaan koettu.

Tällaisessa suljetussa piirissä voidaan esim. saunassa vertailla peniksen pituutta ja paksuutta.

Miehen jaloimman ruumiinosan pituus vastaa Englannissakin eurooppalaista keskimittaa: 9 cm lepotilassa, 12,7—15,2 erektiossa. Läpimitta vaihtelee 3,2 ja 5 cm välillä erektiossa.

Mutta kuten sanottu, tällaisista englantilainen ei puhu. Se olisi *shocking.*

● PENIS EI OLE VAIN NAISIA VARTEN

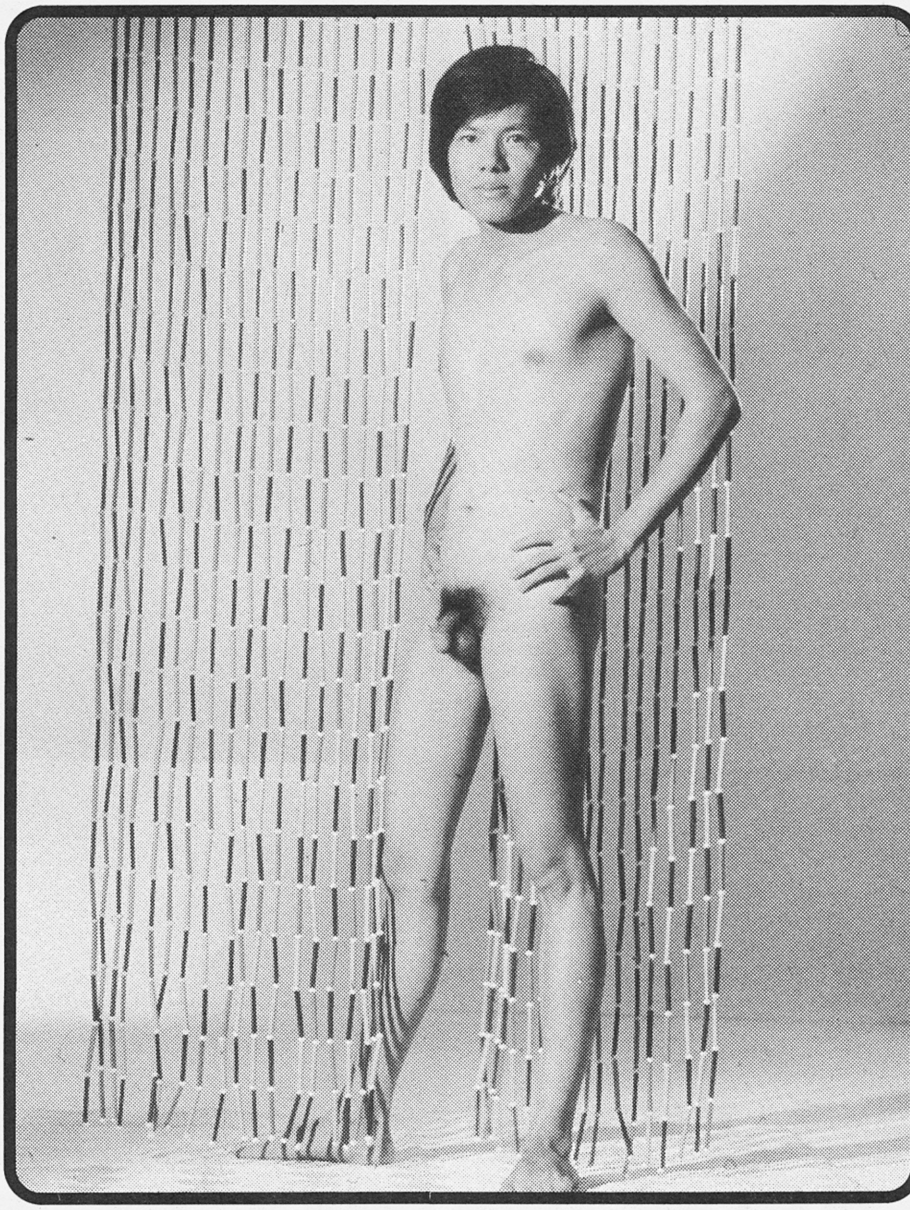
Varhaisnuoruudestaan saakka Tommy tuntee vetoa omaa sukupuoltaan kohtaan. Ollen lähtöisin varakkaasta perheestä hän käy luonnollisesti jonkin sisäoppilaitoksen. Ystävyyssuhteet syvenevät, ja monasti miesten keskeinen ystävyys säilyy läheisenä läpi elämän.

Homoseksuaalisuus on Englannissa huomattavan yleistä — sitä edustaa noin 6 prosenttia kaikista miehistä. Britanniassa on runsaat 1,4 miljoonaa homoseksualistia. Mutta: homoseksuaalisuus ei vahingoita englantilaista — toisin kuin meillä — yhteiskunnan arvostuksen suhteen.

Voisi luulla, että uusi aika ja moraalikäsitysten muuttuminen olisi muuttanut englantilaisten tapainankaruuden naissukupuolta kohtaan. Väärä luulo. Tässä suhteessa vanhan Englannin aika elää yhä.

Myös 22-vuotias englantilainen ajattelee rakkaudesta aivan samoin kuin isoisänsä — sille eivät beat, hippiet ja hašiskaan mahtaneet mitään. Rakkauden suhteen Tommy pysyy vaisuna poikana.

alas-
tomana
kuin para-
tiisissa
Aatami
72

Korealainen lempii kuumasti ja kiivaasti

KOREALAINEN

Saanemme esitellä: Chang Ilsong, 21-vuotias, pituus 168 cm, eteläkorealainen Pusanin satamakaupungista Keltaisen meren ja Japanin meren välistä. Chang opiskelee Saksassa koneenrakennustekniikkaa. Hän pitää Saksasta, sen — hänelle — eksoottisesta kauneudesta, vaaleista kookkaista naisista ja vapaista moraalikäsityksistä.

Korealaiset, samoin kuin kiinalaiset serkkunsakin, tutustuvat jo varhain seksielämään. Perheissä eletään kaihtelematta ja häpeilemättä, ja lapset harjoittavat sangen varhain seksitoimintoja. Niinpä perheet ovatkin yleensä hyvin lapsirikkaita.

Menneinä vuosisatoina oli varsin tavallista, että korealaisella oli kaksi vaimoa tai useampiakin. Laki on kuitenkin jo kauan sitten kieltänyt moniavioisuuden. Korealaisella miehellä on kuitenkin oikeus ottaa jalkavaimonsa kotiinsa. Hän ei tunne sellaista käsitettä kuin aviorikos. Sellaisen tempun voi tehdä vain nainen. Mitä mies tekee, se ei kuulu vaimolle vähääkään.

Changilla oli ensimmäinen seksikokemuksensa »kukkatytön», prostituoidun kanssa.

Siinä noudatettiin melkein samoja menoja kuin kihlaparin kesken:

Aluksi pari vetäytyi kukkasin koristeltuun huoneeseen. He kumartelivat toisilleen juhlallisesti, vaihtoivat arkoja hellyydenosoituksia ja joivat kuumaa riisiviiniä. Alkoholi karisti Changin arkuuden — hän sormeili tyttöään, hieroi poskeaan tämän poskeen — ja suuteli viimein intohimoisesti.

Vielä kaksikymmentä vuotta sitten suutteleminen oli mitä ehdottomimmin perverssiä. Korealaisten käsityksen mukaan suu oli syömistä ja puhumista varten, sitä pidettiin melkein »epäpuhtaana».

Sen sijaan ystävämme kaukoidässä olivat kaikkea muuta kuin kainoja. Lemmenasioissa he olivat kerrassaan kyltymättömiä tiedonhalussaan ja jäljittelynhimossaan.

Vuosisatoja vanha perinne on esim. »huilunsoitto», hellyyden huippu.

Koreatar pesi ja voiteli hellästi lemmittynsä ja polvistui hänen eteensä, siveli hänen miehisyyttään, suuteli sitä hellästi ja otti sen suuhunsa — kuin paimen huilunsa.

Tiesittekö, että kaikkein hurjimmat ehkäisykeinot ovat peräisin juuri kaukoidästä, Kiinasta, Koreasta ja Japanista?

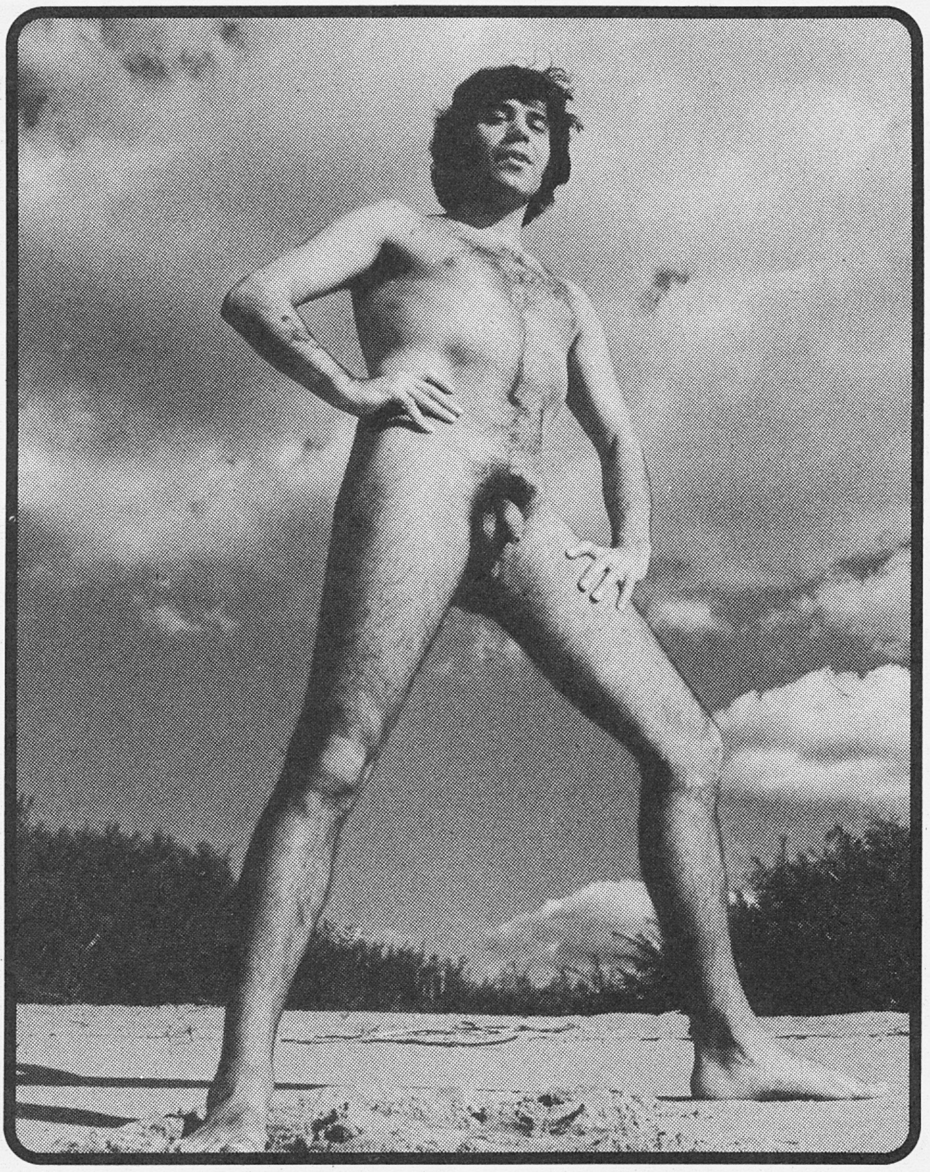
Korealaisten penis muistuttaa kiinalaisten ja japanilaisten penistä. Lepotilassa se näyttää kookkaalta (keskimäärin 10,2 cm), mutta ei erektiossa mainittavasti kasva — keskimäärin pituus on erektiossa 12,7 cm.

Silmiinpistävä seikka on lyhyt esinahka. Pojilla se peittää terskan vain puoliksi. Miehillä se jättää terskan kokonaan paljaaksi. Tästä johtuen terska on vähemmän herkkätuntoinen kuin eurooppalaisilla.

Voisi luulla, että korealaisella yhdyntä kestäisi näin ollen kauemmin. Niin ei kuitenkaan ole. Kummankin kumppanin kiihkeän esileikin johdosta (»huilunsoitto» yms.) orgasmi tulee sangen nopeasti.

Chang on löytänyt Saksasta lukuisia ystävättäriä, jotka pitävät kaikesta ulkomaalaisesta ja eksoottisesta samoin kuin hän itsekin. Niinpä niin, maailmassa on paljon opittavaa!

alastomana kuin paratiisissa Aatami 72

Juan on ylväs espanjalainen Manchasta. Kiireestä kantapäähän herra ja hidalgo. Hänellä on tulisen oriin temperamentti, toreron eleganssi ja grandezza — siitä huolimatta, että hän on vain vähäinen muukalaistyöläinen VW-tehtailla.

Mutta sääty ja syntyperä eivät merkitse espanjalaiselle mitään — köyhä eli rikas, hän on herra, espanjalainen. Hän on ylpeä isänmaastaan, sen uljaasta historiasta, suurista merenkulkijoista ja löytöretkeilijöistä — ja

● LEMMESSÄ KUIN TULIVUORI

tuntien itsensä valloittajaksi. Ulkomaalaisia Juan katsoo hiukan alaspäin — hänestä he ovat raskassoutuisia, pedanttisia ja hiukan kavalia

Espanjalainen on vuoteessakin tulinen torero

ESPANJALAINEN

ihmisiä. Silti Juan on heille kohtelias ja osoittaa heille suorastaan ylitsevuotavaista vieraanvaraisuutta, kun he tulevat hänen maahansa. Häntä ei ole helppo suututtaa, mutta sen sijaan on hyvinkin helppo loukata hänen itserakkauttaan väheksyvällä tai harkitsemattomalla sanalla.

Entä miten on lemmen laita?

Olé! Siinä Juan onkin tulinen rakastaja, hellä, todellinen caballero. Omassa maassaan hänellä on hiukan hankalaa naisten suhteen. Ennen avioliittoa espanjatar on oikea hyveen ja pidättyvyyden perikuva. Ei tulisi kuuloonkaan, että nainen kulkisi ulkona yksinään tai kävisi sulhasensa, nuovon kanssa kahviloissa ja ravintoloissa. Mies kuuluu ensisijaisesti ystävilleen, puoliso kuuluu kotilieden ääreen, eikä kotilietä voi ottaa mukaan ulos. Juan sanoo espanjalaisesta ihannenaisesta:

»Espanjatar on kirkossa puhdas enkeli, kadulla saavuttamaton nainen ja vuoteessa kyltymätön villi paholainen.»

Juan ei ole mikään tohvelisankari. Se mieslaji on harvinaisuus — ellei espanjalainen ole nainut ulkomaalaista naista, jolla on toiset käsitykset miehen asemasta.

Millainen Juan on vuoteessa? Kuten jo sanoin, tulinen rakastaja. Oikeastaan hän voisi aina — ja oikeastaan hän haluaisikin aina. Mutta yö kuuluu aviovaimolle. Ennen avioliittoa Juan kokeili prostituoitujen tai turistityttöjen kanssa. Sillä naimattoman espanjattaren kanssa, joka vähänkin pitää itseään säädyllisenä, poikamiehellä ei ole mitään mahdollisuuksia.

Ruumiinrakenteensa suhteen espanjalaiset poikkeavat pohjoismaalaisista lähinnä kooltaan. Useimmat espanjalaiset ovat meitä pienempiä. Lihavia näkee harvoin — keskivertomies on hoikka, urheilijamainen, jäntevä. Hiukset ovat tummat, silmät ruskeat tai melkein mustat, ylähuulta koristavat usein pienet viikset.

Espanjalaisen rinta on voimakkaasti karvainen, samoin sääret ja vatsanpohja. Peniksessä ei ole mitään erikoisuuksia. Mutta kooltaan se on maailman keskiarvon alarajalla (erektiossa 10,2—12,8 cm; maailman keskiarvo: 12,7—15,2 cm).

Juanilla on oman vaimonsa suhteen läpi elämän tiettyjä estoja. Hän ei koskaan vaadi vuoteessa mitään taidokkaita asentoja, ellei vaimo itse asetu toivomaansa asentoon. »Suullista» yhdyntää (cunnilingus) hän — kaikkien etelämaalaisten tavoin — harjoittaa mielellään, vaikkakin tämä sukupuolisen kanssakäymisen laji lienee espanjalaisissa avioliitoissa harvinainen. Sama koskee fellaatiota — vain harvat naiset Espanjassa suostuvat hyväilemään miehen sukuelimiä suullaan.

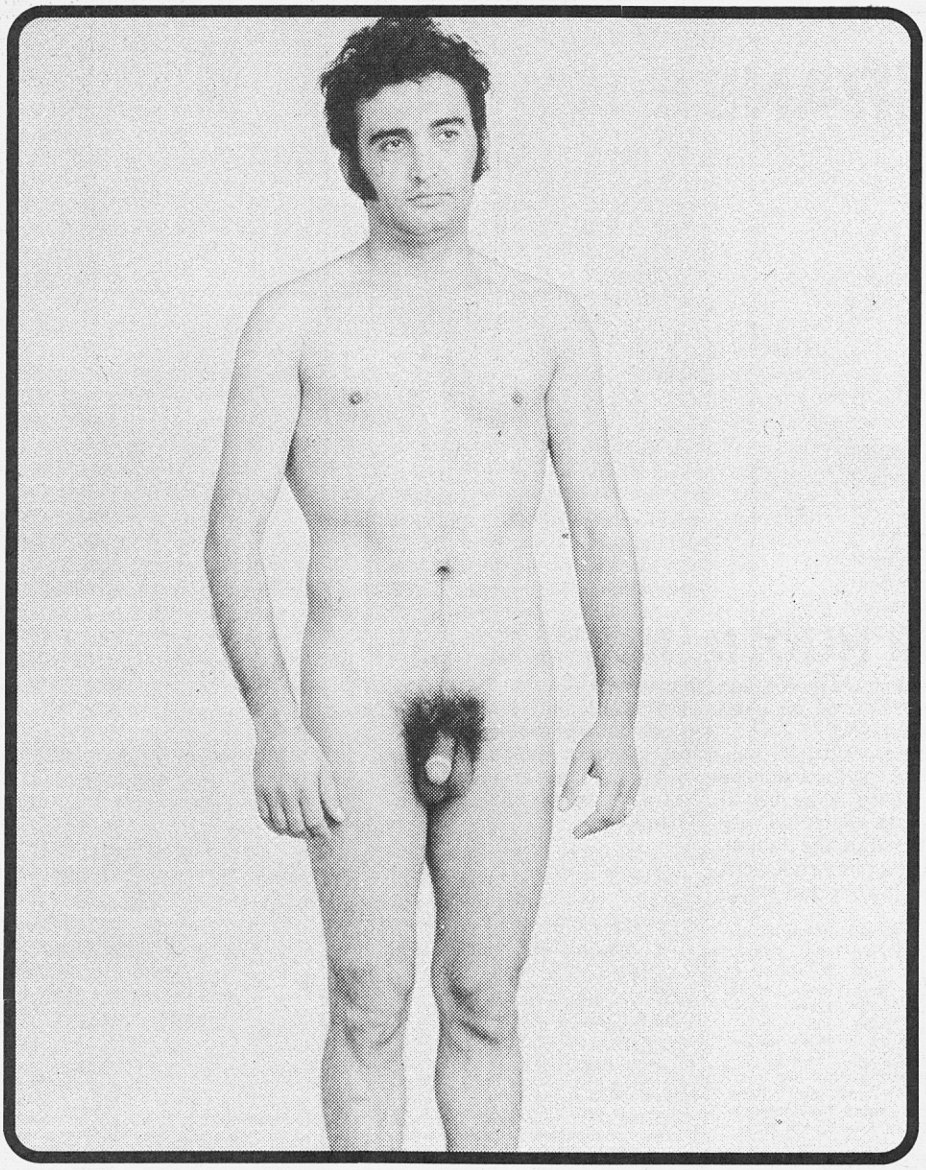
● ESTOJA OMAN VAIMON SUHTEEN

Siinä Juan kohdistaa huomionsa toisaalle. Saksassa hän tuntee olevansa oikeassa lemmenparatiisissa. Naiset ja tytöt näkevät hänessä kuuman rakastajan, kavaljeerin, joka tyydyttää hurjimmatkin halut. Tosin häneltä puuttuu yhdynnässä kestävyyttä — hän on »äkkiä valmis», mutta kykenee vastaavasti useammin.

Kotona Espanjassa odottavan vaimon uskollisuudesta Juanin ei tarvitse kantaa murhetta. Tapa ja säädyllisyys sitovat puolison kotiin — on tyystin mahdotonta, että Maria lähtisi illalla ulos etsimään lohduttajaa. Siveästi, useinkin vastoin tahtoaan, hän pysyy kotona ja varjelee hyvää mainettaan. Katoliset moraalivaatimukset kohdistuvat ennen muuta naisiin — luomakunnan herroille suodaan suurempia vapauksia, pyhimykset ummistavat silmänsä.

Espanjalainen on mustasukkaisuudessaan yhtä hurja kuin lemmessäänkin. Voi uskotonta vaimoa — miehen ylpeyttä olisi syvästi haavoitettu, ja hänen tulinen luontonsa huutaisi kostoa! Olé!

Turkkilainen on seksiatleetiksi veistetty

TURKKILAINEN

Hänelle on luvattu paratiisin riemut. Kaikki lemmen ilot odottavat häntä iäisyydessä. Ylimaallisen kauniit »huurit» odottavat häntä taivaan porteilla — häntä, uskovaista muslimia, jolle Muhammed on luvannut ikuisen eroottisten elämysten yltäkylläisyyden paremmassa maailmassa elämän korkeimpana täyttymyksenä. Ja niin hänen ajatuksensa pyörivät rakkaudessa, seksin iloissa.

Hänen nimensä on Kemal, ja hän asuu Antalyassa, eräässä maansa etelärannikon kaupungissa. Hän oli neljä vuotta töissä Saksassa ja palasi sitten Turkkiin. Hän tuntee euroopattarien kaipaavat katseet — hän koki ne Saksassa, mutta kokee yhä myös Antalyassa ja Anamurissa, lomaparatiisissa, jonne monet euroopattaret matkustavat joka vuosi.

• TURKKILAISEN PENIS ON ERILAINEN

Mikä tekee Kemalista niin halutun? Pronssinvärinen ihoko, etelämaalaisuus, mustanruskeiden silmien hehkuva katse?

Kemal on pikemmin itämaalainen kuin eurooppalainen, mutta tuntee kaikkien turkkilaisten lailla kuuluvansa enemmän länteen. Mutta hänen kotiseutunsa tavat ovat paremminkin itämaalaisia. Ja Kemal on muhamettilainen: hän noudattaa islamin lakeja.

Hänen kotiseudullaan mies on herra ja ylhäisyys. Tosin moderni lainsäädäntö on tehnyt naisesta tasavertaisen miehen kanssa ja lopettanut haaremit ja monivaimoisuuden. Mutta vuosituhantista käytäntöä ei lopeteta hetkessä. Nyt, kuten ennenkin, vaimo on miehelleen alamainen, tyydyttää hänen halunsa, palvelee häntä alttiina emäntänä ja on hänelle kuuliainen kuin orja.

Kemal on tulinen rakastaja — lemmen ilot ovat hänelle kaikki kaikessa. Mikä sitten tekee turkkilaisesta euroopattarille niin kiinnostavan ja haluttavan?

Neekereillä sanotaan olevan suuri penis, joka tuottaa aavistamattomia lemmeniloja. Intialaisia sanotaan erotiikan alalla taidokkaiksi — mutta mitä erikoista voi tarjota Kemal Turkkilainen?

Kemal on ympärileikattu kuten kaikki oikeauskoiset muhamettilaiset. Poikasena hänen esinahkansa irrotettiin terskasta juhlallisessa rituaalissa. Näin haluttiin juoksuttaa pois »paha veri» ja karkottaa »Saitan». Turkkilaisissa perheissä noudatetaan tätä vuosituhantista tapaa. Ympärileikkaus on käytännössä länsimaissakin, täällä tosin hygieenisistä syistä.

Miten sitten ympärileikkaus vaikuttaa nuorten turkkilaisten rakkauselämään?

Terska on miehen sukuelinten herkkätuntoisin osa. Esinahka suojaa tätä herkkää elintä.

Kun esinahka leikataan, se vetäytyy terskan taakse. Terskan tunneherkkyys vähenee.

Seuraus: Ympärileikattu tarvitsee yhdynnässä pitemmän ajan saadakseen orgasmin (siemensyöksyn). Yhdyntä pitenee, ja kun ympärileikkaamaton on ajat sitten ollut valmis, ympärileikattu ponnistelee vielä kauan kohti orgasmia.

• RAKKAUDESSA KYLTYMÄTÖN

Kauemmin kestävässä yhdynnässä turkkilaisen kumppani kokee monasti useampia orgasmeja.

Onko siis ihme, että euroopattaret havittelevat Kemalin hurjaa intohimoa?

Eräästä asiasta ei kuitenkaan sovi vaieta: suuressa lemmenhalussa ja »penis-ylpeydessä» homoseksuaalisuus on sangen yleistä Turkissa. Kun esim. saapuu Istanbuliin ja menee sisään Dolmabachen palatsin komeista kaariporteista, hämmästyy ensimmäiseksi miehiä, jotka yhdessä heittävät vettä mosaiikkimuuria vasten. Mutta lähemmin vilkaistessaan vieras huomaa, että he tekevätkin vallan muuta . . .!

Sultan PANEE KOVIN ASEIN

sulun **aborteille** ja **sukupuolitaudeille.**
Lääkäreitä on viime aikoina suuresti huolestuttanut sukupuolitautien leviäminen ja aborttien lisääntyminen. **Tippuria** todettiin v. 1970 12347 tapausta (v. -68 oli 4474). Tänä vuonna on havaittavissa selvää nousua. **Aborttien** lukumäärä on kasvanut huolestuttavasti. V. 1969 niitä tehtiin maassamme hieman yli 8000, seuraavana vuonna luku oli 14849 ja tämän vuoden **ensimmäisen vuosipuoliskon** luku oli jo 9573.

SULTAN TÄNÄÄN - EI HUOLIA HUOMENNA

Nämä tilastot ovat todella synkkiä, mutta niitä voidaan muuttaa, vanhalla hyväksi tunnetulla keinolla. Keinon nimi on **kondomi.**
Kondomi on ainoa ehkäisyväline, joka suojelee sukupuolitaudeilta. Hyvä k ndomi on myös eräs luotettavimpia ehkäisykeinoja.

SULTAN-kondomista voidaan lisäksi sanoa, että se on miellyttävä ehkäisykeino.
Sultan on ohut, vain 0,05 mm, ja tuntoherkkä, ja kuitenkin se kestää 40 litran tilavuuspaineen. Suomessa käytetään vuosittain **n. 10 miljoonaa Sultan-kondomia.** Luku tuntuu suurelta, mutta tautien ja aborttien ehkäisemiseksi sen pitäisi vielä kasvaa. Kondomia on nimittäin käytettävä **säännöllisesti jokaisen yhdynnän aikana.** Ns. »varmoihin päiviin» ei voi luottaa, sillä **ainoa varma päivä on SULTAN-päivä.**

VARMUUSKUMEJA:

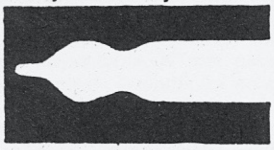
	12 kpl	30 kpl	60 kpl
Sultan Conture SK-70, erikoiskäsitelty ja muotoiltu	**7:50**	**16:—**	**30:—**
Sultan Color SK-70-»Kukka-Sultan»	**7:50**	**16:—**	**30:—**
Sultan Super SK-70, erikoiskosteuskäsitelty	**6:—**	**14:—**	**26:—**
Sultan Lubricated, runsaasti kosteutettu	**5:—**	**12:—**	**22:—**
Sultan Thin, kuiva, liukupuuteroitu	**4:50**	**11:—**	**19:—**
Ritex BioMED, kostea, muotoiltu, lämpövaikutteinen	**7:—**	**15:—**	**28:—**
UUTUUS, Vital Aktiv, aktivoitu, kiihottava kosteuskäsittely	**7:—**	**15:—**	**28:—**

UUTUUS, Long-act viivytysvoiteella sisäpuolelta käsitelty, kostea kondomi sukupuolisesti yliherkille miehille ....6 kpl **6:—**, 12 kpl **10:—**
UUTUUS, Secura Vital, tyvestä kapeampi tukimuotoiltu kostea luxusluokan kondomi .... 3 kpl **4:—** 12 kpl **12:—**

LOISTOLAJITELMA
120 kpl, 12 eri laatua erikoiskäsiteltyjä, kosteita, muotoiltuja ja kuivia kondomeja. **Hinta vain 15:—**

SUPERTEST-PAKKAUS
60 kpl, 10 laatua. Pakkaus sisältää **ainoastaan elektronisesti testattuja, korkealaatuisia, kosteita, länsimaisia** kondomeja. **Hinta vain 15:—**

Oikean anatomisen muotonsa vuoksi **SULTAN CONTURE on joka kohdasta täysin ihonmyötäinen.**

ERIKOISKONDOMEJA

	1 kpl	5 kpl
Capots, lyhyt, »lakki»	—,80	3:50
Croco, poimupintainen	1:50	7:—
Voodoo, uutuus	2:—	9:—
Vampyyri, uutuus	2:—	9:—
Kukonheltta, suosikki	2:—	9:—
Amorin käsi, kutittava	2:—	9:—
Villisika, ei pure	2:—	9:—
Eroshock, vaativille	2:50	11:—
Yön sormi, jännittävä	2:50	11:—
SEX-kiihotuskondomi	2:80	12:50
Fakiirin ilo, hauska	2:80	12:50
Rakkauden tuli, kuuma	2:80	12:50
10 erilaista lajitelma		25:—
Special cream, liukuvoide		3:—
Bio special cream, »		4:80

Uutuus JUANITA uutuus

Paristokäyttöisellä moottorilla toimiva keinovagina.
Mainoshintaan 50:—

ERIKOISTUOTTEITA:

Maailmankuulut **WIESNER**-intiimikosmetiikkasarjan voiteet nyt Suomessa. Alkuperäisissä sveitsiläisissä pakkauksissa mukana suomenkieliset käyttöohjeet.
EREKTA ABSOLUT, tehokas kiihotus ja erektiovoide miehille .... 22:—
MEN STOP-STOP, yhdyntäaikaa pidentävä, yliherkkyyden poistaja .... 22:—
MADAME ORGASM-CREAM, orgasmin takaava, tuntoherkk. lisäävä voide naiselle .... 24:—
BIGIST-CREAM SUPERMEN, siittimen paisumiskykyä ja -tilaa lisäävä sensaatiomainen voideuutuus .... 28:—

Dorub Erecta, tabletteja, voidetta ja tukirenkaan käsittävä 100 % tehostepakkaus sukupuolisista väsymystiloista kärsiville miehille .... **Hinta 16:—**
UUTUUS. Erecta total, voimakas tehostetabletti miehille. 100 tabl. 24:—
Erovital forte, erittäin voimakas ruotsalainen siitepölytabletti, 30 tabl.... 19:50
Erovital, voimakas ruotsalainen siitepölytabletti, 30 tablettia 11:50
Amiprotein, voimatabletti miehille. Pakkaus 100 tablettia 11:40
Hieromasauva, iso, pituus n. 18 cm. **19:—, Minisauva (tehokas)** vain .. 12:—
Supersauva, 23 cm pitkä hieromasauva paristoineen vain ....22:—
Lolita de Luxe. ennen 138:—, **nyt 35:—. Carmen-tyyny** (Vagina-Kissen) 44:—
Erikoisjatko, 5 cm pidentävä **7:—, Stabile 2000** tukimuot. kondomi .... 6:—
Vahvennus, uusi malli + voide **14:50, Erikoistuki vyöllä** .... 15:—
Kirurginen yhdyntätuki kiinnityshihnalla tehokas tukilaite .... 29:—

KIIHOTUS- JA TUKIRENKAAT

Happy End, pehmeitä kumipiikkejä suorakulmaisesti kahdessa tasossa 34:—
UUTUUS. 3 in 30 (3 orgasmia 30:ssä minuutissa), suurtehorengas .... 32:—
Happy Eros, pitkä holkki, missä kolme tukirengasta ja pehmeät sakarat 14:50
Pubis-rengas, säädettävä patenttirengas, säilyttää erektion pitkään .. 29:—
Pubis de Luxe, tehokkaalla välilihan kiihottimella varustettu malli .... 36:—
Clitomatic (Super-Pubis), täydellisin tuki- ja kiihotuslaite .... 56:—
Clitomatic-Elecktronic, paristokäyttöisellä kiihottimella varust. ...... 119:—

Lähetykset eri läh. nimellä laatikkopakkauksissa. Yli 25 mk:n lähetykset postivapaasti. Jokaiselle tilaajalle **YLLÄTYSLAHJA.** Yli 30 mk:n tilauksiin liitämme valintanne mukaan kaupantekijäisiksi »Riisuuntuvat tytöt» ☐, 12 kpl kondomeja ☐ tai sex-lehden ☐. Yli 50 mk:n tilauksiin 2 lahjaa.

Suomen Supermo, Box 611, 00101 Helsinki 10
(90-) 762 952

Nimi ______________________________

Osoite ______________________________

SEKSIPARAATI -72
80 kuvaa, 130 tuotetta
2 mk:n postimerkkejä vastaan tai tilauksen yhteydessä **ilmaiseksi.**

SULTAN - JA VIIKOSSA ON 7 VARMAA PÄIVÄÄ

np

ensi kuussa

– seuraava numero ilmestyy 11.2.

On muotia lukea Nyrkki-postia – vaikka salaa!

...olemmeko pinnallisia?

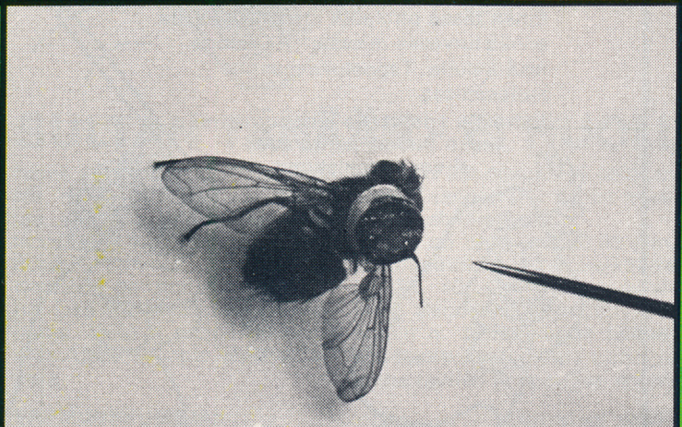
Yhdessä NP:ssä on enemmän ajatuksia kuin lehdessä x koko vuonna!

Artikkeleita, joista väitellään

Kuvia, joita katsellaan

RAKAS – ÄLÄ VÄLITÄ SE ON VAIN KÄRPÄNEN

■ DAVID LEWIS, TEKSTI

Lähikuva vihoviimeisestä pörriäisestä, vakoojakärpäsestä.

Salakuuntelu kuuluu kiinteästi kansainväliseen suurliiketoimintaan näinä päivinä. Salaiset agentit ja teollisuusvakoojat käyttävät kasvavassa määrin pienoisradiolähettimiä kuunnellakseen salaisia kokouksia. Pienoislähettimet tulevat yhä vaikeammiksi löytää. Entä mikä onkaan tilanne nyt kun eräs amerikkalainen suunnittelija on kehittänyt vihoviimeisen pörriäisen, kärpäsen selkään kiinnitettävän lähettimen!

Vanha vitsi seinällä kököttävästä kärpäsestä joka kuulee kaiken ei olekaan vitsi enää — varsinkaan jos satutte olemaan hallituksen tiedemies joka työskentelee huippusalaisten ohjusten parissa. Yhtä vähän vitsi naurattaa teitä jos olette suuren yhtiön johtaja joka pohtii uusia taloudellisia voimakeinoja.

Syy siihen että vitsi on menettänyt teränsä on kalifornialaisessa elektroniikan erikoismiehessä. Hän — James R. Ewing — on vastikään saanut valmiiksi työn jota hän kuvaa sanalla »vihoviimeinen pörriäinen» tai salakuuntelulaite.

Se on radiolähetin, joka on niin pieni, että se voidaan kiinnittää suurehkon kärpäsen selkään. Eikä suurehkokaan kärpänen, kuten tiedetään, ole koskaan suuri . . .

Laitteeseen kuuluu neulanpään kokoinen kidemikrofoni, joka pystyy kuulemaan keskustelun vielä parinkin metrin päästä sekä lähettämään sen edelleen parinkymmenen metrin päähän.

Miksi sitten ollenkaan on käytettävä kärpästä?

— Syy on se, että useimmat hallitusten virkamiehet näyttävät tulleen — samoin kuin suuryritykset — hyvin varovaisiksi. Radiolähettimien ja mikrofonien pelosta erikoismiehet tavallisesti käyvät läpi kokoushuoneet ja toimistot erittäin hienolla kammalla ennen palaverien alkua. Kiinnittämällä lähettimen kärpäseen pääsemme kokoustiloihin esimerkiksi avaimenreikien, ikkunoiden ja ilmastointikanavien kautta vaikka ne olisikin jo tarkastettu, sanoo Ewing. — Radio on kiinnitetty kärpäsen selkään liimalla. Ennen kärpäsen lähettämistä kohteeseensa sille annetaan pieni annos hermokaasua, jonka vaikutuksesta kärpänen sisälle päästyään kuolee ja putoaa — toivottavasti juuri neuvottelupöydän viereen tai tutkimuspöydälle. Lähetin toimii tämän jälkeen nelisen tuntia kunnes paristo on loppuun kulunut.

— Tällä hetkellä kaikki riippuu lähettimestä. Kun paristo on kerran kulunut loppuun, on lähetyksen jatkaminen mahdottomuus. Mutta me askartelemme uusien suunnitelmien parissa kehittääksemme pariston joka pienestä koostaan huolimatta voidaan varata uudelleen.

Vakoilukärpänen on tullut mahdolliseksi elektroniikan suunnattoman kehityksen ansiosta. Kun transistori syrjäytti radioputken se otettiin vastaan pienoisradiotekniikan läpilyöjänä, miksi se sitten onkin osoittautunut. Tämän päivän keinoin, joita tietokonetekniikka on täydentänyt, pystytään valmistamaan tulitikun pään kokoisia kiinteitä lähettimiä.

— Tällä hetkellä me yhä työskentelemme kärpäsidean parissa ja yritämme saavuttaa lähetinkoon, joka olisi keskikokoisen kärpäsen kannettavissa. Jos hallitukset ja yksityiset agentit osoittavat riittävästi kiinnostusta, voitaisiin varmasti kehittää »supervakoilukärpänen», joka soveltuisi kantamaan lähetintä. Saattaisi olla jopa mahdollista, että tällaiset kärpäset voitaisiin kouluttaa lentämään kohteeseen jonkin ärsykkeen, esimerkiksi ihmishien hajun perusteella. Näin ne aina pääsisivät lähelle kohdetta.

HINTA VIELÄ ARVOITUS

— Paljonko tällainen vakoilukärpänen maksaa? — Mahdotonta vastata, sanoo Mark Grisson, koska hinnan suuruus riippuu laitteen kysynnästä. Halpoja ne eivät missään nimessä ole, mutta pystyväthän ne hankkimaan tietoja tavalla mihin mikään muu ei pysty.

— Entä kuka niitä käyttää? — Kuka tahansa, jolla on varaa ostaa kärpäsvakooja, sanoo Grisson. — Ehkä eri hallitukset osoittavat kiinnostusta, ehkä yksityisen teollisuuden agentit. Saattaa myös olla että yksityisetsivät alkavat käyttää niitä heille tärkeissä avioerotapauksissa.

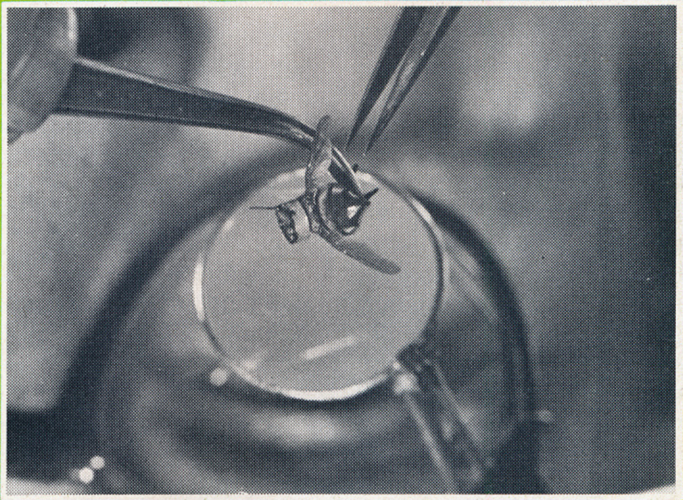
Niinpä. Missä oletkin, mitä teetkin niin varo! Seinällä oleva kärpänen saattaa kiinnittää huomiota sanoihisi enemmän kuin luuletkaan!

Entä mikä apu siitä on todisteiden hankinnassa! Juuri tätä hetkeä kuuntelija, yksityisetsivä, on odottanut ja voi nyt tunkeutua makuuhuoneeseen kameroineen. Seuraava näytös näytellään avioero-oikeudessa!

Eivät edes rakastavaiset saa kärpäseltä enää rauhaa. Vakoilukärpänen on hyödyllinen mm. yksityisetsiville heitä yhä enemmän työllistävissä avioeroasioissa.

Mikrofonin, lähettimen ja voimalähteen käsittävä pienen pieni kokonaisuus kiinnitetään liimalla kärpäsen selkään.

Minne tahansa missä tahansa ja milloin tahansa voidaan vakoojakärpästä käyttää. Onhan se »vain» kärpänen.

Autonne ei ole koskaan turvassa

SIVULLISET JA LUKKOSEPPÄ AUTTOIVAT AUTOVARASTA!

■ Marko Tehilä, teksti
■ Kalervo Makkonen-Lagerqvist, kuvat

Taas kerran meillä on ilo esittää kertomus, missä on todellinen opetus. Tällä kertaa opetus on seuraava: autonne ei ole missään turvassa ellette itse näe sitä joka hetki! Eikä se ole sittenkään aivan varmaa. Tiesittekö, että ammattimies kykenee viemään autonne niin nopeasti, ettette kadun toiselta puolelta ehdi hätiin! Näin tapahtuu jo Yhdysvalloissa ja Ruotsissa. Meikäläiset tosiammattilaiset ovat jo oppimassa saman tekniikan. Ohi ovat ne ajat, jolloin autovarkaan oli pakko toimia pimeässä ja salaa, koska sekä murtautuminen että käynnistäminen vei aikansa.

Ohjauslukko, hälytyslaitteet, sanotte te tähän väliin, te juuri, sinisilmäinen autonomistaja. Paskat, pikkujuttu, vastaa teille esimerkiksi Eikka K., autonanastusten mestarismies, onneksi juuri linnaan lähdössä. Pikkupojat sortuvat ohjauslukkoon ja sellaiseen, todelliselle ammattilaiselle ne ovat vain eräs työhön liittyvä pienoinen haitta.

Päivänvalossa työskentelyyn liittyy paljon hyviä näkökohtia. Jos te näette kaverin pimeällä pysäköintialueella sujuttelevan rautalankaa auton sivuikkunasta sisään, voitte soittaa jopa poliisin tarkistamaan, onko kopeloitsija oikealla asialla. Eihän se tietysti varmaa ole sekään, kuten valokuvaaja kertoi. Hän sanoi murtautuneensa omaan autoonsa parisen tuntia keskellä yötä vilkasliikenteisen kadun varrella, koska avaimet olivat jääneet virtalukkoon ja sillä tavalla. Sivulliset eivät hänen ponnisteluihinsa liiemmälti puuttuneet, mitä nyt joku tarjosi apuaan!

Kukaan ei sen sijaan kysynyt, onko mies missään mielessä laillisilla asioilla.

— Hyvä, ettei kysynyt, virnisteli kuvaaja myöhemmin. — Joka ainoa paperi, ajokortti, rekisteriote ja pressikortti, kaikki olivat toisen puvun taskussa toisella puolella kaupunkia . . .

Ja niin täysin nimetön mies murtautui autoon samaan aikaan kun poliisi piti suurratsiaa muutaman kulman takana . . .

Kuvaajan henkilökohtaisten kokemusten innoittama Nyrkkiposti päätti jatkaa kokeilua. Toisin sanoen toimittaja pantiin varastamaan autoa keskellä päivää keskellä Töölöä.

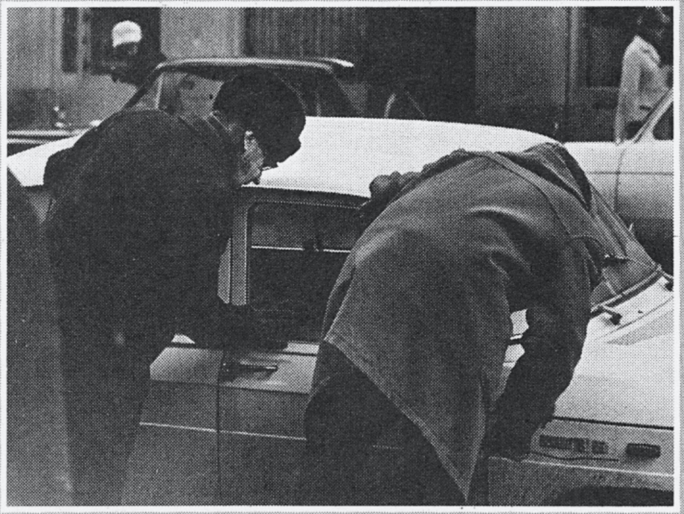
Lopputulos oli masentava aina lukkoseppää myöten. Luulisi edes niiden kysyvän, kenen autoa he auttavat varastamaan . . .

Itse asia toteutettiin perin juurin yksinkertaisesti. Ei muuta kuin auto kadun viereen, toinen sivuikkuna hiukan ..olleen ja avaimet virtalukkoon. Kaikki ovet pamautettiin sen jälkeen siististi kiinni.

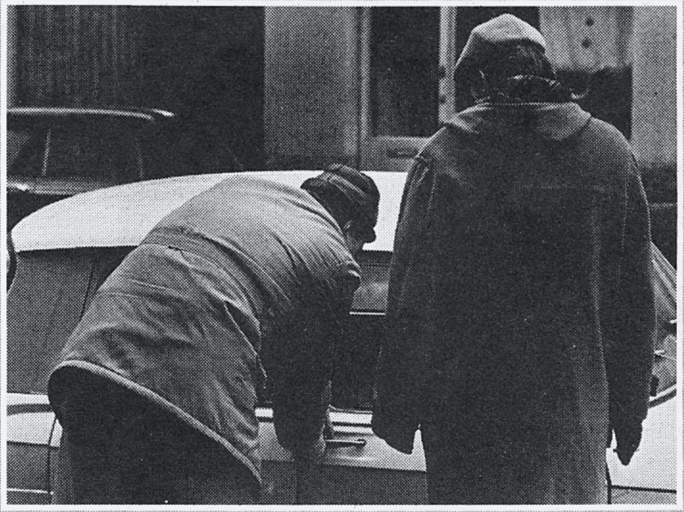
Aloittelevana murtovarkaana minun oli pakko turvautua lainavehkeisiin. Kävelin lähimpään moottorialan liikkeeseen.

■ **SIINÄHÄN minä murtauduin kaverin autoon toista tuntia, tarmokas virne suupielessä, välillä avaten, välillä sulkien. Mukava puoli asiassa oli aivan tavaton työrauha . . .**

■ **HERRASMIES Töölöstä katseli aikansa, päätti sitten antaa apuaan. »Jos niinku tosta tonnepäin», sanoi tämä erinomaisen miellyttävä avustaja. Voi, yhdessä me olisimme avanneet koko kadullisen autoja . . .**

■ **LUKKOSEPPÄ näytti sitten lopulta, miten auton ovilukko tiirikoidaan alle aikayksikön. Tavattoman taitava ammattimies, mutta miksi ei kysynyt riviäkään siitä, kenen autoa tässä nyt oikeastaan rassattiin?**

— Niin? kysyi myyjä.

— Jotakin rautalankaa, sanoin. — Pitäisi saada yksi auto avatuksi.

— Avaimet jäi sisään, vai? sanoi myyjä myötätuntoisesti. — Ne on yksiä saatanoita nykyisin, nuo autot. Sitä vaan vähän ajattelee omia asioitaan ja hupsis! lukossa ovat ovet.

— Niin ovat, saatana, vahvistin minä.

— Tämä mopon kaasuputki voisi olla omiaan, esitteli myyjä.

— Otan sen, sanoin.

— Tuokaa sitten takaisin, toivoi myyjä.

Tuollainen metrin mittainen kuparilanka kädessä kävelin valokuvaajan auton luokse.

On oikeastaan aika masentavaa todeta, että hyvinkin runsaan tunnin ajan sain rassata autoa aivan rauhassa. Kukaan ei kiinnittänyt minuun mitään erikoista huomiota, mitä nyt vähän katselivat, että onpa kaveri kusessa.

Sen runsaan tunnin jälkeen pysähtyi viereeni eräs hyvin pukeutunut, vanhempi herrasmies ystävällisesti hymyillen.

— Avaimet jäi sisään? hän aloitti.

— Sinnehän ne, sanoin.

— Avautuuko se tuolla pelillä?

— Toivottavasti, sanoin minä. En viitsinyt sanoa, että se oli jo avautunut pariinkin kertaan. Ei toimittajakaan niin tonttu ole, ettei tunnissa saa rassatuksi yhden auton ovea auki, jos on tukeva rautalanka ja raollaan oleva ikkuna.

— Jos minä katselen tuulilasin kautta ja hiukan ohjaan, esitti herrasmies.

— Kiitos vaan, mutisin.

Niin me sitten avasimme auton taas kertaalleen. Herrasmies käveli tiehensä huulillaan hymy, joka kieli päivän hyvästä työstä.

Ei hänen mieleensä edes juolahtanut kysyä, onko auto minun vai jonkun muun. Olisin toivonut, että hän olisi kysynyt. Olisi ollut hauska vastata rehellisesti, että minä tässä vain ajattelin murtautua kaverin autoon.

Kun jatkuva murtautuminen alkoi kyllästyttää, soitin välillä lukkosepän. Tiedättehän, avaimia, lukkosarjoja, aukaisuja, jatkuva päivystys. Parissa firmassa luvattiin murtomies paikalle kiireiden vuoksi vasta parin kolmen tunnin jälkeen. Yksi sentään lähti liikkeelle heti.

Näiltä kavereiltahan se onnistuu, ei siinä mitään. Ovi avautuu kuin puhaltamalla, kun tiirikkakimppu pannaan asialle.

Mutta kyllä minä autoilijana toivoisin, että ne edes vähän kysyisivät. Esimerkiksi sellaista asiaa kuin ajokorttia ja rekisteriotetta. Yleensä ne ovat joko mukana taskussa tai sitten auton käsinelokerossa.

Elleivät ole, niin lukkoseppä minun mielestäni voisi silloin kieltäytyä avaamasta auton ovea. Tai toiselta puolen sulkea auton uudelleen, ellei papereita autostakaan löydy. Tai jotenkin varmistaa, että itsekin on oikealla asialla.

Mutta mitä tekevät nämä mainiot ammattimiehet? Avaavat oven kenelle tahansa, laskuttavat parikymppiä ja menevät tiehensä hymyillen ammattimiehen tyyntä hymyä.

Tämä minun tiirikkamieheni ei nimittäin ole mikään poikkeus. Monet tuttavani ovat unohtaneet avaimet autoon ja läimäyttäneet oven kiinni, niiden joukossa esimerkiksi tämän lehden päätoimittaja, ja ovat turvautuneet lukkosepän oivalliseen ja nopeaan apuun.

— Ikinä ei ole mitään kysytty, vakuutti jokainen, jonka tähän hätään sain käsiini. — Ne vain avaavat sen oven.

Samalla kun kiitän omaa lukkoseppääni vertaansa vailla olevasta, joskin varsin nopeasta tiirikoinnin oppitunnista, asetan hänenkin vastattavakseen erään kysymyksen.

Olisitteko avannut seuraavankin auton oven samaan hintaan?

Ja kuten sanottu, autonne on turvassa vain silloin kun näette sen ja ehditte itse hätiin, jos joku vieras kopeloi sen ovia ja ikkunoita.

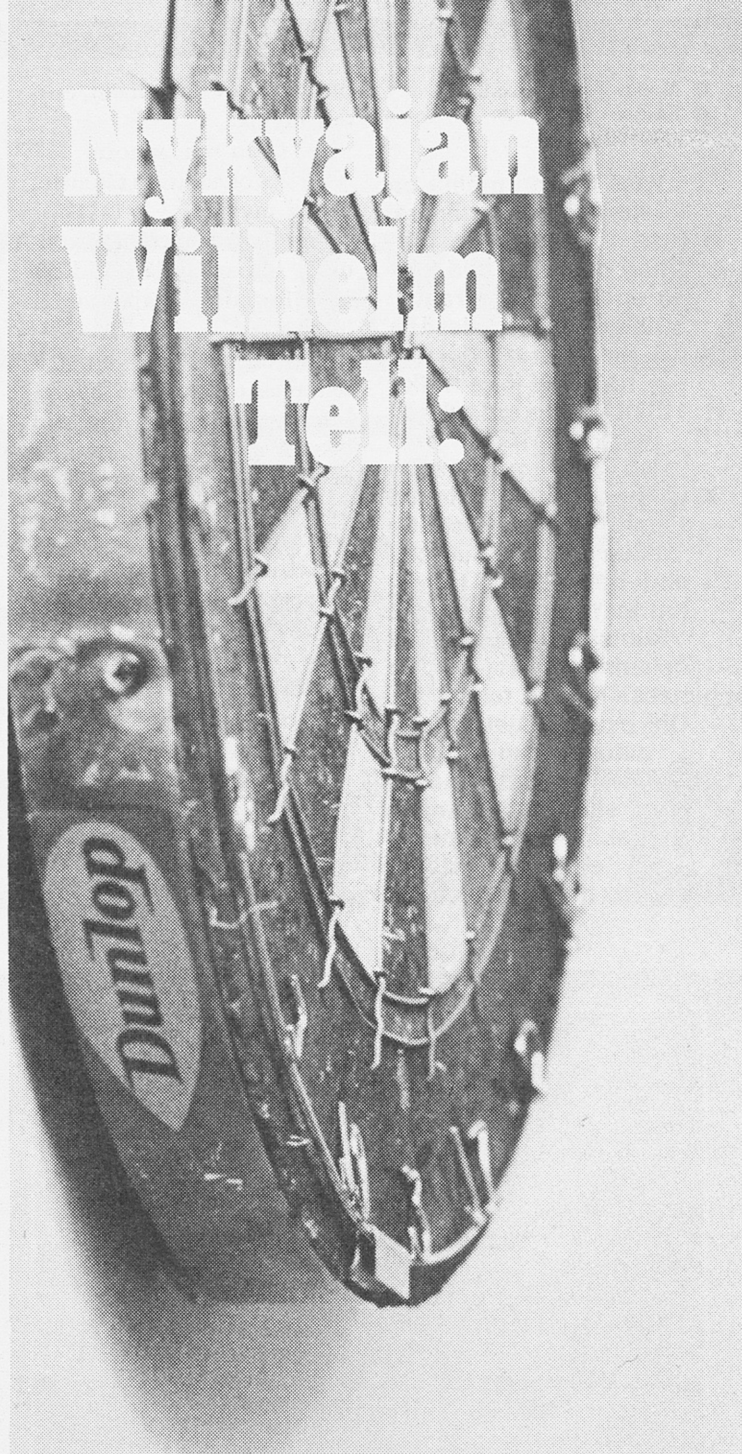
Muuten se on yhteistä omaisuutta.

Naula lentää viheltäen ja tekee uuden jakauksen kirjoittajamme – OLLE LEINON – hiuksiin.

Kaljapullonkorkkitemppu näyttää ehkä vieläkin vaikeammalta kuin savuketemppu. Barrett asettaa korkin korvalehteni nipukkaan. Hän heittää sen lattialle siten, että vain naulan kärki hipaisee korkkia!

Nykyajan Wilhelm Tell:

Barrettin heittoetäisyys on kolme ja puoli metriä. Hän verryttelee heittämällä tauluun napakymppejä.

NAULANHEITON MAAILMANENNÄTYS-MIES

■ *Tom Barrett, 63-vuotias lontoolainen offset-painaja, on heittänyt tikkaa vuodesta 1939. Hän on voittanut maailmanmestaruuden englantilaisessa tikanheitossa viisi kertaa. Näissä MM-kilpailuissa on yli puoli miljoonaa osanottajaa — ja loppufinaalissa yli 10.000 katselijaa!*

Naulanheitosta Barrett innostui vasta II maailmansodan jälkeen. Nykyään hän on lyömätön erilaisten pikkuesineiden — korkkiruuveista pistimiin — tarkkuusheitossa.

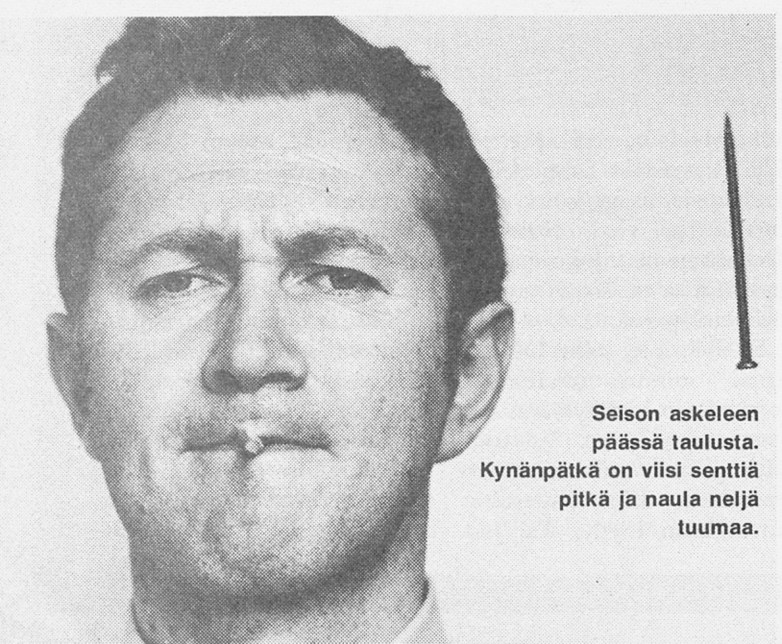
Barrett on tehnyt laajoja näytösmatkoja eri puolille Eurooppaa. Kerran hän heitti naulalla palavan savukkeen amerikkalaisen tv-juontajan Johnny Carsonin suusta. Yli 50 miljoonaa katselijaa todisti, miten naula lävisti savukkeen ja osui sen jälkeen Carsonin vieressä olleeseen tikkatauluun!

Barrettin vakiotemppuja on heittää naula ihmisen pään päällä olevaan omenaan. Nykyään hän pitää sitä jo kuitenkin aivan liian helppona temppuna!

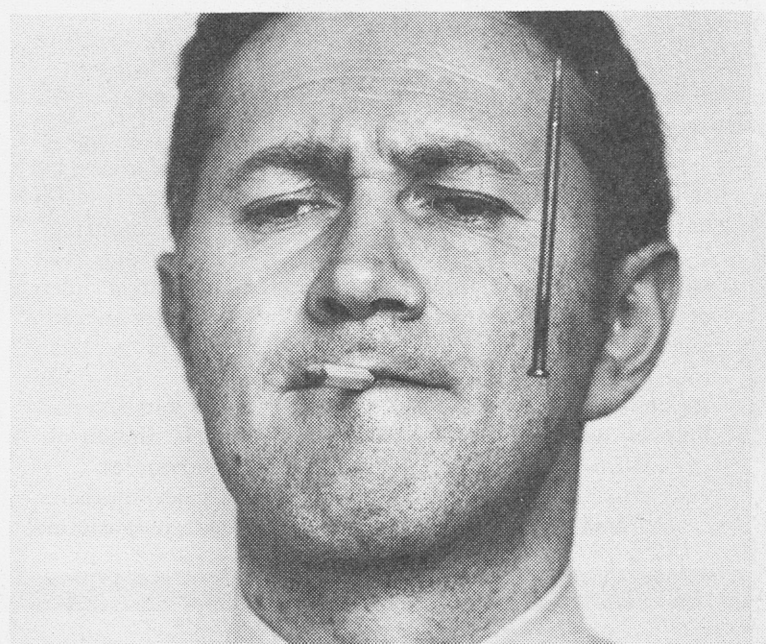
Vain kerran hän on epäonnistunut yrittäessään osua suussa palavaan savukkeeseen. Tällöin savukkeenpolttaja oli niin hermostunut, että tärisi koko ajan — ja siitä syystä naula raapaisi hänen nenäänsä! ■

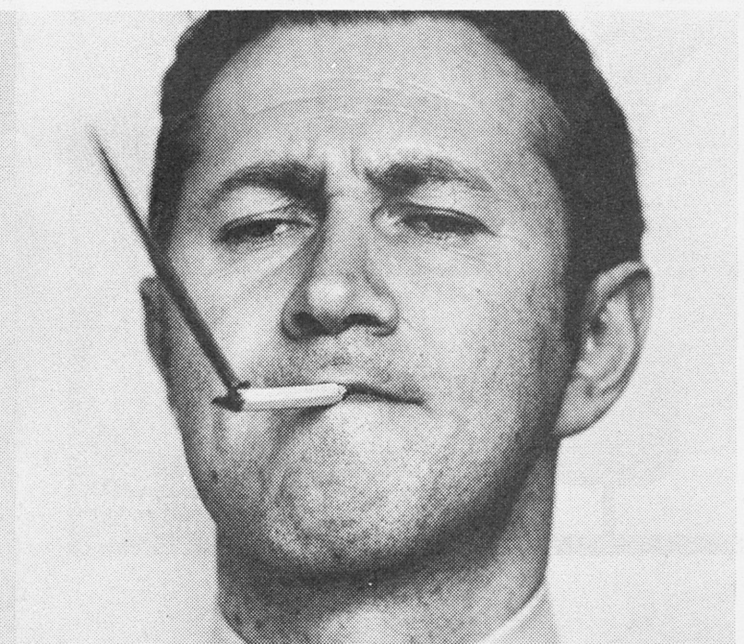
»Valmiina!» sanoo Barrett. Kynänpätkä tärisee hiukan huulillani. Sitten lentää naula.

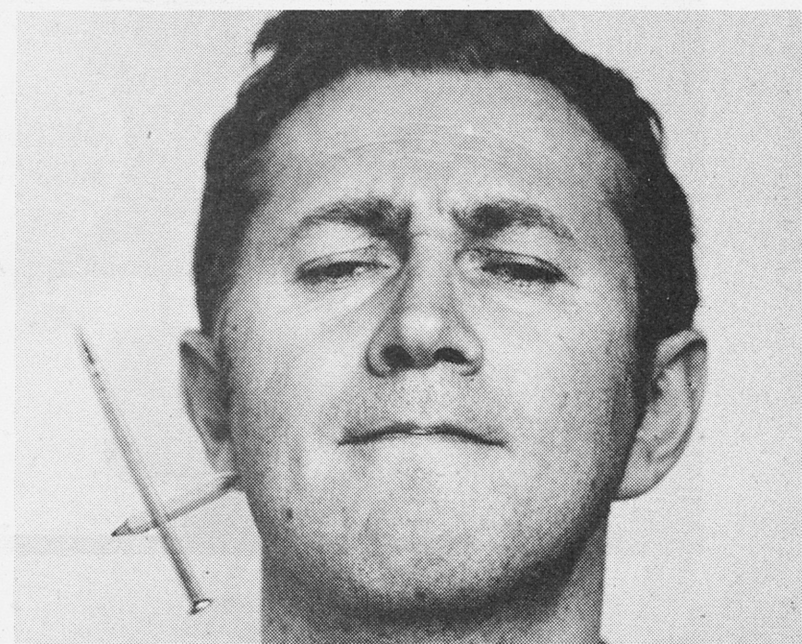
»Pling» ja kynänpätkä lentää suustani. Pelästynyt? En — mutta hämmästynyt!

Seison askeleen päässä taulusta. Kynänpätkä on viisi senttiä pitkä ja naula neljä tuumaa.

Postimaksu maksaa Lehtimiehet Oy

LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16
33003 Tampere 300

TILAUSPALVELUKUPONKI

KL	MYYJÄTUNNUS
20	00008

Tilaan vuodeksi -72 merkitsemäni lehdet helmikuusta alkaen.

Hymylehti	□ 19,50	Suosikki	□ 19,50
Jaana	□ 23,00	Tekniikan Maailma	□ 30,00
Jallu	□ 22,00	Vauhdin Maailma	□ 17,50
Nyrkkiposti	□ 21,00	VIP	□ 23,00

Tilausmaksun maksan laskunne saavuttua helmikuussa □ maaliskuussa □.

Tilauksen on oltava meillä 20. tammikuuta mennessä.

nimi

lähiosoite

postinumero postitoimipaikka

Kustantajan merkintöjä varten.

POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK
POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK

Postikonttori Tampere 10 Lupa n:o 591

UNOHTUIKO TILAUS?

Unohtuiko lehtitilaus joulukiireissänne? Vielä ehditte saada lehtenne vuosikerran helmikuusta lähtien, kunhan toimitte pian. Käyttäkää oheista tilauskuponkia. Postimaksun maksamme puolestanne.

Voitte myös tilata puhelimitse tilauskonttoristamme
PUH. TAMPERE 931-33 333 tai
HELSINKI 90-647 301

nyrkkiposti

OLETKO NAISTEN IHANNEMIES?

Lue VIPistä, mitä naiset tuumivat erilaisista miestyypeistä ja päätä sitten, mihin kannattaa tähdätä.

• • •

VIP RIISUU TUNNETTUJA NAISIA

Ensimmäisenä vuorossa Anja Pirilä.

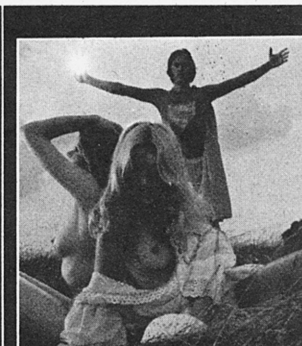
• • •

AARRE SIMOSEN POLIITTISET MUISTELMAT 2.

• • •

RAATAJA RAADE - suomalainen työn sankari

Hannu Karpo piirtää muotokuvan miehestä, jonka kanssa on useasti ollut napit vastakkain.

KESKIAUKEAMALLA MISS SVEITSI

Raha se vetää raveissakin

Melkoiset summat pyörivät hevosratojen tuntumassa. Ja ensi kesään mennessä potti vain kasvaa.

• • •

VIPIN COCKTAIL PARTY

• • •

VAUHTIRAUTA

Klaus Bremer ja Datsun 240 Z.

• • •

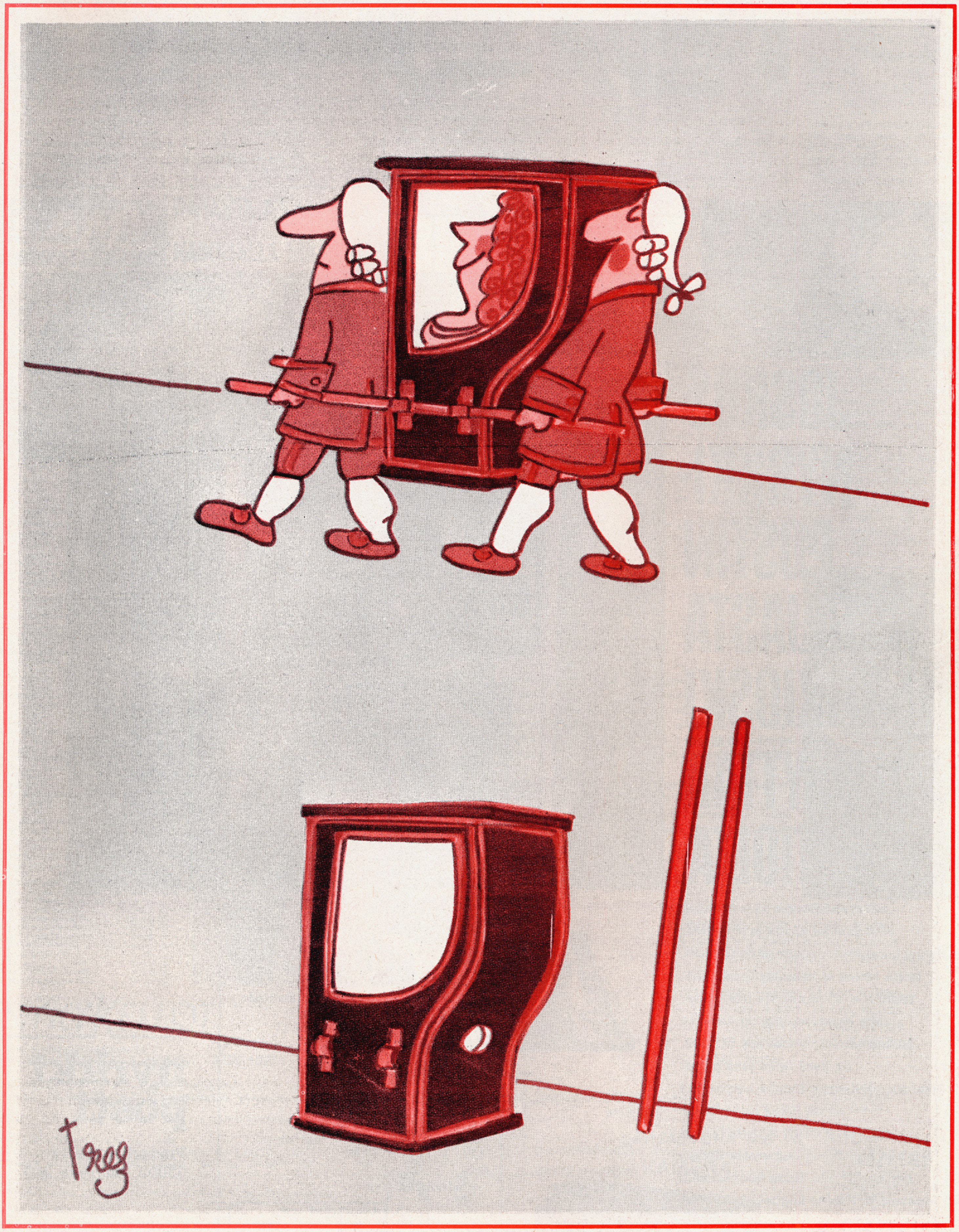
MENEVÄN MIEHEN MUISTELMAOPAS

Juhani Mäkelä kertoo, mitä pitää huomata muistelmia sorvatessa.

VIP

Kovaa, kevyttä ja kaunista asiaa lehtipisteestä tammikuun toisella viikolla hintaan 2:50.

maan ainoa mannermainen miestenlehti

LOPPUUN-MYYTY!

JOSKUS NYRKKIPOSTIN OSTAJASTA LEHTIKIOSKI VOI NÄYTTÄÄ AUTIOLTA.

Ei Nyrkkipostin Nyrkkipostia. Niin saattaa käydä juuri silloin, kun haluat lukea Nyrkkipostin ehdottomasti. Mutta lehteä ei vaan löydy mistään. Tilanne ei suinkaan ole mahdoton, sillä Nyrkkipostilla on lukijoita Suomen Gallupin mukaan 917.000. Ja lisää tulee joka päivä. Siksi suosittelemme Sinulle helpompaa tapaa lukea Nyrkkiposti.

OTA SE KOTIIN KANNETTUNA

Nyt heti helmikuun numerosta alkaen hintaan 21 mk. Tulee huokeammin kuin irtonumero. Postita kuponki jo tänään.

nyrkkiposti

kovan sarjan lehti aikuisille

Tilaan Nyrkkipostin helmikuun alusta vuoden loppuun hintaan 21 mk ☐
Lasku sopii lähettää
helmikuussa ☐
maaliskuussa ☐

Postimaksun maksaa Nyrkkiposti

nimi

lähiosoite

postinumero postitoimipaikka

Kustantajan merkintöjä varten.

KL	MYYJATUNNUS
20	00008

POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK
POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK

nyrkki posti

Puutarhakatu 16
33003 Tampere 300

Tampere 10 lupa n:o 584

7447 MUODIKAS KELLO-UUTUUS. Miesten superautomaatti 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, automaattinen päivyri, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, VAIN mk ~~199:—~~ 189:— tai 20:—/kk

8008 MIESTEN KELLO, 17 kiv. AS-1130 koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, vaalea tai musta taulu, **KROMITERÄSKUORI** hinta vain mk ~~95:—~~ 89:— tai 10:—/kk.

8009 SAMA 20 mikr. kultadoubleisena, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk

6203 MIESTEN KELLO »Sputnik» nelik., 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, kullattu tai hopeoitu taulu, 20 mikr. kultadoubleta, mk ~~145:—~~ 139:— tai 20:—/kk.

7404 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. Eta-superautomaatti, jaloteräskuori, mk ~~185:—~~ 179:— tai 20:—/kk.

7303 UUTUUS, AJANMUKAINEN miesten päivyrikello, 17 kiv. koneisto, vaihtaa päivämäärän automaattisesti, kestojousi, incabloc-iskusuoj., magnetisoitumaton, vesitiivis, kromiteräskuori, NYT ERITTÄIN EDULLISESTI mk ~~104:—~~ 99:— tai 10:—/kk.

7435
ERIKOISTARJOUS!
MIESTEN SUPERAUTOMAATTIKELLO, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, päivämäärä vaihtuu silmänräpäyksessä, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kestojousi, vesitiivis, muodikas kultadoublekuori. NYT ERIKOISTARJOUSHINTAAN mk **133:—** tai 20:—/kk.

CAMY GENEVA PARASTA AIKAA KAIKKIALLA MAAILMASSA!

NYT ENTISTÄ EDULLISEMMIN!
KAUPPA VAPAUTUNUT PISTEVEROSTA EMMEKÄ OLE KOROTTANEET HINTOJA!

3628 UUTUUS! NAISIEN SUKELTAJANKELLO. Tämän päivän muotia. Halk. 26 mm, 17 kiv. koneisto, päivyri, incabloc-iskusuoj., vesitiiviys kokeiltu 5 atm. paineessa, voimakkaasti loistavat merkinnät, TROPIC-ranneke, mk ~~139:—~~ 124:— tai 15:—/kk.

1428 UUTUUS, NAISTEN KELLOERIKOISUUS, VESITIIVIS SAFIIRILASIKELLO, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, mk ~~124:—~~ 114:— tai 15:—/kk.

2205 UUTUUS, NAISTEN KULTAKELLO 18 kar. kultaa. 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, hinta erittäin edullinen, vain mk ~~175:—~~ 160:— tai 20:—/kk.

HUOM! ENTISET ALENNETUT HINNAT

7433 SUPERAUTOMAATTI SUKELTAJANKELLO. Erikoisen vahva rakenne. Kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, päivyri, kestojousi, vesitiivis, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kromiteräskuori, erittäin tehokkaasti itsevalaiseva musta tai vaalea taulu. VAIN mk ~~190:—~~ 179:— tai 20:—/kk

7311 SUKELTAJANKELLO, JOSSA PÄIVYRI »Seven Seas», vesitiivis, kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, pimeässä voimakkaasti loistavat osoittimet ja numerot, 17 kiv. koneisto, vesitiivis. ERIKOISRANNEKE »TROPIC», mk ~~129:—~~ 118:— tai 15:—/kk

3506 NAISTEN KELLO, 17 kiv. AS-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk.

2004 NAISTENKELLO 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoimaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, erittäin tyylikäs, mk ~~127:—~~ 119:— tai 15:—/kk.

2112 UUTUUS! SAMANTAPAINEN PÄIVYRIAUTOMAATTI, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, mk ~~198:—~~ 157:— tai 20:—/kk

KULTAKORUT (oikeuttavat myös lahjaetuun)

29 **X-RANNEKETJUT**, 14 kar. kultaa, kotelolukko,
n. 6,5 mm **mk** 118:- kk-erät 15:—
n. 10 mm **mk** 168:- kk-erät 20:—

30 **X-SAUVARANNEKETJUT**, 14 kar. kultaa, kotelolukko,
n. 6,5 mm **mk** 159:- kk-erät 15:—
n. 10 mm **mk** 209:- kk-erät 20:—

31 **BISMARCK-RANNEKETJUT**, ns. raskas malli, 14 kar. kult., kotelolukko, tark. leim.,
n. 5,5 mm, mk ~~110:—~~ 105:- tai 15:—/kk.
n. 6,5 mm, mk ~~165:—~~ 145:- tai 15:—/kk.
n. 8,5 mm, mk ~~185:—~~ 175:- tai 20:—/kk.

32 **BISMARCK-KAULAKETJU** ns. raskas malli, 14 kar. kultaa, kotelolukko, kesk. n. 6 mm, ja päistä n. 4 mm, pit. n. 425 mm, mk ~~150:—~~ 139:- ja kk-erät 20:—.

33 **TIMANTTISORMUS** 18 karaatin kultaa, 0,05 tark. leim., aito briljantti istutettu 18 kar. valkokult., mk ~~230:—~~ 207:— tai 30:—/kk.

34 **TIMANTTISORMUS** 18 karaatin kultaa, 0,05 kar. (5 pointin) timantti, istutettu 18 kar. valkokultaan, (hinta yleensä mk 230:—) mk ~~172:—~~ 153:— tai 20:—/kk.

35 **SAMANLAINEN** mutta 0,10 kar. (10 pointin) erittäin edull. mk ~~279:—~~ 225:— tai 40:—/kk.

36 **KIVISORMUS**, 14 karaatin kultaa, tyylikäs pyöreä malli, kork.laat. kivi: savukvartsi, synt. valkospinelli tai akvamariini, vain mk ~~109:—~~ 103:— tai 15:—/kk.

37 **KORVAKORUT**, 14 kar. kultaa, korkealaat. kivi: samat kuin sormuksessa, vain mk ~~102:—~~ 97:— tai 15:—/kk.

38 **RANNERENKAAT**, 14 karaatin kultaa, varmuuslukko vitjoineen, tarkistusleimaus. Myös litteänä (FLACCA)
n. 8 mm mk ~~157:—~~ 144:- kk-erät 20:—
n. 10 mm mk ~~175:—~~ 161:- kk-erät 20:—
n. 12 mm mk ~~195:—~~ 173:- kk-erät 20:—
n. 14 mm mk ~~244:—~~ 198:- kk-erät 20:—

KALVOSINNAPIT, 14 kar. kultaa, myös jousi kultaa.
39 savukvartsi mk ~~138:—~~ 124:— kk-erät 15:—
40 synt. sinisaf. mk ~~138:—~~ 124:— kk-erät 15:—
41 täysikultaiset mk ~~155:—~~ 137:— kk-erät 20:—

VAIN MEILTÄ VOITTE SAADA MAAILMANKUULUN KELLON POSTITSE – JA EDULLISESTI

Camy kelloja myydään yli 100:ssa eri maassa. Tehtaan yli 400 kellon valikoimasta huolella valitsemamme mallit ovat vankkoja, sekä teknillisesti että muotoiltuaan ajanmukaisia — sveitsiläistä kellotuotantoa parhaimmillaan. Laadusta emme ole tinkineet vaikka hinnat olemme pystyneet pitämään näin edullisina.

Valitkaa oma Camynne, postittakaa allaoleva kuponki ja saatte haluamanne tavaran 3 pv:n kuluessa.

Annamme käteismaksusta 15 % alennuksen, mutta voitte yhtä hyvin maksaa nyt vain käsirahan ja loput kuukausittain.

Maksutavasta riippumatta saatte aina heti Nykykellojen ainutlaatuisen arvokkaat lahjaedut. Valittavananne on 10 eri vaihtoehtoa.

7481 UUTUUS, SUPERAUTOMAATTI, jaloteräskehys, muodikas metalliranneke, 25 kivinen, itsevirittyvä ETA-ankkuri-koneisto, autom. päivyri, päiväm. vaihto myös suoraan nuppia kääntäen, kestojousi, incabloc-iskunsuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis (norm. hinta 209:—) nyt erittäin edullisesti **169:—** kk-erät: 20:—.

1. **BISMARCK-RANNEKETJU** 6—8 mm 14 kar. kultaa.
2. **KORVAKORUT** 7,5 mm:n vilj. helmi, 14 kar. kultaa
3. **HELMISORMUS** 6,5 mm:n vilj. helmi 14 kar. kultaa
4. **HELMIRANNEKETJU** 5 mm:n vilj. helmet. 14 kar. kultaa.
5. **KAMERA FILMEINEEN**, yllätystarjous!
6. **SOLMIONPIDIN** »Hauenleuka»-kiinn. 14 kar. kultaa.
7. **BISMARCK-KAULAKETJU** lev. 4 mm. 14 kar. kultaa.
8. **BISMARCK-RANNEKETJU** lev. 4 mm. 14 kar. kultaa.
9. **MIESTEN KANTASORMUS**, ONYX-kivi, 14 kar. kultaa.
10. **TIMANTTISORMUS**, 14 kar. kultaa.

Annamme Camy-kelloille 1 vuoden kirjallisen takuun. Lisäturvana kellovakuutus 5:—, 30 vrk:n palautusoikeus (tahat takaisin).

NYKYKELLOT

Camy kellojen maahantuoja
MANNERHEIMINTIE 81 B, 41 88 95

Helsinki 10
BOX 10231

Huom!
EI ENÄÄ PISTEVEROA

Lähettäkää heti 30 vrk:n palautusoikeudella ja 1 vuoden takuulla, suoritus **käteisellä —15 % al./osamaksulla** (käsiraha + kk-erät.

KELLO n:o .... mk .... musta/vaalea/kultatauluisena

KULTAESINE n:o .... mk .... ketjun lev. .... mm
Sormuksen läpimitta Ø ...... mm. LAHJAETU n:o .... seuraa mukana lähetyksessä. Sormuksen läpimitta Ø/ketjun lev. .... mm

Lisälahjaksi: ....
Käyttäessänne palautusoikeutta lisälahjaa ei tarvitse palauttaa.

Nimi selvästi ______________________ synt.aika

Arvo t. ammatti ______________________ kirjoilla

Osoite selvästi ______________________ NP 1/72

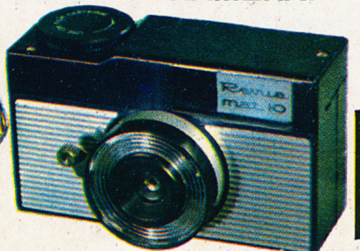
Toimitus 3 pv:n aikana

JOULUUN SAAKKA JAAMME YLIMÄÄRÄISENÄ LISÄLAHJANA KULTAISEN RISTIN, SUKKAHOUSUT TAI MIESTEN KREPPISUKAT.

UUTUUS LAHJAETUNA N:o 5.
Euroopassa suosittu länsisaksalainen REVUE kasettifilmi **KAMERA.**

HUOM! KUUKAUDEN AJAN ANNAMME LISÄKSI TÄHÄN LOISTOLAHJAETUUN ILMAISEKSI **FILMIN**

CAMY-SUORAMYYNTI:
Nykykellot, Mannerheimintie 81 B, Hki 27. Tarjolla yli 100 eri mallia. Samat myyntiehdot!
SAMAT EDUT MYÖS OSAMAKSUKAUPASSA!

TESTI

Mitä sinusta ajatellaan?

Kukapa ei mielellään tietäisi, mitä ympäristö hänestä arvelee. Mitä ystävät, työtoverit ja tuttavat hänestä tuumivat. Sillä harvalla ihmisellä on itsestään sama kuva kuin ympäristöllä. Tämän testin avulla voitte saada selville, mitä ystävät ja tuttavat teistä ajattelevat. Kokeilkaa, tulos voi olla varsin antoisa.

Testi suoritetaan näin:

Pyytäkää aluksi viittä naista (ystävätärtä, vaimoa, työtoveria yms.) ja sitten myös viittä miestä (ystävää, naapuria yms.) arvostelemaan teidät taulukkoon merkittyjen ominaisuuksien suhteen. Arvosanat ovat seuraavat:

hyvin voimakas	1
voimakas	2
kohtalainen	3
heikko	4
hyvin heikko	5

Merkitkää nämä numerot taulukkoon. Mutta ennenkuin kysytte ystäviltänne, arvostelkaa itse itsenne. Vertailu voi olla valaiseva ja antoisa.

Testin tuloksen laskeminen:

Eri ominaisuuksien keskiarvot

Laskekaa yhteen kunkin ominaisuuden kohdalla erikseen miesten ja naisten arvostelunumerot ja jakakaa tulos viidellä (henkilöiden lukumäärällä). Näin saatte kunkin ominaisuuden keskiarvon.

Naiset

	oma-kuva	1. arvos-telu	2. arvos-telu	3. arvos-telu	4. arvos-telu	5. arvos-telu	keski-arvo
kunnian-himoinen							
itsetietoinen							
rohkea							
älykäs							
luotettava							
suuri-piirteinen							
tasa-painoinen							
toverillinen							
sopeutuva							
hellä							
uskollinen							
ystävällinen							
seurallinen							
rehellinen							
kontaktin-haluinen							
suvaitseva							
rehti							
viehättävä							
into-himoinen							
hallittu							
						Kokonaisvaikutelma	

Miehet

1. arvostelu	2. arvostelu	3. arvostelu	4. arvostelu	5. arvostelu	keskiarvo
				Kokonaisvaikutelma	

Lukujen merkitys: ●

1,0—1,8
Ympäristönne näkee teissä tämän ominaisuuden hyvin voimakkaana.

1,9—2,8
Ympäristönne näkee kyseisen ominaisuuden teissä melko voimakkaana.

2,9—3,4
Ympäristönne mielestä teillä on tätä ominaisuutta kohtalaisesti.

3,5—4,2
Ympäristönne mielestä teillä on tätä ominaisuutta heikonlaisesti.

4,3—5,0
Ympäristönne katsoo teillä olevan kyseistä ominaisuutta hyvin heikosti.

Tarkastelkaa nyt vielä kerran tuloksia ja vastatkaa seuraaviin kysymyksiin:

- Saitteko paremmat arvostelut miehiltä vai naisilta?
- Minkä ominaisuuksien suhteen saitte erikoisen hyvät, minkä kohdalla erikoisen huonot arvostelut?
- Miten paljon oma käsityksenne poikkeaa muiden arvosteluista?

Kokonaisvaikutelma

Laskekaa yhteen kaikkien ominaisuuksien keskiarvot (miehet ja naiset erikseen) ja jakakaa tulos kahdellakymmenellä (ominaisuuksien lukumäärällä). Molemmat luvut kertovat nyt teille miten miehet ja naiset suhtautuvat teihin.

Lukujen merkitykset:

1,0—1,8
Suorastaan huolestuttavaa.
Teitä palvotaan ja jumaloidaan.

1,9—2,8
Sangen hyvä tulos.
Teistä pidetään, teitä ihaillaan.

2,9—3,4
Teistä pidetään, miellytätte useimpia ihmisiä.

3,5—4,2
Teihin suhtaudutaan varauksin.

4,3—5,0
Teistä ei juuri pidetä.

YKSI KUVA -KAKSI AJATUSTA
TOIVOTTAVASTI KUVA HERÄTTÄÄ TEISSÄ AINAKIN KAKSI AJATUSTA.
PAKISTAN JA INTIA OVAT SOTANSA KÄYNEET...
TAPAHTUMAPAIKKA JOSSAIN ITÄ-PAKISTANIN RAJOJEN SISÄPUOLELLA.
SOTAA KÄYDÄÄN AINA JA SILLE ME EMME VOI MITÄÄN!
MUTTA TARVITSEEKO VIHOLLISTA KANTAA KUIN KARHUA KÖYTETTYNÄ – TOINEN NARU SIERAIMISSA JA TOINEN KÖYSI MUNISSA...
TEILLE, JOKA HALUATTE AJATELLA ENEMMÄN !

Seppo Nikkari, valittumme:

VOITAN – TAI KUOLEN!

Suojattimme Seppo Nikkari menestyi kustantamallamme Japanin matkalla loistavasti. Seppo Nikkari sijoittui neljänneksi ollen paras eurooppalainen maailman parhaitten maratonjuoksijoiden seurassa.

Seppo Nikkari käväisi laskuumme Fukuokan maratonilla, josta ylin kuvamme. Vaikka Nikkarilla oli meneillään ns. peruskuntoharjoittelu ja hän osallistui juoksuun käytännöllisesti katsoen suoraan lentokoneesta, hän menestyi loistavasti.

Emme turhaan päätyneet Seppo Nikkarin valintaan. Emme turhaan vuodattaneet hänen osakseen ylisanoja. Varsinaisesti Fukuokan maratonille valittiin *Pentti Rummakko* (n:o 2 rinnassa) ja hän kiilautui seitsemänneksi. Voiton vei jatkuvasti lämpimissä olosuhteissa harjoitellut *Frank Shorter* ajalla 2.12.50,4. Nikkari on ennustanut, että Münchenin olympiakisoissa maratonin kulta voitetaan ajalla 2.08.00, mihin aikaan Seppo Nikkari myös pystyy. Suoraan lumikinoksista saapuneena Nikkari pääsi lähelle tätä aikaa, vaikka kunto oli Fukuokassa kaukana huippukunnosta.

— *Minä voitan Münchenissä tai kuolen,* sanoi Seppo Nikkari tylysti palattuaan matkaltaan ja hävisi Kaipolan lumisille harjoittelupoluille.

Me uskomme sinuun Seppo kuin vuoreen.

TARJOAMME KUUKAUDEN VAPAAN HARJOITTELUKAUDEN ETELÄSSÄ LASKUUMME. TÄYTYYHÄN KYVYILLE JA LAHJAKKUUKSILLE TARJOTA KAIKKI MAHDOLLINEN APU.

Lyökää vapaasti vetoja Sepon puolesta! Palaamme asiaan . . .

Pistevero on poissa

NYT ARVOESINEET EDULLISEMMIN MEILTÄ

Tilatkaa kiireesti!

Lähetyksessä seuraa kaupanpäällinen oman valintanne mukaan. Pikapalkinnoksi 30 pv. ajan engl. NICHOL-lämpörullat (8 kpl sarja jokaiselle naiselle)

Emme tyrkytä Teille maailman parasta kelloa huokealla tai hienoa Kultakorua kalleimmalla hinnalla. VAAN KAIKKI TAVARA EDULLISESTI. Nämä KULTAESINEET ovat täyttä 14 kar. kultaa ja Valtion Tarkastuslaitoksen hyväksymiä, — kulta on aina kultaa . . . KELLOMME ovat Sveitsiläisten Viranomaisten valvonnassa tehtyjä — ne ovat VIENTILAATUA,

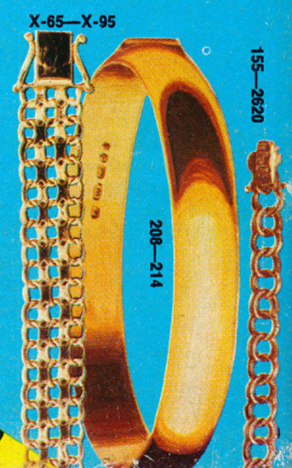
elikä jokaisessa on originaali "SWISS-MADE" Ankkurikoneisto, jossa incabloc-iskusuoja, — niissä on tarkoituksenmukainen käyntitarkkuus n. 0—30 sek./vrk. Teidän turvallisuutenne takeeksi annamme 1 v. Takuu-Kellovakuutuksen (5,—) Teillä on TÄYSI PALAUTUSOIKEUS, voitte ostaa OSAMAKSULLA tai käteisellä — MEILLÄ ON AINA REILU PELI!

KULTAA . .
RANNERENKAAT,
14 kar joissa on varmuuslukko vitjoilla, puolipyöreä tai Flacca malli saatavana kutakin leveyttä.

no 208, lev. n. 8 mm	143,—	22,—/kk.
no 210, lev. n. 10 mm	160,—	22,—/kk.
no 212, lev. n. 12 mm	172,—	22,—/kk.
no 214, lev. n. 14 mm	196,—	22,—/kk.

BISMARCK-ranneketju, 14 kar. kultaa . . . Kaikissa **KOTELOLUKKO!**

no 155, lev. n. 5,5 mm	104,—	17,—/kk.
no 165, lev. n. 6,5 mm	144,—	22,—/kk.
no 185, lev. n. 8,5 mm	174,—	22,—/kk.

BISMARCK-KAULAKETJU . . .
no 2620, jousi- tai kotelolukolla, oheneva malli keskeltä n. 6 mm, pituus n. 450 mm, vain mk 138,— ja 22,—/kk.
RUOTSALAISET X-LENKKIRANNEKETJUT
14 kar. **KOTELOLUKOLLA!**
no X-65 lev. n. 6,5 mm mk 118,— ja 17,—/kk.
no X-95 lev. n. 8,5 mm mk 168,— ja 22,—/kk.

KAUPANPÄÄLLISET:
no 1. 14 kar. kultaiset KORVAKORUT. **no 2.** 14 kar. ONYX-kivisormus. **no 3.** 14 kar. KIVI-sormus. **no 4.** 14 kar. TIMANTTIsormus. **no 5.** 14 kar. k./hop. MANSETINNAPIT. **no 6.** 14 kar. KORVAKORUT korukivellä. **no 7.** 14 kar. kult. uusi naisten KIVISORMUS. **no 8.** KODAK-kamera.

VALITKAA NÄISTÄ ARVOKAS KAUPANPÄÄLLINEN!

No 8 KODAK-KAMERA

SWISSKELLOT
Kalevankatu 20 — Puhelin 602 242. Lokero 164 HELSINKI 10

Lähettäkää heti ja täydellä palautusoikeudella esine no . . . . . . mk . . . . Tilaan **käteisellä**, ja saan 10 % käteis-**alennuksen**. Tilaan **osamaksulla** = käsiraha ja kk-erät, jolloin **käsiraha** on aina ostoksen **OSA-SUORITUS** ja suurempi kuin kk-erä. **Pikapalkintona** saan engl. NICHOL-LÄMPÖRULLAT. **Kaupanpäällisiksi** taasen **valitsen** esineen no . . . . koko . . . . (tarpeeton teksti yli)

Ostajan nimi tarkasti
Synt.aika
Osoite tarkasti
Kirjoilla

NP 1/72